341.891
ULA

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU

ULUSLARARASI ÇALIŞMA TEŞKİLÂTI (ILO) NUN

TÜRKİYE TARAFINDAN ONAYLANAN

SÖZLEŞMELERİ

TÜRK-İŞ YAYINLARI NO : 123

TÜRK-İŞ
Bilgi Merkezi

ÖNSÖZ

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), 1919 yılında dünyada sosyal adaletin gerçekleştirilmesi ve bu şekilde kalıcı barışın sağlanması amacile kurulmuştur. Hükümet, işçi ve işverenlerin eşit olarak temsil edilmeleri bakımından dünyada tek olan ILO, 1946 yılında Birleşmiş Milletlerin ilk özel ihtisas kuruluşu haline gelmiştir.

Her ülkenin iki hükümet, bir işçi ve bir işveren delegesi ile temsil edildiği yıllık Uluslararası Çalışma Konferansı, örgütün en yetkili organıdır. Üç yıl süre ile seçilen 28 Hükümet, 14 işçi ve 14 işveren temsilcisinden oluşturulan Yönetim Kurulu örgütün tüm çalışmalarını yürütmektedir. Konferansta temel çalışma hakları, istihdam, çalışma koşulları, ücretler, sosyal güvenlik, iş kazaları ve meslek hastalıklarından korunma gibi çalışma hayatını ilgilendiren konularda ayrıntılı görüşmeler yapılmakta ve "Sözleşme"ler ile "Tavsiye"ler kabul edilmektedir.

Sözleşmeler, üye devletler tarafından onaylanması halinde, milli kanun şeklini almaktadır. Tavsiyeler ise, yol gösterici ve konu ile uygulamalarda ele alınması gerekli koşulları belirlemektedir. Diğer taraftan üye ülkeler, onayladıkları sözleşmelerle ilgili olarak her yı uygulama raporları vermekle yükümlü tutulmuştur. Sözleşmelerin uygulaması, tarafsız uzmanlardan kurulu bir Komite tarafından denetlenmekte ve her yıl Konferansça oluşturulan üçlü bir Komisyonda karara bağlanmaktadır.

ILO Anatüzüğü gereğince, işçi ve işveren kuruluşları, onaylanan sözleşmelerin uygulamaları ile ilgili olarak hükümetleri örgüte şikâyet edebilmektedir. Haklı görülen şikâyetler için cezai hükümler uygulanabilmektedir.

Bu kitap, bugüne kadar ILO tarafından kabul edilen 151 Sözleşme konusunda kısa açıklamalar ile, Türkiye'nin onayladığı Sözleşmelerin Kanun şeklini almış tam metinlerini ve ILO Statüsünü istifadenize sunmaktadır.

(MART 1979)
TÜRK-İŞ İCRA KURULU

TÜRK-İŞ
Bilgi Merkezi
Tarih:.....
Demirbaş No:.....5322.....
Tasnif No:.341.763...ULU 1979

341.1
ULU
1979
5322

Türkiye, 1919 yılında kurulmuş olan Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)ya 1932 yılında üye olmuş ve bugüne kadar çıkarılan 151 sözleşmeden şunları onaylamıştır:

Çıkış Tarihi	Konusu ve Sözleşme No.	Türkiyenin Onay Tarihi ve Kanun No.
1919	İŞSİZLİK HAKKINDAKİ 2 NUMARALI MİLLETLERARASI SÖZLEŞMENİN ONANMASINA DAİR KANUN	16.2.1950 5543 Resmi Gazete 18.2.1950 7436

1. Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Genel Konferansı tarafından Vaşington'daki 1919 yılı toplantısında kabul edilmiş bulunan (İşsizlik hakkındaki 2 numaralı Sözleşme) onanmıştır.

2. Bu kanun yayımı tarihinden yürürlüğe girer.

3. Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

İşsizlik hakkında 2 numaralı Sözleşme

Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından 29 Ekim 1919 da Vaşington'a davet olunan Milletler Cemiyetinin Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Genel Konferansı,,

Vaşington Toplantısı gündeminin ikinci maddesini teşkil eden "İşsizliği önleme ve onun sonuçlarına bir çare bulma araçlarına müteallik" bazı tekliflerin kabulünü ve,

Bu tekliflerin Milletlerarası bir sözleşme şeklinde kaleme alınmasını ve kararlaştırdıktan sonra,

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üyeleri tarafından, 28 Haziran 1919 tarihli Versay ve 10 Eylül 1919 tarihli Sen-Jermen antlaşmalarının çalışmaya ait kısmı hükümleri gereğince onanmak üzere aşağıdaki Sözleşme tasarısını kabul eder.

1. Bu sözleşmeyi onayan her üye, üç ayı geçmemesi gereken, mümkün mertebe kısa fasılalarla, işsizliğe karşı savaşma hususunda alınmış ve alınacak tedbirlere dair her türlü bilgiler dahil, işsizliğe müteallik olarak elde mevcut bütün malûmat, istatistik ve sairayi, Milletlerarası Çalışma Bürosuna gönderecektir. Buna imkân bulunduğu her defa, bu malûmat, onların taallûk ettiği devreyi takibeden üç ay zarfında gönderilmeleri kabil olacak şekilde toplanmalıdır. ./..

2. Bu sözleşmeyi onayan her üye, merkezi bir makamın kontrolüne tabi bir resmi parasız işbulma büro sistemi kurulmalıdır. Patron ve işçilerin temsilcilerini de ihtiva eylemesi gereken komiteler tayin edilecek ve bu büroların işlemesine müteallik her hususta mütalâaları alınacaktır.

Parasız resmi ve özel işbulma büroları aynı zamanda mevcut olduğu takdirde, bu büroların işlerini n milli bir plan dahilinde koordine edilmesi için tedbirler alınmalıdır. Türlü milli sistemlerin işleme tarzları, ilgili memleketlerle mutabık kalınmak suretiyle, Milletlerarası Çalışma Bürosu tarafından koordine edilecektir.

3. Bu Sözleşmeyi onamış olup da, işsizliğe karşı bir sigorta sistemi kurmuş bulunan Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üyeleri, ilgili üyelerle anlaşmak suretiyle, tesbit edilecek şartlar içinde, bu üyelerden birinin uyruğu olan işçilerden kendi toprağı içinde çalışanlara, kendi uyruğu işçilerin aldığı miktara eşit sigorta ödeneği almak imkânını verecek tedbirler sağlamalıdırlar.

4. Bu sözleşmenin 28 Haziran 1919 tarihli Versay ve 10 Eylül 1919 tarihli Sen-Jermen antlaşmalarının 13 üncü kısmında derpiş edilen şartlar içinde kesin şekilde onanmalarına müteallik belgeler, Milletler Cemiyeti Genel Sekreterliğine gönderilecek ve onun tarafından tescil edilecektir.

5. Bu sözleşmeyi onayan Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının her ~~iy~~ üyesi, onu kendi kendisini idare etmeyen sömürgelerine veya hakimiyetlerine tabi,yahut himayeleri altındaki memleketlere, aşağıdaki ihtirazi kayıtlarla uygulamayı taahhüt eder.

a) Sözleşme hükümleri, mahalli şartlar yüzünden uygulanamaz halde bulunmamalıdır.

b) Sözleşmeyi mahalli şartlara uydurmak için lüzumlu olan değişiklikler bu Sözleşmede yapılabilmelidir.

Her üye, kendi kendini tamamen idare etmeyen sömürgeleri veya hakimiyetlerine tabi, yahut himayeleri altındaki memleketler hakkındaki kararını Milletlerarası Çalışma Bürosuna bildirmelidir.

6. Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının üç üyesinin onama belgeleri Sekreterlikte tescil edilmesi akabinde, Milletler Cemiyeti Genel Sekreteri keyfiyeti Milletlerarası Çalışma Teşkilatının bütün üyelerine tebliğ edecektir.

./..

7. Bu Sözleşme, Milletler Cemiyeti Genel Sekreteri tarafından bu tebliğin yapıldığı tarihte yürürlüğe girecektir. Sözleşme, ancak onama belgelerini Sekreterlikte tescil ettiren üyeleri bağlıyacaktır. Daha sonra; bu Sözleşme, diğer her hangi bir üye hakkında bu üyenin onama belgesi Sekreterlikte tescil edildiği tarihte yürürlüğe girecektir.

8. Bu sözleşmeyi onayan her üye, onun hükümlerini en geç, 1 Temmuz 1921 de uygulamayı ve bu hükümlerin fiil alanına geçmesi için gerekli tedbirleri almayı taahhüt eder.

9. Bu sözleşmeyi onayan her üye, onu ilk yürürlüğe giriş tarihinden itibaren on yıl geçtikten sonra, Milletler Cemiyeti Genel Sekreterliğine göndereceği ve bu sekreterliğin tescil edeceği bir ihbarname ile feshedebilir. Fesih, Sekreterlikte tescilinden ancak bir yıl sonra muteber olur.

10. Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulunun, en az her on yılda bir defa, bu Sözleşmenin uygulanma durumu hakkında Genel Konferansa bir Rapor vermesi ve sözleşmenin yeniden gözden geçirilmesi veya tadili meselesinin Konferans gündemine alınıp alınmaması gerektiği hususunda bir karar alması lâzımdır.

11. Bu Sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinlerinin her ikisi muteber olacaktır.

Çıkış Tarihi	Konusu ve Sözleşme No.	Türkiye'nin Onay Tarihi ve Kanun No.	
1921	TARIM İŞÇİLERİNİN DERNEK KURMA VE BİRLEŞME HAKLARINA MÜTEALLİK 11 SAYILI SÖZLEŞMENİN TASDİKİNE VE BU SÖZLEŞMEYE KATILMAMIZA DAİR KANUN	24.10.1960	110
		Resmi Gazete	
		28.10.1960	10641

Madde 1- Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının 1921 de Cenevre'deki Genel Konferansında kabul edilmiş olan(Tarım İşçilerinin Dernek Kurma ve Birleşme haklarına müteallik 11 sayılı Sözleşme) tasdik edilmiş ve bu Sözleşmeye katılmak üzere Hükümete yetki verilmiştir.

Madde 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür. 27.10.1960

TARIM İŞÇİLERİNİN DERNEK KURMA VE BİRLEŞME HAKLARINA MÜTEALLİK 11 SAYILI SÖZLEŞME

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından vaki davet üzerine 25 Ekim 1921 tarihinde Cenevre'de 3 üncü toplantısını yapan

./..

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Genel Konferansı, toplantı gündeminin 4 üncü maddesine dâhil bulunan Tarım İşçilerinin Dernek Kurma ve Birleşme haklarına müteallik tekliflerin kabulüne ve,

Bu tekliflerin Milletlerarası bir Sözleşme şeklini almasına karar verdikten sonra,

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının üyeleri tarafından Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının statüsü hükümleri gereğince onanmak üzere, (Tarımda) dernek kurma hakkına müteallik 1921 Sayılı Sözleşmesi adını taşıyacak olan aşağıdaki Sözleşmeyi kabul eder.

Madde 1- Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının bu Sözleşmeyi onayan her üyesi, tarımda çalışan bilumum şahıslara, sanayi işçilerinde olduğu gibi, dernek kurma ve birleşme haklarını aynen sağlamayı ve tarım işçileri bakımından bu hakları tahdidedici kanuni veya sair hükümleri ilga etmeyi taahhüt eder.

Madde 2- Bu Sözleşmenin, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının statüsünde belirtilen şartlar dahilindeki kesin onama belgeleri Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilecek ve onun tarafından tescil edilecektir.

Madde 3-

1. Bu Sözleşme, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üyelerinden ikisinin onama belgelerinin Genel Müdür tarafından tescil edildiği tarihte meriyete girecektir.

2. Sözleşme, ancak onama belgeleri Milletlerarası Çalışma Bürosunca tescil edilmiş olan üyeleri bağlıyacaktır.

3. Bundan sonra bu Sözleşme,her bir üye hakkında, kendisinin onama belgesinin Milletlerarası Çalışma Bürosunca tescil edildiği tarihte mer'iyete girecektir.

4. Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üyelerinden ikisinin onama belgelerinin Milletlerarası Çalışma Bürosunca tescili akabinde, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü keyfiyeti Milletlerarası Çalışma Teşkilatının bütün üyelerine tebliğ edecektir. Teşkilatın diğer üyeleri tarafından daha sonra gönderilecek onama belgelerinin tescil edildiğini de onlara tebliğ edecektir.

5. Bu Sözleşmeyi onayan her üye 3 üncü madde hükümleri mahfuz kalmak şartiyle, 1 inci madde hükümlerini en geç 1 Ocak 1924 tarihinden itibaren tatbik etmeyi ve bu hükümleri müessir kılmak için gerekli olan tedbirleri almayı taahhüt eder.

./..

Madde 6- Bu Sözleşmeyi onayan Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının her üyesi Sözleşmeyi müstemlekelerinde, idaresi ve himayesi altındaki ülkelerde Milletlerarası Çalışma Teşkilatının Statüsünün 35 inci maddesine uygun olarak tatbik etmeyi taahhüt eder.

Madde 7- Bu Sözleşmeyi onayan her üye, onu, ilk yürürlüğe giriş tarihinden itibaren on yıllık bir devre sonunda, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne göndereceği ve bu Genel Müdürce tescil edilecek bir ihbarname ile feshedebilir. Fesih, keyfiyetin Milletlerarası Çalışma Bürosu tarafından tescili tarihinden itibaren bir sene sonra muteber olacaktır.

Madde 8- Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu en az on senede bir bu Sözleşmenin tatbikatı hakkında genel konferansa bir rapor sunacak ve onun yeniden gözden geçirilmesi veya tadili meselesinin konferans gündemine konulması lüzumu hakkında karar verecektir.

Madde 9- Bu Sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinleri aynı derecede muteberdir. 27.10.1960

Çıkış Tarihi	Konusu ve Sözleşme No.	Türkiye'nin Onay Tarihi ve Kanun No.
1921	SINAİ MÜESSESELERDE HAFTA TATİLİ YAPILMASI HAKKINDAKİ 14 NUMARALI MİLLETLERARASI SÖZLEŞMEYE KATILMAYA DAİR KANUN	11.2.1946 4865 Resmi Gazete 16.2.1946 6234

1. Cenevre'de 25 Ekim 1921 de, Milletlerarası İş Teşkilâtı Genel Konferansı tarafından Sınai müesseselerde hafta tatili yapılması hakkında kabul olunan 14 numaralı Sözleşme onanmış ve bu Sözleşmeye katılmak için Hükûmete yetki verilmiştir.

2. Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

3. Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

SINAİ MÜESSESELERDE HAFTA TATİLİ YAPILMASI HAKKINDA
14 NUMARALI SÖZLEŞME PROJESİ

Milletlerarası İş Bürosu İdare Meclisi tarafından vaki davet üzerine, Cenevre'de 25.10.1921 de üçüncü toplantısını yapan Milletler Cemiyeti Milletlerarası İş Teşkilâtı Genel Konferansı,

Gündeminin 7 nci maddesini teşkil eden, sanayide hafta tatili meselesi hakkında bazı tekliflerin kabulünü ve;

Bu tekliflerin bir Milletlerarası İş Sözleşmesi şeklini almasını kararlaştırdıktan sonra, ./..

Versay Andlaşmasının 14 üncü kısmında ve diğer barış andlaşmalarının mütenazır kısımlarında mevcut hükümler gereğince. Milletlerarası İş Teşkilâtı üyelerinde onanmak üzere, aşağıdaki Sözleşme Projesini kabul etmiştir:

1. Bu sözleşmenin uygulanması bakımından;

a) Maden ve taşocakları ile herhangi bir maddeyi topraktan çıkarmak;

b) Maddelerin imali, tadili, temizlenmesi, tamiri, süslenmesi, ikmali, satış için hazırlanması ve yıkma işleri, gemi inşası, elektrik ve genel olarak her türlü muharrik kuvvet istihsal, tahvil ve nakil işleri dahil, şekillerinin kısmen veya tamamen değiştirilmesi;

c) Her nevi bina, demiryolu, tramvay, liman, dok, dalgakıran, kanal, nehirlerde, sefer tesisatı, yol, tünel, köprü, su bendi, ana ve âdi lâğım, kuyu, telefon, telgraf, elektrik tesisatı, havagazı, sutesisatı, ve tevzi ve diğer yapı işleri ile bunlara ait tamir, bakım, tadil, yıkma hazırlama ve temel işleri;

d) Dok, rıhtım, iskele ve antrepolarda eşyanın boşaltılıp yüklenmesi, taşınması ve işlenmesi dahil el ile taşıma işleri hariç, insan ve eşyanın kara, demiryolu ile nehirlerde nakli işleri;

Yukardaki sayım, sınai müesseselerde çalışma müddetinin günde sekiz ve haftada kırksekiz saat olarak tahdidini istihdaf eden Vaşington Sözleşmesinde, her Hükümet tarafından kabulü derpiş edilen istisnalar bu Sözleşmeye uygulanmaları kabil olduğu derecede nazara alınmak kayıt ve şartı altında yapılmıştır.

Yukardaki sayımdan başka, her üye, lüzum gördüğü takdirde, bir taraftan sanayi ve diğer taraftan tarım ve ticaret arasındaki hududu tayin edebilir.

2. Resmi veya hususi herhangi bir sınai müessesede veya onun müştemilatında çalışan bütün şahıslar, bundan sonraki maddelerde derpiş olunan istisnalar nazara alınmak şartiyle, her 7 günlük bir devre içinde fasılasız en az 24 saat zarfında istirahatten istifade edeceklerdir.

Bu istirahat, imkân dairesinde bir müessesenin bütün mensuplarına aynı zamanda verilecektir.

İstirahat mümkün mertebe, memleket veya bölge gelenek ve adetlerinde yer alan günlere rastlayacaktır. ./..

3. Her üye, münhasıran aynı bir aile efradının çalıştığı, sınai müesseselere mensup şahısları 2 nci madde hükmünden istisna edebilir.

4. Her üye, hal icaplarına uygun türlü iktisadi ve insani mülahazalar bilhassa gözönünde tutmak suretiyle işverenlerle işçilerin yetkili cemiyetleri mevcut olanyerlerde bu cemiyetlerle istişareden sonra, 2 nci madde hükümleri hakkında tam veya kısmi istisnalar (istirahatin kaldırılması veya azaltılması dahil) kabul edebilir.

Bu istişare, yürürlükte olan mevzuatın uygulanması suretiyle kabul edilmiş bulunan istisnalar halinde mecburi olmayacaktır.

5. Her üye 4 üncü madde gereğince tamamen kaldırılan veya azaltılan dinlenmeleri telafi edici istirahatlerin esasen mahalli anlaşmalar yahut örfü adetlerle derpiş edilmiş bulunması müstesna,diğer hallerde bu şekilde telafi edici dinlenme zamanları tesbit eden hükümler koymağı mümkün mertebe sağlıyacaktır.

6. Her üye, bu Sözleşmenin 3 ve 4 üncü maddeleri gereğince kabul edilen istisnaların bir listesini yaparak bunu Milletlerarası İş Bürosuna gönderecektir. Her üye bundan sonra her iki senede bir defa bu listede yapacağı değişiklikleri bildirecektir.

Milletlerarası İş Bürosu bu husus için Milletlerarası Genel İş Konferansına bir rapor verecektir.

7. Bu Sözleşme hükümlerinin uygulanmasını kolaylaştırmak için, her patron, müdür veya vekili aşağıdaki mükellefiyetlere tabi olacaktır.

a) Haftalık dinlenme bütün şahıslara toplu bir halde veriliyorsa, toplu istirahat gün ve saatlerini, müessese içinde veya başma münasip bir yerde göze çarpacak afişler asmak suretiyle veyahut Hükümetçe münasip görülecek diğer herhangi bir şekilde bildirmek,

b) Haftalık dinlenme, bütün şahıslara toplu bir halde verilmiyorsa, memleket kanunlarının veyahut yetkili makamlarca yapılan Tüzüğün tarifi dahilinde hazırlanmış bir deftere hususi bir dinlenme rejimine tabi tutulan işçi veya hizmetlileri ve bu rejimi bildirmek.

8. Bu sözleşmenin, Versay Antlaşmasının 13. kısmında ve diğer barış anlaşmalarının mütenazır tutumlarında derpiş edilen şartlar içinde kati şekilde onandığına ait belge Milletler Cemiyeti Genel Sekreterliğine gönderilecek ve bu onanma Genel Sekreterlikçe tescil edilecektir. ./..

9. Milletlerarası İş Teşkilâtının iki üyesinin onamaları Genel Sekreterlikçe tescil edildiği tarihten itibaren bu Sözleşme yürürlüğe girecektir.

Bu Sözleşme, ancak onamaları Sekreterlikçe tescil edilen üyeleri bağlayacaktır.

Daha sonra, bu Sözleşme, her üye hakkında onaması Sekreterlikçe tescil edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girecektir.

10. Milletlerarası İş Teşkilâtı üyelerinden ikisinin onamaları Sekreterlikçe tescil edilmesi akabinde, Milletler Cemiyeti Genel Sekreteri keyfiyeti Milletlerarası İş Teşkilâtının bütün üyelerine bildirecektir. Sekreter, Teşkilâtın başka üyeleri tarafından kendisine sonradan tebliğ edilecek onamaları da keza bütün üyelere bildirecektir.

11. Bu Sözleşmeyi onayan her üye onun 1,2,3,4,5,6 ve 7 nci maddeleri hükümlerini en geç 1.1.1924 e kadar uygulamayı ve bu hükümlerin fiil alanına geçmesi için gerekli tedbirleri almayı taahhüt eder.

12. Bu Sözleşmeyi onayan her üye, onu Versay Andlaşmasının 421. maddesi ve diğer Barış Andlaşmalarının mütenazır maddeleri hükümleri gereğince, bütün müstemleke, müstamere ve himayesi altındaki memleketlerde uygulamayı taahhüt eder.

13. Bu sözleşmeyi onayan her üye, onu, yürürlüğe girmeye başladığı tarihten 10 sene geçtikten sonra Milletler Cemiyeti Genel Sekreterliğine yapacağı ve bu Sekreterliğin tescil edeceği bir ihbarname ile feshedilebilir. Fesih, Sekreterlikçe tescili tarihinden bir sene sonra muteber olur.

14. Milletlerarası İş Bürosu İdare Meclisi, en az her 10 senede bir defa bu Sözleşmenin uygulanma durumu hakkında Genel Konferansa bir rapor vermekle ve Konferans gündemi içine, Sözleşmenin yeniden gözden geçirilmesi veya tadilî meselesinin konulup konulmaması gerektiği hususunda bir almakta ödevlidir.

15- Bu sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinlerinin her ikisi de mükerrer olacaktır.

Çıkış tarihi	Konusu ve Sözleşme No.	Türkiye'nin Onay Tarihi ve Kanun No.
1921	TRİMCİ VE ATEŞÇİ SIFATİYLE GEMİLERDE İŞE ALINACAKLARIN ASGARİ YAŞ HADDİNİN TESBİTİNE DAİR 15 SAYILI SÖZLEŞMENİN TASDİK EDİLMESİ VE BU SÖZLEŞMEYE KATILMAMIZ HAKKINDA KANUN	25.5.959 7292 Resmi Gazete 2.6.959 10220

Madde 1- Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının 1921 de Cenevredeki Genel Konferansında kabul edilmiş olan trimci ve ateşçi sıfatıyla gemilerde işe alınacakların asgari yaş haddinin tesbitine dair 15 sayılı Sözleşme tasdik edilmiş ve bu Sözleşmeye katılmak hususunda hükümete yetki verilmiştir.

Madde 2- Bu kanun neşri tarihinde mer'iyete girer.

Madde 3- Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur. 29.5.1959

TRİMCİ VE ATEŞÇİ SIFATIYLA GEMİLERDE İŞE ALINACAKLARIN ASGARİ YAŞININ TESBİTİNE DAİR 15 SAYILI SÖZLEŞME

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından vaki davet üzerine, 25 Ekim 1921 tarihinde Cenevre'de yapılan, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Genel Konferansının 3.toplantısında:

Toplantı gündeminin 8.maddesini teşkil eden 18 yaşından aşağı bilumum şahısların Trimci ve Ateşçi sıfatıyla gemilerde işe alınmalarının men'ine dair muhtelif tekliflerin kabulüne,

Bu tekliflerin Milletlerarası bir Sözleşme şeklinde kaleme alınmasına,

Karar verildikten sonra, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsü hükümlerine uygun olarak, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üyelerince tasdik edilmek üzere, Trimci ve Ateşçilerin asgari yaş haddine dair 1921 tarihli Sözleşme adını alacak olan aşağıdaki Sözleşme kabul edilmiştir:

Madde 1- İşbu Sözleşmenin tatbikatı bakımından "gemi" tabiri, harp gemileri müstesna, denizde sefer yapan büyük, küçük, ne olursa olsun, hususi mülkiyete veya amme mülkiyetine ait bilûmum gemileri ifade eder.

Madde 2- 18 yaşından aşağı kimseler, trimci veya ateşçi sıfatıyla, gemilerde çalıştırılamaz.

./..

Madde 3- İkinci madde hükümleri:

a) Amme makamlarınca tasvip edilmek ve onların murakabesi altında bulunmak şartiyle, mektep gemilerinde genç yaştaki kimseler tarafından görülen işlerde;

b) Esas kuvvei muharrekesi buhar kuvveti olmayan gemilerdeki işlerde;

c) Japonya veya Hindistan'da en ziyade temsil kabiliyetini haiz işçi ve işveren teşekkülleri ile istişare edilerek hazırlanacak nizamnamelerdeki kayıtlar mahfuz kalmak şartiyle, münhasıran bu memleketlerin sahillerinde sefer yapan gemilerde çalıştırılacak olan ve bedeni kabiliyetlerinin müsait olduğu tıbbi bir muayene neticesinde kabul edilmiş bulunan en az 16 yaşındaki kimselerin yaptığı işlerde,

tatbik edilmiyecektir.

Madde 4- Bir limanda bir trimci veya ateşçi almak mecburiyeti hâsıl olduğu takdirde, eğer oradaki bu sınıf işçiler arasında en az onsekiz yaşında işçi bulunması mümkün olamazsa onsekiz yaşından küçük fakat onaltı yaşından büyük genç işçiler bu işlere alınabilirler. Böyle bir hal vukuunda, hizmetine ihtiyaç duyulan bir trimci veya ateşçinin yerine bu gençlerden iki kişinin işe alınması zaruridir.

Madde 5- Bu Sözleşme hükümlerinin tatbikatının kontrolu imkânını temin sadedinde, her kaptan veya iş veren, gemide çalışan ve yaşları onsekizden küçük olan bu nevi şahısları doğum tarihleri ile birlikte gösteren bir kayıt defteri veya mürettebat listesi tutmakla mükelleftir.

Madde 6- Gemi mürettebatını iş mukaveleleri işbu Sözleşme hükümlerinin bir hülâsasını ihtiva edecektir.

İşbu Sözleşmenin Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Statüsüyle vaz edilmiş şartlar dahilinde, resmen tasdik edildiğini mübeyyin belgeler, Milletlerarası Çalışma Bürosu Umum Müdürüne gönderilecek ve tasdik keyfiyeti Umum Müdür tarafından tescil olunacaktır.

Madde 8- 1. Bu Sözleşme, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üyelerinden ikisinin tasdiki ve tasdikin Umum Müdür tarafından tescili ile mer'iyete girecektir.

2. Bu Sözleşme ancak Milletlerarası Çalışma Bürosunca tasdikleri tescil edilmiş olan üyeleri bağlar.

3. Bundan sonra Sözleşme, tasdik keyfiyetini Milletlerarası Çalışma Bürosuna tescil ettiren her üye hakkında, tescilin yapıldığı tarihte mer'iyete girecektir.

b/..

Madde 9- İşbu Sözleşmenin Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üyelerinden ikisi tarafından tasdik edilmesi ve tasdikin Milletlerarası Çalışma Bürosunca tescili akabinde Milletlerarası Çalışma Bürosu Umum Müdürü durumu Milletlerarası Çalışma Teşkilatının bütün üyelerine tebliğ edecektir. Milletlerarası Çalışma Teşkilatının diğer üyeleri tarafından daha sonra bildirilmiş olan tasdiklere ait tesciller için de aynı şekilde tebliğat yapılacaktır.

Madde-10

Sözleşmeyi tasdik eden her üye 8 inci madde hükmü mahfuz kalmak şartiyle 1,2,3,4,5 ve 6 ncı maddelerde yazılı hükümleri, en geç 1 Ocak 1924 tarihinden itibaren tatbik etmeyi ve bu hükümlerin tatbiki hususunda gerekli tedbirleri almayı taahhüt eder.

Madde-11

İşbu Sözleşmeyi tasdik eden her üye, Sözleşme hükümlerini,müstemlekelerde, idaresi veya himayesi altındaki ülkelerde Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Stütüsünün 35 inci maddesi gereğince tatbik etmeyi taahhüt eder.

Madde-12

Bu Sözleşmeyi tasdik eden her üye, onu, ilk yürürlüğe giriş tarihinden itibaren on yıllık bir devre sonunda, Milletlerarası Çalışma Bürosu Umum Müdürüne göndereceği ve bu müdürün tescil edeceği bir ihbarname ile feshedebilir. Fesih, tescilin Milletlerarası Çalışma Bürosu tarafından ifasından bir sene sonra muteber olacaktır.

Madde-13

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu, en az 10 senede bir işbu Sözleşmenin tatbikatı hakkında genel konferansa bir rapor arz edecek ve icabettiği takdirde konferansın gündemine bu Sözleşmenin yeniden gözden geçirilmesi veya tadili ile ilgili meseleleri ithal edecektir.

Madde-14

İşbu Sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinleri aynı derecede muteberdir.

Çıkış Tarihi	Konusu ve Sözleşme No.	Türkiyenin Onay Tarihi ve Kanun No.	
1928	ASGARİ ÜCRET TESPİT USÜLLERİ İHDASINA İLİŞKİN 26 SAYILI SÖZLEŞME	25.6.1973	1769
		Resmi Gazete 2.9.1974	14994

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Yönetim Kurulu tarafından Cenevre'ye davet edilerek orada 30 Mayıs 1928 tarihinde onbirinci toplantısını yapan Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Genel Konferansı,

Toplantı gündeminin birinci maddesini teşkil eden asgari ücret tespit usulleri ihdasına dair muhtelif tekliflerin kabulünü ve,

Bu tekliflerin bir Milletlerarası Sözleşme şeklini almasını kararlaştırdıktan sonra,

Bindokuzyüzyirmisekiz yılı Haziran ayının işbu onaltıncı günü, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsü hükümlerine uygun olarak, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Üyelerince onaylanmak üzere, asgari ücret tespiti

./..

usulleri ihdasına dair 1928 tarihli Sözleşme şeklinde adlandırılacak olan aşağıdaki Sözleşmeyi kabul eder.

Madde 1- 1. Milletlerarası Çalışma Teşkilatının bu Sözleşmeyi onaylayan her üye devleti, toplu sözleşme yoluyla veya başka bir yolla etkili bir ücret tesbiti usulünün bulunmadığı veya o ücretlerin istisnai şekilde düşük olduğu işlerde veya işlerin bölümlerinde (özellikle evde yapılan işlerde) asgari ücret tespitine imkân veren usulleri ihdas veya muhafazayı taahhüt eder.

2. Bu Sözleşme uyarınca "işler" deyimi imalât ve ticaret işlerini kapsar.

Madde 2- Bu Sözleşmeyi onaylayan bir Üye belirli bir iş veya işin bölümü için, varsa söz konusu iş veya işin bölümüyle ilgili işveren ve işçi teşekküllerine danıştıktan sonra 1 inci maddede öngörülen asgari ücretlerin tesbit usullerinin hangi işlere veya işlerin bölümlerine ve özellikle evde yapılan işlerin veya bölümlerinin hangilerine uygulanacağına karar vermekte serbesttir.

Madde 3- 1. Sözleşmeyi onaylayan her üye, asgari ücretlerin tesbit usullerini ve bunların uygulama şekillerini tayinde serbesttir.

2. Ancak;

1) Bir işe veya işin belirli bir bölümüne asgari ücret tesbit usullerinin uygulanmasından önce, ilgili işveren ve işçi temsilcilerine, varsa onlara ait teşekküllerin temsilcileri de dahil olmak üzere, yetkili makam tarafından meslekleri veya görevleri itibariyle kendilerine başvurulması uygun görülen vasıfta bütün kimselere danışılacaktır.

2- İlgili işveren ve işçiler milli mevzuatın tayin edeceği şekilde ve ölçüde fakat her halde eşit sayıda ve şartlarla asgari ücret tesbit usullerinin uygulanmasına katılacaklardır.

3) Tesbit edilen asgari ücretlere, ilgili işveren ve işçiler uymak zorunda olacak, gerek ferdi anlaşmayla gerekse, yetkili makamın genel veya özel izni hariç, toplu sözleşmeyle, bir indirme yapamıyacaklardır.

Madde 4- 1. Sözleşmeyi onaylayan her üye, bir yandan ilgili işveren ve işçilerin yürürlükteki asgari ücretlerden haberdar olması ve öte yandan fiilen ödenen ücretlerin uygulanacak asgari miktarların altına düşmemesi için, bir kontrol ve müeyyide sistemi ihdas etmek suretiyle gerekli tedbirleri alacaktır.

2. Her işçi, uygulanması gereken asgari ücret miktarlarının altında bir ücret ödenmesi halinde milli mevzuatla tespit edilecek bir süre içerisinde, mahkeme veya diğer kanuni bir yolla kendisine borçlu kalınan meblağı talep hakkına sahip olacaktır. ./..

Madde 5- Sözleşmeyi onaylayan her üye, her yıl Milletlerarası Çalışma Bürosuna, asgari ücret tespit usullerinin uygulandığı işlerin veya işlerin bölümlerinin bir listesini ihtiva eden ve bu usullerin uygulama şekil ve sonuçlarını gösterir genel bir rapor verecektir. Bu rapor, asgari ücret tespit usul ve şekillerine tabi işçilerin yaklaşık olarak adedini, tespit edilen asgari ücretin miktarlarını ve icabında asgari ücretle ilgili en önemli tedbirleri kısaca belirtecektir.

Madde 6- Bu Sözleşmenin Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsünde öngörülen şartlar içinde resmen onaylandığına dair belgeler Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilecek ve onun tarafından tescil edilecektir.

Madde 7- 1. Bu Sözleşme ancak onaylama belgeleri Milletlerarası Çalışma Bürosu tarafından tescil edilmiş olan Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Üyelerini bağlayacaktır.

2. Bu Sözleşme, iki üyenin onaylama belgesi Genel Müdür tarafından tescil edildiği tarihten on iki ay sonra yürürlüğe girecektir.

3. Daha sonra bu sözleşme, onu onaylayan her üye için onaylama belgesi tescil edildiği tarihten on iki ay sonra yürürlüğe girecektir.

Madde 8- Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının iki üyesinin onaylama belgeleri Milletlerarası Çalışma Bürosunda tescil edilmesini müteakip, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, keyfiyeti Milletlerarası Çalışma Teşkilatının bütün üyelerine tebliğ edecektir. Genel Müdür Teşkilâtın bütün diğer üyeleri tarafından daha sonra bildirilmiş olan onaylamalara ait tesciller için de aynı şekilde tebligat yapacaktır.

Madde 9- 1. Bu Sözleşmeyi onaylayan her üye, onu ilk yürürlüğe giriş tarihinden itibaren on yıllık bir devre geçtikten sonra, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne göndereceği ve onun tescil edeceği bir ihbarname ile feshedebilir. Fesih, Milletlerarası Çalışma Bürosunda tescilden ancak bir yıl sonra muteber olur.

2. Bu Sözleşmeyi onaylamış olup da, ona bundan evvelki paragrafta sözü edilen on yıllık devrenin bitiminden itibaren bir yıl zarfında bu maddede öngörüldüğü şekilde feshetme ihtiyarını kullanmayan her üye, yeniden beş yıllık bir müddet için bağlanmış olacak ve bundan sonra bu Sözleşmeyi her beş yıllık devre bitince bu maddede öngörülen şartlar içinde feshedebilecektir.

Madde 10- Gerekli gördüğü her defasında, Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu bu Sözleşmenin uygulanması hakkındaki bir raporu Genel Konferansa sunacak ve onun tamamen veya kısmen değiştirilmesi ./..

keyfiyetinin Konferans gündemine konulması lâzım gelip gelmediği hakkında karar verecektir.

Madde 11- Bu Sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinleri aynı şekilde muteberdir.

Çıkış Tarihi	Konusu ve Sözleşme No.	Türkiyenin Onay Tarihi ve Kanun No.
1933	ÜCRETLİ İŞBULMA BÜROLARININ KAPATILMASI HAKKINDAKİ 34 NUMARALI MİLLETLERARASI SÖZLEŞMEYE KATILMAYA DAİR KANUN	11.2.1946 4866 Resmi Gazete 16.2.1946 6234

1. Cenevre'de 8 Haziran 1933 de Milletlerarası İş Teşkilâtı Genel Konferansı tarafından Ücretli İş Bulma Büroları hakkında kabul olunan 34 numaralı Sözleşme onanmış ve bu Sözleşmeye katılmak için hükümete yetki verilmiştir.

2. Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

3. Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Ücretli İşbulma Büroları hakkında 34 numaralı Sözleşme Projesi

Milletlerarası İş Bürosu İdare Meclisi tarafından vâki davet üzerine, Cenevre'de 8 Haziran 1933 de on yedinci toplantısını yapan Milletler Cemiyeti Milletlerarası İş Teşkilâtı Genel Konferansı;

Gündemin birinci maddesini teşkil eden, ücretli iş bulma meselesi hakkında; bazı tekliflerin kabulünü ve;

Bu tekliflerin bir Milletlerarası Sözleşme şeklini almasını kararlaştırdıktan sonra;

Versay Andlaşmasının 13 üncü kısmında ve diğer barış Andlaşmalarının mütenazır kısımlarında mevcut hükümler gereğince Milletlerarası İş Teşkilâtı üyelerince onanmak üzere, aşağıdaki Sözleşme Projesini kabul eder:

I. 1. Bu Sözleşme bakımından "Ücretli İşbulma Büroları" tabiri şu manâyı ifade eder:

a) Kazanç gayesi takip eden işbulma Büroları, yani doğrudan doğruya veya dolayısiyle taraflardan herhangi birinden maddi bir menfaat temini hedefi bir işçiye iş veyahut bir işverene işçi bulmak hususunda tavassut eyleyen her şahıs , şirket, müessese, acente veyahut diğer bir teşekkül, bu tarif; münhasıran veya esas itibarile iştigal mevzuu işverenlerle işçiler arasında tavassuttan ibaret olanlar hariç, gazetelere ve diğer yayın vasıtalarına şâmil değildir.

./..

b) Kazanç gayesi takip etmiyen İşbulma Büroları, yani maddi bir menfaat gütmemekle beraber, işverenden veya işçiden, servisleri için duhuliye, aidat veya başka herhangi bir nam altında para alan şirket, müessese, acente veya diğer teşekküllerin İşbulma Servisleri.

2. Bu Sözleşme geni adamları hakkında uygulanmaz.

2. 1. (Birinci maddenin 1. a) fıkrasında yazılı kazanç gayesiyle çalışan Ücretli İşbulma Büroları, bu Sözleşmenin her üye için yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren 3 sene zarfında kapatılacaklardır.

2. Bu kapatmadan evvelki mühlet zarfında;

a) Yeniden kazanç gayesiyle çalışan Ücretli İşbulma Bürosu açılmayacaktır.

b) Kazanç gayesiyle çalışan Ücretli İşbulma Büroları, yetkili makamın kontrolü altına konulacak ve bu makamca onanmış bir tarifede yazılı ücret ve masraflardan başka para almayacaklardır.

3. 1. Bu Sözleşmenin 2 nci maddesinin 1 inci fıkrasından inhirafa, ancak ilgili patron ve işçi temsilcilerinin fikri alındıktan sonra ve istisnai şekillerde olmak üzere yetkili makamca müsaade edilebilir.

2. Bu madde gereğince müsaade edilen inhiraflar, ancak milli kanunlarla sarih şekilde tesbit edilip işbulma keyfiyetinin hususi şartlar içinde ve inhirafı haklı gösterecek surette cereyan ettiği sanat ve mesleklere mensup işçi zümrelerine iş bulmakla iştigal eden bürolar hakkında uygulanacaktır.

3. 2 nci maddede yazılı 3 aylık mühlet bittikten sonra, bu maddeye istinaden, yeni Ücretli İşbulma Büroları açılmasına müsaade edilemez.

4. Bu madde gereğince, kendilerine inhiraf müsaadesi verilen her Ücretli İşbulma Bürosu:

a) Yetkili makamın kontrolü altına konulacaktır.

b) Yetkili makamın tensibi ile azami on yıl zarfında, her sene yenilenecek biryıllık ruhsatname almağa mecbur olacaktır.

c) Ancak, yetkili makamca onanmış bir tarifede yazılı ücret ve masrafları alabilecektir.

d) Ancak ruhsatnamesinde müsaade edilmiş olmak ve ilgili memleketler arasında mevcut bir anlaşmayı uygulamak şartiyle yabancı memleketlere veya memleketlerden işçi tedarik edebilecektir.

4. (1 inci maddenin 1,b) fıkrasında yazılı kazanç gayesi takip etmeyen İşbulma Büroları; ./..

a) Yetkili makamdan izin almak mecburiyetinde olacaklar ve onun kontrolü altında bulunacaklardır.

b) Yapılan masraflar iyice nazara alınmak suretiyle yetkili makamca tesbit edilecek bir tarifeden daha yüksek para alamayacaktır;

c) Ancak yetkili makamca müsaade edilmek ve ilgili memleketler arasında mevcut bir Anlaşmayı uygulamak şartıyla yabancı memleketlere veya memleketlerden işçi tedarik edebilecektir.

5. Gerek bu sözleşmenin 1. maddesinde yazılı Ücretli İşbulma Büroları, gerek parasız da olsa, işbulmayı mutad meşgale ittihas etmiş olan her şahıs, şirket, müessese, acente, veyahut teşekkül, yetkili makama bir beyanname vermeye ve bundan ücretli mi, ücretsiz mi çalıştıklarını bildirmeye mecburdurlar.

6. Gerek bundan evvelki maddelere, gerek onların yerine getirilmesine ait diğer hükümlere muhalif hareketlere karşı, milli kanunlar, bu Sözleşmede derpiş edilen Ruhsatname veya müsaadelerin geri alınmasını da ihtiva eden cezaları tayin edeceklerdir.

7. Versay Andlaşmasının 408. ve diğer Barış Andlaşmalarının mütenazır maddelerinde derpiş edilen yıllık Raporlar, 3.madde gereğince müsaade edilen inhiraflar hakkında gereken malûmatı havi olacaklardır.

8. Bu sözleşmenin, Versay Andlaşmasının 13.kısmında ve diğer barış Andlaşmalarının mütenazır kısımlarında derpiş edilen şartlar içinde kat'i şekilde onandığına ait belge Milletler Cemiyeti Genel Sekreterliğine gönderilecek ve bu onanma Genel Sekreterlikçe tescil edilecektir.

9. Bu Sözleşme, ancak onamaları Sekreterlikde tescil edilmiş olan üyeleri bağlayacaktır. Sözleşme, iki üyenin onamaları Genel Sekreterlerde tescil edildikleri tarihten 12 ay sonra yürürlüğe girecektir.

Bundan sonra bu Sözleşme her üye için, onaması tescil edilmesinden 12 ay sonra yürürlüğe girecektir.

10. Milletlerarası İş Teşkilâtı üyelerinden ikisinin onamaları Sekreterlikte tescil edilmesi akabinde, Milletler Cemiyeti Genel Sekreteri keyfiyeti Milletlerarası İş Teşkilâtının bütün üyelerine bildirecektir. Sekreter, Teşkilâtın başka üyeleri tarafından kendisine sonradan tebliğ edilecek onamaları da keza bütün üyelere bildirecektir.

11. Bu sözleşmeyi onayan her üye, onu, yürürlüğe girmeye başladığı tarihten on sene geçtikten sonra, Milletler Cemiyeti Genel Sekreterliğine yapacağı ve bu Sekreterliğin tescil edeceği bir ihbarname ile feshedilir.

./..

Fesih, Sekreterlikte tescili tarihinden bir sene sonra muteber olur.

Bu Sözleşmeyi onamış olup da, onu bundan evvelki fıkrada yazılı 10 yıllık devrenin geçmesinden bir yıl sonra, bu madde gereğince feshetmek ihtiyarını kullanmayan her üye, yeniden 10 yıllık bir müddet için bağlanmış olacak ve bundan sonra bu Sözleşmenin, bu maddede derpiş edilen şartlar içinde her 10 yıllık devre bittikçe feshedebilecektir.

12. Bu sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren geçecek her 10 yıllık devrenin sonunda, Milletlerarası İş Bürosu İdare Meclisi, onun uygulanması durumu hakkında Genel Konferansa bir rapor vermekle ve konferansın gündemi içine onun tamamen veya kısmen tadili meselesinin konulup konulmaması gerektiği hususunda bir karar almakla ödevlidir.

13. Konferans, bu Sözleşmeyi tamamen veya kısmen tadil eden yeni bir sözleşme kabul ettiği taktirde, bu yeni Sözleşmede başka türlü hükümler bulunması hali müstesna:

a) Tadil edici yeni Sözleşmenin bir üye tarafından onanması keyfiyeti yukardaki 11. maddeye bakılmaksızın tadil edici yeni sözleşmenin yürürlüğe girmesi kayıt ve şartı ile, şimdiki bu sözleşmenin kendiliğinden ve derhal feshini intaç edecektir.

b) Tadil edici yeni sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren, şimdiki bu Sözleşme üyelerin onamasına açık bulundurulmayacaktır.

Şimdi bu sözleşme, onu onamış ve tadil edici sözleşmeyi ise onamamış olan üyeler için eski metin ve şekli ile yürürlükte kalmaya devam edecektir.

14. Bu sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinlerinin her ikisi muteber olacaktır.

Çıkış Tarihi	Konusu ve Sözleşme No.	Türkiyenin Onay Tarihi ve Kanun No.	
1934	MESLEKİ HASTALIKLARIN TAZMİNİ HAKKINDA 42 NUMARALI MİLLETLERARASI SÖZLEŞMEYE KATILMAYA DAİR KANUN	11.2.1946 Resmi Gazete 16.2.1946	234 6234

1. Cenevre'de 4 Haziran 1934 de Milletlerarası İş Teşkilâtı Genel Konferansı tarafından, mesleki hastalıkların tazmini hakkında kabul olunan 42 numaralı Milletlerarası Sözleşme onanmış ve bu Sözleşmeye katılmak için hükümete yetki verilmiştir.

2. Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

3. Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

./..

MESLEKİ HASTALIKLARIN TAZMİNİ HAKKINDA 42 NUMARALI SÖZLEŞME PROJESİ

(1934 de Muaddel)

Milletlerarası İş Bürosu İdare Meclisi tarafından vaki davet üzerine, Cenevre'de 4 Haziran 1934 de 18. toplantısını yapan Milletler Cemiyeti, Milletlerarası İş Teşkilâtı Genel Konferansı,

Konferansın 7. toplantısında mesleki hastalıklar hakkında kabul edilmiş olan Sözleşme Projesinin kısmen tadiline taallûk edip, bu toplantının 7. maddesini teşkil eyleyen meseleye dair bazı tekliflerin kabulünü kararlaştırdıktan ve;

Bu tekliflerin Milletlerarası bir Sözleşme Projesi şeklini alması gerektiğini nazara aldıktan sonra,

Bindokuzyüzotuzdört yılı Haziran ayının Yirmibirinci günü, Mesleki Hastalıklar Sözleşmesi (muaddel) 1934, ünvanını alacak olan aşağıdaki sözleşme projesini kabul eder:

1. 1. Milletlerarası İş Teşkilâtının bu Sözleşmeyi onayan her üyesi mesleki hastalıklara uğrayanlar ile bunların hak sahipleri varislerine, iş kazalarının tazmini hakkındaki özel mevzuatındaki genel esaslar dahilinde tazminat sağlamayı taahhüt eder.

2. Bu tazminatın miktarı, milli mevzuatta iş kazaları neticesinde ödenecek olandan az olmamalıdır. Bu cihet mahfuz tutulmak şartiyle, her üye mevzuatında bahse konu olan hastalıklar tazminatının ödeme şartlarına müteallik hükümlerin tesbitinde ve bu hastalıklara, iş kazaları hakkındaki mevzuatını tatbikinde zaruri gördüğü tadil ve intibakları yapmakta serbesttir.

2. Milletlerarası İş Teşkilâtının her üyesi, aşağıdaki tabloda mevcut olup, hizalarında yazılı sanayi ve mesleklerde olmak üzere kanuna tabi işyerlerinde çalışan işçilerin duçar oldukları hastalıkları meslek hastalığı saymayı taahhüt eder.

T A B L O

Hastalıkların ve zehirli maddelerin listesi	İlgili meslek ,sanat veya usullerin listesi
Kurşun veya halitaları ve mürettebatı ile zehirlenmeler ve bundan mütevellit arızalar.	Kurşunu ihtiva eden cevherlerin ve çinko imalathanelerinde kurşunlu küllerin manipülasyonu. Eski çinkoların, kurşunla beraber eritilerek karıştırılması. Kurşundan veya halitalarından eşya imali.

	Matba hurufatı, dökmeciliği ve mürettiplik
	Kurşun mürekkebatının fabrikasyonu, akümülatör imal ve tamiri.
	Kurşun ihtiva eden sırların hazırlanması. Kurşun talaşı veya tozu ile cilâcılık. Kurşunu ihtiva eden, cilâ, macun ve boyaların hazırlanması ve manipilâsyonu icabettiren boyacılık işleri,
Civa, civa amalgamı, veya mürekkebatı ile zehirlenmeler ve bundan mütevellit arızalar	Civa cevherlerinin manipilasyonu. Civa mürettebatı imalatı Civalı ölçü ve sair laboratuvar aletlerinin imali. Şapka imalinde kullanılan maddelerin ihzarı. Civa ile yaldızcılık. Civalı tahliye pompaları vasıtasıyle enkandesan lâmbalar imali. Fulminat dö merkür ile kapsül imali.
Şarbon Hastalığı	Şarbonlu hayvanlar ile temas eden işçiler. Yün, tiftik, deri, kıl, kemik ve boynuz gibi hayvani maddelerin manipilasyonu. Emtianın tahmil ve tahliyesi ve nakli işleri.
Silis tozlarından mütevellit ve ciğer veremi ile müterafik olan veya olmayan silikoz hastalığı(silikozun ölümün veya işgörmezliğinin asıl sebebi olması şartiyle)	Silikoz tehlikesine maruz bıraktığı milli mevzuatta tayin edilen bütün işler.
Fosfor veya mürekkebatı ile zehirlenme ve bundan mütevellit arızalar	Forfor veya mürekkebatının istihsal, intişar veya istimalini icabettiren her türlü işler.
Arsenik veya mürekkebatı ile zehirlenme ve bundan mütevellit arızalar	Arsenik veya mürekkebatının istihsal, intişar veya istimalini icabettiren her türlü işler.

./..

Benzin veya müşabitleri ve bunların nitraklı veya amilli müştekkatı ile zehirlenmeler ve bundan mütevellit arızalar.	Benzin veya müşabitleri ve bunların nitratlı veya aminli müştekkatının istihsal, intişar veya istimalini icabettiren her türlü işler.
Mevaddın şahmiye sınıfına dahil olan idrokarbürlerin halojenli müştekkatı ile zehirlenme'	Mevaddı şahmiye sınıfına dahil idrokarbürlerin halojenli müştekkatının istihsal, intişar veya istimalinin gerektiği ve milli mevzuatta yer almış bulunan her türlü işler.
Radyum ve radyoaktif maddelerden veya röntgen şûaından mütevellit patologique' arızalar .	Radyum, radyoaktif maddelere veya rontgen şuaına maruz bırakan bilumum işler.
İptidai deri epitelyoması	Katran ve huy ile bunların takdirinden hasıl olan katran ruhu, zift, madeni yağ, parafin ve bu mevaddın mürettebatı, mahsulleri ve artıklarının kullanılmasını gerektiren her türlü işlem.

3. Bu sözleşmenin kati şekilde onandığı keyfiyeti Milletler Cemiyeti Genel Sekreterliğine bildirilecek ve onun tarafından tescil edilecektir.

4. 1- Bu sözleşme, ancak onamaları Genel Sekreterce tescil edilmiş olan Milletlerarası İş Teşkilâtı üyelerini bağlayacaktır.

2- Bu Sözleşme, iki üyenin onamalarının Genel Sekreterlikçe tescil edilmelerinden oniki ay sonra yürürlüğe girecektir.

3- Daha sonra, bu Sözleşme, her üye için , onanmasının tescil edilmesinden oniki ay sonra yürürlüğe girecektir.

5. Milletlerarası İş Teşkilâtı üyelerinin ikisinin onamaları Sekreterlikte tescil edilmesi akabinde, Milletler Cemiyeti Genel Sekreteri keyfiyeti Milletlerarası İş Teşkilâtının bütün üyelerine bildirecektir. Sekreter, Teşkilâtın başka üyeleri tarafından kendisine sonradan tebliğ edilecek onamaları da keza bütün üyelere bildirecektir.

6. 1- Bu sözleşmeyi onayan her üye, onun yürürlüğe girmeye başladığı tarihten itibaren beş sene geçtikten sonra, Milletler Cemiyeti Genel Sekreterliğine yapacağı ve bu Sekreterliğin tescil edeceği bir ihbarname ile feshedebilir. Fesih, Sekreterlikte tescili tarihinden ./..

bir sene sonra muteber olur.

2- Bu sözleşmeyi onamış olup da, onu bundan evvelki fıkrada yazılı beş yıllık mühletin geçmesinden bir yıl sonra, bu madde gereğince feshetmek ihtiyarını kullanmayan her üye, yeniden beş yıllık bir müddet için bağlanmış olacak ve bundan sonra bu Sözleşmeyi bu maddede derpiş edilen şartlar içinde her beş yıllık devre bitince feshedebileeektir.

7. Bu sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren geçecek her 10 yıllık devrenin sonunda, Milletlerarası İş Bürosu İdare Meclisi, onun uygulanması durumu hakkında Genel Konferansa bir Rapor vermekle ve Konferansın gündemi içine onun tamamen veya kısmen tadili meselesinin konulup konulmaması gerektiği hususunda bir karar almakla ödevlidir.

8. Konferans, bu Sözleşmeyi tamamen veya kısmen tadil eden yeni bir Sözleşme kabul ettiği takdirde, bu yeni Sözleşmede başka türlü hükümler bulunması hali müstesna;

a) Tadil edici yeni Sözleşmenin bir üye tarafından onanması keyfiyeti, yukarıdaki 6.maddeye bakılmaksızın, tadil edici yeni sözleşmenin yürürlüğe girmesi kayıt ve şartı ile, şimdiki bu sözleşmenin kendiliğinden ve derhal feshini intaç edecektir.

b) Tadil edici yeni sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren şimdiki bu sözleşme üyelerin onamasına açık bulundurulmayacaktır.

Şimdiki bu sözleşme, onu onamış ve tadil edici sözleşmeyi ise onamamış olan üyeler için eski hal ve şekliyle yürürlükte kalmaya devam edecektir.

9. Bu sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinlerinin her ikisi muteber olacaktır.

Çıkış Tarihi	Konusu ve Sözleşme No.	Türkiyenin Onay Tarihi ve Kanun No.
1935	MADEN OCAKLARINDA YERALTI İŞLERİNDE KADINLARIN ÇALIŞTIRILMAMASI HAKKINDAKİ MİLLETLERARASI MUKAVELEYE İLTİHAKA DAİR KANUN	9.6.1937 3229 Resmi Gazete 25.6.1937 3638

1. Cenevre'de Milletlerarası İş Teşkilâtı Umumi Konferansı tarafından kabul olunan ve maden ocaklarında yeraltı işlerinde kadınların çalıştırılmaması hakkında olup (yeraltı işleri mukavelesi "kadınlar" 1935) adı verilen mukavelename kabul olunmuş ve bu mukaveleye iltihak için hükümete mezuniyet verilmiştir.

2. Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

3. Bu kanunun hükmünü icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdar. ./..

HER NEVI MADEN OCAKLARINDA YERALTI İŞLERİNDE KADINLARIN ÇALIŞTIRILMAMASI HAKKINDA 45 NUMARALI MUKAVELE

Milletlerarası İş Bürosu İdare Meclisi tarafından vaki davet üzerine Cenevre'de 4.6.1935 tarihinde 19. inikat halinde toplanan Milletlerarası İş Teşkilâtı Umumi Konferansı,

İnîkat Ruznamesinin ikinci maddesini teşkil eden her nevi maden ocaklarında yeraltında kadınların çalıştırılmasına ait bulunan mesele hakkında muhtelif tekliflerin kabulünü ,

Bu tekliflerin Milletlerarası bir mukavele projesi şeklini almasını kararlaştırdıktan sonra,

Bin dokuz yüz otuz beş senesi Haziran ayının yirmibir tarihinde (yeraltı işleri mukavelesi "kadınlar" 1935) adını taşıyacak olan aşağıdaki mukavele projesini kabul eder:

1- Bu mukavelenin tasdiki için "maden ocağı" tabiri, gerek amme, gerekse hususi vasfını haiz ve yeraltında mevcut maddelerin istihracını istihdaf eden her nevi teşebbüslere şamildir.

2- Kadın cinsinden hiç bir şahıs, yaşı ne olursa olsun maden ocaklarında yeraltı işlerinde çalıştırılamaz.

3- Milli kanunlarla yukarıda yazılı memnuiyetten şu kimseler istisna edilebilirler:

a) sevku idare vazifesi ile mükellef olup, bedenen çalışmayan şahıslar,

b) Sıhhi ve sosyal hizmetlerde çalışan şahıslar,

c) Mesleki bilgilerini tamamlamak maksadiyle bir maden ocağında yeraltı işlerinde staj görmelerine müsaade edilen tahsildeki şahıslar,

d) Bedenen çalışma mahiyetinde olmayan bir sanatın icrası için bir maden ocağının yeraltı kısımlarına tesadüfi olarak inmesine lüzum görülen diğer bütün şahıslar,

4- Bu mukavelenin resmi tasdiknameleri akvam cemiyeti umumi kâtibine tevdi olunacak ve mumaileyh tarafından tescil edilecektir.

5- 1. Bu mukavele, ancak, umumi kâtip tarafından tasdiknamesi tescil edilmiş olan Milletlerarası İş Teşkilâtı azasını bağlayacaktır.

2. Mukavele, umumi kâtip tarafından iki azanın tasdiknamelerinin tescilinden itibaren oniki ay sonra mer'iyete girecektir.

3. Bundan sonra da Mukavele, her aza için kendi tasdiknamesinin tescilinden itibaren oniki ay sonra mer'iyete girecektir. ./..

6. Milletlerarası İş Teşkilâtı azasından ikisinin tasdiknamesi tescil edilir, edilmez, Akvam Cemiyeti Umumi Kâtibi , Milletlerarası İş Teşkilâtının bütün azasına keyfiyeti iş'ar edecektir.

Keza, Teşkilât azası tarafından kendisine daha sonra tevdi olunacak tasdiknamelerin tescilini de bütün azaya tebliğ eyleyecektir.

7. 1. Bu mukaveleyi tasdik etmiş olan her âza mukavelenin mer'iyeti mebde tarihinden itibaren 10 sene zarfında, onu, Akvam Cemiyeti umumi kâtibine göndereceği ve mumaileyhin tescil edeceği bir mektupla feshedilebilir. Feshin hükmü tescilden itibaren bir sene sonra cari olacaktır.

2. Bu mukaveleyi tasdik etmiş olan her âza birinci fıkrada adı geçen on senelik müddetin hitamını takip eden bir senelik müddet zarfında bu maddede derpiş edilen feshe ait ihtiyarını kullanmadığı takdirde yeniden 10 senelik bir devre bağlı kalacak ve bundan sonra mukaveleyi, bu maddede yazılı şartlar içinde, her on senelik devrenin hitamında feshedebilecektir.

8. Bu mukavelenin mer'iyete girmesinden itibaren her on senelik devrelerin hitamında Milletlerarası İş Bürosu İdare Meclisi, onun tatbikine ait bir raporu umumi konferansa tevdi edecek ve onun tamamen veya kısmen tadili meselesini konferans Ruznamesine koyup koymama hususunda bir karar alacaktır.

9. 1. Konferans, bu mukaveleyi tamamen veya kısmen tadil eden yeni bir mukavele kabul ettiği takdirde, yeni mukavelede hilâfına bir hüküm olmadıkça,

a) Tadili muhtevi yeni mukavelenin bir aza tarafından tasdiki, onu mer'iyete girmiş olması kayıt ve şartı altında, yukardaki 7 nci madde nazarı itibare alınmaksızın, halihazırdaki Mukavelenin tabii bir şekilde derhal feshini tazammun edecektir.

b) Tadili havi yeni mukavelenin mer'iyete girmesi tarihinden itibaren, halihazır mukavelesi artık azanın tasdikine açık bulundurulmayacaktır.

2. Bu mukavele, onu tasdik edip te tadili havi mukaveleyi tasdik etmeyecek âza için şimdi şekil ve metni ile mer'i olmakta devam edecektir.

10. Bu mukavelenin Fransızca ve İngilizce metinlerinin her ikisi de muteberdir.

Çıkış tarihi	Konusu ve Sözleşme No.	Türkiyenin Onay Tarihi ve Kanun No.	
1936	DENİZ İŞLERİNDE ÇALIŞTIRILACAK ÇOCUKLARIN ASGARİ YAŞ HADDİNİN TESBİTİ HAKKINDA 58 SAYILI SÖZLEŞME VE BU SÖZLEŞMEYE KATILMAMIZA DAİR KANUN	25.5.1959	7293
		Resmi Gazete	
		2.6.1959	10220

Madde 1- Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının 1936 da Cenevre'deki Genel Konferansında kabul edilmiş olan deniz işlerinde çalıştırılacak çocukların asgari yaş haddinin tesbiti hakkındaki 58 sayılı Sözleşme tasdik edilmiş ve bu Sözleşmeye katılma konusunda hükümete yetki verilmiştir.

Madde 2- Bu Kanun neşri tarihinde mer'iyete girer.

Madde 3- Bu Kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

DENİZ İŞLERİNDE ÇALIŞTIRILACAK ÇOCUKLARIN ASGARİ YAŞ HADDİNİN TESBİTİ HAKKINDA 58 SAYILI SÖZLEŞME

(1936 tadili)

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından vaki davet üzerine 22 Ekim 1936 tarihinde Cenevre'de yapılan Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Genel Konferansının 22. toplantısında:

İşbu toplantı gündemindeki, Konferansın ikinci toplantısında kabul edilmiş olan Deniz işlerinde çalıştırılacak çocukların asgari yaş haddinin tesbitine dair sözleşmenin kısmen tadili ile ilgili muhtelif tekliflerin kabulüne,

Bu tekliflerin Milletlerarası bir Sözleşme şeklinde kaleme alınmasına,

Karar verildikten sonra, deniz işlerinde çalıştırılacakların asgari yaş haddine dair 1936 tarihli (muaddel) sözleşme adını alacak olan aşağıdaki sözleşme bugünkü yirmidört Ekim bindokuzyüzatuzaltı tarihinde kabul edilmiştir:

Madde-1

İşbu Sözleşmenin tatbikatı bakımından, "gemi" tabiri, harp gemileri müstesna, denizde sefer yapan büyük, küçük ne olursa olsun hususi mülkiyete veya amme mülkiyetine ait bilumum gemileri ifade eder.

Madde-2

1. Münhasıran aynı aile efradının çalıştığı gemiler hariç, diğer

./..

gemilerdeki işlerde onbeş yaşından aşağı çocuklar çalıştırılamaz.

2. Bununla beraber, onbeş yaşından aşağı bir çocuğa iş verilmesinde çocuğun menfaatini bahis mevzuu olduğuna dair bir mektep idaresi yahut milli mevzuatla tesbit edilmiş bir makam, çocuğun bedeni durumu ile sıhhatini ve verilmesi melhus işin halen olduğu kadar istikbalde de çocuğa sağlıyacağı menfaatleri gözönünde bulundurmak suretiyle bir kanaate vardığı takdirde, milli mevzuatla asgari 14 yaşındaki çocuklara çalışma belgeleri verilebilmesi derpiş olunabilir.

Madde-3

Amme makamınca tasvip edilmek ve onun murakabesi altında bulunmak şartiyle mektep gemilerinde çocuklar tarafından yapılan işler hakkında ikinci madde hükümleri tatbik edilmez.

Madde-4

İşbu sözleşme hükümlerinin tatbikatını kontrol sadedinde, her kaptan veya işveren gemide çalışan ve yaşları 16 dan küçük olan bütün şahısları doğum tarihleriyle birlikte gösteren bir kayıt defteri veya müretebat listesi tutmakla mükelleftir.

Madde-5

İş bu sözleşme sanayi işlerinde çalışacak çocuklar için asgari yaş tesbiti (1919) ve sınai mahiyet arzetmeyen işlerde çalışacak çocuklar için asgari yaş tesbiti (1932) hakkındaki Milletlerarası Sözleşmeleri tadil edecek sözleşmelerin Milletlerarası Çalışma Konferansı tarafından kabulünden sonra mer'iyet mevkiine girecektir.

Madde-6

İş bu sözleşmenin resmen tasdik edildiğini mübeyyin belgeler Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Umum Müdürüne gönderilecek ve tasdik keyfiyeti onun tarafından tescil olunacaktır.

Madde-7

1. İşbu sözleşme, Ancak tasdikleri Milletlerarası Çalışma Bürosu Umum Müdürünce tescil edilmiş olan üyeleri bağlayacaktır.

2. Yukarıdaki 5.madde hükümleri mahfuz kalmak şartiyle, bu Sözleşme, ancak, iki üyenin tasdiklerinin Umum Müdür tarafından tescilinden itibaren oniki ay sonra mer'iyete girecektir.

3. Bundan sonra, bu Sözleşme, her üye hakkında, tasdikin tescilinden itibaren oniki ay sonra mer'iyete girecektir.

./..

Madde-8

İşbu Sözleşmenin Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Üyelerinden ikisi tarafından tasdik edilmesi ve tasdiklerin tescili akabinde Milletlerarası Çalışma Bürosu Umum Müdürü durumu Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının diğer bütün üyelerine tebliğ edecektir. Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının diğer üyeleri tarafından daha sonra bildirilmiş olan tasdiklere ait tesciller için de aynı şekilde tebligat yapacaktır.

Madde-9=

1. Bu sözleşmeyi tasdik eden her üye onu ilk yürürlüğe giriş tarihinden itibaren 10 yıllık bir devre sonunda, Milletlerarası Çalışma Bürosu Umum Müdürüne göndereceği ve bu Müdürün tescil edeceği bir ihbarname ile feshedebilir. Fesih, tescilin Milletlerarası Çalışma Bürosu tarafından ifasından bir sene sonra muteber olacaktır.

2. Yukarıki paragrafta zikredilen 10 senelik müddetin hitamından itibaren bir sene içinde bu maddede derpiş edilmiş olan fesih hakkını kullanmayan işbu sözleşmeyi tasdik etmiş her üye, yeniden on senelik bir müddetle bağlı kalır. Ve bundan sonra işbu maddede yazılı şartlar dahilinde her 10 senelik müddetin hitamında işbu sözleşmeyi feshedebilir.

Madde-10

İşbu sözleşmenin ilk meriyete girdiği tarihten itibaren on senelik bir müddetin hitamında Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu işbu sözleşmenin tatbikatı hakkında Genel Konferansa bir rapor arzedecek ve icabettiği takdirde Konferansın gündemine sözleşmenin kısmen veya tamamen tadili ile ilgili meseleleri ithal edecektir.

Madde 11

1. Konferansça, işbu sözleşmenin kısmen veya tamamen tadili hakkında yeni bir sözleşmenin kabulü halinde ve yeni sözleşme başkaca bir hüküm derpiş etmediği takdirde:

a) Tadili ihtiva eden bu Yeni Sözleşmenin, bir üye tarafından tasdiki ve mer'iyete girmesi, yukarıdaki 9.maddeye rağmen işbu sözleşmenin derhal kendiliğinden ortadan kalkmasını intaç eder.

b) İşbu Sözleşme, tadili ihtiva eden yeni sözleşmenin mer'iyete girdiği tarihten itibaren artık üyelerin tasdikine açık kalamaz.

2. İşbu Sözleşmeyi tasdik eden üyeler, bunu tadil eden sözleşmeyi tasdik etmedikleri takdirde , tasdik edilmiş sözleşme eski hal ve şekli ile meriyette kalacaktır.

Madde-12

İşbu Sözleşmenin Fransızca ve İngilizce Metinleri aynı derecede muteberdir.

Çıkış tarihi	Konusu ve Sözleşme No.	Türkiyenin Onay Tarihi ve Kanun No
1946	MİLLETLERARASI ÇALIŞMA TEŞKİLATININ 1946 YILINDA MONTREAL'DE AKDETTİĞİ 29 UNCU TOPLANTISINDA KABUL EDİLEN "SON MADDELERİN DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDAKİ 80 SAYILI SÖZLEŞME"NİN ONANMASINA DAİR KANUN	24.5.1949 5393 Resmi Gazete 28.5.1949 7218

Madde 1- Milletlerarası Çalışma Teşkilatının, 1946 yılında Montreal'de akdettiği 29 uncu toplantısında kabul edilen "Son maddelerin değiştirilmesi hakkındaki 80 sayılı Sözleşme" onanmıştır.

Madde 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür. 25/5/1949

MİLLETLERARASI ÇALIŞMA TEŞKİLATI GENEL KONFERANSINCA İLK YİRMİ SEKİZ TOPLANTISINDA KABUL EDİLEN SÖZLEŞMELERLE MİLLETLER CEMİYETİ GENEL SEKRETERİNE VERİLMİŞ BULUNAN BAZI KAYIT VE TESCİL GÖREVLERİNİN BUNDAN SONRA YERİNE GETİRİLMESİNİ SAĞLAMAK VE MİLLETLER CEMİYETİNİN FESHİ VE MİLLETLERARASI ÇALIŞMA TEŞKİLATININ STATÜSÜNÜNTADİLİ DOLAYISIYLE BU HUSUSTA BAZI TAMAMLAYICI DEĞİŞİKLİKLER YAPMAK MAKSADİYLE, ANILAN SÖZLEŞMELERDE KISMİ TADİLLER İCRASINA AİT SÖZLEŞME (No.80)

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulunca Montreal'e davet edilip orada 19 Eylül 1946 da yirmi dokuzuncu toplantısını akdeden, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının Genel Konferansı.

İlk yirmi sekiz toplantısında kabul edilen sözleşmelerle, Milletler Cemiyeti Genel Sekreterine verilen bazı kayıt ve tescil görevlerinin bundan sonra yerine getirilmesini sağlamak ve Milletler Cemiyetinin feshi ve Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Statüsünün tadili dolayısıyle, bu hususta bazı tamamlayıcı değişiklikler yapmak maksadıyle, anılan sözleşmelerde kısmi şekilde tadiller icrası hakkında olup, toplantı gündeminin ikinci maddesini teşkil eden meseleye müteallik bulunan bir takım tekliflerin kabulünü kararlaştırdıktan sonra;

Bu tekliflerin, bir milletlerarası sözleşme şeklini alması lazımgeldiği mütalâasında bulunarak;

Bin dokuz yüz kırk altı yılı Ekim ayının dokuzuncu günü, son maddelerin değiştirilmesine ait 1946 Sözleşmesi adını taşıyacak olan aşağıdaki Sözleşmeyi kabul eder:

./..

Madde-1

1. Milletlerarası Çalışma Konferansınca, ilk yirmibeş toplantısında kabul edilen sözleşmelerin metinlerinin herhangi bir yerinde bulunan, "Milletler Cemiyeti Genel Sekreteri" kelimeleri yerine, "Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü" kelimeleri, " enel Sekreter" kelimeleri yerine, "Genel Müdür" kelimeleri ve "Sekreterlik" kelimesi yerine, "Milletlerarası Çalışma Bürosu" kelimeleri konulmuştur.

2. Konferansça, ilk yirmibeş toplantısında kabul edilen sözleşmelerde derpiş edilen, sözleşmelerin değişikliklerin onanmalarının, bozma belgelerinin ve beyanatın, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü tarafından tesbil edilmesi keyfiyeti ile, zikredilen onamaların, bozma belgelerinin ve beyanatın, anılan sözleşmelerin asıl metinlerin hükümleri gereğince, Milletler Cemiyeti Genel Sekreteri tarafından tescil edilmiş olmaları keyfiyeti, her hususta, aynı hükmü ifade edecektir.

3. Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, bu onamaların bozma belgelerinin ve beyanatın konferansça, ilk yirmibeş toplantısında kabul edilen sözleşmelerin, bu maddenin bundan evvelki hükümleri ile değiştirilmiş bulunan hükümleri gereğince, kendi tarafından tescil edilmelerine dair bütün malûmatı, Birleşmiş Milletler Andlaşmasının 102 nci maddesine göre tescil edilmek üzere Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine gönderecektir.

Madde-2

1. Konferansça, ilk on sekiz toplantısında kabul edilmiş bulunan sözleşmelerin her birinin mukaddemesinin ilk fıkrasındaki "Milletler Cemiyeti" kelimeleri kaldırılmıştır.

2. Konferansça, ilk on yedi toplantısında kabul edilmiş bulunan sözleşmelerin mukaddemelerinde yazılı "Versay Andlaşmasının XIII üncü kısmı ile diğer barış andlaşmalarının mütenazır kısımları hükümleri gereğince" kelimeleri ile bu formülün değişmiş şekilleri yerine, "Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsü hükümleri gereğince" kelimeleri konulmuştur.

3. Konferansça, ilk yirmi beş toplantısında kabul edilmiş bulunan sözleşmelerin bütün maddelerindeki "Versay Antlaşmasının XIII üncü kısmı ile diğer barış andlaşmalarının mütenazır kısımlarında derpiş edilen şartlar içinde" kelimeleriyle bu formülün değişmiş bütün şekilleri yerine, "Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsünde tesbit edilen şartlar içinde" kelimeleri konulmuştur. ./..

4. Konferansça, ilk yirmibeş toplantısında kabul edilmiş bulunan sözleşmelerin bütün maddelerindeki "Versay Andlaşmasının 408 inci maddesi ve diğer barış antlaşmalarının mütenazır maddeleri" kelimeleri ve bu formülün bütün değişmiş şekilleri yerine, "Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsünün 22 nci maddesi" kelimeleri konulmuştur.

5. Konferansça, ilk yirmi beş toplantısında kabul edilmiş bulunan sözleşmelerin bütün maddelerindeki "Versay Antlaşmasının 421 nci maddesi ve diğer barış antlaşmalarının mütenazır maddeleri" kelimeleri yerine, "Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Statüsünün 35 nci maddesi" kelimeleri konulmuştur.

6. Konferansça, ilk yirmi beş toplantısında kabul edilmiş bulunan sözleşmelerin mukaddemelerinde ve bütün maddelerinde yazılı "Sözleşme Tasarısı" tabiri yerine, "Sözleşme" kelimesi konulmuştur.

7. Konferansça, ilk yirmi sekiz toplantısında kabul edilmiş bulunan sözleşmelerin, Milletlerarası Çalışma Bürosu Müdüründen bahseden bütün maddelerindeki "Müdür" unvanı yerine "Genel Müdür" unvanı konulmuştur.

8. Konferansça, ilk on yedi toplantısında kabul edilmiş bulunan herhangi bir sözleşmede "adı verilecek olan" kelimeleri mukaddemeye dercolunacak ve bunu bahis mevzuu sözleşmeyi ifade etmek üzere, Milletlerarası Çalışma Bürosunca kullanılacak olan muhtasar unvan takip edecektir.

9. Konferansça, ilk on dört toplantısında kabul edilmiş bulunan herhangi bir sözleşmede, birden fazla fıkra ihtiva eden maddelerin numaralanmamış fıkraları, numaralanacaktır.

Madde-3

Konferansça, ilk yirmi sekiz toplantısında kabul edilmiş bulunan bir sözleşmenin kesin şekilde onanmasına ait bir belgeyi şimdiki bu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderecek olan Teşkilatın her üyesi, anılan sözleşmeyi, şimdiki bu Sözleşme ile değiştirilmiş şekli ile onanmış sayılacaktır.

Madde-4

Bu Sözleşmenin iki nüshası, Konferans Başkanı ile Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü tarafından imzalanacaktır. Bu nüshalardan birisi, Milletlerarası Çalışma Bürosu arşivine konulacak, diğeri Birleşmiş Milletler Andlaşmasının 102 nci maddesi gereğince tescil edilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine verilecektir. Genel Müdür, bu Sözleşmenin tasdikli bir nüshasını, Milletlerarası Çalışma Teşkilatı üyelerinden her birine yollayacaktır.

./..

Madde-5

1. Bu Sözleşmenin kesin şekilde onanmalarına ait belgeler, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilecektir.

2. Bu Sözleşme, onun Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üyelerinden ikisi tarafından onanmasına ait belge, Genel Müdür tarafından alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

3. Bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesi ve bunu müteakiben onun yeni onanmalarına ait belgelerin alınması akabinde, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü keyfiyeti Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının bütün üyelerine ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine bildirecektir.

4. Bu Sözleşmeyi onayan teşkilâtın her üyesi, bununla, Sözleşmenin ilk yürürlüğe girmesiyle, bizzat kendi tarafından onanması tarihi arasındaki fasıla zarfında, bu Sözleşme gereğince yapılan herhangi bir hareketin muteber bulunduğunu tanımış olur.

Madde-6

Bu Sözleşme yürürlüğe girer girmez, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Konferansça, ilk yirmi sekiz toplantısında kabul edilmiş bulunan sözleşmelerin, bu sözleşme hükümleri gereğince değiştirilmiş şekildeki resmi metinlerini, kendi tarafından usulü dairesinde imzalı ve iki aslı nüsha olmak üzere, hazırlayarak bunlardan bir tanesi, Millitlerarası Çalışma Bürosunun arşivine konulacak ve diğeri, Birleşmiş Milletler Andlaşmasının 102. maddesine göre tescil olunmak için, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine verilecektir; Genel Müdür, bu metinlerin tasdikli nüshalarını, teşkilat üyelerinin her birine gönderecektir.

Madde-7

Konferansça ilk yirmisekiz toplantısında kabul edilmiş bulunan Sözleşmelerde mevcut herhangi bir hükme bakılmaksızın, şimdiki bu Sözleşmenin bir üye tarafından onanması, anılan sözleşmelerden herhangi birinin tabiatiyle feshini tazammun etmeyecek ve bu sözleşmenin yürürlüğe girmesinin, adı geçen sözleşmeleri yeni onamalara kapalı tutmak gibi bir sonucu olmayacaktır.

Madde-8

1. Bu sözleşmeyi tamamen veya kısmen değiştiren yeni bir sözleşmenin konferansça kabulü halinde, yeni sözleşmenin aksine hükümleri ihtiva etmemesi şartiyle,

a) Yeni sözleşmenin bir üye tarafından onanması, bu yeni sözleşme yürürlüğe girmiş olmak kayıt ve şartiyle, şimdiki bu sözleşmenin tabiatiyle bozulmasını tazammun edecektir; ./..

b) Bu Sözleşmeyi değiştiren yeni sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren, şimdiki bu sözleşme, artık üyelerin onamalarına açık bulundurulmayacaktır.

2. Bu Sözleşme, onu onamış ve onu değiştiren sözleşmeyi onamamış olan bütün üyeler hakkında aynen yürürlükte kalmaya devam edecektir.

Madde-9

Bu sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinlerinin her biri aynı şekilde muteberdir.

Çıkış tarihi	Konusu ve Sözleşme No.	Türkiyenin Onay Tarihi ve Kanun No.
1947	SANAYİ VE TİCARETTE İŞ TEFTİŞİ HAKKINDAKİ 81 NUMARALI MİLLETLERARASI ÇALIŞMA SÖZLEŞMESİNİN ONANMASINA DAİR KANUN	13.12.1950 5690 Resmi Gazete 22.12.1950 7689

Madde 1- Milletlerarası Çalışma Teşkilatının Genel Konferansı tarafından, 1947 de Cenevredeki toplantısında kabul edilmiş olan (Sanayi ve Ticarette İş Teftişi hakkındaki 81 numaralı Milletlerarası Çalışma Sözleşmesi) onanmıştır.

Madde 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür. 16.12.1950

SANAYİ VE TİCARETTE İŞ TEFTİŞİ HAKKINDAKİ 81 NUMARALI MİLLETLERARASI ÇALIŞMA SÖZLEŞMESİ

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Yönetim Kurulu tarafından Cenevre'ye davet edilerek orada 19 Haziran 1947 tarihinde 30 uncu toplantısını yapan Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Genel Konferansı,

Toplantı gündeminin 4.maddesini teşkil eden Sanayi ve Ticarette İş Teftişi meselesine dair muhtelif tekliflerin kabulüne,

Bu tekliflerin bir Milletlerarası Sözleşme şeklini almasına,

karar verdikten sonra,

Bindokuzyüz kırkyedi yılı Temmuz ayının onbirinci günü

İş Teftişi hakkında Bin dokuzyüz kırk yedi sözleşmesi adını taşıyacak olan aşağıdaki sözleşmeyi kabul eder:

KISIM I
Sanayide İş Teftişi

Madde-1

Hakkında bu Sözleşmenin yürürlükte bulunduğu Milletlerarası Çalışma

./..

Teşkilâtının/her üyesinin sınai işyerlerinde bir teftiş sistemi bulundurması lâzımdır.

Madde-2

1. Sınai işyerlerinde iş teftiş sistemi çalışma şartlarına ve işçilerin işleriyle meşgul bulundukları sırada korunmalarına dair olan kanunu hükümlerinin uygulanmasını sağlamakla iş müfettişlerinin vazifeli bulundukları bütün işyerleri hakkında uygulanır.

2. Milli mevzuat, maden ve ulaştırma işletmelerini veya bu gibi işletmelerin bazı kısımlarının bu sözleşmenin uygulanmasından istisna edebilir.

Madde-3

1. İş teftiş sisteminin vazifeleri şunlar olacaktır:

a) Çalışma müddetleri, ücretler, iş emniyeti, işçilerin sağlığı ve refahı, çocuk ve gençlerin çalıştırılması ve bunlarla ilgili diğer hususlar gibi, çalışma şartlarına ve işçilerin işleriyle meşgul bulundukları sırada korunmalarına dair kanuni hükümlerin mezkûr hükümlerin tatbikini temin etmekle iş müfettişlerinin vazifeli bulundukları nisbette uygulanmasını sağlamak;

b) İşverenlere ve işçilere, kanuni hükümlere riayet etmeyi sağlayacak en müessir yollar hakkında teknik malûmat vermek ve tavsiyelerde bulunmak.

c) Mevcut kanuni hükümlerin sarih şekilde derpiş etmemiş,olduğu husur veya suistimalleri yetkili makamın dikkatine arzetmek;

2. İş müfettişlerine tevdi edilebilecek diğer vazifelerin, esas vazifelerini ifaya mani olmaması veya işverenler ve işçilerle olan münasebetlerinde müfettişler için zaruri bulunan nüfus ve tarafsızlığa halel vermemeleri lâzımdır.

Madde-4

1. İş teftişi, üye memleketin idari usulleriyle kabilitelif olduğu nisbette, merkezi bir makamı nezaret ve murakabesine tabi bulunacaktır.

2. Federal bir devlet bahis mevzu olduğu taktirde, "merkezi makam" tabiri, ya Federal bir makama veya federasyonu teşkil eden bir hükümetin merkezi makamını ifade edebilir.

Madde-5

Yetkili makam, aşağıda yazılı hususları kolaylaştırmak için uygun tedbirler alacaktır:

a) Bir taraftan teftiş servisleri, diğer taraftan benzeri faaliyetlerde bulunan hükümetin diğer servisleri de resmi ve hususi kurumlar arasında müessir bir işbirliği yapılması, ./..

b) İş teftişi servisinin memurlarıyla işveren ve işçiler veya bunların teşekkülleri arasında iş beraberliği yapılması.

Madde-6

Teftiş personeli, memuriyette istikrarlarını ve hükümet değişikliklerini ve yerinde olmayan harici tesirlere tabi bulunmamalarını sağlayacak şekilde bir statü ve hizmet şartlarından faydalanan amme memurlarından terekküp edecektir.

Madde-7

1. Âmme hizmetine alınmak için milli mevzuatın tesbit edeceği şartlar mahfuz kalmak kaydı ile, iş müfettişleri, yalnız görecekleri vazifeleri ifa edebilmek için gereken ehliyet gözönünde tutularak tayin edileceklerdir.

2. Bu ehliyetlerin tahkiki yolları yetkili makam tarafından tayin edilecektir.

3. İş müfettişlerinin vazifelerini ifa edebilmeleri için münasip şekilde yetiştirilmeleri lâzımdır.

Madde-8

Gerek erkekler, gerek kadınlar iş müfettişi tayin edilebileceklerdir; icabettiği takdirde erkekle kadın müfettişlere özel vazifeler verilebilecektir.

Madde-9

Her üye, işçilerin işleriyle meşgul bulundukları esnada sağlık ve emniyetlerinin korunmasına dair olan kanuni hükümlerin uygulanmasını sağlamak ve kullanılan usullerin, malzemenin ve çalışma şekillerinin işçilerin sağlık ve emniyeti üzerindeki etkilerini araştırmak maksadıyla, tababet, makine, elektrik ve kimya alanlarındaki mütehassıslar da dahil olmak üzere, hakkıyle ehliyetli eksper ve teknisyenlerin milli şartlara göre en münasip sayılabilecek tarzda teftiş faaliyetlerine iştiraklerini temin etmek için lüzumlu olan tedbirleri alacaktır.

Madde-10

İş müfettişleri, iş teftişi vazifesini müessir bir şekilde ifasına yetecek sayıda olacak ve bu sayı, aşağıdaki hususlar hakkıyle göz önünde tutularak tesbit edilecektir.

a) Müfettişlerin ifa etmek mecburiyetinde oldukları vazifelerin önemi, hususiyle:

i) Teftişe tabi işyerlerinin sayı, mahiyet, büyüklülük ve mevki,

ii) Bu gibi işyerlerinde istihdam edilen işçilerin sayı ve nevileri,

iii) Uygulanmasının sağlanması gereken kanuni hükümlerin sayısı ve tenevvüü,

./..

b) Müfettişlerin emrine verilmiş olan maddi vasıtalar;

c) Teftişlerin müessir bir şekilde icrası için bunların tabi olacağı ameli şartlar.

Madde-11

1. Yetkili makam, iş müfettişlerine aşağıdaki hususların temin edilmesi için lüzumlu olan tedbirleri alacaktır:

a) Teftiş servisinin ihtiyaçlarına göre münasip şekilde teçhiz edilmiş ve ilgili bütün şahıslara açık bulundurulan mahalli bürolar;

b) Münasip âmme taşıt kolaylıklarının mevcut olmadığı hallerde, müfettişlerin vazifelerini ifa edebilmeleri için lüzumlu olan taşıt kolaylıkları,

2. Yetkili makam, iş müfettişlerinin vazifeleriniifa edebilmeleri için lüzumlu olabilecek seyahat ve sair masraflarının kendilerine tediyesi için gerekli tedbirleri alacaktır.

Madde-12

1. Hüviyetlerini bildiren belgeleri hamil iş müfettişleri aşağıdaki yetkileri haizdir:

a) Teftişe tabi her hangi bir işyerine günün veya gecenin her hangi bir saatinde serbestçe ve önceden haber vermeksizin girmek,

b) Teftişe tabi olduklarına hükmetmek için makûl bir sebep görebilecekleri bütün mahallere gündüzün girmek;

c) Kanuni hükümlere hakikaten riayet edilip edilmediğine kanaat getirmek maksadıyle, lüzumlu görebilecekleri her türlü tetkik, kontrol ve tahkikatta bulunmak ve bilhassa:

i) Kanuni hükümlerin uygulanmasiyle ilgili her hususta işverene veya işletme personeline yalnız veya şahitler huzurunda sorular tevcih etmek;

ii) Çalışma şartlarına dair olan milli mevzuatıntutulmasını emrettiği her türlü defterlerin, kayıtların veya diğer vesikaların kanuni hükümlere uygun olup olmadıklarını tetkik etmek ve suretlerini çıkarmak veya bunlardan hulâsalar almak maksadiyle, adı geçen vesikaların ibraz edilmesini talep etmek;

iii) Asılması kanunen mecburi olan ilânların asılmasını istemek;

iv) Tahlil etmek maksadiyle, kullanılan veya işlenen malzeme ve maddelerden numuneler almak ve bunları götürmek; şu şartla ki, bu maksatla her hangi bir numune veya maddenin alınıp götürüldüğü işveren veya vekiline haber verilecektir.

./..

2. Müfettişler, teftişe geldiklerini, işveren veya vekiline haber verirler; meğer ki bu tarzda bir haber vermenin, vazifelerinin ifasına halel getirebileceğini mülâhaza etmiş olsunlar.

Madde-13

1. Tesislerde, tertiplerde veya çalışma usullerinde tesbit ettikleri ve işçilerin sağlık ve emniyeti bakımından bir tehlike teşkil edeceğine kani olmak için makûl bir sebep gördükleri eksikliklerin tamamlanması maksadiyle tedbirler aldırmak hususunda iş müfettişlerine yetki verilecektir.

2. Müfettişlerin bu gibi tedbirleri aldırmalarını mümkün kılmak üzere, adli veya idari makama her türlü itiraz için milli mevzuatın tanıdığı hak mahfuz kalmak şartiyle, kendileri aşağıda yazılı hususlarda emir vermek veya verdirmek yetkisine malik bulunacaklardır.

a) İşçilerin sağlık ve emniyetine dair olan kanuni hükümlerin tamamiyle uygulanmasını sağlamak için, tesislerde lüzumlu görülebilecek olan değişikliklerin tesbit edilecek bir zaman zarfında yapılması;

b) İşçilerin sağlık ve emniyeti bakımından yakın bir tehlike mevcut olduğu takdirde, derhal tatbik olunmak üzere tedbirler alınması.

3. Fıkra 2 de derpiş olunan usul, üyenin adil veya idari usulleriyle kabili telif olmadığı hallerde, müfettişler, emirlerin verilmesi veya derhal tatbik edilmek üzere tedbirlerin alınması için yetkili makama müracaat yetkisine malik bulunacaklardır.

Madde-14

İş teftiş servisinin, milli mevzuatın emredeceği hallerde ve tarzlarda iş kazaları ve meslek hastalığı vakalarından haberdar edilmesi lâzımdır.

Madde-15

Milli mevzuatın koyabileceği istisnalar mahfuz kalmak kaydiyle, iş müfettişleri:

a) Murakabeleri altındaki işletmelerle doğrudan doğruya veya dolayısiyle herhangi bir alâkaları olmak hakkını haiz bulunmayacaklardır.

b) Vazifelerinin ifası sırasında, imalât, ticaret sırları veya işletme usulleri hakkında öğrendiklerini, hizmetten ayrıldıktan sonra dahi ifşa etmemek mecburiyetinde olacaklar ve bu mecburiyet münasip cezalar veya disiplin tedbirlerinin müeyyidesi altında bulundurulacaktır.

c) Tesislerde bir eksiklik bulunduğunu veya kanuni hükümlerin ihlâl edildiğini kendilerine haber veren herhangi bir şikâyet membaını mutlak

./..

surette gizli tutacaklar ve teftişin bir şikâyet üzerine yapıldığını işveren veya vekiline bildirmekten çekineceklerdir.

Madde-16

İşyerlerinin, ilgili kanuni hükümleri müessir bir şekilde uygulanmasını temin etmenin lüzumlu kılacağı kadar sık ve itinalı bir şekilde teftiş edilmesi lâzımdır.

Madde-17

1. Uygulaması iş müfettişleri tarafından sağlanan kanuni hükümleri ihlâl veya ihmal edecek şahıslar hakkında önceden ihtar edilmeksizin derhal kanuni takibata geçilecektir, şu kadar ki, noksanların ikmali veya önleyici tedbirlerin uygulanması için önceden ihtarda bulunulması gereken hallere dair milli mevzuat tarafından istisnalar kabul edilebilecektir.

2. Takibata geçmek veya geçilmesini tavsiye etmek yerine, ihtar veya tavsiyede bulunma keyfiyeti iş müfettişlerinin takdirine bırakılır.

Madde-18

Uygulanması iş müfettişlerinin kontrolüne tabi olan kanuni hükümleri ihlâl ve vazifelerini ifada iş müfettişlerine engel çıkarmak hallerine karşı münasip cezai müeyyideler milli mevzuat tarafından derpiş edilecek ve müessir bir şekilde tatbik olunacaktır.

Madde-19

1. İcabına göre ya iş müfettişleri veya mahalli teftiş büroları, teftiş faaliyetlerinin neticeleri hakkında merkezi teftiş makamına genel mahiyette muntazam devre raporları vermekle mükellef tutulacaklardır.

2. Bu raporlar, zaman zaman, merkezi makam tarafından tesbit olunan tarzda hazırlanacak ve bu makam tarafından tesbit edilen konuları ihtiva edecektir; raporlar en az bu makamın tesbit edeceği kadar sık olarak ve her halde senede en az bir defa verilecektir.

Madde-20

1. Merkezi teftiş makamı, kontrolü altında bulunan teftiş servislerinin çalışmalarına dair umumi mahiyette bir senelik rapor yayınlıyacaktır.

2. Bu senelik raporlar, ait oldukları senenin hitamından sonra makûl bir zaman zarfında ve her halde 12 ay içinde yayınlanacaktır.

3. Senelik raporların suretleri, raporlar yayınlandıktan sonra makûl bir devre zarfında ve her halde üç ay içinde Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilecektir.

Madde-21

Merkezi teftiş makamı tarafından yayınlanan senelik rapor aşağıdaki konuları ve adı geçen makamın kontrolüne tabi olan diğer ilgili hususları ihtiva edecektir.

a) Teftiş servisinin faaliyetiyle ilgili kanunlar ve tüzükler;

b) İş teftiş servisinin personeli;

c) Teftişe tabi işyerlerinin istatistikleri ve buralarda çalıştırılan işçilerin sayısı;

d) Teftiş ziyaretlerinin istatistikleri;

e) İşlenen suçlara ve verilen cezalara dair istatistikler;

f) İş kazaları istatistikleri;

g) Meslek hastalıkları istatistikleri.

KISIM II
Ticarette iş teftişi

Madde-22

Hakkında bu sözleşmenin bu kısmının yürürlükte bulunduğu Milletlerarası Çalışma Teşkilatının her üyesinin ticari işyerlerinde bir iş teftiş sistemi bulundurması lâzımdır.

Madde-23

Ticari işyerlerinde iş teftiş sistemi, çalışma şartlarına ve işçilerin işleriyle meşgul bulundukları sırada korunmalarına dair olan kanuni hükümlerin uygulanmasını sağlamakla iş müfettişlerinin vazifeli bulundukları işyerleri hakkında uygulanır.

Madde-24

Ticari işyerlerinde iş teftiş sistemi, bu Sözleşmenin 3-21.maddeleri hükümlerinin, uygulanabildikleri nispette yerine getirilmesini sağlamalıdır.

KISIM III
Muhtelif tedbirler

Madde-25

1. Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının bu Sözleşmeyi onayan her üyesi, onama belgesine ekliyeceği bir beyanla, Sözleşmeyi kabulünde II nci kısmı müstesna tutabilir.

2. Bu şekilde bir beyanda bulunmuş olan her üye, müteakip bir beyanla, evvelki beyanını herhangi bir zamanda iptal edebilir.

3. Bu maddenin birinci paragrafına göre yapılmış olan beyanın kendisi hakkında yürürlükte bulunduğu her üye Sözleşmenin tatbikine dair

./..

yıllık raporunda Sözleşmenin II.kısmının hükümleri hakkında kendi kanununun ve tatbikatının durumunu bildirecek ve adı geçen hükümlerin ne dereceye kadar tatbik mevkiine konduğunu veya konulmasının tasavvur edildiğini açıklayacaktır.

Madde-26

Herhangi bir işyerinin veya işyeri kısmının yahut servisinin, bu Sözleşmenin şumulüne girdiği muhakkak surette belli olmadığı takdirde, meselenin halli yetkili makama ait olacaktır.

Madde-27

Bu Sözleşmede "Kanuni hükümler" tabiri kanun ve tüzüklerden başka, kanun kuvvetini haiz bulunan ve uygulanmasını sağlamak iş müfettişlerinin vazifesi olan hakem kararlarını ve genel sözleşmeleri de içine alır.

Madde-28

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsünün 22 nci maddesi gereğince verilecek olan senelik raporlara bu sözleşme hükümlerini tatbik mevkiine koyan bütün kanunlar ve tüzükler hakkında mufassal malûmat dercedilecektir.

Madde-29

1. Bir üyenin ülkesi geniş bölgeleri ihtiva edip te bu bölgelerdeki nüfusun dağınıklığı veya gelişme safhası dolayısıyle yetkili makam, bu sözleşme hükümlerinin buralarda uygulanmasının kabil olmayacağını mülâhaza ettiği takdirde, adı geçen makam, bu bölgeleri bu sözleşmenin uygulanmasından ya tamamiyle veyahut muayyen işletmeler veya işler hakkında münasip göreceği istisnalar kabul etmek suretiyle kısmen muaf tutabilir.

2. Her üye, Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Statüsünün 22 nci maddesi gereğince bu sözleşmenin uygulanmasına dair vereceği ilk yıllık raporunda, hakkında bu madde hükümlerine müracaat niyetinde olduğu bölgeleri ve bu hükümlere müracaat niyetinde olmasının sebeplerini göstermelidir; hiçbir üye, daha sonra, bu suretle göstermiş bulunduğu bölgelerden maadası için bu madde hükümlerine müracaat edemez.

3. Bu madde hükümlerine müracaat eden her üye, müteakip yıllık raporlarında, hangi bölgeler için bu madde hükümlerine müracaat hakkında vazgeçtiğini göstermelidir.

Madde-30

1. Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsünün 1946 yılında tadil edilen metnin 35 inci maddesinde zikrolunan ülkeler hususunda, bu suretle tadil edilmiş olan adı geçen maddenin 4 ve 5 inci fıkralarında yazılı ülkeler hariç, bu sözleşmeyi onayan her teşkilat üyesi, aşağıdaki hususları bildiren bir beyanı Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne,

./..

onanmasından sonra, mümkün olan en kısa müddet içinde göndermelidir:

a) Haklarında sözleşme hükümlerinin hiçbir değişiklik yapılmadan uygulanmasını taahhüt ettiği ülkeler;

b) Haklarında sözleşme hükümlerinin değişikliklerle uygulanmasını taahhüt ettiği ülkeler ve bu değişikliklerin nelerden ibaret olduğu;

c) Haklarında sözleşmenin uygulanamıyacağı ülkeler ve bu gibi hallerde sözleşmenin uygulanmamasının sebepleri;

d) Haklarında kararını sonraya bıraktığı ülkeler,

2. Bu maddenin birinci paragrafının a) ve b) bentlerinde zikrolunan taahhütler, onanmanın ayrılmaz kısımları olarak sayılacak ve aynı sonuçları doğuracaktır.

3. Her üye, bu maddenin 1.paragrafının b),c) ve d) bentleri gereğince, daha evvel yapmış olduğu beyanda mevcut ihtirazi kayıtların hepsinden yahut, bir kısmından, yeni bir beyan ile vazgeçebilecektir.

4. Her üye, 34. madde hükümlerine uygun olarak, bu sözleşmenin feshedilebileceği devreler zarfında genel müdürü, daha evvelki herhangi bir beyanın hükümlerini herhangi başka bir bakımdan değiştiren ve belirli ülkelerdeki durumu bildiren yeni bir beyan gönderebilecektir.

Madde-31

1. Bu sözleşme konusuna dahil bulunan meseleler, anavatan dışı bir ülkenin makamlarının bizzat kendi yetkisi çerçevesi içine girdiği zaman, o ülkenin milletlerarası münasebetlerinden sorumlu olan üye, adıgeçen ülkenin hükümetiyle mutabık olarak, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne, o ülke adına, bu Sözleşmedeki vecibeleri kabul ettiğine dair bir beyan gönderebilecektir.

2. Bu Sözleşmedeki vecibelerin kabulü hakkındaki bir beyan Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne;

a) Müşterek otoriteleri altında bulunan bir ülke için iki veya daha fazla Teşkilât üyesi;

b) Birleşmiş Milletler Antlaşması hükümleri yahut o ülke hakkında yürürlükte olan herhangi diğer bir hüküm gereğince, o ülkenin idaresinden sorumlu bulunan Milletlerarası her makam; tarafından gönderilebilir.

3. Bu maddenin yukarıki paragrafları hükümleri uyarınca, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilen beyanlar, Sözleşme hükümlerinin ilgili ülkede değişikliklerle mi yoksa değişiklik yapılmadan mı uygulanacağını bildirmelidir;beyan, Sözleşme hükümlerinin değişiklikler kaydiyle uygulandığını bildirdiği zaman,adıgeçen değişikliklerin nelerden ibaret olduğunu belirtmelidir.

4. İlgili üye yahut üyeler veya milletlerarası makam, daha evvelki bir beyanla bildirilen değişikliği ileri sürmek hakkından, daha sonraki bir beyanla tamamen veya kısmen vazgeçebilecektir. ./..

5. İlgili üye yahut üyeler veya Milletlerarası makam, 17 nci madde hükümlerine uygun olarak, Sözleşmenin feshedilebileceği devreler zarfında, Genel Müdüre, daha evvelki bir beyanın hükümlerini her hangi başka bir bakımdan değiştiren ve bu Sözleşmenin uygulanması hususundaki durumu belirten yeni bir beyan gönderebilecektir.

KISIM IV

Son hükümler

Madde-32

Bu sözleşmenin kesin onama belgeleri, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilecek ve onun tarafından tescil edilecektir.

Madde-33

1. Bu Sözleşme, ancak onama belgeleri Genel Müdür tarafından tescil edilmiş olan Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üyelerini bağlıyacaktır.

2. Bu Sözleşme, iki üyenin onama belgelerinin Genel Müdür tarafından tescil edilmesi tarihinden on iki ay sonra yürürlüğe girecektir.

3.Daha sonra, bu Sözleşme, her üye hakkında, kendisinin onama belgesinin tescilinden itibaren on iki ay sonra yürürlüğe girecektir.

Madde-34

1. Bu Sözleşmeyi onayan her üye, onu, ilk yürürlüğe giriş tarihinden itibaren on yıllık bir devre sonunda, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne göndereceği ve bu müdürün tescil edeceği bir ihbarname ile feshedebilir. Fesih, tescil tarihinden ancak bir yıl sonra muteber olacaktır.

2. Bu Sözleşmeyi onamış olup da, onu bundan evvelki fıkrada yazılı on yıllık devrenin bitiminden itibaren bir yıl zarfında bu madde gereğince feshetmek ihtiyarını kullanmayan her üye, yeniden on yıllık bir müddet için bağlanmış olacak ve bundan sonra bu sözleşmeyi, her on yıllık devre bitince, bu maddede derpiş edilen şartlar içinde feshedebilecektir.

Madde-35

1. Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, teşkilat üyeleri tarafından kendisine bildirilen bütün onama, beyan ve fesihlerintescil edildiklerini, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının bütün üyelerine tebliğ edecektir.

2. Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, kendisine gönderilen Sözleşmenin ikinci onama belgesinin tescil edildiğini teşkilat üyelerine tebliğ ederken, bu Sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında Teşkilât üyelerinin dikkatini çekecektir.

./..

Madde-36

Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü yukarıki maddeler gereğince,tescil etmiş olduğu bütün onama, beyan ve fesihlere dair tam bilgileri, Birleşmiş Milletler Antlaşmasının 102 nci maddesi uyarınca tescil edilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ulaştıracaktır.

Madde-37

Bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren her on yıllık bir devre sonunda, Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu, bu Sözleşmenin uygulanması hakkındaki bir raporu Genel Konferansa sunacak ve onun tamamen veya kısmen değiştirilmesi keyfiyetinin konferans gündemine konulması lüzumu hakkında karar verecektir.

Madde-38

1. Konferansın bu Sözleşmeyi tamamen veya kısmen değiştiren yeni bir Sözleşme kabul etmesi halinde ve yeni Sözleşme, başkaca hükümleri ihtiva eylemediği takdirde:

a) Tadil edici yeni Sözleşmenin bir üye tarafından onanması keyfiyeti, yukardaki 34 üncü madde nazara alınmaksızın ve fakat tadil edici yeni Sözleşme yürürlüğe girmiş olmak kayıt ve şartı ile, bu Sözleşmenin derhal ve kendiliğinden feshini tazammun edecektir.

b) Tadil edici yeni Sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren, bu Sözleşme, üyelerin onamasına artık açık bulundurulmayacaktır.

2. Bu Sözleşme, onu onayıp da tadil edici Sözleşmeyi onamamış bulunan üyeler için, herhalde şimdiki şekil ve muhtevasiyle muteber olmakta devam edecektir.

Madde-39

Bu Sözleşmenin Fransızca veİngilizce metinleri aynı şekilde muteberdir.

Çıkış Tarihi	Konusu ve Sözleşme No.	Türkiyenin Onay Tarihi ve Kanun No.	
1948	İŞ VE İŞÇİ BULMA SERVİSİ KURULMASI HAKKINDAKİ 88 SAYILI SÖZLEŞMENİN ONANMASINA DAİR KANUN	30.11.1949	5448
		Resmi Gazete 7.12.1949	7373

Madde 1- Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının Genel Konferansı tarafından 1948 Sanfransisko toplantısında kabul edilmiş olan (İş ve İşçi Bulma Servisi kurulması hakkındaki 88 sayılı Sözleşme) onanmıştır.

Madde 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

./..

İŞ VE İŞÇİ BULMA SERVİSİ KURULMASI HAKKINDA 88 NUMARALI SÖZLEŞME

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından Sanfransisko'ya davet edilerek orada 17 Haziran 1948 de otuz birinci toplantısını yapan Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Genel Konferansı,

Toplantı gündeminin dördüncü maddesine dahil bulunan İş ve İşçi Bulma Servisi kurulması meselesine dair muhtelif tekliflerin kabulüne,

Bu tekliflerin bir milletlerarası sözleşme şeklini almasına karar verdikten sonra,

1948 yılı Temmuz ayının dokuzuncu günü, İş ve İşçi Bulma Servisi hakkında 1948 Sözleşmesi adını taşıyacak olan aşağıdaki sözleşmeyi kabul eder:

Madde-1

1. Hakkında bu Sözleşmenin yürürlükte olduğu Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının her üyesi, bir âmme ve parasız İş ve İşçiBulma Servisi bulundurmalı veya bulundurulmasını sağlamalıdır.

2. İş ve İşçi Bulma Servisinin esas görevi, icap ettiği takdirde ilgili diğer amme teşekkülleri ve hususi teşekküllerle işbirliği yaparak tam çalışmanın sağlanmasına ve idamesine, müstahsil kaynakların geliştirilmesine ve bunlardan istifade edilmesine matuf milli programın ayrılmaz bir parçası olarak, iş piyasasını mümkün mertebe en iyi şekilde teşkilatlandırmayı gerçekleştirmek olmalıdır.

Madde-2

İş ve İşçi Bulma Servisi, milli bir makamın denetimi altında milli bir iş ve işçi bulma büroları teşkilatından terekküp etmelidir.

Madde-3

1. Bu teşkilât, memleketin her coğrafi bölgesinde hizmet etmeye yetecek sayıda ve işveren ve işçiler için elverişli yerlerde mahalli bürolardan ve lüzumu halinde bölge bürolarından mürekkep bir şebekeyi ihtiva etmelidir.

2. Şebeke teşkilâtı:

a) Aşağıdaki hallerde genel bir incelemeye tabi tutulmalıdır:

(1) İktisadi faaliyetin ve faal nüfusun dağılış tarzında mühim değişiklikler vukubulduğunda;

(2) Yetkili makam, bir deneme devresi zarfında elde edilen tecrübe hakkında bir takdirde bulunabilmek için, şebeke teşkilatını yeniden gözden geçirmeği münasip gördüğünde;

./..

b) Böyle bir incelemenin lüzumlu kıldığı hallerde tadil edilmelidir.

Madde-4

1. İş ve İşçi Bulma Servisinin kurulma ve işlemesinde İş ve İşçi Bulma Servisi politikasının gelişmesinde işverenler ve işçiler temsilcilerinin iş birliğinin sağlanması için, danışma komisyonları vasıtasiyle münasip tedbirler alınmalıdır.

2. Bu tedbirler, bir veya daha fazla milli danışma komisyonlarıyla, lüzumlu hallerde, bölge komisyonlarının ve mahalli komisyonların kurulmasını derpiş etmelidir.

3. Bu komisyonlardaki işveren ve işçi temsilcileri, şayet mevcut iseler, işverenleri ve işçileri temsil eden teşekküllere danışıldıktan sonra, eşit sayıda tayin olunmalıdır.

Madde-5

İş ve İşçi Bulma Servisinin, işçilerin mevcut işlere sevki hususundaki genel politikası, 4 üncü maddede derpiş olunan danışma komisyonları vasıtasiyle işverenlerin ve işçilerin temsilcilerine danışıldıktan sonra tesbit edilmelidir.

Madde-6

İş ve İşçi Bulma Servisi, işçilerin müessir bir şekilde tedarikini ve işe yerleştirilmesini sağlıyacak tarzda teşkilatlandırmalıdır. Servis, bu maksatla, şu hususları yerine getirmelidir:

a) Elverişli iş bulabilmek için işçilere ve müesseselerine, uygun işçi bulabilmek için de işverenlere yardım etmek ve bilhassa milli ölçüde tesbit olunan hükümler uyarınca: =

(i) İş talebinde bulunanları tescil ve bunların mesleki vasıflarını, tecrübe ve arzularını not etmek, işe konulmaları için onlara sualler sormak, icabederse, bedeni ve mesleki kabiliyetlerini yoklamak, mahal varsa, mesleki yöneltme, mesleki yetişme veya yeniden mesleki intibak hususlarında onlara yardımda bulunmak;

(ii) İşverenlerden, servise haber verdikleri münhallere ve bu münhallere almak üzere aradıkları işçilerin haiz bulunmaları icabeden şartlara dair sarih malûmat elde etmek;

(iii) İstenilen bedeni ve mesleki kabiliyeti haiz talipleri münhal işlere sevketmek;

(iv) Kendisine ilk defa danışılan büro, talipleri uygun şekilde işe yerleştirecek, yahut boş yerleri uygun şekilde doldurabilecek durumda bulunmadığı veya daha başka olayların lüzumlu kıldığı hallerde, iş arz ve taleplerini bir bürodan başka bir büroya havale etmek suretiyle işleri düzenlemek;

./..

b) Aşağıdaki hususların sağlanması için münasip tedbirler almak;

(i) İş arzını muhtelif mesleklerdeki iş imkânlarına göre ayarlamak maksadiyle, meslekler arasında seyyaliyeti kolaylaştırmak;

(ii) İşçilerin uygun iş imkânları bulunan bölgelere nakillerine yardım maksadiyle, coğrafi seyyaliyeti kolaylaştırmak;

(iii) İşçi arz ve talebindeki mahalli ve geçici dengesizliği giderme çaresi olarak, işçilerin bir bölgeden diğerine geçici şekilde nakillerini kolaylaştırmak;

(iv) İşçilerin, bir memleketten diğerine, ilgili Hükümetlerce tasvip olunacak hareketlerini kolaylaştırmak;

c) İcabederse, diğer makamlara işverenler ve işçi sendikalarıyle iş birliği yaparak, gerek bütün memleketteki, gerek muhtelif sanayi, meslek ve bölgelerdeki iş piyasası durumu hakkında mevcut bütün malûmatı toplayıp tahlil etmek ve bu malûmatı, sistemli olarak ve süratle ilgili âmme makamlariyle işveren ve işçi teşekküllerinin ve umumun emrine hazır bulundurmak;

d) İşsizlik sigortası ve yardımı dairesinde ve işsizlere yardımı istihdaf eden diğer tedbirlerin uygulanmasında iş birliği yapmak;

e) Lüzumu halinde,müsait bir çalıştırma durumunun sağlanmasına mâtuf sosyal ve ekonomik planların hazırlanmasında diğer âmme teşekküllerine ve hususi teşekküllere yardım etmek.

Madde-7

Aşağıdaki hususlar için tedbirler alınmalıdır:

a) Tarım ve ihtisasın faydalı olabileceği her hangi bir diğer faaliyet kolu için, muhtelif iş ve işçi bulma büroları dahilinde meslek ve sanayi itibariyle ihtisas bölümlerinin bulunmasını kolaylaştırmak;

b) Sakat şahıslar gibi, iş için müracaat eden muayyen işçi kategorilerinin ihtiyaçlarına memnuniyet verici bir şekilde cevap vermek.

Madde-8

İş ve İşçi Bulma ve Mesleki Yöneltme servislerinin çerçevesi içinde gençler için özel tedbirler alınmalı ve geliştirilmelidir.

Madde-9

1. İş ve İşçi Bulma Servisi personeli, kendilerinin her türlü Hükümet değişikliklerine ve yolsuz harici tesirlere tabi olmamalarını ve servisin ihtiyaçlarının icapları hariç, memuriyette istikrarlarını sağlıyacak bir statü ve hizmet şartlarından faydalanan âmme memurlarından teşekkül etmelidir.

./..

2. Milli mevzuatın, âmme hizmetine alınacak memurlar hakkında derpiş ettiği şartlar mahfuz kalmak kaydiyle, İş ve İşçi Bulma Servisinin personeli, yalnız bir adaydan göreceği görevi yerine getirmek için aranılan ehliyet gözönünde tutularak tâyin edilmelidir.

3. Bu ihleyitlerin tahkiki yolları yetkili makam tarafından tayin olunmalıdır.

4. İş ve İşçi Bulma Servisi Personeli, görevlerini ifa edebilmeleri için münasip şekilde yetiştirilmelidir.

Madde-10

İş ve İşçi Bulma Servisi ve icap ederse, diğer âmme makamları, işverenlerin ve işçilerin teşekkülleri ve diğer ilgili teşekküllerle iş birliği halinde, işverenlerle işçilerin ihtiyari esas üzerinden İş ve İşçi Bulma Servisinin imkânlarından istifade etmelerini teşvik etmek için mümkün olan bütün tedbirleri almalıdırlar.

Madde-11

Yetkili makamlar, âmme İş ve İşçi Bulma Servisiyle, kazanç gayesi takip etmeyen hususi iş ve işçi bulma büroları arasında müessir bir iş birliği sağlamak için lüzumlu her türlü tedbirleri almalıdırlar.

Madde-12

1. Bir üyenin ülkesi geniş bölgeleri ihtiva edip de bu bölgelerdeki nüfusun dağınıklığı veya gelişme safhası dolayısıyle yetkili makam, bu Sözleşme hükümlerinin buralarda uygulanmasının kabil olmayacağını mülahaza ettiği takdirde, adı geçen makam, bu bölgeleri bu Sözleşmenin uygulanmasından ya tamamiyle veyahut muayyen işletmeler veya işler hakkında münasip göreceği istisnalar kabul etmek suretiyle kısmen muaf tutabilir.

2. Her üye, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsünün 22 nci maddesi gereğince bu Sözleşmenin uygulanmasına dair vereceği ilk yıllık raporunda, hakkında bu madde hükümlerine müracaat niyetinde olduğu bölgeleri ve bu hükümlere müracaat niyetinde olmasının sebeplerini göstermelidir; hiçbir üye, daha sonra, bu suretle göstermiş bulunduğu bölgelerden maadası için bu madde hükümlerine müracaat edemez.

3. Bu madde hükümlerine müracaat eden her üye, müteakip yıllık raporlarında, hangi bölgeler için bu madde hükümlerine müracaat hakkından vazgeçtiğini göstermelidir.

Madde-13

1. Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsünün 1946 yılında tadil edilen metninin 35 inci maddesinde zikrolunan ülkeler hususunda, bu suretle tadil edilmiş olan adıgeçen maddenin 4 ve 5 inci fıkralarında yazılı

./..

ülkeler hariç, bu Sözleşmeyi onayan her teşkilat üyesi, aşağıdaki hususları bildiren bir beyanı Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne, onamasından sonra mümkün olan en kısa müddet içinde göndermelidir:

a) Haklarında Sözleşme hükümlerinin hiçbir değişiklik yapılmadan uygulanmasını taahhüt ettiği ülkeler;

b) Haklarında Sözleşme hükümlerinin değişikliklerle uygulanmasını taahhüt ettiği ülkeler ve bu değişikliklerin nelerden ibaret olduğu;

c) Haklarında Sözleşmenin uygulanamıyacağı ülkeler ve bu gibi hallerde sözleşmenin uygulanamamasının sebepleri;

d) Haklarında kararını sonraya bıraktığı ülkeler.

2. Bu maddenin birinci paragrafının (a) ve (b) bentlerinde zikrolunan taahhütler, onamanın ayrılmazkısımları olarak sayılacak ve aynı sonuçları doğuracaktır.

3. Her üye, bu maddenin 1. paragrafının (b), (c) ve (d) bentleri gereğince, daha evvel yapmış olduğu beyanda mevcut ihtirazi kayıtların hepsinden yahut bir kısmından, yeni bir beyan ile vazgeçebilecektir.

4. Her üye, 17.madde hükümlerine uygun olarak, bu Sözleşmenin feshedilebileceği devreler zarfında Genel Müdüre, daha evvelki herhangi bir beyanın hükümlerini herhangi başka bir bakımdan değiştiren ve belirli ülkelerdeki durumu bildiren yeni bir beyan gönderilebilecektir.

Madde-14

1. Bu Sözleşme konusuna dahil bulunan meseleler, anavatan dışı bir ülkenin makamlarının bizzat kendi yetkisi çerçevesi içine girdiği zaman, o ülkenin milletlerarası münasebetlerinden sorumlu olan üye, adı geçen ülkenin hükümetiyle mutabık olarak, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne, o ülke adına, bu Sözleşmedeki vecibeleri kabul ettiğine dair bir beyan gönderebilecektir.

2. Bu Sözleşmedeki vecibelerin kabulü hakkındaki bir beyan, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne:

a) Müşterek otoriteleri altında bulunan bir ülke için iki veya daha fazla teşkilat üyesi;

b) Birleşmiş Milletler Antlaşması hükümleri yahut o ülke hakkında yürürlükte olan her hangi diğer bir hüküm gereğince, o ülkenin idaresinden sorumlu bulunan milletlerarası her makam;
tarafından gönderilebilir.

3. Bu maddenin yukarki paragrafları hükümleri uyarınca, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilen beyanlar, sözleşme

?Ø..

hükümlerinin ilgili ülkede değişikliklerle mi yoksa değişiklik yapılmadan mı uygulanacağını bildirmelidir; beyan, sözleşme hükümlerinin değişiklikler kaydiyle uygulandığını bildirdiği zaman, adı geçen değişikliklerin nelerden ibaret olduğunu belirtmelidir.

4. İlgili üye yahut üyeler veya milletlerarası makam, daha evvelki bir beyanla bildirilen değişikliği ileri sürmek hakkından, daha sonraki bir beyanla tamamen veya kısmen vazgeçebilecektir.

5. İlgili üye yahut üyeler veya milletlerarası makam, 17 nci madde hükümlerine uygun olarak, sözleşmenin feshedilebileceği devreler zarfında, Genel Müdüre, daha evvelki bir beyanın hükümlerini her hangi başka bir bakımdan değiştiren ve bu Sözleşmenin uygulanması hususundaki durumu belirten yeni bir beyan gönderebilecektir.

Madde-15

Bu Sözleşmenin kesin onama belgeleri, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilecek ve onun tarafından tescil edilecektir.

Madde-16

1. Bu Sözleşme, ancak onama belgeleri Genel Müdür tarafından tescil edilmiş olan Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üyelerini bağlıyacaktır.

2. Bu Sözleşme, iki üyenin onama belgelerinin Genel Müdür tarafından tescil edilmesi tarihinden on iki ay sonra yürürlüğe girecektir.

3. Daha sonra, Bu Sözleşme, her üye hakkında, kendisinin onama belgesinin tescilinden itibaren on iki ay sonra yürürlüğe girecektir.

Madde-17

1. Bu Sözleşmeyi onayan her üye, onu, ilk yürürlüğe giriş tarihinden itibaren on yıllık bir devre sonunda, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne göndereceği ve bu Müdürün tescil edeceği bir ihbarname ile feshedilir. Fesih, tescil tarihinden ancak bir yıl sonra muteber olacaktır.

2. Bu Sözleşmeyi onamış olup da, onu bundan evvelki fıkrada yazılı on yıllık devrenin bitiminden itibaren bir yıl zarfında bu madde gereğince feshetmek ihtiyarını kullanmayan her üye, yeniden on yıllık bir müddet için bağlanmış olacak ve bundan sonra bu Sözleşmeyi, her on yıllık devre bitince, bu maddede derpiş edilen şartlar içinde feshedebilecektir.

Madde-18

1.Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Teşkilat üyeleri tarafından kendisine bildirilen bütün onama, beyan ve fesihlerin tescil edildiklerini, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının bütün üyelerine tebliğ edecektir.

./..

2. Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, kendisine gönderilen sözleşmenin ikinci onama belgesinin tescil edildiğini teşkilat üyelerine tebliğ ederken, bu Sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında Teşkilât üyelerinin dikkatini çekecektir.

Madde-19

Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, yukarıki maddeler gereğince, tescil etmiş olduğu bütün onama, beyan ve fesihlere dair tam bilgileri, Birleşmiş Milletler Antlaşmasının 102 nci maddesi uyarınca tescil edilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ulaştıracaktır.

Madde-20

Bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren her on yıllık bir devre sonunda, Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu, bu Sözleşmenin, uygulanması hakkındaki bir raporu Genel Konferansa sunacak ve onun tamamen veya kısmen değiştirilmesi keyfiyetinin konferans gündemine konulması lüzumu hakkında karar verecektir.

Madde-21

1. Konferansın bu Sözleşmeyi tamamen veya kısmen değiştiren yeni bir Sözleşme kabul etmesi halinde ve yeni sözleşme, başkaca hükümleri ihtiva eylemediği takdirde:

a) Tadil edici yeni sözleşmenin bir üye tarafından onanması keyfiyeti, yukardaki 17 nci madde nazara alınmaksızın ve fakat tadil edici yeni sözleşmeye yürürlüğe girmiş olmak kayıt ve şartı ile, bu Sözleşmenin derhal ve doğrudan doğruya feshini tazammun edecektir.

b) Tadil edici yeni sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren bu Sözleşme, üyelerin onamasına artık açık bulundurulmayacaktır.

2. Bu Sözleşme, onu onayıp da tadil edici sözleşmeyi onamamış bulunan üyeler için, her halde şimdiki şekil ve muhtevasiyle muteber olmakta devam edecektir.

Madde-22

Bu Sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinleri aynı şekilde muteberdir.

Çıkış Tarihi	Konusu ve Sözleşme No.	Türkiyenin Onay Tarihi ve Kanun No.
1949	BİR AMME MAKAMI TARAFINDAN YAPILAN MUKAVELELERE KONULACAK ÇALIŞMA ŞARTLARINA MÜTEALLİK 94 SAYILI SÖZLEŞMENİN TASDİKİNE VE BU SÖZLEŞMEYE KATILMAMIZA DAİR KANUN	14.12.1960 161 Resmi Gazete 21.12.1960 10686

Madde 1- Milletlerarası Çalışma Teşkilatının 8 Haziran 1949 da Cenevredeki Genel Konferansında kabuledilmiş olan, bir âmme makamı tarafından yapılan mukavelelere konulacak çalışma şartlarına müteallik 94 sayılı Sözleşme tasdik edilmiş ve bu Sözleşmeye katılmak üzere Hükümete yetki verilmiştir.

Madde 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür. 17.12.1960

BİR AMME MAKAMI TARAFINDAN YAPILAN MUKAVELELERE KONULACAK ÇALIŞMA ŞARTLARINA MÜTEALLİK 94 No.LU SÖZLEŞME

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından vaki davet üzerine 8 Haziran 1949 tarihinde Cenevrede otuz ikinci toplantısını yapan Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Genel Konferansı,

Toplantı gündeminin 6 ncı maddesini teşkil eden ve bir âmme makamı tarafından yapılan mukavelelere konulacak çalışma şartlariyle ilgili bulunan muhtelif tekliflerin kabulüne,

Bu tekliflerin bir milletlerarası sözleşme şeklini almasına karar verdikten sonra,

Bin dokuz yüz kırk dokuz yılı Haziran ayının işbu yirmi dokuzuncu günü, çalışma şartlarına (Âmme mukaveleleri) dair 1949 Sözleşmesi adını taşıyacak olan aşağıdaki Sözleşmeyi kabul eder:

Madde-1

1. Bu Sözleşme aşağıdaki şartları haiz mukaveleler hakkında uygulanır.

a) Mukavelede tarafları teşkil edenlerden en az birinin bir âmme makamı olması,

b) Mukaveleyi ifanın:

i) Bir amme makamı tarafından para sarfiyatı yapılmasını,

ii) Akitte diğer tarafı teşkil edenin işçi çalıştırmasını istilzam eylemesi,

c) Mukavelenin:

i) Bayındırlık işlerinin yapılması, tadili, tamiri veya yıkımı,

./..

ii) Materyal, levazım ve teçhizatın imali, takılması, işlenmesi veya nakli,

iii) Hizmetlerin bizzat ifası veya temini gayesiyle yapılmış olması,

d) Mukavelenin,hakkında bu Sözleşmenin yürürlükte bulunduğu Milletlerarası Çalışma Teşkilatı üyelerinden birinin merkezi bir makamı tarafından yapılması,

2. Yetkili makam, merkezi makamlardan gayrı makamlar tarafından yapılmış olan mukavelelere Sözleşmenin ne ölçüde ve hangi şartlar dahilinde uygulanacağını tayin edecektir.

3. Bu Sözleşme,taşaronlar veya mukaveleyi devir alan şahıslar tarafından yapılan işler hakkında uygulanır; yetkili makam bu Sözleşmenin mezkur işlere uygulanmasını sağlamak üzere gereken tedbirleri alacaktır.

4. İlgili iş veren ve işçi teşekküllerinin mevcut olduğu yerlerde bu teşekküllerle istişareden sonra yetkili makam tarafından tayin edilen bir haddi geçmiyecek tutarda bir amme fonunun sarfını istilzam eden mukaveleler, bu Sözleşmenin uygulanmasından istisna edilebilir.

5. Yetkili makam, ilgili iş veren ve işçi teşekküllerinin mevcut olduğu yerlerde bu teşekküllerle istişareden sonra idari mevkiler işgal veya teknik veya ilmi mahiyette vazifeler ifa edip çalışma şartları milli mevzuat veya kollektif mukavele veya bir hakem kararı ile tanzim edilmemiş olan ve umumiyetle bedeni bir iş göremiyen kimseleri bu Sözleşmenin tatbiki sahası dışında bırakabilir.

Madde-2

1. Bu Sözleşmenin şumulüne giren mukaveleler, ilgili işçilere, işin yapıldığı aynı bölgedeki iş kolu veya sanayide aynı mahiyetteki iş için:

a) Kollektif mukavele yolu ile veya ilgili sanayi veya iş kolundaki işçi veya iş verenlerin mühim bir kısmını temsil eden işçi ve işveren teşekkülleri arasında tensip edilmiş diğer bir müzakere usulü yolu ile,

b) Hakem kararı yolu ile, veya,

c) Milli mevzuatla:

Tesbit edilmiş olanlardan daha az elverişli olmayan ücretleri (Ödenekler dahil), iş müddetlerini ve diğer çalışma şartlarını garanti eden hükümleri ihtiva edecektir.

2. Bundan evvelki fıkrada zikrolunan çalışma şartları, işin yapıldığı bölgede, yukarıda yazılı şekillerden birine göre tanzim edilmediği takdirde, mukavelelere ithali gereken maddeler, ilgili işçilere:

a) Benzeri en yakın bölgedeki ilgili iş kolu veya sanayide aynı mahiyetteki bir iş için kollektif mukavele veya mutabık kalınan diğer bir müzakere usulü yoliyle yahut hakem kararı veya milli mevzuat yoliyle tesbit edilmiş olanlardan;

./..

TÜRK-İŞ
Bilgi Merkezi

b) Veya, kendisiyle mukavele yapılan müteahhidin iş yaptığı iş kolu veya sanayie mensup olup benzeri şartlar içinde bulunan iş verenlerin o iş kolu veya sanayide riayet ettikleri genel seviyeden,

Daha az elverişli olmayan ücretleri (ödenekler dahil), iş müddetlerini ve diğer çalışma şartlarını garanti edecektir.

3. Mukavelelere ithal olunacak şartların mahiyeti ve bunlar üzerinde yapılacak her türlü tadiller, ilgili işveren ve işçi teşekküllerinin mevcut olduğu yerlerde bu gibi teşekküllerle istişareden sonra, yetkili makam tarafından, milli şartlara en uygun addedilecek bir şekilde tayin edilecektir.

4. Müteahhitlerin, şartların mahiyetinden haberdar olabilmeleri için yetkili makam, şartnamelerin ilânı gibi lüzumlu tedbirleri veya sair her türlü tedbirleri alacaktır.

Madde 3-

Akitlerin ifasında, istihdam edilen işçilerin sağlığı, iş emniyeti ve sosyal servislerine müteallik gerekli tedbirlerin milli mevzuat, kollektif mukavele veya hakem kararı gereğince bu gibi işçiler hakkında doğrudan doğruya uygulanması mümkün değilse, yetkili makam, ilgili işçilere, adil ve makûl sağlık, emniyet ve sosyal servis şartlarını sağlamak üzere gerekli tedbirler alacaktır.

Madde-4

Bu Sözleşme hükümlerini tatbik mevkiine koyan kanun, tüzük veya diğer metinler:

a) (i) Bütün ilgililere bildirilecek;

(ii) Bunların uygulanmasını sağlamakla mükellef kimseleri tasrih edecek;

(iii) İşçileri, tabi oldukları çalışma şartlarından haberdar etmek üzere, iş yerlerinde veya diğer çalışma mahallerinde herkesçe görülebilecek bir şekilde ilânlar konulmasını mecburi kılacak; ve

b) Bahis konusu hükümlerin müessir bir şekilde uygulanmasını garanti eden diğer tedbirlerin yürürlükte olduğu ahval hariç:

i) İlgili işçilerin çalıştıkları müddetleri ve kendilerine ödenen ücretleri gösterir münasip defterler tutulmasını;

ii) Bunların müessir bir tarzda tatbikini sağlıyacak münasip bir teftiş rejimi kurulmasını derpiş edecektir. ./..

Madde-5

1. Amme mukavelelerine ithal edilmiş olan çalışma şartlarına riayetten ve bunları uygulamaktan imtina edilmesi halinde, mukavele yapmayı red yoliyle veya diğer herhangi bir başka yolla, uygun müeyyideler tatbik edilecektir.

2. İlgili işçilerin hakları olan ücretleri elde edebilmeleri için, mukavele gereğince tahakkuk eden istihkaklardan tevkifat yapmak yoliyle yahut da diğer herhangi bir başka yolla, uygun tedbirler alınacaktır.

Madde-6

Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Statüsünün 22 nci maddesi hükümleri gereğince sunulması gereken yıllık raporlar, bu Sözleşme hükümlerini tatbik mevkiine koyan tedbirler hakkında tam bilgileri ihtiva edecektir.

Madde-7

1. Ülkesi vasi bölgeleri ihtiva eden bir üye memleketin yetkili makamı, nüfusunun dağınıklığı veya bu bölgelerin gelişme durumu sebebiyle mezkûr bölgelerde bu Sözleşme hükümlerini tatbik etmenin kabil olamıyacağı kanaatine vardığı takdirde, ilgili işçi ve işveren teşekküllerinin bulunduğu yerlerde bu teşekküllerle istişare ettikten sonra, anılan bölgeleri, ya umumi olarak veya münasip göreceği bazı müessese veya bazı işçileri istisna etmek suretiyle sözleşme hükümlerinin tatbiki dışında bırakabilir.

2. Her üye, Milletlerarası Çalışma Teşkilatı statüsünün 22 nci maddesi gereğince bu Sözleşmenin uygulanması hakkında vereceği ilk yıllık raporunda, bu madde hükümlerine başvurmak niyetinde olduğu her bölgeyi bildirecek ve bu madde hükümlerine başvurmak niyetinde olmasının sebeplerini gösterecektir. Bundan sonra hiçbir üye, bu suretle bildirmiş olacağı bölgeler hariç, bu madde hükümlerine başvuramıyacaktır.

3. Bu madde hükümlerine başvuran her üye, üç seneyi geçmeyen fasılalarla ve ilgili işveren ve işçi teşekküllerinin mevcut olduğu yerlerde bu gibi teşekküllerle istişare ederek, bu Sözleşmenin uygulanmasının 1 inci fıkra gereğince muaf tutulmuş olan bölgelere teşmili imkânını tekrar gözden geçirecektir.

4. Bu madde hükümlerine başvuran her üye, anılan hükümlere başvurma hakkından vazgeçtiği bölgeleri ve bu Sözleşmenin bu gibi bölgelerde tedrici surette uygulanması vadisinde kaydedilen terakkiyi, daha sonraki yıllık raporlarında bildirecektir.

./..

Madde-8

Yetkili makam, mücbir sebep halinde yahut milli refah veya milli güvenlik için bir tehlike arz eden hadiseler vukuunda, ilgili işveren ve işçi teşekküllerinin mevcut olduğu yerlerde bu gibi teşekküllerle istişareden sonra, bu Sözleşme hükümlerinin uygulanmasını geçici olarak durdurabilir.

Madde-9

1. Bu Sözleşme, onun, ilgili üye hakkında yürürlüğe girmesinden önce yapılmış olan akitler hakkında uygulanmaz.

2. Bu Sözleşmenin feshi, fesih yürürlüğe girmeden evvel yapılmış olan mukavelelerin hükümlerinin uygulanmasına halel getirmez.

Madde-10

Bu Sözleşmenin kesin onama belgeleri Milletlerarası Çalışma Bürosu Umum Müdürüne gönderilecek ve onun tarafından tescil edilecektir.

Madde-11

1. Bu Sözleşme, ancak onama belgeleri Umum Müdür tarafından tescil edilmiş olan Milletlerarası Çalışma Teşkilatı üyelerini bağlıyacaktır.

2. Bu Sözleşme iki üyenin onama belgeleri Umum Müdür tarafından tescil edildiği tarihten itibaren on iki ay sonra yürürlüğe girecektir.

3. Daha sonra, bu Sözleşme her üye hakkında, kendisinin onama belgesinin tescil edildiği tarihten itibaren on iki ay sonra yürürlüğe girecektir.

Madde-12

1. Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsünün 35 inci maddesinin 2 nci fıkrası gereğince Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilecek olan beyanlar aşağıdaki hususları belirtecektir.

a) İlgili üyenin, Sözleşme hükümlerini değiştirmeksizin uygulamayı taahhüt ettiği ülkeler;

b) Sözleşme hükümlerinin değişikliklerle uygulanmasını taahhüt eden ülkeler ve anılan değişikliklerin nelerden ibaret olduğu;

c) Sözleşmenin uygulanmadığı ülkeler ve bu gibi hallerde niçin uygulanmadığının sebepleri;

d) Durumun daha derin bir şekilde incelenmesine intizaren hakkındaki kararını sonraya bırakan ülkeler.

2. Bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendlerinin zikredilen taahhütler onamanın ayrılmaz kısımları olarak sayılacak ve aynı sonuçları doğuracaktır.

./..

3. Her üye, bu maddenin birinci fıkrasının (b),(c) ve (d) bentleri gereğince, daha evvel yapmış olduğu beyanda mevcut ihtirazi kayıtların hepsinden veya bir kısmından yeni bir beyan ile vazgeçebilecektir.

4. Her üye bu Sözleşmenin, 14 üncü madde hükümlerine uygun olarak feshedilebileceği devreler zarfında Genel Müdüre, daha evvelki bir beyanın hükümlerinidiğer bakımlardan değiştiren ve belirli ülkelerdeki durumu bildiren yeni bir beyan gönderebilecektir.

Madde-13

1. Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsünün 35 inci maddesinin 4 ve 5 inci fıkraları gereğince Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilen beyanlarda, Sözleşme hükümlerinin ilgili ülkede aynen mi yoksa değişikliklerirle mi uygulanacağı hususu açıklanacaktır; beyan sözleşme hükümlerinin değişikliklerle uygulanacağını açıkladığı takdirde bu değişikliklerin nelerden ibaret olduğunu da belirtecektir.

2. İlgili üye veya üyeler veya ilgili Milletlerarası makam, daha sonra yapacağı bir beyanla, daha evvelki bir beyanda belirtilmiş olan bir değişikliğe başvurma hakkından tamamen veya kısmen vazgeçebilir.

3. İlgili üye veya üyeler veya ilgili Milletlerarası makam bu Sözleşmenin 14 ncü madde hükümleri uyarınca feshedilebileceği devreler zarfında Genel Müdüre, daha evvelki bir beyanın hükümlerini diğer bakımlardan değiştiren ve bu Sözleşmenin tatbikatiyle ilgili hali hazır durumu açıklayan yeni bir beyan gönderebilir.

Madde-14

1. Bu Sözleşmeyi onayan her üye, onu, ilk yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on yıllık bir devrenin sonunda, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne göndereceği ve Genel Müdürün tescil edeceği bir ihbarname ile feshedilir. Fesih, tescil tarihinden itibaren bir yıl sonra muteber olacaktır.

2. Bu Sözleşmeyi onamış olup da, bundan evvelki fıkrada yazılı on yıllık devrenin hitamından itibaren bir yıl zarfında, bu maddede derpiş edilmiş olan fesih hakkını kullanmayan her üye, yeniden on yıllık bir müddet için bağlanmış olacak ve bundan sonra bu Sözleşmeyi her on yıllık devrenin sonunda bu maddede derpiş olunan şartlar içinde feshedebilecektir.

Madde-15

1. Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Teşkilat Üyeleri tarafından kendisene bildirilen bilûmum onama, beyan ve fesihlerin tescil edildiğini Milletlerarası Çalışma Teşkilatının bütün üyelerine tebliğ edecektir.

./..

2. Umum Müdür, kendisine gönderilmiş olan ikinci onama belgesinin tescil edildiğini Teşkilat Üyelerine tebliğ ederken, bu Sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında Teşkilât Üyelerinin dikkatini çekecektir.

Madde-16

Milletlerarası Çalışma Bürosu Umum Müdürü, yukarıdaki maddeler gereğince tescil etmiş olduğu bütün onama, beyan ve fesihlere dair tam bilgileri Birleşmiş Milletler Andlaşmasının 102 nci maddesi uyarınca tescil edilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ulaştıracaktır.

Madde-17

Bu sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren her on yıllık bir devrenin sonunda, Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu, bu Sözleşmenin tatbikatı hakkında Genel Konferansa bir rapor sunacak ve onun tamamen veya kısmen değiştirilmesi keyfiyetinin Konferans gündemine konulması lâzımgelip gelmediği hususunda karar verecektir.

Madde-18

1. Konferansın, bu Sözleşmeyi tamamen veya kısmen değiştiren yeni bir Sözleşme kabul etmesi halinde, yeni Sözleşme başka bir şekil derpiş etmedikçe:

a) Tadil edici yeni Sözleşmenin bir üye tarafından onanması keyfiyeti, yukarıdaki 14 üncü madde nazara alınmaksızın, ve fakat tadil edici yeni Sözleşme yürürlüğe girmiş olmak kayıt ve şartı ile, bu Sözleşmenin derhal ve kendiliğinden feshini tazammun edecektir.

b) Bu Sözleşme, tadil edici yeni Sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren, artık üyelerin onamasına açık bulundurulmayacaktır.

2. Bu Sözleşme, onu onayıp da tadil edici Sözleşmeyi onamamış bulunan üyeler için her halde şimdiki şekil ve muhtevasiyle yürürlükte kalacaktır.

Madde-19

Bu Sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinleri aynı derecede muteberdir.

Çıkış Tarihi	Konusu ve Sözleşme No.	Türkiyenin Onay Tarihi ve Kanun No.	
1949	ÜCRETİN KORUNMASI HAKKINDA 95 SAYILI MİLLETLERARASI ÇALIŞMA SÖZLEŞMESİNİN TASDİKİNE VE BU SÖZLEŞMEYE KATILMAMIZA DAİR KANUN	24.10.1960	109
		Resmi Gazete	
		28.10.1960	10641

Madde 1- Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının 1949 da Cenevre'deki Genel Konferansında kabul edilmiş olan Ücretin korunması hakkındaki 95 sayılı Sözleşme tasdik edilmiş ve bu Sözleşmeye katılmak üzere Hükümete yetki verilmiştir.

Madde 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür. 27.10.1960

ÜCRETİN KORUNMASI HAKKINDA 95 SAYILI MİLLETLERARASI ÇALIŞMA SÖZLEŞMESİ

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Yönetim Kurulu tarafından vakî davet üzerine 8 Haziran 1949 tarihinde Cenevre'de otuz ikinci toplantısını yapan Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Genel Konferansı:

Toplantı gündeminin yedinci maddesini teşkil eden, Ücretin korunması meselesine dair muhtelif tekliflerin kabulüne,

Bu tekliflerin Milletlerarası bir Sözleşme şeklini almasına karar verdikten sonra,

Bin dokuz yüz kırk dokuz yılı Temmuz ayının işbu birinci günü Ücretin korunması hakkında 1949 Sözleşmesi adını taşıyacak olan aşağıdaki Sözleşmeyi kabul eder.

Madde-1

Bu Sözleşme bakımından "ücret" tabiri, yapılan veya yapılacak olan bir iş veyahut görülen veya görülecek olan bir hizmet için yazılı veya sözlü bir iş akdi gereğince bir iş veren tarafından bir işçiye, her ne nam altında ve hangi hesaplama şekli ile olursa olsun ödenmesi gereken ve nakden değerlendirilmesi kabil olup karşılıklı anlaşma veya milli mevzuatla tesbit edilen bedel veya kazançları ifade eder.

Madde-2

1. Bu Sözleşme, kendisine bir ücret ödenen veya ödenmesi gereken her şahıs hakkında uygulanır.

2. Yetkili makam, keyfiyetle doğrudan doğruya ilgili iş veren ve işçi teşekküllerinin bulunduğu yerlerde bu gibi teşekküllerle istişaredeki sonra, haklarında bu Sözleşme hükümlerinin hepsi veya bir kısmını uygulamanın uygun olmayacağı ahval ve şerait içinde çalışan ve istihdam edilen

./..

şahıs zümreleriyle, bedenen yapılan işlerde istihdam edilmeyen veyahut ev hizmetlerinde ve benzeri işlerde çalışan şahıs zümrelerini bu Sözleşme hükümlerinin hepsinin veya bir kısmının uygulanmasından istisna edebilir.

3. Her üye, Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Statüsünün 22 nci maddesi gereğince bu Sözleşmenin uygulanması hakkında göndereceği ilk yıllık raporda, bundan evvelki fıkra hükümlerine uygun olarak, Sözleşme hükümlerinin hepsi veya bir kısmının uygulanmasından istisna etmek tasavvurunda olduğu şahıs zümrelerini belirtecektir. Bundan sonra hiçbir üye, bu suretle belirtilen şahıs zümreleri dışında istisnalar koyamıyacaktır.

4. İlk yıllık raporunda bu Sözleşme hükümlerinin hepsi veya herhangi birinin uygulanmasından istisna etmek tasavvurunda olduğu şahıs zümrelerini belirtmiş olan her üye, bundan sonraki raporlarında, haklarında bu maddenin 2 nci fıkrası hükümlerine başvurma hakkından vazgeçtiği şahıs zümrelerini ve bu Sözleşmenin bu şahıs zümrelerine uygulanması bakımından kaydedilmiş olan ilerlemeleri belirtecektir.

Madde-3

1. Nakit olarak ödenmesi gereken ücretler, münhasıran tedavülü mecburi olan para ile ödenecek ve emre muharrer senetle, bono ile, kuponla veya tedavülü mecburi parayı temsil ettiği iddia olunan diğer herhangi bir şekilde ödeme yasak edilecektir.

2. Ücretlerin bir banka üzerine çekilen çekle yahut posta çeki veya havalesiyle tediyesi teamülden olduğu veya özel vaziyetler dolayısıyle zaruri bulunduğu veya bir kollektif mukavele veya hakem kararıyla bu şekillerde ödemenin derpiş edildiği yahut bunların hiçbiri mevcut bulunmadığı takdirde ilgili işçiriza gösterdiği hallerde, yetkili makam, ücretin, sözü edilen şekillerde ödenmesine müsaade veya hükmedebilir.

Madde-4

1. İlgili sanayi veya işin mahiyeti dolayısıyle ücretin kısmen ayın olarak ödenmesinin âdet veya arzuya şayan olduğu sanayi veya işlerde, milli mevzuat, kollektif mukaveleler veya hakem kararları, bu ödeme şekline müsaade edebilir. Ücretin ispirtolu içki veya zararlı kimyasal maddelerle ödenmesine hiçbir suretle müsaade edilmiyecektir.

2. Ücretin kısmen ayın olarak ödenmesine müsaade edildiği hallerde:

a) Aynî olarak verilen şeylerin gerek işçinin ve gerekse ailesinin şahsen kullanabilmesi ve onların menfaatine uygun bulunması, ve

b) Aynî ödemelere takdir edilen kıymetin adil ve makûl olması için gerekli tedbirler alınmış olacaktır.

./..

Madde-5

Ücret doğrudan doğruya ilgili işçiye ödenecektir. Meğer ki, milli mevzuat veya bir kolektif mukavele veyahut bir hakem kararı bu hususta başka bir hüküm koymuş veya ilgili işçi başka bir şekli kabul etmiş olsun.

Madde-6

İşçinin, ücretini dilediği gibi kullanma hürriyetini iş verenin her ne suretle olursa olsun tahdit etmesi yasaktır.

Madde-7

1- Bir iş yeri çerçevesi içinde işçilere mal satmak üzere ekonomalar açıldığı, yahut onlara hizmet için servisler kurulduğu takdirde, bu ekonomalardan veya servislerden faydalanmaları için ilgili işçiler üzerinde hiçbir cebir icra edilmeyecektir.

2- Diğer mağazalara veya servislere gitmek mümkün olmadığı hallerde, yetkili makam malların âdil ve makûl fiyatlarla satılması ve hizmetlerin yine adil ve makul fiyatlarla yapılması veya iş veren tarafından açılan ekonomaların veyahut yapılan hizmetlerin işletilmesinde kazanç gayesi güdülmemesi ve sadece işçilerin menfaatlerinin gözetilmesi için uygun tedbirler alacaktır.

Madde-8

1. Ücretlerden kesintiler yapılmasına, ancak milli mevzuatın tayin veya bir kolektif mukavelenin yahut bir hakem kararının tesbit ettiği şartlar ve hadler, dahilinde müsaade edilecektir.

2. İşçiler, bu gibi kesintilerin hangi şartlar ve hadler içinde yapılabileceğinden, yetkili makamın en uygun addedeceği şekilde haberdar edileceklerdir.

Madde-9

Bir işçi tarafından, bir işe yerleşmek veya işi muhafaza etmek maksadıyla bir iş verene veya onun vekiline veyahut herhangi bir aracıya (Meselâ işçi toplamakla görevli bir kimseye) doğrudan doğruya veya dolayısıyle bir ödemede bulunulmasını sağlamak için ücretlerden her hangi bir kesinti yapmak yasaktır.

Madde-10

1. Ücret, ancak milli mevzuatın belirttiği usuller ve hadler dahilinde haciz veya temlik edilebilir.

2. Ücret, haciz ve temlike karşı, işçinin ve ailesinin geçimini sağlayabilmesi için lüzumlu sayılan ölçüde himaye edilecektir.

./..

Madde-11

1. Bir müessesenin iflası veya mahkeme kararıyle tasfiyesi halinde bu müessesede çalışan işçiler, gerek iflasa veya mahkeme kararıyle tasfiyeye takaddüm edip milli mevzuatla tayin edilen bir müddet zarfında geçen bazı hizmetleri dolayısıyle kendilerine borçlanılan ve gerekse milli mevzuatla tayin edilen miktarı geçmiyen ücretler için, imtiyazlı alacaklı mevkiini işgal edeceklerdir.

2. İmtiyazlı bir alacak teşkil eden ücret, alelade alacaklıların hisselerini almalarından evvel, tam olarak ödenecektir.

3. İmtiyazlı bir alacak teşkil eden ücretin, diğer imtiyazlı alacaklara nazaran rüçhan sırası, milli mevzuatla tayin edilecektir.

Madde-12

1. Ücret muntazam fasılalarla ödenecektir. Ücretin muntazam fasılalarla ödenmesini sağlıyan tatmin edici başkaca usuller mevcut olması hali hariç, ücretin hangi fasılalarla ödenmesi lazımgeldiği, milli mevzuatla tayin veya bir kolektif mukavele veyahut bir hakem kararı ile tesbit edilecektir.

2. İş akdi sona erdiği zaman, borçlanılmış olan ücretin tamamı, milli mevzuatâ veya bir kollektif mukaveleye veyahut bir hakem kararına uygun olarak ödenecektir. Bu yolda bir mevzuat, veya kolektif mukavele veyahut hakem kararı mevcut değil ise, ödeme, mukavele hükümleri göz önünde tutularak makul bir mühlet içinde yapılacaktır.

Madde-13

1. Ücret nakdi olarak ödendiği hallerde, yalnız iş günlerinde ve iş yerinde yahut iş yerine yakın bir yerde ödenecektir; meğer ki, milli mevzuat veya bir kollektif mukavele veyahut bir hakem kararı, başka türlü bir şekil derpiş etsin veya ilgili işçilerin malumu bulunan başka şekiller daha uygun telâkki edilsin.

2. Ücretin perakende içki satılan yerlerde yahut benzer müesseselerde ve kötüye kullanılmasının önlenmesi gerekiyorsa, perakende, eşya satış mağazalarında ve eğlence yerlerinde ödenmesi yasaktır. Bu hüküm bu gibi müesseselerde çalışmakta olan işçilere tatbik edilmez.

Madde-14

İcabettiği takdirde, işçileri kolayca anlıyacakları bir şekilde aşağıdaki hususlardan haberdar etmek gayesiyle müessir tedbirler alınacaktır.

a) İşe alınmalarından önce işçilere, tabi olacakları ücret şartları hakkında malûmat verilmesi veya ücret şartlarında bir değişiklik yapılması,

./..

halinde değişikliklerin bildirilmesi,

b) Ödemenin taalluk ettiği devreye ait ücretlerini teşkil eden unsurlar değişebilecek durumda ise, bu unsurların her ücret tediyesi sırasında işçilere bildirilmesi.

Madde-15

Bu Sözleşme hükümlerini tatbik mevkiine koyan mevzuat:

a) İlgili şahısların bilgisine arz edilecek;

b) Bu mevzuata riayetle görevli kimseleri tasrih edecek;

c) Bu mevzuata aykırı hareketlere karşı uygun ceza müeyyideleri tesbit edecek; ve

d) Gerekli her türlü ahvalde, uygun bir şekil ve usul dahilinde kayıt ve defterler tutulmasını derpiş edecektir.

Madde-16

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsünün 22 nci maddesi gereğince verilmesi gereken yıllık raporlar, bu Sözleşme hükümlerini tatbik mevkiine koyan tedbirler hakkında tam bilgileri ihtiva edecektir.

Madde-17

1. Ülkesi vasi bölgeleri ihtiva eden bir üye memleketin yetkili makamı, nüfusunun dağınıklığı veya bu bölgelerin gelişme durumu sebebiyle, mezkûr bölgelerde bu sözleşme hükümlerini tatbik etmenin kabil olamıyacağı kanaatine vardığı takdirde, ilgili işçi ve iş veren teşekküllerinin bulunduğu yerlerde bu teşekküllerle istişare ettikten sonra, anılan bölgeleri, ya umumi olarak veya münasip göreceği bazı müessese veya bazı işleri istisna etmek suretiyle Sözleşme hükümlerinin tatbiki dışında bırakabilir.

2. Her üye, Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Statüsünün 22 nci maddesi gereğince bu Sözleşmenin uygulanmasına dair vereceği ilk yıllık raporunda bu madde hükümlerine başvurma niyetinde olduğu her bölgeyi bildirecek ve bu madde hükümlerine müracaat niyetinde olmasının sebeplerini gösterecektir. Bundan sonra hiçbir üye, bu suretle bildirmiş olacağı bölgeler hariç, bu madde hükümlerine başvuramıyacaktır.

3. Bu madde hükümlerine başvuran her üye, üç yılı geçmiyen fasılalarla ve ilgili iş veren ve işçi teşekküllerinin mevcudolduğu yerlerde bu gibi teşekküllerle istişare ederek, bu sözleşmenin uygulanmasının, 1 inci paragraf uyarınca muaf tutulan bölgelere teşmili imkânını tekrar gözden geçirecektir

4. Bu madde hükümlerine başvuran her üye, anılan hükümlere başvurma hakkından vazgeçtiği bölgeleri ve bu Sözleşmeninbu gibi bölgelerde tedric

./..

surette uygulanması süresince kaydedilen terakkiyi daha sonraki yıllık raporlarında bildirecektir.

Madde-18

Bu Sözleşmenin kesin onama belgeleri, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilecek ve onun tarafından tescil edilecektir.

Madde-19

1. Bu Sözleşme, ancak onama belgeleri Genel Müdür tarafından tescil edilmiş olan Milletlerarası Çalışma Teşkilatı üyelerini bağlıyacaktır.

2. Bu Sözleşme, iki üyenin onama belgeleri Genel Müdür tarafından tescil edildiği tarihten itibaren on iki ay sonra yürürlüğe girecektir.

3. Daha sonra, bu Sözleşme her üye hakkında kendisinin onama belgesinin tescil edildiği tarihten itibaren on iki ay sonra yürürlüğe girecektir.

Madde-20

1. Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı statüsünün 35 inci maddesinin 2 nci fıkrası gereğince Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilecek olan beyanlar aşağıdaki hususları belirtecektir:

a) İlgili üyenin, Sözleşme hükümlerini değiştirmeksizin uygulamayı taahhüdettiği ülkeler;

b) Sözleşme hükümlerinin değişikliklerle uygulanmasını taahhüdeden ülkeler ve bu değişikliklerin nelerden ibaret olduğu;

c) Sözleşmenin uygulanamadığı ülkeler ve bu gibi hallerde niçin uygulanmadığının sebepleri;

d) Durumun daha derin bir şekilde incelenmesine intizaren, haklarındaki kararını sonraya bırakan ülkeler;

2. Bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde zikrolunan taahhütler, onamanın, ayrılmaz kısımları olarak sayılacak ve aynı sonuçları doğuracaktır.

3. Her üye, bu maddenin 1 inci paragrafının (b), (c) ve (d) bentleri gereğince, daha evvel yapmış olduğu beyanda mevcut ihtirazi kayıtların hepsinden veya bir kısmından, yeni bir beyan ile vazgeçebilecektir.

4. Her üye, bu Sözleşmenin, 22 nci madde hükümlerine uygun olarak feshedilebileceği devreler zarfında Genel Müdüre, daha evvelki bir beyanın hükümlerini diğer bakımlardan değiştiren ve belirli ülkelerdeki durumu bildiren yeni bir beyan gönderebilecektir.

./..

Madde-22

1. Bu Sözleşmeyi onayan her üye, onu, ilk yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on yıllık bir devrenin sonunda, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne göndereceği ve Genel Müdürün tescil edeceği bir ihbarname ile feshedebilir. Fesih, feshin tescili tarihinden itibaren bir yıl sonra muteber olacaktır.

2. Bu Sözleşmeyi onamış olup da, bundan evvelki fıkrada yazılı o on yıllık devrenin bitiminden itibaren bir yıl zarfında bu maddede derpiş edilmiş olan fesih hakkını kullanmayan her üye, yeniden on yıllık bir müddet için bağlanmış olacak ve bundan sonra bu Sözleşmeyi, her on yıllık devrenin sonunda, bu maddede derpiş olunan şartlar içinde feshedebilecektir.

Madde-23

1. Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Teşkilât üyeleri tarafından kendisine bildirilen bilumum onama beyan ve fesihlerin tescil edildiğini Milletlerarası Çalışma Teşkilatının bütün üyelerine tebliğ edecektir.

2. Genel Müdür, kendisine gönderilmiş olan ikinci onama belgesinin tescil edildiğini Teşkilât üyelerine tebliğ ederken, bu Sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında Teşkilât üyelerinin dikkatini çekecektir.

Madde-24

Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, yukarıdaki maddeler gereğince, tescil etmiş olduğu bütün onama, beyan ve fesihlere dair tam bilgileri, Birleşmiş Milletler Andlaşmasının 102 nci maddesi uyarınca tescil edilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ulaştıracaktır.

Madde-25

Bu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren her on yıllık bir devrenin sonunda, Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu, bu Sözleşmenin tatbikatı hakkında Genel Konferansa bir rapor sunacak ve onun tamamen veya kısmen değiştirilmesi keyfiyetinin konferans gündemine konulması lazımgelip gelmediği hususunda karar verecektir.

Madde-26

1. Genel Konferansın bu Sözleşmeyi tamamen veya kısmen değiştiren yeni bir Sözleşme kabul etmesi halinde, yeni Sözleşme başka bir şekil derpiş etmedikçe,

a) Tadil edici yeni Sözleşmenin bir üye tarafından onanması keyfiyeti, yukardaki 22 nci madde nazara alınmaksızın, ve fakat tadil edici yeni Sözleşme yürürlüğe girmiş olmak kayıt ve şartiyle, bu Sözleşmenin derhal ve kendiliğinden feshini tazammun edecektir.

./..

b) Bu Sözleşme, tadil edici yeni Sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren, artık üyelerin onamasına açık bulundurulmayacaktır.

2. Bu Sözleşme, onu onayıp da tadil edici Sözleşmeyi onamamış bulunan üyeler için her halde şimdiki şekil ve muhtevasiyle yürürlükte kalacaktır.

Madde-27

Bu Sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinleri aynı derecede muteberdir.

Çıkış Tarihi	Konusu ve Sözleşme No.	Türkiyenin Onay Tarihi ve Kanun No.	
1949	ÜCRETLİ İŞ BULMA BÜROLARI HAKKINDAKİ 96 NUMARALI MİLLETLERARASI ÇALIŞMA SÖZLEŞMESİ(1949 TADİLİ) NİN ONANMASI HAKKINDA KANUN	8.8.1951	5835
		Resmi Gazete	
		14.8.1951	7884

Madde 1- Milletlerarası Çalışma Teşkilatının Genel Konferansı tarafından 1949 yılındaki Cenevre toplantısında kabul edilmiş olan "Ücretli İş Bulma Büroları hakkında 96 numaralı Milletlerarası Çalışma Sözleşmesi" onanmıştır.

Madde 2- Bu onanma ile, sözleşmenin kazanç gayesi takip eden iş bulma büroları ile birlikte ücretli iş bulma bürolarının bir nizama bağlanmasını derpiş eyliyen III üncü bölüm hükümleri kabul edilmiştir.

Madde 3- İlerde lüzum hasıl olduğu takdirde 2 nci maddede zikredilen III üncü bölüm hükümleri yerine, kazanç gayesi takip eden ücretli iş bulma bürolarının tedricen kaldırılmasını ve diğer iş bulma bürolarının bir nizama bağlanmasını derpiş eyliyen II nci bölüm hükümlerini ikameye Çalışma Bakanlığı yetkilidir.

Madde 4- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 5- Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür. 10.8.1951

ÜCRETLİ İŞ BULMA BÜROLARI HAKKINDA 96 NO.LU MİLLETLERARASI ÇALIŞMA SÖZLEŞMESİ (1949 TADİLİ)

Milletlararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından Cenevre'ye davet edilerek orada 8 Haziran 1949 da otuzikinci toplantısını yapan Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Genel Konferansı ,

Toplantı gündeminin ikinci maddesine dahil bulunan ücretli iş bulma büroları hakkındaki 1933 tarihli Sözleşmenin tadiline dair bazı tekliflerin kabulünü,

Bu tekliflerin,hakkında sözleşmenin yürürlükte bulunduğu her üyenin parasız bir amme iş ve işçi bulma bürosu bulundurması veya bulundurulmasını sağlaması lâzımgeldiğini derpiş eden 1948 tarihli İş ve İşçi Bulma

./..

Servisi hakkındaki sözleşmeyi tamamlayacak bir Milletlerarası Sözleşme şeklini almasını,

Kararlaştırdıktan sonra;

Böyle bir servisin bütün işçi kategorilerinin faydalanabilecekleri bir teşekkül olması lazımgeldiğini gözönünde tutarak;

Bin Dokuz yüz kırk dokuz yılı Temmuz ayının birinci günü ücretli iş bulma büroları hakkında bin dokuz yüz kırk dokuz muaddel Sözleşmesi adını taşıyacak olan aşağıdaki sözleşmeyi kabul eder.

BÖLÜM: I

Genel Hükümler

Madde-1

1. Bu Sözleşme bakımından "ücretli iş bulma büroları" tâbiri şunları ifade eder:

a) Kazanç gayesi takip eden iş bulma büroları, yani doğrudan doğruya veya dolayısıyle tarafların her hangi birinden maddi bir menfaat temini maksadiyle, bir işçiye iş, veya bir iş verene işçi bulmak hususunda tavassut eden her şahıs, şirket, müessese, acenta veya diğer herhangi bir teşekkül; ve münhasıran veya esas itibariyle iştigal mevzuu iş verenlerle işçiler arasında tavassuttan ibaret olan gazeteler ile,

b) Kazanç gayesi takip etmeyen iş bulma büroları, yani maddi bir menfaat gütmemekle beraber, işverenlerden veya işçiden, yapılan hizmet mukabilinde duhuliye, aidat veya başka her hangi bir nam altında ücret alan şirket, müessese, acenta veya diğer teşekküllerin iş bulma servisleridir.

2. Bu Sözleşme gemi adamlarının işe yerleştirilmeleri hakkında uygulanmaz.

Madde-2

1. Bu Sözleşmeyi onayan her üye, kazanç gayesi takip eden ücretli iş bulma bürolarının tedricen kaldırılmasını ve diğer iş bulma bürolarının bir nizama bağlanmasını derpiş eyliyen II. bölüm hükümlerini mi, yoksa,kazanç gayesi takip eden iş bulma büroları da dahil olmak üzere ücretli iş bulma bürolarının bir nizama bağlanmasını derpiş eyliyen III. bölüm hükümlerini mi kabul ettiğini onama vesikasında belirtecektir.

2. Sözleşmenin III. bölümündeki hükümleri kabul eden her üye, II. bölümdeki hükümleri kabul ettiğini sonradan Genel Müdüre bildirebilir; böyle bir beyanın Genel Müdür tarafından tescil edildiği tarihten itibaren, Sözleşmenin III. bölümünün hükümleri, anılan üye hakkında yürürlükten kalkarak II. bölüm hükümleri kendisine tatbik edilir. ./..

BÖLÜM: II

Kazanç gayesi takip eden ücretli iş bulma bürolarının tedricen Kaldırılması ve diğer iş bulma bürolarının bir nizama bağlanması

Madde-3

1. I.maddeninI a) fıkrasında yazılı kazanç gayesi takip eden ücretli iş bulma büroları, süresi yetkili makam tarafından tayin edilecek mahdut bir devre zarfında kapatılacaktır.

2. Amme hizmeti mahiyetinde bir iş bulma servisi ihdas edilmedikçe bu kapatma işi tatbik edilemiyecektir.

3. Yetkili makam, muhtelif kategorilerdeki şahıslara iş bulmakla iştigal eden büroların kapatılması hususunda farklı mühletler koyabilir.

Madde-4

1. Kazanç gayesi takibeden ücretli iş bulma büroları, kapanmalarına takaddüm eden mühlet zarfında:

a) Yetkili makamın kontrolüne tabi olacaklardır.

b) Ancak, tarifesi ya bu makama tevdi ve onuntarafından tasvip edilecek yahut da anılan makam tarafından tayin edilmiş harçları ve masrafları alabileceklerdir.

2. Bu kontrol, bilhassa, kazanç gayesi takip eden ücretli iş bulma bürolarının muamelatiyle ilgili suistimalleri önlemeye matuf olacaktır.

3. Bu maksatla yetkili makamın ilgili işveren ve işçi teşekkülleriyle münasip tarzda istişaresi lâzımdır.

Madde-5

1. Milli mevzuatla sarih bir surette tesbit olunan ve âmme iş bulma bürolarınca matlup şekilde işe yerleştirilmeleri mümkün bulunmayan şahıs kategorileri hakkında istisnai surette ve ancak ilgili işveren ve işçi teşekküllerine münasip usullerle danışıldıktan sonra bu Sözleşmenin 3 üncü maddesinin 1 inci fıkrası hükümlerinden ihhiraf etmek hususunda müsaade olunacaktır.

2. Bu madde gereğince kendisine müsaade olunan her ücretli iş bulma bürosu;

a) Yetkili makamın kontrolüne tabi olacaktır.

b) Yetkili makam tarafından tesbit edilecek devrelerde yenilenecek yıllık bir ruhsatiyeyi haiz bulunacaktır.

c) Yetkili makama tevdi ve onun tarafından tasvip edilmiş yahut da anılan makam tarafından tesbit olunmuş tarifedekinden fazla harç ve masraf alamıyacaktır;

./..

d) Ancak yetkili makam tarafından mezun kılındığı takdirde ve yürürlükte bulunan mevzuatla tesbit edilmiş şartlar içinde, yabancı memleketler için veya yabancı memleketlerden işçi tedarik edebilecektir.

Madde-6

Birinci maddenin 1 b) fıkrasında yazılı ve kazanç gayesi takip etmeyen ücretli iş bulma büroları:

a) Yetkili makamın müsaadesini haiz olacak ve anılan makamın kontroluna tabi bulunacaklardır.

b) Yetkili makama tevdi edilip onun tarafından tasvip olunan, yahut da yapılan masraflar gözönünde bulundurularak anılan makam tarafından tesbit olunacak tarifeden daha yüksek ücret alamıyacaklardır.

c) Ancak yetkili makam tarafından mezun kılındıkları takdirde ve yürürlükte bulunan mevzuatla tesbit edilmiş şartlar içinde yabancı memleketlere veya yabancı memleketlerden işçi tedarik edebileceklerdir.

Madde-7

Yetkili makam, ücretsiz iş bulma bürolarının muamelelerini parasız yaptıklarına kanaat hâsıl etmek için gerekli tedbirleri alacaktır.

Madde-8

Gerek, Sözleşmenin bu bölümündeki hükümlere gerek bunları yürürlüğe koyan mevzuat hükümlerine aykırı hareket hakkında, icabında bu Sözleşmede derpiş olunan ruhsatiyenin veya müsaadenin geri alınmasını da ihtiva etmek üzere uygun cezai müeyyideler konulacaktır.

Madde-9

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Anayasanın 22.maddesinde derpiş olunan yıllık raporlar, 5.madde gereğince müsaade edilmiş olan inhiraflara ve bilhassa inhiraflardan faydalanan büroların sayısına ve faaliyetlerinin şumul sahasına, inhirafları gerektiren sebeplere ve anılan büroların faaliyetini kontrol etmekle yetkili makam tarafından ittihaz edilmiş olan tedbirlere dair her türlü gerekli bilgileri verecektir.

BÖLÜM: III

Ücretli İş Bulma Bürolarının Nizama Bağlanması

Madde-10

Birinci maddenin 1 a) fıkrasında yazılı kazanç gayesi takip eden ücretli iş bulma büroları:

a) Yetkili makamın kontrolüne tabi olacaklardır;

b) Yetkili makam tarafından tensip edilecek devrelerde yenilenecek yıllık bir ruhsatnameyi haiz bulunacaklardır.

./..

c) Yetkili makama tevdi ve onun tarafından tasvip edilmiş yahut da anılan makam tarafından tesbit olunmuş tarifedekinden fazla harç ve masraf alamıyacaklardır.

d) Ancak yetkili makam tarafından mezun kılındıkları takdirde ve yürürlükte bulunan mevzuatla tesbit edilmiş şartlar içinde yabancı memleketlere veya memleketlerden işçi tedarik edebileceklerdir.

Madde-11

Birinci maddenin 1 b) fıkrasında yazılı bulunan ve kazanç gayesi takip etmiyen ücretli iş bulma büroları;

a) Yetkili makamın müsaadesini alacaklar ve anılan makamın kontrolüne tabi bulunacaklardır.

b) Ya yetkili makama tevdi ve onun tarafından tasvip edilecek yahut da anılan makam tarafından yapılan masraflar gözönünde bulundurularak, tayin olunacak tarifeden yüksek bir ücret alamıyacaklardır.

c) Ancak yetkili makam tarafından mezun kılındıkları takdirde ve yürürlükte bulunan mevzuatla tesbit edilmiş şartlar içinde yabancı memleketlere veya yabancı memleketlerden işçi tedarik edebileceklerdir.

Madde-12

Yetkili makam, ücretsiz iş bulma bürolarının muamelelerini parasız yaptıklarına kanaat hasıl etmek için gerekli tedbirleri alacaktır.

Madde-13

Gerek Sözleşmenin bu bölümünün hükümlerine gerek bunları yürürlüğe koyan mevzuat hükümlerine aykırı her hareket hakkında, icabında, bu Sözleşmede derpiş olunan ruhsatnamenin yahut müsaadenin geri alınmasını da ihtiva eden uygun cezai müeyyideler konulacaktır.

Madde-14

Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Anayasanın 22.maddesinde derpiş olunan yıllık raporlar, bilhassa kazanç gayesi takibeden bürolar dahil olmak üzere ücretli iş bulma bürolarının muamelelerini kontrol etmek için yetkili makam tarafından alınmış olan tedbirler hakkında gerekli her türlü bilgileri verecektir.

BÖLÜM: IV
Çeşitli Hükümler

Madde-15

1. Bir üyenin ülkesi geniş bölgeleri ihtiva edip de bu bölgelerdeki nüfusun dağınıklığı veya gelişme safhası dolayısıyle yetkili makam, bu Sözleşme hükümlerinin buralarda uygulanmasının kabil olmayacağını mülahaza ettiği takdirde, adı geçen makam, bu bölgeleri bu Sözleşmenin uygulanmasından ya tamamiyle veyahut muayyen işletmeler veya işler hakkında ./..

münasip göreceği istisnaları kabul etmek suretiyle kısmen muaf tutabilir.

2. Her üye, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Anayasasının 22 nci maddesi gereğince bu Sözleşmenin uygulanmasına dair vereceği ilk yıllık raporunda, hakkında bu madde hükümlerine müracaat niyetinde olduğu bölgeleri ve bu hükümlere müracaat niyetinde olmasının sebeplerini göstermelidir; hiçbir üye, daha sonra, bu suretle göstermiş bulunduğu bölgelerden maadası için bu madde hükümlerine müracaat edemez.

3. Bu madde hükümlerine müracaat eden her üye, müteakip yıllık raporlarından, hangi bölgeler için bu madde hükümlerine müracaat hakkından vazgeçtiğini göstermelidir.

Madde-16

Bu Sözleşmenin kesin onama belgeleri, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilecek ve onun tarafından tescil edilecektir.

Madde-17

1. Bu Sözleşme, onama belgeleri Genel Müdür tarafından tescil edilmiş olan Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üyelerini ilzam eder.

2. Bu Sözleşme, iki üyenin onama belgelerinin Genel Müdür tarafından tescil edilmesi tarihinden ancak on iki ay sonra yürürlüğe girer.

3. Bu Sözleşme, onu sonradan onayan üyeler için onama belgesinin tescil edilmesinden on iki ay sonra yürürlüğe girer.

Madde-18

1. Milletlerarası Çalışma Statüsünün 35 inci maddesinin 2 nci fıkrası gereğince Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilecek beyanlar aşağıdaki hususları açıklamalıdırlar.

a) İlgili üyenin, Sözleşme hükümlerinde hiçbir değişiklik yapılmadan uygulanacağını taahhüt ettiği ülkeler;

b) Sözleşme hükümlerinde değişiklikler yapılarak uygulanacağını taahhüt ettiği ülkeler ve bu değişikliklerin nelerden ibaret olduğu;

c) Sözleşmenin uygulanamıyacağı ülkeler ve bu gibi hallerde Sözleşmenin uygulanamamasının sebepleri;

d) Sözleşme hakkındaki kararın vaziyetin daha ziyade tetkikine kadar talik ettiği ülkeler.

2. Bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde zikrolunan taahhütler, onamanın ayrılmaz kısımları olarak sayılacak ve aynı sonuçları doğuracaktır.

3. Her üye bu maddenin, 1. fıkrasının b), c) ve d) bendleri gereğince daha evvel yapmış olduğu beyanda mevcut ihtirazi kayıtların hepsinden veya bir kısmından, yeni bir beyan ile vazgeçebilecektir. ./..

4. Her üye, 11. madde hükümlerine uygun olarak, bu Sözleşmeyi feshedebileceği devreler zarfında, Genel Müdüre, daha evvelki herhangi bir beyanın hükümlerini herhangi bir bakımdan değiştiren ve belirli ülkelerdeki durumu bildiren yeni bir beyan gönderebilecektir.

Madde-19

1. Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Anayasasının 35 inci maddesinin 4 ve 5 inci fıkraları uyarınca, Genel Müdüre gönderilen beyanlar, Sözleşme hükümlerinin ülkede değişikliklerle mi yoksa değişiklik yapılmadan mı uygulanacağını bildirmelidir; beyan, Sözleşme hükümlerinin değişiklikler kaydiyle uygulanacağını bildirdiği zaman, bu değişikliklerin nelerden ibaret olduğunu belirtmelidir.

2. İlgili üye veyahut üyeler veya milletlerarası makam, daha evvelki bir beyanla bildirilen değişikliği ileri sürmek hakkından daha sonraki bir beyanla tamamen veya kısmen vazgeçebilecektir.

3. İlgili üye yahut üyeler veya milletlerarası makam, 11 inci madde hükümlerine uygun olarak Sözleşmenin feshedilebileceği devreler zarfında, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne, daha evvelki bir beyanın hükümlerini herhangi bir başka bakımdan değiştiren ve bu Sözleşmenin uygulanması hususundaki durumu belirten yeni bir beyan gönderebilecektir.

Madde-20

1. Bu Sözleşmeyi onayan her üye, onu, ilk yürürlüğe giriş tarihinden itibaren on yıllık bir devre sonunda, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne göndereceği ve bu müdürün tescil edeceği bir ihbarname ile feshedebilir. Fesih, tescil tarihinden ancak bir yıl sonra muteber olacaktır.

2. Bu Sözleşmeyi onamış olup da, onu bundan evvelki fıkrada yazılı 10 yıllık devrenin bitiminden itibaren bir yıl zarfında, bu madde gereğince feshetmek ihtiyarını kullanmayan her üye, yeniden on yıllık bir müddet için bağlanmış olacak ve bundan sonra bu Sözleşmeyi, her on yıllık devre bitince, bu maddede derpiş olunan şartlar içinde feshedebilecektir.

Madde-21

1. Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Teşkilat üyeleri tarafından kendisine bildirilen bütün onama, beyan ve fesihlerin tescil olunduğunu Milletlerarası Çalışma Teşkilatının bütün üyelerine tebliğ edecektir.

2. Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, kendisine gönderilen Sözleşmenin ikinci onama belgesinin tescil olunduğunu Teşkilat üyelerine tebliğ ederken, bu Sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında teşkilat üyelerinin dikkatini çekecektir.

./..

Madde-22

Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, yukarki maddeler gereğince, tescil etmiş olduğu bütün onama, beyan ve fesihlere dair tam bilgileri, Birleşmiş Milletler Antlaşmasının 102 nci maddesi uyarınca tescil edilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ulaştıracaktır.

Madde-23

Bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren her on yıllık bir devre sonunda, Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu, bu Sözleşmenin uygulanması hakkındaki bir raporu Genel Konferansa sunacak ve onun tamamen veya kısmen değiştirilmesi meselesinin konferans gündemine konulması lüzumu hakkında karar verecektir.

Madde-24

1. Konferansın bu Sözleşmeyi tamamen veya kısmen değiştiren yeni bir Sözleşme kabul etmesi halinde ve yeni sözleşme başkaca hükümler ihtiva eylemediği takdirde:

a) Tadil edici yeni sözleşmenin bir üye tarafından onanması keyfiyeti, yukardaki 23 üncü madde nazara alınmaksızın ve fakat tadil edici yeni sözleşme yürürlüğe girmiş olmak kayıt ve şartı ile, bu Sözleşmenin derhal ve kendiliğinden feshini tazammun edecektir.

b) Tadil edici yeni sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren bu Sözleşme, üyelerin onamasına artık açık bulundurulmayacaktır.

2. Bu Sözleşme, onu onayıp da tadil edici sözleşmeyi onamamış bulunan üyeler için, her halde şimdiki şekil ve muhtevasiyle muteber olmakta devam edecektir.

Madde-25

Bu Sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinleri aynı şekilde muteberdir.

Çıkış Tarihi	Konusu ve Sözleşme No.	Türkiyenin Onay Tarihi ve Kanun No.	
1949	TEŞKİLATLANMA VE KOLLEKTİF MÜZAKERE HAKKI PRENSİPLERİNİN UYGULANMASINA, MÜTEALLİK 98 NUMARALI MİLLETLERARASI ÇALIŞMA SÖZLEŞMESİNİN ONANMASI HAKKINDA KANUN	8.8.1951 Resmi Gazete 14.8.1951	5834 7884

Madde 1- Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının Genel Konferansı tarafından 1949 yılındaki Cenevre toplantısında kabul edilmiş olan "Teşkilatlanma ve kollektif müzakere hakkı prensiplerinin uygulanmasına müteallik 98 numaralı Milletlerarası Çalışma Sözleşmesi" onanmıştır.

Madde 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.
Madde 3- Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

./..

TEŞKİLATLANMA VE KOLLEKTİF MÜZAKERE HAKKI PRENSİPLERİNİN UYGULANMASINA MÜTEALLİK 98 NUMARALI MİLLETLERARASI ÇALIŞMA SÖZLEŞMESİ

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından Sanfransisko'ya davet edilerek orada 18 Haziran 1949 da 32 nci toplantısını yapan Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Genel Konferansı, toplantı gündeminin 4.maddesini teşkil eden, teşkilâtlanma ve kollektif müzakere hakkı prensiplerinin uygulanmasına müteallik muhtelif teklifleri kabul etmeye, bu tekliflerin Milletlerarası bir Sözleşme şeklini almasına karar verdikten sonra, Bindokuzyüz kırkdokuz yılı Temmuzunun birinci günü, teşkilâtlanma ve kollektif müzakere hakkına dair 1949 Sözleşmesi adını taşıyacak olan aşağıdaki sözleşmeyi kabul eder:

Madde-1

1. İşçiler çalışma hususunda sendika hürriyetine halel getirmeye matuf her türlü fark gözetici harekete tam bir himayeden faydalanacaktır.

2. Böyle bir himaye, bilhassa,

a) Bir işçinin çalıştırılmasını, bir sendikaya girmemesi veya bir sendikadan çıkması şartına tabi kılmak;

b) Bir sendika üye olması yahut çalışma saatleri dışında veya işverenin muvafakatı ile çalışma saatlerinde sendika faaliyetlerine iştirak etmesinden dolayı bir işçiyi işinden çıkarmak veya başka suretle onu ızrar etmek; maksatları güden hareketlere müteallik hususlarda uygulanacaktır.

Madde-2

1. İşçi ve işveren teşekkülleri, gerek doğrudandoğruya, gerek mümessilleri veya üyeleri vasıtasiyle, birbirlerinin kuruluşları, işleyişleri ve idarelerini müdahalede bulunmalarına karşı gerekli surette himaye edileceklerdir.

2. Bilhassa işçi teşekküllerini bir işverenin veya bir işveren teşekkülünün kontrolüne tabi kılmaya, bir işverenin veya bir işveren teşekkülünün kendi nüfuzu altına alınmış işçi teşekkülleri ihdasını tahrik etmeye veya işçi teşekküllerinin mali yollarla veya başka bir şekilde desteklemeye matuf tedbirler, bu maddedeki manası ile müdahale hareketlerinden sayılır.

Madde-3

Bundan önceki maddelerde tarif olunan "teşkilâtlanma hakkı" na riayet edilmesini sağlamak üzere icabettiği takdirde milli şartlara uygun teşkilât kurulacaktır. ./..

Madde-4

Çalışma şartlarını kollektif mukavelelerle tanzim etmek üzere işverenler veya işveren teşekkülleriyle işçi teşekkülleri arasında ihtiyari müzakere usulünden faydalanılmasını ve bu usulün tam bir surette geliştirilmesini teşvik etmek ve gerçekleştirmek için lüzumu halinde milli şartlara uygun tedbirler alınacaktır.

Madde-5

1. Bu sözleşmede derpiş olunan teminatın ne gibi hallerde Silâhlı Kuvvetler ve Zabıta Kuvvetlerine hangi ölçüde uygulanacağı milli mevzuatla tayin edilecektir.

2. Bu sözleşmenin bir üye tarafından onanması bu Sözleşmede derpiş edilen teminatı Silâhlı Kuvvetlere ve Zabıta Kuvvetleri mensuplarına veren mevcut bir kanuna, kararı teammüle veya anlaşmaya, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Anayasasının 19.maddesinin 8.paragrafında yazılı prensipler gereğince, halel getirmez.

Madde-6

Bu Sözleşme, Devlet memurlarının durumları ile alâkalı değildir, ve hiç bir surette, onların haklarına veya statülerine halel getirmez.

Madde-7

Bu Sözleşmenin resmi onama belgeleri Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilecek ve onun tarafından tescil edilecektir.

Madde-8

1. Bu Sözleşme, onama belgeleri Genel Müdür tarafından tescil edilmiş olan Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üyelerini ilzam eder.

2. Bu Sözleşme, iki üyenin onama belgeleri Genel Müdür tarafından tescil edildikten ancak 12 ay sonra yürürlüğe girer.

3. Bu Sözleşme, onu sonradan onayan üyeler için onama belgesinin tescil edilmesinden 12 ay sonra yürürlüğe girer.

Madde-9

1. Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Anayasasının 35.maddesinin ikinci fıkrasına uygun olarak, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilecek olan beyanların şu hususları bildirmesi lâzım gelir:

a) İlgili üyenin Sözleşme hükümlerinde hiçbir değişiklik yapılmadan uygulanacağını taahhüt ettiği ülkeler;

b) Sözleşme hükümlerinde değişiklikler yapılarak uygulanacağını

./..

taahhüt ettiği ülkeler ve bu değişikliklerin nelerden ibaret olduğu;

c) Sözleşmenin uygulanamayacağı ülkeler ve bu gibi hallerde Sözleşmenin uygulanamamasının sebepleri;

d) Sözleşme hakkındaki kararını vaziyetin daha ziyade tetkikine kadar talik ettiği ülkeler.

2. Bu maddenin birinci fıkrasını (a) (b) bentlerinde zikrolunan taahhütler, onamanın ayrılmaz kısımları olarak sayılacak ve aynı sonuçları doğuracaktır.

3. Her üye , bu maddenin birinci fıkrasının b, c) ve d) bentleri gereğince, daha evvel yapmış olduğu beyanda mevcut ihtirazi kayıtların hepsinden veya bir kısmından, yeni bir beyan ile vazgeçebilecektir.

4. Her üye, 11 nci madde hükümlerine uygun olarak, bu Sözleşmenin feshedebileceği devreler zarfında, Genel Müdüre, daha evvelki herhangi bir beyanın hükümlerini herhangi bir bakımdan değiştiren ve belirli ülkelerdeki durumu bildiren yeni bir beyan gönderebilecektir.

Madde-10

1. Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Anayasasının 35. maddesinin 4. ve 5. fıkraları uyarınca Genel Müdüre gönderilen beyanlar, Sözleşme hükümlerinin ülkede değişiklerle mi, yoksa değişiklik yapılmadan mı uygulanacağını bildirmelidir; beyan, Sözleşme hükümlerinin değişiklikler kaydiyle uygulanacağını bildirdiği zaman, bu değişikliklerin nelerden ibaret olduğunu belirtmelidir.

2. İlgili üye yahut üyeler veya Milletlerarası Makam, daha evvelki bir beyanla bildirilen değişikliği ileri sürmek hakkından daha sonraki bir beyanla tamamen veya kısmen vazgeçebilecektir.

3. İlgili üye yahut üyeler, veya Milletlerarası makam, 11. nci madde hükümlerine uygun olarak, Sözleşmenin feshedilebileceği devreler zarfında, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne, daha evvelki bir beyanın hükümlerinin herhangi bir başka bakımdan değiştiren ve bu Sözleşmenin uygulanması hususundaki durumu belirten yeni bir beyan gönderebilecektir.

Madde-11

1. Bu Sözleşmeyi onayan her üye, onu, ilk yürürlüğe giriş tarihinden itibaren on yıllık bir devre sonunda, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne göndereceği ve bu müdürün tescil edeceği bir ihbarname ile feshedebilir. Fesih, tescil tarihinden ancak bir yıl sonra muteber olacaktır.

2. Bu Sözleşmeyi onamış olup da, onu bundan evvelki fıkrada yazılı on yıllık devrenin bitiminden itibaren bir yıl zarfında, bu madde gereğince feshetmek ihtiyarını kullanmayan her üye, yeniden on yıllık bir müddet için bağlanmış olacak ve bundan sonra bu Sözleşmeyi her on yıllık devre

./..

bitince, bu maddede derpiş olunan şartlar içinde feshedebilecektir.

Madde-12

1. Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Teşkilât üyeleri tarafından kendisine bildirilen bütün onama, beyan ve fesihlerin tescil olunduğunu Milletlerarası Çalışma Teşkilatının bütün üyelerine tebliğ edecektir.

2. Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, kendisine gönderilen Sözleşmenin ikinci onama belgesinin tescil olunduğunu teşkilât üyelerine tebliğ ederken, bu Sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında teşkilât üyelerinin dikkatini çekecektir.

Madde-13

Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, yukarıki maddeler gereğince, tescil etmiş olduğu bütün onama, beyan ve fesihlere dair tam bilgileri, Birleşmiş Milletler Andlaşmasının 102. maddesi uyarınca tescil edilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ulaştıracaktır.

Madde-14

Bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren her 10 yıllık bir devre sonunda, Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu, bu Sözleşmenin uygulanması hakkındaki bir Raporu Genel Konferansa sunacak ve onun tamamen veya kısmen değiştirilmesi meselenin Konferans gündemine konulması lüzumu hakkında karar verecektir.

Madde-15

1. Konferansın bu Sözleşmeyi tamamen veya kısmen değiştiren yeni bir Sözleşme kabul etmesi halinde ve yeni Sözleşme başkaca hükümler ihtiva eylemediği takdirde:

a) Tadil edici yeni Sözleşmenin bir üye tarafından onanması keyfiyeti, yukardaki 14. madde nazara alınmaksızın ve fakat tadil edici yeni Sözleşme yürürlüğe girmiş olmak kayıt ve şartı ile, bu Sözleşmenin derhal ve kendiliğinden feshini tazammun edecektir.

b) Tadil edici yeni Sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren bu Sözleşme, üyelerin onamasına artık açık bulundurulmayacaktır.

2. Bu Sözleşme, onu onayıp da tadil edici Sözleşmeyi onamamış bulunan üyeler için, herhalde şimdiki şekil ve muhtevası ile muteber olmakta devam edecektir.

Madde-16

Bu Sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinleri aynı şekilde muteberdir.

./..

Çıkış Tarihi	Konusu ve Sözleşme No.	Türkiye'nin Onay Tarihi ve Kanun No.
1951	TARIMDA ASGARİ ÜCRET TESPİTİ USULLERİ HAKKINDA 99 SAYILI SÖZLEŞME	30.4.1969 1168 Resmi Gazete 26.3.1970 13455

1951 yılında Cenevre'de toplanan 34 ncü Milletlerarası Çalışma Konferansınca kabul edilmiş olup, 30.4.1969 tarih ve 1168 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan "Tarımda Asgari Ücret Tespiti Usulleri Hakkında 99 sayılı Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Sözleşmesinin yayımlandığı gün yürürlüğe girmek üzere onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 20.12.1969 tarih ve BEKY: 725.100-1/69-1022 sayılı yazısı üzerine, 31.5.1963 tarih ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulunca 16.1.1970 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından Cenevre'de toplantıya davet edilerek orada 6 Haziran 1951 de 34 üncü toplantısını yapan Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Genel Konferansı toplantı gündeminin sekizinci maddesini teşkil eden tarımda asgari ücret tespit usulleri meselesine dair tekliflerin kabulüne ve bu tekliflerin bir milletlerarası sözleşme şeklini almasına karar verdikten sonra, bin dokuz yüz ellibir yılı Haziran ayının işbu yirmisekizinci günü, Tarımda Asgari Ücret Tespit Usulleri Hakkında 1951 Sözleşmesi adını taşıyacak olan aşağıdaki Sözleşmeyi kabul eder:

Madde-1

1. Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının bu Sözleşmeyi onaylıyan her üyesi tarımsal işyerleriyle tarımla ilgili işlerde çalıştırılan işçilerin asgari ücret hadlerinin tespiti mümkün kılacak münasip usuller koymayı veya bu gibi usulleri muhafaza eylemeyi taahhüt eder.

2. Bu Sözleşmeyi onaylayan her üye eğer varsa, ilgili işveren ve işçilerin en fazla temsil kabiliyetini haiz teşekküllerine danıştıktan sonra bundan evvelki fıkrada derpiş olunan asgari ücret tespit usullerinin hangi işyerleri, işler ve şahıs zümreleri hakkında uygulanacağını tayinde serbesttir.

3. Yetkili makam, tabi oldukları çalışma şartları dolayısıyle haklarında bu Sözleşme hükümlerine hepsinin veya bir kısmının uygulanması mümkün olmayan çiftçinin çalıştırdığı kendi aile fertleri gibi şahıs zümrelerini bu gibi hükümlerin uygulanmasından hariç tutabilir.

Madde-2

1. Asgari ücretlerin kısmen ayni olarak ödenmesi arzuya şayan ve teamülden olduğu hallerde, milli mevzuat, toplusözleşmeler veya hakem kararları bu şekilde tediyeye müsaade edebilir. ./..

2. Asgari ücretlerin kısmen ayni olarak ödenmesine müsaade olunduğu hallerde:

(a) Bu gibi ayni yardımların işçinin ve ailesi fertlerinin şahsen kullanma ve faydalanmalarına elverişli bulunmasını; ve,

(b) Bu gibi ayni yardımlara takdir edilen değerin âdil ve mâkul olmasını sağlamak üzere münasip tedbirler alınmalıdır.

Madde-3

1. Bu Sözleşmeyi onaylayan her üye, aşağıdaki fıkralarda öngörülen şartlar mahfuz kalmak kaydiyle, asgari ücret tespit usulleriyle bu usullerin uygulanmasında takip olunacak yolları tayinde serbesttir.

2. Bu hususta bir karar vermeden önce, eğer varsa, ilgili işveren ve işçilerin en fazla temsil kabiliyetini haiz teşekkülleriyle ve meslek veya vazifeleri dolayısıyle bu hususta bilhassa ehliyet sahibi olup kendilerine danışılması yetkili makamca faydalı görülen sair şahıslarla etraflıca ihzari bir danışmada bulunulacaktır.

3. İlgili işveren ve işçiler milli mevzuatın tespit edebileceği tarz ve ölçüde fakat her halde tam eşitlik esası üzerinden asgari ücret tespit usullerinin uygulanmasına iştirak edecekler veya bu hususta kendilerine danışılacak veya fikirlerini ifade etme hakkını haiz olacaklardır.

4. Tespit edilen asgari ücret hadlerine ilgili işveren ve işçilerin riayeti mecburi olacak ve bu hadler indirilmiyecektir.

5. Yetkili makam bedeni veya fikri kabiliyetleri mahdut olan işçilerin çalıştırılması imkânlarının azalmasını önlemek maksadiyle, icabettiği takdirde, münferit hallerde, asgari ücret hadlerinde istisnalara müsaade edebilir.

Madde-4

1. Bu Sözleşmeyi onaylıyan her üye, ilgili işveren ve işçilerin yürürlükte olan asgari ücret hadlerinden haberdar edilmesini ve bu hadlerin uygulandığı hallerde bu hadlerden daha az ücret ödenmemesini sağlamak için gereken tedbirleri alacaktır, bu tedbirler ilgili memleketin tarımındaki cari şartlar bakımından gerekli ve bu şartlara en uygun olan bütün kontrol, teftiş ve cezai müeyyide tedbirlerini ihtiva edecektir.

2. Hakkında asgari hadler uygulanan ve kendisine bu hadlerden az ücret ödenmiş bulunan bir işçi, milli mevzuatın tespit edeceği mühlet zarfında, mahkeme yoliyle veya sair münasip bir yoldan kendisine eksik ödenen meblağın tutarını geri almak hakkını haiz olacaktır.

./..

Madde-5

Bu Sözleşmeyi onaylıyan her üye, her yıl Milletlerarası Çalışma Bürosuna, asgari ücret tespit usullerinin tatbik şekillerini ve tatbikattan alınan neticeleri belirten genel bir ekspoze gönderecek ve bu ekspozede, şümul içine giren işleri ve işçilerin takribi sayısını, tespit edilen asgari ücret hadlerini ve eğer varsa, asgari hadlerle ilgili olarak kabul edilmiş olan önemli diğer tedbirleri özet halinde belirtecektir.

Madde-6

Bu Sözleşmenin resmi onaylama belgeleri Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilecek ve onun tarafından tescil edilecektir.

Madde-7

1. Bu Sözleşme ancak Onaylama Belgeleri Genel Müdürü tarafından tescil edilmiş olan Milletlerarası Çalışma Teşkilatı üyelerini bağlıyacaktır.

2. Bu Sözleşme, iki üyenin onaylama belgesi Genel Müdür tarafından tescil edildiği tarihden on iki ay sonra yürürlüğe gireeektir.

3. Daha sonra bu Sözleşme, onu onaylıyan her üye için onaylama belgesi tescil edildiği tarihten on iki ay sonra yürürlüğe girecektir.

Madde-8

1. Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Statüsünün 35 inci maddesinin 2 nci fıkrası gereğince Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilecek olan beyanlar şu hususları belirtecektir:

a) İlgili üyenin, Sözleşme hükümlerinin hiçbir değişiklik yapılmadan uygulanacağını taahhüt ettiği ülkeler;

b) Sözleşme hükümlerinin değişiklikler yapılarak uygulanacağını taahhüt ettiği ülkeler ve bu değişikliklerin nelerden ibaret olduğu;

c) Sözleşmenin uygulanamıyacağı ülkeler ve bu gibi hallerde Sözleşmeni uygulanamamasının sebepleri;

d) Haklarındaki kararın vaziyetin daha etraflıca tetkikine kadar mahfuz tuttuğu ülkeler,

2. Bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendlerinde sözü edilen taahhütler onaylamanın ayrılmaz kısımları sayılacak ve onaylama kuvvetini haiz olacaktır.

3. Her üye bu maddenin 1 inci fıkrasının (b), (c) ve (d) bentleri gereğince daha evvel yapmış olduğu beyanda mevcut ihtiyari kayıtların hepsinden veya bir kısmından, yeni bir beyanla vazgeçebilecektir.

4. Her üye, 10 uncu madde hükümlerine uygun olarak bu Sözleşmenin feshedilebileceği devreler sarfında Genel Müdürü, daha evvelki her hangi

./..

bir beyanın hükümlerini başka her hangi bir bakımdan değiştiren ve belirli ülkelerdeki halihazır vaziyeti bildiren yeni bir beyan gönderebilecektir.

Madde-9

1. Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsünün 35 inci maddesinin 4 ve 5 inci fıkraları gereğince Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilen beyanlar Sözleşme hükümlerinin ilgili ülkede değişikliklerle mi yoksa değişiklik yapılmadan mı uygulanacağını belirtecektir. Beyan, Sözleşme hükümlerinin değişiklikler kaydiyle uygulanacağını bildirdiği zaman bu değişikliklerin nelerden ibaret olduğunu açık olarak gösterecektir.

2. İlgili üye, üyeler veya milletlerarası makam, daha evvelki bir beyanla bildirilen, değişikliğe başvurma hakkında daha sonraki bir beyanla tamamen veya kısmen vazgeçebilir.

3. İlgili üye, üyeler veya milletlerarası makam, 10 uncu madde hükümlerine uygun olarak bu Sözleşmenin feshedilebileceği devreler zarfında Genel Müdüre daha evvelki bir beyanın hükümlerini başka bir bakımdan değiştiren ve Sözleşmenin uygulanması bakımından halihazır vaziyeti bildiren yeni bir beyan gönderebilir.

Madde-10

1. Sözleşmeyi onaylıyan her üye onu ilk yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on yıllık bir devre sonunda, Milletlerarası Çalışma Genel Müdürün tescil edeceği bir belge ile feshedebilir. Fesih, tescil tarihinden ancak bir yıl sonra muteber olacaktır.

2. Bu Sözleşmeyi onaylamış olup da onu, bundan evvelki fıkrada sözü edilen on yıllık devrenin bitiminden itibaren bir yıl zarfında, bu maddede öngörüldüğü şekilde feshetme ihtiyarını kullanmayan her üye yeniden on yıllık bir müddet için bağlanmış olacak ve bundan sonra bu Sözleşmeyi her on yıllık devre bitince bu maddede öngörülen şartlar içinde feshedebilecektir.

Madde-11

1. Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üyeleri tarafından kendisine bildirilen bütün onaylama, beyan ve fesihlerin tescil olunduğu Teşkilâtın bütün üyelerine tebliğ edilecektir.

2. Genel Müdür kendisine gönderilen Sözleşmenin ikinci onaylama belgesinin tescil olunduğunu Teşkilât üyelerine bildirirken, bu Sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında Teşkilât üyelerinin dikkatini çekecektir.

./..

Madde-12

Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü yukarıdaki maddelere uygun olarak tescil etmiş olduğu bütün onaylama, beyan ve fesihlere dair tam bilgileri, Birleşmiş Milletler Andlaşmasının 102 nci maddesine uygun olarak tescil edilmek üzere Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ulaştırılacaktır.

Madde-13

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu gerekli gördüğü her seferinde, bu Sözleşmenin uygulanması hakkındaki bir raporu genel konferansa sunacak ve onun tamamen veya kısmen değiştirilmesi meselesinin konferans gündemine alınıp alınmaması hususunu inceliyecektir.

Madde-14

1. Konferansın bu Sözleşmeyi tamamen veya kısmen değiştiren yeni bir Sözleşme kabul etmesi halinde ve yeni Sözleşme aksini öngörmediği takdirde:

a) Tadil edici yeni Sözleşmenin bir üye tarafından onaylanması keyfiyeti, yukarıdaki 10 uncu madde nazara alınmaksızın ve tadil edici yeni Sözleşme yürürlüğe girmiş olarak kayıt ve şartiyle, bu Sözleşmenin derhal ve kendiliğinden feshini tazammun edecektir.

b) Tadil edici yeni sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren bu Sözleşme üyelerin onaylanmasına artık açık bulundurulmayacaktır.

2. Bu Sözleşme onu onaylayıp da tadil edici Sözleşmeyi onaylamamış bulunan üyeler için her halde şimdiki şekil ve muhtevasiyle muteber olmakta devam edecektir.

Çıkış Tarihi	Konusu ve Sözleşme No.	Türkiyenin Onay Tarihi ve Kanun No.
1951	"EŞİT DEĞERDE İŞ İÇİN ERKEK VE KADIN İŞÇİLER ARASINDA ÜCRET EŞİTLİĞİ HAKKINDA 100 SAYILI MİLLETLERARASI ÇALIŞMA SÖZLEŞMESİ"NİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN	13.12.1966 810 Resmi Gazete 22.12.1966 12434

Madde 1- Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının 1951 yılında Cenevre'de yaptığı 34 üncü Genel Konferansta kabul edilmiş olan "Eşit değerde iş için erkek ve kadın işçiler arasında ücret eşitliği hakkında 100 sayılı Sözleşme"nin onaylanması uygun bulunmuştur.

Madde 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu kanunun hükmünü Bakanlar Kurulu yürütür.

./..

EŞİT DEĞERDE İŞ İÇİN ERKEK VE KADIN İŞÇİLER ARASINDA ÜCRET EŞİTLİĞİ HAKKINDA 100 SAYILI SÖZLEŞME

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından Cenevre'de toplantıya davet edilerek orada 6 Haziran 1951 tarihinde otuzdördüncü toplantısını yapan Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Genel Konferansı,

Toplantı gündeminin yedinci maddesini teşkil eden, eşit değerde iş için erkek ve kadın işçiler arasında ücret eşitliği prensibi ile ilgili çeşitli tekliflerin kabulüne,

Bu tekliflerin bir milletlerarası sözleşme şeklini almasına karar verdikten sonra,

Bin dokuzyüz ellibir Haziran ayının işbu yirmidokuzuncu günü, eşit ücrete dair 1951 Sözleşmesi adını taşıyacak olan aşağıdaki sözleşmeyi kabul eder:

Madde-1

Bu Sözleşme bakımından:

(a) "Ücret" deyimi, işçinin çalıştırılması nedeniyle işveren tarafından kendisine nakdi veya ayni olarakdoğrudan doğruya veya bilvasıta ödenen normal, kök veya asgari ücret veya aylıkla, sağlanan bütün diğer menfaatleri içine alır;

(b)"Eşit değerde iş için erkek ve kadın işçiler arasında ücret eşitliği" deyimi, cinsiyet esasına dayanan bir ayırım gözetmeksizin tesbit edilmiş bulunan ücret hadlerini ifade eder.

Madde-2

1. Her üye, ücret hadlerinin tesbitiyle ilgili olarak yürürlükte bulunan usullere uygun yollardan, eşit değerde iş için erkek ve kadın işçiler arasında ücret eşitliği prensibini teşvik ve bu prensibin bütün işçiler uygulanmasını, sözü edilen usullerle telifi kabil olduğu nispette temin edecektir.

2. Bu prensip:

a) Milli mevzuat

b) Mevzuatla kurulmuş veya tanınmış herhangi bir ücret tesbit düzeni,

c) İşverenlerle işçiler arasında yapılan toplu sözleşmeler; veya

d) Bu çeşitli usullerin birleştirilmesi yoluyla uygulanabilir.

Madde-3

1. Bu Sözleşme hükümlerinin uygulanmasını kolaylaştıracak mahiyette olduğu hallerde, ihtiva ettikleri ameliyeler esas alınmak suretiyle, işlerin objektif bir şekilde değerlendirilmesini teşvik için tedbirler alınacaktır.

./..

2. Bu değerlendirmede takip edilecek usuller, ücrethadlerinin tesbitine yetkili makamlar tarafından veya ücret hadlerinin toplu sözleşmelere göre tesbit edilmesi halinde, bu sözleşmelere taraf olanlarca kararlaştırılabilir.

3. Bu şekilde objektif bir değerlendirme neticesinde, yapılacak işlerde tesbit edilen farklara, cinsiyet gözetilmeksizin tekabül eden, ücret hadleri arasındaki farklar eşit değerde iş için erkek ve kadın işçiler arasında ücret eşitliği prensibine aykırı sayılamaz.

Madde-4

Her üye, işbu Sözleşme hükümlerinin tatbik mevkiine konulması amaciyle ilgili işçi ve işveren teşekkülleriyle uygun yollardan işbirliği yapacaktır.

Madde-5

Bu Sözleşmeninresmi onay belgeleri Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilecek ve onun tarafından tescil edilecektir.

Madde-6

1. Bu Sözleşmede ancak onay belgeleri Genel Müdür tarafından tescil edilmiş olan Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üyelerini bağlıyacaktır.

2. Bu Sözleşme, iki üyenin onay belgesi Genel Müdür tarafından tescil edildiği tarihten oniki ay sonra yürürlüğe girecektir.

3. Daha sonra bu Sözleşme, onu onaylıyan her üye için onay belgesi tescil edildiği tarihten oniki ay sonra yürürlüğe girecektir.

Madde-7

1. Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsünün 35 inci maddesinin 2 nci fıkrası gereğince Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilecek olan beyanlar şu hususları bildirecektir:

a) İlgili üyenin, sözleşme hükümlerinin hiçbir değişiklik yapılmadan uygulanacağını taahhüt ettiği ülkeler;

b) Sözleşme hükümlerinin değişiklikler yapılarak uygulanacağını taahhüt ettiği ülkeler ve bu değişikliklerin nelerden ibaret olduğu;

c) Sözleşmenin uygulanamıyacağı ülkeler ve bu gibi hallerde sözleşmenin uygulanamamasının sebepleri;

d) Haklarındaki kararını, vaziyetin daha etraflıca tetkikine kadar mahfuz tuttuğu ülkeler.

2. Bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendlerinde sözü edilen taahhütler onaylamanın ayrılmaz kısımları sayılacak ve onaylama kuvvetini haiz olacaktır.

./..

3. Her üye, bu maddenin 1 inci fıkrasının (b),(c) ve (d) bendleri gereğince daha evvel yapmış olduğu beyanda mevcut ihtirazi kayıtların hepsinden veya bir kısmından, yeni bir beyanla vazgeçebilecektir.

4. Her üye, 9 uncu madde hükümlerine uygun olarak bu Sözleşmenin feshedilebileceği devreler zarfında Genel Müdüre, daha evvelki herhangi bir beyanın hükümlerini başka herhangi bir bakımdan değiştiren ve belirli ülkelerdeki halihazır vaziyeti bildiren yeni bir beyan gönderilecektir.

Madde-8

1.Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsünün 35 inci maddesinin 4 ve 5 nci fıkraları gereğince Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilen beyanlar sözleşme hükümlerinin ilgili ülkede değişikliklerle mi, yoksa değişiklik yapılmadan mı uygulanacağını belirtecektir; sözleşme hükümlerinin değişiklikler kaydiyle uygulanacağını bildirdiği zaman, bu değişikliklerin nelerden ibaret olduğunu açık olarak gösterecektir.

2. İlgili üye, üyeler veya milletlerarası makam, daha evvelki bir beyanla bildirilen, değişikliğe başvurma hakkından daha sonraki bir beyanla tamamen veya kısmen vazgeçebilir.

3. İlgili üye, üyeler veya milletlerarası makam 9 uncu madde hükümlerine uygun olarak, bu Sözleşmenin feshedilebileceği devreler zarfında Genel Müdürü, daha evvelki herhangi bir beyanın hükümlerini başka herhangi bir bakımdan değiştiren ve sözleşmenin uygulanması bakımından halihazır vaziyeti bildiren yeni bir beyan gönderebilir.

Madde-9

1. Bu Sözleşmeyi onaylayan her üye, onu ilk yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on yıllık bir devre sonunda Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne göndereceği ve bu Müdürün tescil edeceği bir belge ile feshedebilir. Fesih, tescil tarihinden ancak, bir yıl sonra muteber olacaktır.

2. Bu Sözleşmeyi onaylamış olup da, onu bundan evvelki fıkrada sözü edilen on yıllık devrenin bitiminden itibaren bir yıl zarfında bu maddede öngörüldüğü şekilde feshetmek ihtiyarını kullanmayan her üye yeniden on yıllık bir müddet için bağlanmış olacak ve bundan sonra bu Sözleşmeyi, her on yıllık devre bitince bu maddede öngörülen şartlar içinde feshedebilecektir.

Madde-10

1. Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üyeleri tarafından kendisine bildirilen bütün onaylama beyan ve fesihlerin tescil olunduğunu Teşkilâtın bütün üyelerine bildirecektir.

./..

2. Genel Müdür kendisine gönderilen sözleşmenin ikinci onay belgesinin tescil olunduğunu teşkilât üyelerine bildirirken, bu Sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında teşkilât üyelerinin dikkatini çekecektir.

Madde-11

Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü yukarıdaki maddelere uygun olarak tescil etmiş olduğu bütün onaylama, beyan ve fesihlere dair tam bilgileri, Birleşmiş Milletler Andlaşmasının 102 nci maddesine uygun olarak tescil edilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ulaştıracaktır.

Madde-12

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu gerekli gördüğü her seferinde, bu Sözleşmenin uygulanması hakkındaki bir raporu genel konferansa sunacak ve onun tamamen veya kısmen değiştirilmesi meselesinin konferans gündemine alınması lüzumu hakkında karar verecektir.

Madde-13

1. Konferansın bu Sözleşmeyi tamamen veya kısmen değiştiren yeni bir sözleşme kabul etmesi halinde ve yeni sözleşme aksini öngörmediği takdirde:

a) Tadil edici yeni sözleşmenin bir üye tarafından onanması keyfiyeti, yukarıdaki 9 uncu madde nazara alınmaksızın ve tadil edici yeni sözleşme yürürlüğe girmiş olmak kayıt ve şartiyle, bu Sözleşmenin derhal ve kendiliğinden feshini tazammun edecektir.

b) Tadil edici yeni sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren bu Sözleşme üyelerin onaylanmasına artık açık bulundurulmayacaktır.

2. Bu Sözleşme, onu onaylayıp da tadil edici sözleşmeyi onaylamamış bulunan üyeler için herhalde şimdiki şekil ve muhtevasiyle muteber olmakta devam edecektir.

Madde-14

Bu sözleşmenin İngilizce ve Fransızca metinleri aynı derecede muteberdir.

Çıkış Tarihi	Konusu ve Sözleşme No.	Türkiyenin Onay Tarihi ve Kanun No.
1952	SOSYAL GÜVENLİĞİN ASGARİ NORMLARI HAKKINDA SÖZLEŞME	29.7.1971 1451 Resmi Gazete 15.10.1974 15037

Onaylaması 29.7.1971 tarih ve 1451 sayılı Kanunla uygun bulunan "Sosyal Güvenliğin Asgari Normları hakkındaki Sözleşme" nin, 2 nci maddenin (b) fıkrasında öngörülen yetkiye dayanılarak sadece, hastalık ödeneklerine ilişkin III üncü, ihtiyarlık yardımlarına ilişkin V inci, iş kazalarıyla meslek hastalıkları halinde yapılacak yardımlara ilişkin VI nci maluliyet yardımlarına ilişkin IX uncu ve ölüm yardımlarına ilişkin X uncu bölümlerine ait mükellefiyetlerin kabulü, sağlık yardımlarına ilişkin II nci ve analık yardımlarına ilişkin VIII inci bölümlere ait mükellefi-e yetlerin ise sözleşmenin 3 üncü maddesinde öngörülen yetkiye dayanılarak 9 uncu maddesinin (d) fıkrası ile 48 inci maddesinin (c) fıkrasındaki geçici istisna hükümlerinden yararlanmak suretiyle kabulü kaydıyla (onay belgesinin Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Genel Müdürlüğünce tescil edildiği tarihten oniki ay sonra yürürlüğe girmek üzere) onaylanması; Çalışma Bakanlığının uygun mütalâasına dayanan Dışişleri Bakanlığının 13.2.1974 tarihli ve 725.012-ESSD/203 sayılı yazısı üzerine, 31.5.1963 tarih ve 244 sayılı Kanunun 2 ve 3 üncü,

SOSYAL GÜVENLİĞİN ASGARİ NORMLARI HAKKINDA SÖZLEŞME

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Genel Konferansı, Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından Cenevre'de toplantıya davet olunarak, 4 Haziran 1952 tarihinde yaptığı 35 inci toplantısında,

Toplantı gündeminin 5 inci maddesini teşkil eden sosyal güvenliğin asgari normları konusundaki muhtelif teklifleri kabule karar vererek,

Bu tekliflerin bir Milletlerarası Sözleşme şeklini alması gerektiğini tespit ederek,

Yirmi sekiz Haziran Bin Dokuz Yüz elli iki tarihinde, "1952 Sosyal Güvenlik (Asgari Normlar) Sözleşmesi" olarak isimlendirilecek olan aşağıdaki sözleşmeyi kabul etmiştir.

BÖLÜM I.
GENEL HÜKÜMLER

Madde-1

1- Bu Sözleşmede,

a) "Mevzuatla tayin olunan" tabiri, milli mevzuatla veya milli mevzuat gereğince tayin olunan demektir.

./..

b) "İkamet" tabiri, mutad olarak Üye Devletin ülkesi üzerinde ikameti, "Hukim" tabiri de, mutad olarak Üye Devletin ülkesi üzerinde ikamet eden kimseyi ifade eder.

c) "Karı" tabiri, geçimi koca tarafından sağlanan karı demektir.

d) "Dul Kadın" tabiri, kocasının ölümü tarihinde geçimi kocası tarafından sağlanan kadın demektir.

e) "Çocuk" tabiri, mevzuatla tayin edilen şekle göre, tahsil mecburiyetinin sona erdiği yaşın altındaki bir çocuk veya 15 yaşını doldurmamış bir çocuk demektir.

f) "Staj Devresi" tabiri, mevzuatla tayin edilen şekle göre, bir prim ödeme devresi, bir çalışma devresi, bir ikamet devresi veya bunların herhangi bir şekildeki terkibi demektir.

2- 10,34 ve 49 uncu maddelerin tatbikatında, "yardım" tabiri, ya ilgiliye doğrudan doğruya sağlanan sağlık yardımları veya ilgilinin yaptığı masrafların kendisine ödenmesi şeklindeki bilvasıta yardımlar manâsına gelir.

Madde-2

İşbu Sözleşmeyi tatbik eden her üye,

a)

i) I. Bölümü,

ii) IV. V, VI, IX ve X bölümlerden en az birisi dahil olmak şartiyle, II, III, IV. V. VI. VII, VIII, IX ve X. bölümlerden en az üçünü;

iii) XI. XII, XIII. bölümlerin bunlarla ilgili hükümlerini,

iv) XIV. bölümü;

tatbik etmeye,

b) Sözleşmenin II.X. bölümlerinde yazılı mükellefiyetlerden hangilerini kabul ettiğini, tasdik vesikasında belirtmeye,

mecburdur.

Madde-3

1- Ekonomisi ve tedavi imkânları yeter derecede gelişmemiş olan bir Üye, yetkili makam dilerse ve bu makamın lüzum gördüğü müddetçe, tasdik vesikasına ekliyeceği bir beyanla aşağıda yazılı maddelerde derpiş olunan muvakkat istisnalardan faydalanma hakkını mahfuz tutabilir: 9 d); 12 (2); 15 d); 18 (2); 21 c); 27 d); 33 b); 34 (3); 41 d); 48 c); 55 d) ve 61 d).

2- Bu maddenin I.paragrafına göre bir beyanda bulunan her Üye, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Ana Statüsünün 22 nci maddesine göre vermeye mecbur olduğu, bu Sözleşmenin tatbikatı hakkındaki yıllık raporunda, faydalanma hakkını mahfuz tuttuğu istisnalardan her birisi için,

./..

a) Bu istisnanın dayandığı sebeplerin devam ettiğini;

b) Veya, bahis konusu istisnadan faydalanma hakkından belirli bir tarihten itibaren vazgeçtiğini,

bildirir.

Madde-4

1- İşbu Sözleşmeyi tasdik etmiş olan her üye, II-X. bölümlerden tasdik vesikasında evvelce belirtilmemiş olanların bir veya bir kaçının tahmil ettiği mükellefiyetleri kabul ettiğini Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne sonradan bildirebilir.

2- Bu maddenin I.paragrafında derpiş edilen taahhütler tasdik vesikasının ayrılmaz cüzü olarak kabul edilir ve bildirme tarihinden itibaren aynı kuvveti haiz olur.

Madde-5

Bir Üyenin, tasdik vesikasında yer alan II-X. bölümlerden herhangi birinin tatbikatı bakımından, işçi ve hizmetlilerin veya mukimlerin muayyen bir yüzde nispetinden yukarı sayıda işçi ve hizmetli veya mukim kategorilerini korumakla mükellef olması halinde, Üye mezkur bölümün tatbikini taahhüt etmeden önce, istenilen nispete ulaşılmış olduğundan emin bulunması lâzımdır.

Madde-6

Bu Sözleşmenin II, III, IV, V, VIII (Sağlık yardımlarına taallûk eden hususlarda), IX ve X. bölümlerinin tatbikatı bakımından, bir Üye milli mevzuata göre mecburi olmayan sigortalarla sağlanan himayeyi de hesaba katabilir.

a) Amme mercileri tarafından murakabe edilmesi veya mevzuatla tayin edilen esaslara uygun olarak, işverenlerle çalışanlar tarafından müştereken idare olunması;

b) Kazançları, kalifiye bir erkek işçinin kazancını aşmayan kimselerin mühim bir kısmını şümulüne alması;

c) İcabında, diğer himaye şekilleriyle birlikte, Sözleşmenin ilgili hükümlerine uygun bulunması;

lâzımdır.

BÖLÜM II.
SAĞLIK YARDIMLARI
İstisna Hükmüne Göre

Madde-7

Sözleşmenin bu bölümünü tatbik eden her Üye, korunan kimselere sağlık durumları gerektirdiği zaman, bu bölümün aşağıdaki maddelerine uygun olarak, koruyucu mahiyette veya tedavi şeklinde sağlık yardımları yapılmasını teminat altına alır.

./..

Madde-8

Yardım yapılacak hal, sebebi ne olursa olsun hastalık hali ile gebelik, doğum ve bunların doğurduğu neticelerdir.

Madde-9

Korunan kimseleri,

a) Bütün işçi ve hizmetlilerin yüzde ellisinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin edilen işçi ve hizmetli kategorileriyle bunların karı ve çocukları;

b) Veya, bütün mukimlerin yüzdeyirmisinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin edilen faal nüfus kategorileriyle bunların karı ve çocukları;

c) Veya, bütün mukimlerin yüzde ellisinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin olunan mukim kategorileri;

d) Veya, 3 üncü maddeye göre bir beyanın yapılmış olması halinde, en az 20 kişi çalıştıran sınai işyerlerindeki işçi ve hizmetlilerin yüzde ellisinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin olunan işçi ve hizmetli kategoriyle bunların karı ve çocukları;

teşkil eder.

Madde-10

1- Yardımlar en az şunlardır:

a) Hastalık halinde:

i) Evde yapılacak muayeneler dahil, pratisyen hekimler tarafından yapılacak muayene ve tedaviler;

ii) Mütehassıs hekimler tarafından, hastanelerde yatarak veya ayakta yapılacak muayene ve tedavilerle hastane dışında sağlanabilecek tedaviler;

iii) Hekim reçetesiyle lüzum gösterilen ilaçların temini;

İV) Lüzumu halinde, hastaneye yatırma;

b) Gebelik, doğum ve bunlardan ileri gelen hastalık ve arızalarda:

i) Doğumdan evvel, doğum esnasında ve doğumdan sonra, bir hekim veya diplomalı ebe tarafından yapılacak muayene ve tedaviler;

ii) Lüzumu halinde, hastaneye yatırma,

2- Yardımdan faydalananlar veya bunların aile reisleri, hastalık halinde yapılacak sağlık yardımı masraflarına iştirak ettirilebilir. Bu iştirake taallûk eden esaslar ilgiliye ağır bir yük teşkil etmeyecek şekilde tesbit edilmelidir.

3- Bu madde gereğince yapılacak yardımlar, korunankimsenin sağlığını korumaya, çalışma gücünü iadeye ve şahsi ihtiyaçlarını karşılayabilme kabiliyetini artırmaya matuftur.

4- Sağlık yardımlarının ifasiyle görevli Devlet daireleri veya müesseseler, korunan kimseleri, amme idareleri tarafından veya bu idarelerce

./..

yetkili kabul edilmiş diğer teşekküller tarafından, kendi hizmetlerine arzedilen umumi sağlık müesseselerine müracaat etmeye, uygun görülebilecek her türlü vasıtalarla, teşvik ederler.

Madde-11

10 uncu maddede belirtilen yardımlar, suistimali önlemek için, lüzumlu sayılabilecek asgari bir staj süresini tamamlamış olan sigortalılara ve bunların hak sahibi kimselerine temin olunur.

Madde-12

1- 10 uncu maddede belirtilen yardımlar vakanın devamı süresince sağlanır; ancak, hastalık halinde her vaka için yardım süresi 26 hafta olarak tahdit edilebilir; şu kadar ki, hastalık ödeneği verilmesine devam olunduğu sürece, sağlık yardımları durdurulamaz ve uzun tedaviyi gerektirdiği milli mevzuatla kabul edilen hastalıklarda yukarıda yazılı sürenin uzatılması için hükümler vaz olunur.

2- 3 üncü maddeye göre bir beyanın yapılmış olması halinde, yardım süresi vak'a başına 13 hafta olarak tahdit edilebilir.

BÖLÜM III.
HASTALIK ÖDENEKLERİ

Madde-13

Sözleşmenin bu bölümünü tatbik eden her üye, korunan kimselere, bu bölümün aşağıdaki maddelerine uygun olarak hastalık ödeneği verilmesini teminat altına alır.

Madde-14

Yardım yapılacak hal, hastalıktan ileri gelen ve milli mevzuatta belirtildiği şekilde, kazancın muvakkaten durmasını mucip olan iş görememezlik halidir.

Madde-15

Korunan kimseleri,

a) Bütün işçi ve hizmetlilerin yüzde ellisinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin olunan işçi ve hizmetli kategorileri;

b) Veya, bütün mukimlerin yüzde yirmisinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin olunan faal nüfus kategorileri;

c) Veya, olay esnasındaki geçim kaynakları 67 nci madde hükümlerine uygun bir şekilde mevzuatla tayin olunan hadleri aşmayan bütün mukimler;

d) Veya, 3 üncü maddeye göre bir beyanın yapılmış olması halinde, en az 20 kişi çalıştıran sınai işyerlerindeki işçi ve hizmetlilerin yüzde ellisinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin olunan işçi ve hizmetli kategorileri;

teşkil eder.

./..

Madde-16

1- Korunan kimselerin işçi ve hizmetli veya faal nüfus kategorilerinden müteşekkil olması halinde, yardım, 65 veya 66 ncı maddeler hükümlerine uygun olarak hesaplanan bir periyodik ödeme şeklinde olur.

2- Olay esnasındaki geçim kaynakları muayyen hadleri aşmayan bütün mukimlerin korunmuş olması halinde, yardım 67 nci madde hükümlerine uygun olarak hesaplanan bir periyodik ödeme şeklinde olur.

Madde-17

16 ncı maddede belirtilen yardım, en az suistimali önlemek için lüzumlu sayılabilecek bir staj süresini tamamlamış olan kimselere temin edilir.

Madde-18

1- 16 ncı maddede belirtilen yardım, vakanın devamı süresince sağlanır. Ancak, bu yardım her hastalık vakası için 26 hafta olarak tahdit edilebilir ve ilk üç gün içinde ödenek verilmeyebilir.

2- 3 üncü madde gereğince bir beyanın yapılmış olması halinde, yardım süresi,

a) Bir yıl içinde hastalık ödeneği verilen günler toplamı aynı yıl içinde korunan şahıslar sayısı ortalamasının on katından daha az olmamak üzere tespit edilecek bir süre;

b) Veya, her vaka için 13 hafta (ilk üç gün için ödenek verilmiyebilir);

olarak tahdit edilebilir.

BÖLÜM IV.
İŞSİZLİK YARDIMLARI

Madde-19

Sözleşmenin bu bölümünü tatbik eden her üye korunan kimselere, bu bölümün aşağıdaki maddelerine uygun olarak işsizlik yardımları yapılmasını teminat altına alır.

Madde-20

Yardım yapılacak hal, çalışmaya muktedir ve iş almaya hazır bulunan bir kimsenin, uygun bir iş bulma imkânsızlığı sebebiyle ve milli mevzuatta tarif olunduğu şekilde, kazancının muvakkaten durması halidir.

Madde-21

Korunan kimseleri,

a) Bütün işçi ve hizmetlilerin yüzde ellisinden az olmamak üzere, milli mevzuatla tayin olunan işçi ve hizmetli kategorileri;

./..

b) Veya, olay esnasındaki geçim kaynakları 67 nci madde hükümlerine uygun olarak mevzuatla tayin edilen hadleri aşmayan bütün mukimler;

c) Veya, 3 üncü madde gereğince bir beyan yapılmış olması halinde en az 20 kişi çalıştıran sınai işyerlerindeki işçi ve hizmetlilerin yüzde ellisinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin edilen işçi ve hizmetli kategorileri;

teşkil eder.

Madde-22

1- Korunan kimselerin işçi ve hizmetli kategorilerinden müteşekkil olması halinde, yardım, 65 veya 66 nci maddeler hükümlerine uygun olarak hesaplanan bir periyodik ödeme şeklinde olur.

2- Olay esnasındaki geçim kaynakları muayyen hadleri aşmayan bütün mukimlerin korunmuş olması halinde, yardım 67 nci madde hükümlerine uygun olarak hesaplanan bir periyodik ödeme şeklinde olur.

Madde-23

22 nci maddede belirtilen yardım, en az suistimali önlemek için lüzumlu sayılabilecek bir staj süresini tamamlamış olan korunan kimselere temin edilir.

Madde-24

1- 22 nci maddede belirtilen yardım, olayın devamı süresince sağlanır. Ancak, yardım süresi,

a) İşçi ve hizmetli kategorilerinin korunmuş olması halinde, 12 aylık bir devre içinde 13 hafta;

b) Olay esnasındaki geçim kaynakları kanunla tayin edilmiş hadleri aşmayan bütün mukimlerin korunmuş olması halinde, 12 aylık bir devre içinde 26 hafta;

olarak tahdit edilebilir.

2- Milli mevzuat gereğince, yardım süresinin, prim ödeme süresine veya muayyen bir süre içinde daha önce alınmış olan yardımlara göre, kademelendirilmiş olması halinde, 12 aylık devre içinde ortalama yardım süresi 13 haftayı bulduğu takdirde birinci paragrafın a) bendi hükmü yerine getirilmiş sayılır.

3- Her işsizlik vakasında ilk 7 gün için yardım yapılmayabilir. Şu kadar ki, mevzuatla tayin olunan bir süreyi aşmayan muvakkat çalışma günlerinden önceki ve sonraki işsizlik günleri aynı vakanın devamı sayılır.

4- Mevsimlik işlerde çalışanlar için yardım süresi ve yardım yapılmayacak olan ilk günler sayısı iş şartlarına uydurulabilir.

BÖLÜM V.

İHTİYARLIK YARDIMLARI

Madde-25

Sözleşmenin bu bölümünü tatbik eden her Üye, korunan kimselere, bu bölümün aşağıdaki maddelerine uygun olarak ihtiyarlık yardımları yapılmasını teminat altına alır.

Madde-26

1- Yardım yapılacak hal, mevzuatla tayin olunan biryaşın üstündeki ihtiyarlık halidir.

2- Mevzuatla tayin olunan yaş haddi 65 den yukarı olmamalıdır. Bununla beraber, memleketteki yaşlı kimselerin çalışma güçleri gözönünde bulundurulmak suretiyle, selahiyetli merciler tarafından daha yüksek bir yaş haddi de tespit olunabilir.

3- Milli mevzuat, yardıma hak kazanan kimsenin mevzuatla belirtilen ücretli işlerde çalışması halinde yardımın durdurulacağına dair hükümleri ihtiva edebilir; veya primli sosyal güvenlik sistemlerinde, hak sahibinin kazancının mevzuatla tayin edilen bir haddi aşması halinde, primsiz sosyal güvenlik sistemlerinde ise, hak sahibinin kazancının veya diğer geçim kaynaklarının veya bunların toplamının mevzuatla belirtilen bir haddi aşması halinde, yardımlardan indirim yapılabilir.

Madde-27

Korunan kimseleri,

a) Bütün işçi ve hizmetlilerin yüzde ellisinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin olunan işçi ve hizmetli kategorileri;

b) Veya bütün mukimlerin yüzde yirmisinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin olunan faal nüfus kategorileri;

c) Veya, ihtiyarlık devresindeki geçim kaynakları 67 nci madde hükümlerine uygun olarak mevzuatla tayin edilen hadleri aşmayan bütün mukimler;

d) Veya, 3 üncü maddeye göre bir beyanın yapılmış olması halinde en az 20 kişi çalıştıran sınai işyerlerindeki bütün işçi ve hizmetlilerin yüzde ellisinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin olunan işçi ve hizmetli kategorileri;

teşkil eder.

Madde-28

Yardım,

a) Korunan kimselerin işçi ve hizmetli veya faal nüfus kategorilerinden müteşekkil olması halinde, 65 veya 66 nci maddeler hükümlerine uygun olarak;

./..

b) İhtiyarlık devresindeki geçim kaynakları mevzuatla tayin edilen hadleri aşmayan bütün mukimlerin korunmuş olması halinde, 67 nci madde hükümlerine uygun olarak;

hesaplanan bir periyodik ödeme şeklinde olur.

Madde-29

1- 28 inci maddede belirtilen yardım, en az aşağıda yazılı korunan kimseler için teminat altına alınır;

a) 30 senelik bir prim ödeme veya çalışma süresi veya 20 senelik ikamet süresi şeklinde tespit edilebilecek bir staj süresini tamamlayan kimseler;

b) Prensip olarak bütün çalışanların korunması halinde, mevzuat ile tayin olunan bir prim ödeme süresini tamamlıyan ve çalışma devresi zarfında kendi adına, yıllık ortalama olarak mevzuatla tayin olunan gün sayısı kadar prim ödenmiş olan kimseler.

2- Birinci paragrafta yazılı yardımın yapılması asgari bir prim ödeme veya çalışma süresinin tamamlanmış olması şartına bağlı olduğu takdirde, en az, aşağıda yazılı şartları haiz olan korunan kimselere de indirimli bir yardım yapılması teminat altına alınır:

a) Mevzuatla tayin olunan esaslara uygun olarak 15 yıllık bir prim ödeme veya çalışma süresini tamamlamış olan kimseler;

b) Prensip olarak bütün çalışanların korunması halinde, mevzuat ile tayin olunan bir prim ödeme süresini tamamlıyan ve çalışma devresi zarfında kendi adına, her yıl için ortalama olarak bu maddenin birinci paragrafının b) fıkrasında derpiş olunan ortalamanın yarısı kadar gün prim ödenmiş olan kimseler.

3- Mevzuatla tayin olunan esaslara uygun olarak 10 senelik bir prim ödeme veya 5 senelik bir ikamet süresini tamamlamış olan korunan kimselere, XI. bölüm hükümlerine uygun ve fakat mezkur bölüme ekli cetvelde gösterilen örnek - sigortalı veya hak sahibi kimseler için bu cetvelde yazılı nispetten yüzde on daha eksik bir yardım teminat altına alınmış ise, bu maddenin birinci paragrafı hükmü yerine getirilmiş sayılır.

4- Staj süresinin 10 senelik prim ödeme veya çalışma süresinden fazla fakat 30 senelik prim ödeme veya çalışma süresinden az olması halinde, XI. bölüme ekli cetvelde gösterilen nispetlerden orantılı bir indirme yapılabilir. Mezkûr staj süresi 15 seneden fazla olduğu takdirde, işbu maddenin ikinci paragrafı hükümlerine uygun indirimli yardım yapılır.

5- Bu Maddenin 1, 3 ve 4 üncü paragraflarında yazılı yardımların yapılması asgari birprim ödeme veya çalışma süresi şartına bağlı olduğu takdirde, münhasıran, Sözleşmenin işbu bölümünün tatbiki ile ilgili ./..

hükümlerin yürürlüğe girdiği tarihte ileri yaşlara ulaşmış bulunmaları sebebiyle, bu maddenin ikinci paragrafına uygun olarak mevzuatla tayin olunmuş şartları yerine getiremiyen korunan kimselere, bu gibi kimseler için normal yaşın daha üstündeki bir yaşta bu maddenin 1,3 veya 4 üncü paragrafları hükümlerine uygun yardımlar sağlanmamış olmak kaydiyle, indirimli bir yardımın temin olunması şarttır.

Madde-30

28 ve 29 uncu maddelerde belirtilen yardımlar ihtiyarlık halinin devamı süresince sağlanır.

BÖLÜM VI.
İŞ KAZALARIYLA MESLEK HASTALIKLARI HALİNDE YAPILACAK YARDIMLAR

Madde-31

Sözleşmenin bu bölümünü tatbik eden her üye, korunan kimselere, iş kazaları ve meslek hastalıkları halinde, bu bölümün aşağıdaki maddelerine uygun olarak, yardımlar yapılmasını teminat altına alır.

Madde-32

Yardım yapılacak haller, iş kazalarından veya mevzuatla kabul edilen meslek hastalıklarından ileri gelen aşağıda yazılı hallerdir:

a) Hastalık hali;

b) Hastalıktan ileri gelen ve milli mevzuatta tarif edildiği şekilde, kazancın muvakkaten durmasını mucip olan iş göremezlik hali;

c) Kazanma gücünün tamamının veya mevzuatla tayin olunan bir derecenin üstünde olmak üzere bir kısmının muhtemelen devamlı olarak kaybı veya bu kayba tekabül eden bir beden noksanlığı meydana gelmesi;

d) Aile reisinin ölümü sebebiyle dul kadının ve çocukların geçim imkânlarının kayıp olması; dul kadının yardıma hak kazanması, kendi geçimini temine muktedir olamıyacağının milli mevzuat hükümlerine göre kabul edilmesi şartına bağlanabilir.

Madde-33

Korunan kimseleri,

a) Bütün işçi ve hizmetlilerin yüzde ellisinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin olunan işçi ve hizmetli kategorileri ve aile reisinin ölümü ile hak kazanılan yardımlar için, bu kategorilere dahil işçi ve hizmetlilerin karı ve çocukları;

b) Veya, 3 üncü madde gereğince bir beyanın yapılmış olması halinde, en az 20 kişi çalıştıran sınai işyerlerindeki işçi ve hizmetlilerin %50 sinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin olunan işçi ve hizmetli kategorileri ve aile reisinin ölümü ile hak kazanılan yardımlar için, bu kategorilere dahil işçi ve hizmetlilerin karı ve çocukları;

teşkil eder.

./..

Madde-34

1- Hastalık halinde yapılacak yardımlar bu maddenin 2 ve 3 üncü paragraflarında belirtilen sağlık yardımlarıdır.

2- Sağlık yardımları şunlardır:

a) Evde yapılan muayeneler dahil, pratisyen hekim muayeneleri ile mütehassıs hekimler tarafından bir hastanede ayakta veya yatarak yapılan tedaviler;

b) Diş tedavileri;

c) Evde, bir hastanede veya diğer sağlık müesseselerinde hemşireler tarafından yapılan bakım ve tedaviler;

d) Hastane, nekahat evi, sanatoryum veya diğer sağlık müesseselerindeki bakım masrafları;

e) Diş tedavi malzemesi, ilâç ve diğer tıbbi ve cerrahi malzemenin temin edilmesi, protez temini ve bakımı, gözlük verilmesi;

f) Bir hekim veya dişçinin nezareti altında olmak üzere, kanunla hekimlik mesleğine bağlı kabul edilen diğer meslekler mensupları tarafından yapılacak bakım ve tedaviler.

3- Üçüncü maddeye göre bir beyanın yapılmış olması halinde, sağlık yardımları en az şunları ihtiva eder:

a) Evde yapılacak muayeneler dahil, pratisyen hekim tarafından yapılan muayene ve tedaviler;

b) Mütehassıs hekimler tarafından, bir hastanede yatarak veya ayakta yapılan muayene ve tadavilerle hastane dışında yapılacak muayene ve tedaviler;

c) Bir hekim veya selâhiyetli diğer bir kimsenin reçetesiyle lüzum gösterilen ilâçlar;

d) Gereken hallerde, bir hastaneye yatırma,

4- Yukarıdaki paragraflara göre yapılacak sağlık yardımları, korunan kimsenin sağlığını korumaya, çalışma güncünü iadeye ve şahsi ihtiyaçlarını görebilme kabiliyetini artırmağa matuftur.

Madde-35

1- Sağlık yardımlarını ifa ile görevli Devlet daireleri veya müesseseler, uygun görülen hallerde, çalışma güçleri azalmış kimselerin yeniden uygun bir işe alıştırılmaları maksadiyle, mesleki rehabilitasyon müesseseleriyle işbirliği yaparlar.

2- Mezkur daire ve müesseseler, çalışma güçleri azalmış kimselerin mesleki rehabilitasyona tabi tutulmaları hususunda tedbirler almağa milli mevzuatla yetkili kılınabilir.

./..

Madde-36

1- Geçici iş göremezlik, kazanma gücünün tamamının daimi olarak kaybedilmesi veya bu kayba tekabül eden bir beden noksanlığı meydana gelmesi veyahut aile reisinin ölümü hallerinde yapılacak yardımlar 65 veya 66 ncı madde hükümlerine uygun olarak hesaplanacak periyodik ödemeler şeklindedir.

2- Kazanma gücünün bir kısmının daimi olarak kaybedilmesi veya bu kayba tekabül eden bir beden noksanlığı meydana gelmesi halinde yapılacak yardım, yardım yapılması gerekiyorsa, çalışma gücünün tamamının kaybı veya buna tekabül eden beden noksanlığı hali için derpiş olunan miktarın uygun bir nispeti üzerinden tespit edilecek periyodik ödemeler şeklindedir.

3- Periyodik ödemeler,

a) İş göremezlik derecesinin cüz'i olması;

b) Veya yetkili mercilerin, sermayenin iyi kullanılacağından emin bulunmaları;

halinde sermayeye çevrilerek toptan ödenebilir.

Madde-37

34 veya 36 ncı maddelerde belirtilen yardımlar, en az, kaza anında veya hastalığın meydana geldiği sırada üyenin ülkesinde işçi veya hizmetli olarak çalıştırılmakta olan korunan kimseler için, aile reisinin ölümü sebebiyle yapılacak periyodik ödemelerde de bu gibi kimselerin dul karıları ve çocukları için, teminat altına alınır.

Madde-38

34 ve 36 ncı maddelerde belirtilen yardımlar, yardımı gerektiren halin devamı süresince sağlanır. Şu kadar ki, geçici iş göremezlik ödeneği, her işgöremezlik vakasında ilk 3 gün için verilmiyebilir.

BÖLÜM VII.
AİLE YARDIMLARI

Madde-39

Sözleşmenin bu bölümünü tatbik eden her Üye, korunan kimselere, bu bölümün aşağıdaki maddelerine uygun olarak, aile yardımları yapılmasını teminat altına alır.

Madde-40

Yardım yapılacak hal, mevzuatla tayin olunacağı şekilde, çocukların geçimini sağlama mükellefiyetidir.

./..

Madde-41

Korunan kimseleri,

a) Bütün işçi ve hizmetlilerin %50 sinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin olunan işçi ve hizmetli kategorileri;

b) Veya, bütün mukimlerin %20 sinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin olunan faal nüfus kategorileri;

c) Veya, çocuk geçindirmekle mükellef olduğu süre içinde geçim kaynakları mevzuatla tayin olunan hadleri aşmayan bütün mukimler,

d) Veya, 3 üncü maddeye göre bir beyanın yapılmış olması halinde en az 20 kişi çalıştıran sınai işyerlerindeki bütün işçi ve hizmetlileri %50 sinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin olunan işçi ve hizmetli kategorileri;

teşkil eder.

Madde-42

Yapılacak yardımlar:

a) Mevzuatla tayin edilmiş bir staj süresini tamamlayan her korunan kimseye periyodik ödemeler yapılması;

b) Veya, çocuklara yiyecek, giyecek, mesken, tatil geçirme yerleri veya ev idaresinde yardım sağlanması;

c) Yahut, a) ve b) fıkralarında yazılı yardımların mezcedilerek temini;

şeklindedir.

Madde-43

42 nci maddede belirtilen yardımlar en az mevzuatla tayin edilen şekle göre, muayyen bir süre içinde 3 aylık prim ödeme veya çalışma yahut bir senelik ikamet şartlarından birini yerine getiren korunan kimseler için teminat altına alınır.

Madde-44

42 nci maddeye göre yapılacak yardımların tutarı,

a) 66 nci maddede belirtilen esaslara uygun olarak tespit edilecek bir erkek işçinin ücretinin %3 ü ile korunan kimselerin çocukları sayısının çarpımına;

b) Veya bu ücretin %1,5 u ile bütün mukimlerin çocukları sayısının çarpımına;

eşit olmalıdır.

Madde-45

Periyodik ödemeler şeklinde yapılacak yardımlar, yardımı gerektiren halin devamı süresince sağlanır.

./..

BÖLÜM VIII.
ANALIK YARDIMLARI

Madde-46

Sözleşmenin bu bölümünü tatbik eden her üye, korunan kimselere bu bölümün aşağıdaki maddelerine uygun olarak, analık yardımları yapılmasını teminat altına alır.

Madde-47

Yardım yapılacak hal, gebelik, doğum ve bunların doğurduğu neticelerle, mevzuatta belirtildiği şekilde, bu sebeplerden dolayı kazancın muvakkaten durması halleridir.

Madde-48

Korunan kimseleri,

a) Bütün işçi ve hizmetlilerin %50 sinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin olunan işçi ve hizmetli kategorileri içindeki kadınlarla, ana sağlık yardımlarına taallûk eden hususlarda, bu kategorilere dahil erkeklerin karıları;

b) Veya bütün mukimlerin %20 sinden az olmamak üzere mevzuatla= tayin olunan faal nüfus kategorileri içindeki kadınlarla, analık, sağlık yardımlarına taallûk eden hususlarda bu kategorilere dahil erkeklerin karıları,

c) Veya, 3 ncü maddeye göre bir beyanın yapılmış olması halinde, en az 20 kişi çalıştıran sınai işyerlerindeki işçi ve hizmetlilerin %50 sinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin olunan işçi ve hizmetli kategorilerine dahil kadınlar ile, analık, sağlık yardımlarına taallûk eden hususlarda, bu kategorilere dahil erkeklerin karıları;

teşkil eder.

Madde-49

1. Gebelik, doğum ve bunlardan ileri gelen hastalık ve arızalar da yapılacak sağlık yardımları bu maddenin iki ve üçüncü paragraflarında yazılı yardımlardır.

2. Sağlık yardımları en az şunlardır:

a) Doğumdan önce ve doğum esnasında ve doğumdan sonra hekim veya diplomalı ebe tarafından yapılan muayene ve tedaviler;

b) Gereken hallerde bir hastaneye yatırma,

3- Bu maddenin ikinci paragrafında belirtilen sağlık yardımları, korunan kadının sağlığını, çalışma gücünü ve şahsi ihtiyaçlarını görebilme kabiliyetini korumaya, iadeye veya artırmaya matuftur.

4. Analık , sağlık yardımlarını ifa ile görevli devlet daireleri veya müesseseler, korunan kadınları, amme idareleri tarafından veya ./..

yetkileri bu idarelerce kabul edilmiş diğer teşekküller tarafından kendi hizmetlerine arzolunan umumi sağlık servislerine müracaat etmeye, uygun görülebilecek her türlü vasıtalarla teşvik ederler.

Madde-50

Gebelik, doğum ve bunlardan ileri gelen hastalık ve arızalar sonucu işgöremezlik hallerinde yapılacak yardım, 65 veya 66 ncı maddeler hükümlerine uygun olarak hesaplanacak periyodik ödemeler şeklindedir. Periyodik ödemelerin miktarı vak'anın devam ettiği süre içinde değişebilir; şu kadar ki, ortalama yardım miktarlarının yukarıda yazılı hükümlere göre hesaplanan miktara uygun olması şarttır.

Madde-51

49 ve 50 nci maddelerde belirtilen yardımlar, en az, korunan kimseler kategorisine dahil olur. Suistimali önlemek maksadiyle lüzumlu sayılabilecek bir staj süresini tamamlamış bulunan kadınlar için 49. maddede belirtilen yardımlar bu kategorilere dahil ve muayyen staj süresini tamamlamış erkeklerin karıları için de teminat altına alınmalıdır.

Madde-52

49 ve 50 nci maddelerde belirtilen yartımlar , yardımı gerektiren vak'anın devamı süresince sağlanır; ancak, periyodik ödemeler 12 hafta olarak tahdit olunabilir. Şu kadar ki, milli mevzuatta, işten kalma halinin,daha uzun müddet devam etmesi lâzım geleceği veya devam edebileceğine dair bir hüküm bulunduğu takdirde periyodik ödemeler süresi bu müddetten daha kısa olamaz.

BÖLÜM IX.
MALULİYET YARDIMLARI TÜMÜ

Madde-53

Sözleşmenin bu bölümünü tatbik eden her Üye, korunan kimselere, bu bölümün aşağıdaki maddelerine uygun olarak malûliyet yardımları yapılmasını teminat altına alır.

Madde-54

Yardım yapılacak hal, mesleki bir faaliyet icra edebilme gücünün, mevzuatla tayin olunan bir derecede ve muhtemelen daimi olarak kaybedilmesi veya hastalık ödeneğinin kesildiği tarihte işgöremezliğin devam etmesi halleridir.

Madde-55

Korunan kimseleri,

a) Bütün işçi ve hizmetlilerin %50 sinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin olunan işçi ve hizmetli kategorileri; ./..

b) Veya, bütün mukimlerin %20 sinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin edilen faal nüfus kategorileri;

c) Veya, malûliyet devresindeki geçim kaynakları 67. madde hükümlerine uygun olarak mevzuatla tayin edilen hadleri aşmayan bütün mukimler;

d) Veya, 3.maddeye göre , bir beyanın yapılmış olması halinde, en az 20 kişi çalıştıran sınai işyerlerindeki bütün işçi ve hizmetlilerin %50 sinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin edilen işçi ve hizmetlileri,

teşkil eder.

Madde-56

Yapılacak yardım,

a) İşçi ve hizmetli kategorilerinin yahut faal nüfus kategorilerinin korunmuş olması halinde, 65 veya 66. maddeler hükümlerine göre;

b) Malûliyet devresindeki geçim kaynakları muayyen hadleri aşmayan, bütün mukimlerin korunmuş olması halinde, 67. madde hükümlerine göre;

hesaplanacak periyodik ödemeler şeklindedir.

Madde-57

1. 56. maddede belirtilen yardım, en az aşağıda yazılı kimseler için teminat altına alınmalıdır:

a) 15 yıllık pirim ödeme veya çalışma süresi veyahut 10 yıllık ikamet süresi şeklinde tesbit edilebilecek bir staj süresini tamamlayan kimselerin,

b) Prensip olarak bütün çalışanların korunması halinde, üç yıllık pirim ödeme süresini tamamlayan ve çalışma devresi zarfında, kendi adına yıllık ortalama olarak, mevzuatla tayin olunan gün sayısı kadar pirim ödenmiş olan kimseler;

2. Birinci paragrafta yazılı yardımın yapılması, asgari bir pirim ödeme veya çalışma süresinin tamamlanmış olması şartına bağlı olduğu takdirde, en az, aşağıda yazılı korunan kimselere indirimli yardım yapılması teminat altına alınır:

a) Mevzuatla tayin olunan esaslara uygun olarak 5 yıllık bir pirim ödeme veya çalışma süresini tamamlamış olan kimseler;

b) Prensip olarak bütün çalışanların korunması halinde, üç yıllık bir pirim ödeme süresini tamamlayan ve çalışma devresi zarfında kendi adına her yıl için ortalama olarak, bu maddenin birinci paragrafının (b) fıkrasında derpiş olunan ortalamanın yarısı kadar gün pirim ödenmiş olan kimseler.

3. Mevzuatla tayin olunan esaslara uygun olarak, 5 yıllık pirim ödeme veya çalışma veyahut ikamet süresini tamamlamış olan korunan kimselere. XI. Bölüm hükümlerine uygun fakat mezkûr bölüme ekli cetvelde ./..

gösterilen örnek - sigortalı veya hak sahibi kimseler için bu cetvelde yazılı nisbetten %10 daha eksik bir yardım yapılması teminat altına alınmış ise, bu maddenin birinci paragrafı hükmü yerine gelmiş sayılır.

4. Staj süresinin 5 yıllık pirim ödeme veya çalışma süresinden fazla fakat 15 yıllık pirim ödeme veya çalışma süresinden az olması halinde, XI. Bölüme ekli cetvelde gösterilen nisbetlerde orantılı bir indirme yapılabilir. İş bu maddenin ikinci paragrafına uygun olarak indirimli yardım yapılır.

Madde-58

56 ve 57 nci maddelerde belirtilen yardımlar malûliyet halinin devamı süresince veya bu yardımın yerine ihtiyarlık yardımı kaim oluncaya kadar ödenir.

BÖLÜM X.
ÖLÜM YARDIMLARI

Madde-59

Sözleşmenin bu bölümünü tatbik eden her üye, korunan kimselere, bu bölümün aşağıdaki maddelerine uygun olarak ölüm yardımı yapılmasını teminat altına alır.

Madde-60

1- Yardım yapılacak hal, aile reisinin ölümü ile dul kadının veya çocuklarının geçinme imkânlarının kaybolması halidir. Dul kadının yardıma hak kazanması, milli mevzuat hükümlerine göre kendi geçimini temine muktedir olamıyacağının kabul edilmesi şartına bağlanabilir.

2. Milli mevzuat, yardıma hak kazanan kimsenin mevzuatla belirtilen ücretli işlerde çalışması halinde yardımın durdurulacağına dahil hükümleri ihtiva edebilir. Veya, pirimli sosyal güvenlik sistemlerinde, hak sahibinin kazancını mevzuatla tayin edilen bir haddi aşması halinde, pirimli sosyal güvenlik sistemlerinde, hak sahibinin kazancının mevzuatla tayin edilen bir haddi aşması halinde, pirimsiz sosyal güvenlik sistemlerinde ise, hak sahibinin kazancının veya diğer geçim kaynaklarının veya bunların toplamının mevzuatla tayin edilen bir haddi aşması halinde yardımlardan indirim yapılabilir.

Madde-61

Korunan kimseleri,

a) Bütün işçi ve hizmetlilerin %50 sinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin olunan işçi ve hizmetli kategorilerine dahil aile reislerinin karıları ve çocukları;

b) Veya, bütün mukimlerin %20 sinden az olmamak üzere, mevzuatla tayin olunan faal nüfus kategorilerine dahil aile reislerinin karıları ve çocukları;

./..

c) Veya, aile reislerini kaybeden ve yardım yapılacak devredeki geçim kaynakları 67. madde hükümlerine uygun olarak mevzuatta tayin edilmiş hadleri aşmaya ve mukim vasfını haiz bulunan bütün bu kadınlar ile çocuklar;

d) Veya, üçüncü maddeye göre, bir beyanın yapılmış olması halinde, en az 20 kişi çalıştıran sınai işyerlerindeki bütün işçi ve hizmetlilerin %50 sinden az olmamak üzere mevzuatla tayin olunan işçi ve hizmetli kategorilerine mensup aile reislerinin karıları ve çocukları;

teşkil eder.

Madde-62

Yapılacak yardım,

a) İşçi ve hizmetli kategorilerinin yahut faal nüfus kategorilerinin korunması halinde, 65 veya 66 ncı maddeler hükümlerine uygun olarak;

b) Yardım yapılacak devredeki gelirleri muayyen hadleri aşmayan bütün mukimlerin korunması halinde, 67. madde hükümlerine uygun olarak;

hesaplanacak periyodik ödemeler şeklindedir.

Madde-63

1. 62 nci maddede belirtilen yardım, en az , aşağıda yazılı kimseler için teminat altına alınmalıdır:

a) Aile reisleri tarafından, kanunla tesbit edilmiş esaslar dahilinde, 15 yıllık pirim ödeme veya çalışma süresi veyahut 10 yıllık ikâmet süresi tamamlanmış olan korunan kimseler;

b) Prensip olarak, bütün çalışanların karılarıyla çocuklarının korunması halinde aile reisi tarafından, üç yıllık pirim ödeme süresi tamamlanan ve çalıştığı devre zarfında aile reisi adına mevzuatla tayin olunan yıllık ortalama gün sayısı kadar pirim ödenmiş olan korunan kimseler.

2. Birinci paragrafta yazılı yardımların yapılması asgari bir pirim ödeme veya çalışma süresi şartının yerine getirilmesine bağlı olduğu takdirde, en az aşağıda yazılı kimseler için indirimli bir yardım yapılması teminat altına alınır:

a) Aile reisleri tarafından mevzuatla tayin olunan esaslar dahilinde 5 yıllık bir pirim ödeme veya çalışma süresi tamamlanmış olan korunan kimseler;

b) Bütün çalışanların karı ve çocuklarının korunması halinde, aile reisleri tarafından üç yıllık bir pirim ödeme süresi tamamlanmış olan ve çalıştığı devre zarfında bu aile reisi adına her yıl için ortalama olarak, bu maddenin birinci paragrafının (b) fıkrasında derpiş olunan ortalamanın yarısı kadar gün için pirim ödenmiş olan korunan kimseler;

./..

3. Aile reisi tarafından, mevzuatla tayin olunan esaslara uygun olarak, 5 yıllık bir pirim ödeme veya çalışma veyahut ikamet süresi tamamlanmış olan korunan kimselere, XI. Bölüm hükümlerine uygun ve fakat mezkûr bölüme ekli cetvelde gösterilen örnek-sigortalı veya hak sahibi kimseler için bu cetvelde yazılı nisbetten %10 eksik bir yardım yapılması teminat altına alınmış ise, bu maddenin birinci paragrafı hükmü yerine getirilmiş sayılır.

4. Staj süresinin 5 yıllık pirim ödeme veya çalışma süresinden fazla, fakat 15 yıllık pirim ödeme veya çalışma süresinden az olması halinde, XI. bölüme ekli cetvelde gösterilen nisbetlerden orantılı bir indirme yapılabilir. İşbu maddenin ikinci paragrafına uygun olarak indirimli yardım yapılır.

5. Çocuksuz ve kendi geçimini sağlamağa muktedir olmadığı kabul edilen bir dul kadının ölüm yardımına hak kazanabilmesi için, asgari bir evlilik süresinin geçmiş olmasına lüzum görülebilir.

Madde-64

62 ve 63 ncü maddelerde belirtilen yardımlar, yardımı gerektiren halin devamı süresince sağlanır.

BÖLÜM XI.

PERİYODİK ÖDEMELERDE UYGULANACAK NORMLAR

Madde-65

1. Bu madde gereğince yapılacak periyodik ödemenin miktarı ile bu ödemenin yapılmasını gerektiren halin devamı süresince verilecek aile yardımlarının toplamı, kendisine veya hak sahibi kimselerine periyodik ödeme yapılan sigortalının eski kazancı ile örnek-sigortalı veya hak sahibi kimseler gibi aynı aile mesuliyetini haiz korunan bir kimseye ödenen aile yardımı toplamının bu bölüme bağlı cetvelde gösterilen yüzdesinden az olamaz.

2. Sigortalının eski kazancı mevzuatla tayin olunan usullere göre hesaplanır; korunan kimselerin veya aile reislerinin kazançlarına göre sınıflara ayrılmış olması halinde, eski kazançları, bu kimselerin evvelce dahil bulundukları sınıfların esas kazançlarına göre hesaplanabilir.

3. Yardım tutarları veya yardımın hesabına esas tutulan kazançlar için mevzuatla azami bir had tayin olunabilir. Ancak, azami had öyle tespit olunmalıdır ki, sigortalının eski kazancının kalifiye bir erkek işçinin kazancına eşit veya bundan az olması halinde, bu maddenin 1 inci paragrafı hükümleri yerine gelmiş olsun. ./..

4. Sigortalının eski kazancı, kalifiye erkek işçinin ücreti, yardım tutarı ve aile yardımları aynı zaman esasına göre hesaplanır.

5. Diğer sigortalı veya hak sahiplerine yapılacak yardımlar, örnek sigortalı veya hak sahibi kimselere ait yardıma nazaran makul bir nispet dahilinde tesbit edilir.

6. Bu maddenin tatbikinde, kalifiye erkek işçi;

a) Elektrik makinelerinden gayri makine sanayiinde çalışan bir tesviyeci veya tornacı;

b) Veya, aşağıdaki paragraf hükümlerine göre, tayin olunan bir örnek kalifiye işçi;

c) Veya, mevzuatla tayin olunacak şekle göre, yıllık veya daha kısa bir devre esasına göre tespit edilen kazancı, bütün korunan kimselerin yüzde yetmiş beşinin kazancından yüksek veya buna eşit olan bir kimse;

d) Veya, kazancı, bütün korunan kimselerin ortalama kazancının yüzde 125 ine eşit olan bir kimse;

dir.

7. Yukardaki paragrafın (b) fıkrasının tatbikinde, örnek kalifiye işçi, bahis konusu yardım koluna tabi olarak en çok sayıda erkek işçinin veya aile reisinin çalıştırıldığı ekonomik faaliyet bölümü içinde yine en çok sayıda korunan kimsenin veya aile reisinin çalıştırıldığı işkolları gurubundan seçilir; bu maksatla, Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyinin27 Ağustos 1948 tarihindeki 7.toplantısında kabul edilen ve işbu sözleşmeye eklenen "Bütün Ekonomik Faaliyetlerinin Milletlerarası Standart Tasnifi" kullanılır; bu Tasnifte ileride yapılacak bütün tadiller de nazara alınır.

8. Yardım miktarlarının bölgeden bölgeye değişmesi halinde, kalifiye erkek işçi, bu maddenin 6 ve 7 nci paragrafları hükümlerine uygun olarak her bölge için ayrı ayrı tesbit edilebilir.

9. Kalifiye erkek işçinin ücreti, kollektif mukavelelerle veya uygulanması mümkün olan yerlerde, milli mevzuatla veya örf ve adetlere göre tesbit olunan ve normal çalışma saati karşılığı olarak ödenen ücret esası üzerinden, varsa, hayat pahalılığı zamları da nazara alınarak tesbit olunur. Bu şekilde tesbit olunan ücretlerin bölgeden bölgeye değişmesi ve 8. paragrafın tatbik olunmaması halinde medyan ücret esas alınır.

10. İhtiyarlık, iş kazaları ve meslek hastalıkları (geçici iş göremezlikleri ödenekleri hariç) malûliyet veya aile reisinin ölümü sebebiyle yapılmakta olan periyodik ödemeler hayat pahalılığındaki esaslı değişiklikler yüzünden ücretlerin umumi seviyesinde vukua gelen önemli değişmelere göre ayarlanır.

./..

Madde-66

1- Bu madde gereğince yapılacak periyodik ödemenin miktarı ile bu ödemenin yapılmasını gerektiren halin devamı süresince verilecek aile yardımlarının toplamı, alelâde kâhil bir erkek işçinin kazancı ile örnek sigortalı veya hak sahibi kimseler gibi aynı aile mesuliyetini haiz korunan bir kimseye ödenen aile yardımı toplamının bu bölüme bağlı cetvelde gösterilen yüzdesinden az olamaz.

2- Kâhil erkek işçinin ücreti, yardım ve aile yardımları, aynı zaman esasına göre hesaplanır.

3- Diğer sigortalı veya hak sahibi kimselere yapılacak yardımlar, örnek-sigortalı veya hak sahibi kimselere ait yardıma nazaran makul bir nisbet dahilinde tespit edilir.

4- Bu maddenin tatbikinde kâhil erkek işçi;

a) Elektrik makinelerinden gayri makine sanayiinde çalışan bir örnek işçi;

b) Veya, aşağıdaki paragraf hükümlerine göre tayin edilecek bir örnek işçi;

dir.

5- Yukarıdaki paragrafın b) fıkrasının tatbikinde örnek işçi, bahis konusu yardım koluna tabi olarak en çok sayıda erkek işçinin veya aile reisinin çalıştırıldığı ekonomik faaliyet bölümü içinde yine en çok sayıda korunan kimsenin veya aile reisinin çalıştırıldığı iş kolları grubundan seçilir. Bu maksatla, Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyinin 27 Ağustos 1948 tarihindeki yedinci toplantısında kabul edilen ve işbu sözleşmeye eklenen "Bütün Ekonomik Faaliyetlerin Milletlerarası Standart Tasnifi" kullanılır; bu tasnifte ileride yapılacak bütün tadiller de nazara alınır.

6- Yardım miktarlarının bölgeden bölgeye değişmesi halinde, kâhil erkek işçi, bu maddenin 4 ve 5 inci paragrafları hükümlerine uygun olarak, her bölge için ayrı ayrı tespit edilebilir.

7- Kâhil erkek işçinin ücreti, kollektif mukavelelerle veya, uygulanması mümkün olan yerlerde, milli mevzuatla veya örf ve adetlere göre tesbit olunan ve normal çalışma saati karşılığı olarak ödenen ücret esası üzerinden ve varsa, hayat pahalılığı zamları da nazara alınarak tesbit olunur. Bu şekilde tesbit olunan ücretlerin bölgeden bölgeye değişmesi ve 6. paragrafın tatbik olunması halinde medyan ücret esas alınır.

8- İhtiyarlık, iş kazası ve meslek hastalıkları (geçici işgöremezlik ödenekleri hariç), malûllük veya aile reisinin ölümü sebebiyle yapılmakta olan periyodik ödemeler, hayat pahalılığındaki esaslı değişiklikler

./..

yüzünden ücretlerin umumi seviyesinde vukua gelen önemli değişmelere göre ayarlanır.

Madde-67

Bu madde gereğince yapılacak periyodik ödemelerde:

a) Yardım tutarı, mevzuatla tayin edilen bir bareme göre veya, mevzuatla tayin olunmuş esaslar dahilinde, selâhiyetli amme mercileri tarafından hazırlanan bir bareme göre tesbit olunur;

b) Bu yardım miktarında, ancak, sigortalı veya hak sahibinin ailesinin diğer geçim kaynakları mevzuatla tayin olunan, veya, mevzuatla tayin olunmuş esaslar dahilinde, selâhiyetli amme mercileri tarafından tesbit olunan miktarları aştığı ölçüde indirim yapılabilir;

c) Yardım ve diğer geçim kaynaklarının toplamından yukarıdaki(b) fıkrasında derpiş olunan indirimler yapıldıktan sonra kalan miktar, sigortalının veya hak sahibinin ailesinin sağlık ve diğer bakımlardan uygun şartlar içinde yaşamasına yetecek kadar olmalı ve 66.madde hükümlerine göre hesaplanacak miktardan daha az olmamalıdır;

d) Bahis konusu bölüm mucibince ödenen yardımlar toplamının tutarı, 66.madde hükümlerini ve:

i) III. Bölüm için 15 inci maddenin b) fıkrası:

ii) V. Bölüm için 27 nci maddenin b) fıkrası:

iii) IX. Bölüm için 55 nci maddenin b) fıkrası:

iv) X. Bölüm için 61 inci maddenin b) fıkrası:

hükümlerini tatbik etmekle elde olunacak yardımlar toplamının en az yüzde otuz nisbetinde aştığı taktirde, yukarıdaki c) fıkrası hükümleri yerine gelmiş sayılır.

(XI. BÖLÜME EKLİ) CETVEL

ÖRNEK-SİGORTALI VEYA HAK SAHİBİ KİMSELERE AİT PERİYODİK YARDIMLAR

Bölüm	Yardım Gerektiren Hal	Örnek-Sigortalı veya Haksahibi kimseler	% Nisbeti
III	Hastalık	Evli ve iki çocuklu erkek	45
IV	İşsizlik	Evli ve iki çocuklu erkek	45
V	İhtiyarlık	İhtiyarlık aylığı bağlanacak yaşta bir karısı olan erkek	-
VI	İşkazaları ve meslek hastalıkları:		
	Geçici iş göremezlik	Evli ve iki çocuklu erkek	50
	Maluliyet	Evli ve iki çocuklu erkek	50
	Ölüm	İki çocuklu dul kadın	40
VIII	Analık	Kadın	45
IX	Maluliyet	Evli ve iki çocuklu erkek	40
X	Ölüm	İki çocuklu dul kadın	40

BÖLÜM XII.

YABANCILARA EŞİT MUAMELE

Madde-68

1- Yabancı uyruklu mukimler vatandaşlarla aynı haklara sahip olurlar. Şu kadar ki, mevzuat, tamamı veya mühim bir kısmı amme fonlarından karşılanan yardımlar ve yahut yardım kısımlarına taallûk eden hususlarla geçici devre yardımlarına taalluk eden hususlarda, yabancılarla memleket uyruğunda olmakla beraber üyenin ülkesi dışında doğmuş olanlar hakkında, hususi hükümleri ihtiva edebilir.

2- İşçi ve hizmetlilere tatbik olunan primli sosyal güvenlik sistemlerinde, sözleşmenin ilgili bölümündeki mükellefiyetleri kabul etmiş bulunan diğer bir üye Devletin uyruğunda olan korunan kimseler, mezkur bölüm tatbikatında vatandaşlarla aynı haklara sahip olurlar. Şu kadar ki, bu paragrafın tatbikatı, mütekabiliyet esasını derpiş eden iki veya çok taraflı anlaşmaların yapılmış olması şartına bağlanabilir.

BÖLÜM XIII.

MÜŞTEREK HÜKÜMLER

Madde-69

İşbu sözleşmenin II-X uncu bölümlerinden herhangi birine göre korunan bir kimsenin hak kazandığı bir yardım, aşağıdaki hallerde ve mevzuatla tayin olunabilecek bir ölçüde durdurulabilir.

a) İlgilinin Üye Devletin Ülkesi üzerinde bulunmadığı sürece;

b) İlgili şahsın geçim masraflarının âmme fonlarından veya bir sosyal güvenlik servisi veya kurumu tarafından karşılandığı sürece, şu kadar ki, yardım miktarı karşılanan masraflardan daha fazla ise aradaki fark sigortalının veya hak sahibinin geçindirmekle mükellef olduğu kimselerine verilir;

c) İlgilinin, aile yardımları hariç, diğer bir sosyal güvenlik kolundan nakdî yardım aldığı sürece ve aynı olay dolayısıyle üçüncü bir tarafın kendisine ödenek vermeye devam ettiği devre zarfında; şukadarki, yardımın durdurulan kısmı, üçüncü taraflarca ödenen yardım miktarından daha fazla olamaz;

d) İlgilinin hiyle yoliyle bir yardım elde etmeye teşebbüs etmesi halinde;

e) Yardımı gerektiren halin ilgili tarafından işlenen bir suç neticesi olarak meydana gelmesi halinde;

f) Yardımı gerektiren halin, ilgilinin kasıtlı bir kusuru neticesi olarak meydana gelmesi halinde;

g) İcabında ilgilinin, faydalanmasına arzolunan sağlık veya ./..

readaptasyon servislerinden faydalanmayı ihmal etmesi veya yardımı gerektiren halin mevcut olup olmadığının tevsiki yahut sigortalının veya hak sahiplerinin durumlarının tesbiti için mevzuatla tayin edilmiş olan usullere riayet etmesi hallerinde;

h) İşsizlik yardımı bahis konusu olduğundan ilgilinin, hizmetine arzolunan işbulma servislerinden faydalanmakta kusur etmesi halinde;

i) İşsizlik yardımı bahis konusu olduğunda, ilgilinin, bir mesleki ihtilâf neticesi olarak işin durması yüzünden işini kaybetmesi veya meşru bir mazeret olmaksızın ihtiyari olarak işi terketmesi hallerinde;

j) Ölüm yardımları bahis konusu olduğunda, dul kadının başka bir erkekle karı-koca gibi yaşadığı sürece.

Madde-70

1- Yardımın talebinin reddolunması veya yapılan yardımın miktar ve mahiyeti üzerinde ihtilâfa düşülmesi halinde, hak iddia eden kimse, mahkemeye müracaat hakkına sahiptir.

2- İşbu Sözleşmenin tatbikatında, sağlık yardımlarının ifası işinin parlamentoya karşı mesul bir devlet dairesine tevdi edilmiş olması halinde, 1 inci paragrafta derpiş olunan mahkemeye müracaat hakkı yerine, yardımın yapılmadığı veya yapılan yardımın miktar ve mahiyeti hakkındaki şikayetlerin yetkili merci tarafından tetkik ettirilmesi hakkı tanınabilir.

3- Hak iddialarının, sosyal güvenlik meseleleriyle meşgul olmak üzere kurulmuş ve korunan kimselerin de temsil edildiği hususi mahkemelerce karara bağlanması halinde, itiraz hakkı tanınmıyabilir.

Madde-71

1- İşbu Sözleşme gereğince sağlanan yardımlarla bu yardımların ifası için gerekli idare giderleri, dar gelirli kimseleri ağır bir yük altında bırakmıyacak şekilde ve Üye Devletin ve korunan kimseler kategorilerinin ekonomik durumları da nazara alınmak suretiyle, prim veya vergi ile veyahut bu yolların her ikisini mezceden bir usulle kollektif olarak finanse edilir.

2- Korunan işçi hizmetlilerden alınacak sigorta primleri işçi ve hizmetlilerle bunların karı ve çocuklarına yapılacak yardımlara tahsis olunan kaynakların yüzde ellisini aşamaz. Bu şartın yerine getirilmiş olup olmadığının tayininde, aile yardımlariyle, şayet ayrı bir branş olarak tatbik edilmekte ise, iş kazaları ve meslek hastalıkları yardımları hariç olmak üzere, sözleşme gereğince sağlanacak bilcümle yardımlar bütün olarak nazara alınır.

./..

3- Üye, işbu sözleşme gereğince sağlanacak yardımların ifasından genel olarak sorumludur. Ve bu maksada ulaşmak için gerekli bütün tedbirleri alır. Üye, gerekirse, muvazene ile ilgili aktüaryel tetkik ve hesapların periyodik olarak yapılmasını ve yardımlarla sigorta pirim nisbetlerinde veya bu yardımları karşılamağa tahsis olunan vergilerde herhangi bir değişiklik yapılmadan önce bu hesap ve tetkiklerin behemehal yapılmış olmasını temin eder.

Madde-72

1- Yardımların idaresi, parlamentoya karşı mes'ul bir devlet dairesine veya usul ve nizamları ammê mercileri tarafından tesbit olunmuş bir müesseseye tevdi edilmediği takdirde, korunan kimselerin temsilcileri, doğrudan doğruya idareye iştirak edebilecekleri gibi mevzuatla tayin olunan şartlar dahilinde istişari bir selahiyetle de idareye katılabilirler. İşverenlerle amme mercileri temsilcilerinin idareye katılmaları da milli mevzuatta derpiş edilebilir.

2- Üye, bu Sözleşmenin tatbikatı ile ilgili hizmetlerle kurumların hüsnü idaresinden genel olarak sorumludur.

BÖLÜM XIV.

MÜTEFERRİK HÜKÜMLER

Madde-73

Bu sözleşme

a) Bahis konusu bölümün ilgili üye için yürürlüğe girmesinden önce vukua gelen olaylara,

b) Bahis konusu bölümün ilgili üye için yürürlüğe girmesinden sonra vukua gelen olaylarda da, yürürlük tarihinden önceki süreler dolayısıyle hak kazanılan yardımlara;

uygulanmaz.

Madde-74

İşbu Sözleşme, mevcut sözleşmelerden herhangi birinin tadili mahiyetinde telâkki olunamaz.

Madde-75

İşbu Sözleşmede yer alan hususlardan bir veya birkaçı hakkında çalışma Genel Konferansınca sonradan kabul edilecek bir sözleşmede eski sözleşme hükümlerinin tatbik edilmiyeceğine dair bir hüküm bulunduğu takdirde, işbu sözleşmenin yeni sözleşmede belirtilecek olan hükümleri, yeni sözleşmeyi tasdik eden her üye için, mezkûr sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren uygulanmaz. ./..

Madde-76

1- İşbu Sözleşmeyi tasdik eden her Üye, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı ana statüsünün 22. maddesi gereğince vermekle mükellef olduğu, Sözleşmenin tatbikatı hakkındaki yıllık rapora aşağıdaki hususları derceder:

a) Sözleşme hükümlerinin tatbikini sağlayan mevzuat hakkında tam bilgi,

b) Aşağıda yazılı maddelerde derpiş edilen ihsaî şartların yerine getirilmiş olduğunu gösteren deliller:

i) Korunan kimseler sayısı hakkındaki aşağıda yazılı maddeler:

9 a), b), c) veya d); 15 a), b) veya d); 21 a) veya c); 27 a),b) veya d); 33 a), veya b) ; 41 a), b) veya d); 43 a) b) veya c); 53 a), b) veya d); 61 a), b) veya d).

ii) Yardım miktarları hakkındaki 44, 65, 66 veya 67 nci maddeler;

iii) Hastalık ödenekleri süresi hakkındaki 18. maddenin ikinci paragrafının a) fıkrası;

iv) İşsizlik yardımları süresi hakkındaki 24 ncü maddenin 2 nci paragrafı;

v) Korunan işçi ve hizmetlilerce ödenen sigorta pirimlerinin bütün mali kaynaklar toplamının nisbeti hakkındaki 71. maddenin 2.paragrafı,

Yekmesaklık temini maksadıyle, bu bilgi ve deliller, şekil bakımından, mümkün mertebe, Milletlerarası Çalışma Bürosu İdare Heyetinin tavsiye ve telkinlerine uygun olarak hazırlanır.

2- İşbu Sözleşmeyi imzalayan her Üye, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne, idare heyetince kararlaştırılan fasılalarla vereceği raporlarda Sözleşmenin II-X uncu bölümlerinden tasdik vesikasında veya dördüncü madde gereğince sonradan gönderilen bildirilerde belirtilmemiş olan bölümlerle ilgili mevzuat ve tatbikatı hakkında bilgi verir.

Madde-77

1- İşbu Sözleşme denizcilerle deniz balıkçıları hakkında tatbik edilmez. Denizciler ve deniz balıkçılarının korunması hakkındaki hükümler, Çalışma Teşkilâtı Genel Konferansınca kabul edilen "denizcilerin sosyal güvenliği hakkında 1946 Sözleşmesi" ile "denizcilerin ihtiyarlık aylıkları hakkında 1946 Sözleşmesi" inde yer almıştır.

2- Üye, Sözleşmesinin II-X uncu bölümlerinden tasdik edilmiş olanların tatbikatında, korunan işçi ve hizmetlilerinin veya mukimlerin nisbetini hesaplarken, denizcilerle deniz balıkçılarının sayılarını işçi ve hizmetliler veya faal nüfus veya mukimler sayısından hariç tutulabilir.

./..

BÖLÜM XV.
SON HÜKÜMLER

Madde-78

İşbu Sözleşmenin resmi tasdik vesikaları Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne tevdi ve Genel Müdür tarafından tescil olunur.

Madde-79

1- İşbu Sözleşme yalnız, tasdik vesikası Umum Müdürlükçe tescil edilmiş olan Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Üyeleri için bir mükellefiyet teşkil eder.

2- Sözleşme, iki Üyenin tasdik vesikasının Genel Müdür tarafından tescil edildiği tarihten on iki ay sonra yürürlüğe girer.

3- Bunu takiben sözleşme, her üye için, kendi tasdik vesikasının tercihi tarihinden on iki ay sonra yürürlüğe girer.

Madde-80

1- Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Ana Statüsünün 35 inci maddesinin 2 nci paragrafı gereğince Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilecek bildirilerde,

a) İlgili üyenin Sözleşmeyi veya Sözleşmenin bazı bölümlerini aynen uygulamağı taahhüt ettiği ülkeler;

b) Üyenin Sözleşmeyi veya bazı bölümlerini tadilen uygulamağı taahhüt ettiği ülkeler ve bu tadillerin nelerden ibaret bulunduğu;

c) Sözleşmenin tatbikinin mümkün olmadığı ülkeler ve bu takdirde tatbik edilememesi sebepleri;

d) Durumu daha etraflı olarak tetkik ettikten sonra karara varma hakkını mahfuz tuttuğu ülkeler;

belirtilir.

2- Bu maddenin 1 inci paragrafının a) ve b) fıkralarında derpiş olunan taahhütler tasdikin ayrılmaz cüz'ü sayılır ve aynı kuvveti haiz olur.

3- Her üye, bu maddenin 1 inci paragrafının b), c) ve d) fıkraları gereğince göndermiş olduğu bildirilerde yazılı kayıtların tamamından veya bir kısmından, bilâhare yapacağı yeni bir bildiri ile vazgeçebilir.

4- Her üye 82 nci madde gereğince bu Sözleşmenin tatbikten kaldırılabileceği süreler zarfında, Genel Müdüre, daha evvelki bildirilerde yazılı şartları herhangi bakımlardan değiştiren ve muayyen ülkelerdeki durumu belirten yeni bir bildiri gönderebilir. ./..

Madde-81

1- Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Ana Statüsünün 35 inci maddesinin 4 ve 5 inci paragrafları gereğince Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilen bildirilerde Sözleşmenin tamamının veya bildirinin taalluk ettiği bölümler hükümlerinin, ülkede, aynen veya tadilen uygulanacağı belirtilir. Sözleşmenin veya bazı bölümlerinin tadilen uygulanacağı bildirildiği takdirde bu değişikliklerin nelerden ibaret olduğu tasrih edilir.

2- İlgili üye veya üyeler veya Milletlerarası merci, muahhar bir bildiri ile evvelce yapılmış bir bildiri de yazılı değişikliklerden faydalanma hakkından tamamen veya kısmen vazgeçebilirler.

3- İlgili üye veya üyeler veyahut Milletlerarası merci, 82.madde hükümlerine göre bu Sözleşmenin tatbikten kaldırılabileceği süreler zarfında, Genel Müdüre evvelce gönderilmiş bir bildiride yazılı şartları herhangi bir bakımdan değiştiren bu Sözleşmenin uygulanması bakımından durumu belirten yeni bir bildiri gönderebilirler.

Madde-82

1- Bu Sözleşmeyi tasdik eden her Üye, Sözleşmenin ilk olarak yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 10 yıllık bir sürenin sonunda Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilecek ve Genel Müdür tarafından tescil edilecek bir tebliğ ile, Sözleşmenin tamamının veya II-X uncu bölümlerden bir veya bir kaçının tatbikten kaldırılacağını bildirebilir. Tatbikten kaldırma keyfiyeti tescil tarihinden bir yıl sonra muteber olur.

2- Bu Sözleşmeyi tasdik etmiş olup da yukarıdaki paragrafta yazılı 10 yıllık devrenin sonundan itibaren bir yıl zarfında bu maddede derpiş edilen tatbikten kaldırma hakkını kullanmayan her üye, yeniden 10 yıllık bir süre için bağlanmış olur. Ve bundan sonra Sözleşmeyi veya II-X uncu bölümlerde bir veya bir kaçını her on yıllık devrenin sonunda bu maddede derpiş edilen şartlarla tatbikten kaldırabilir.

Madde-83

1- Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Üyeleri tarafından kendisine gönderilerek tescil olunan bütün tasdik vesikalarını, bildirileri ve yürürlükten kaldırma tebliğlerini Milletlerarası Çalışma Teşkilatının bütün üyelerine bildirir.

2- Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Genel Müdürü, Sözleşmesinin ikinci tasdik vesikasının tescil olunduğunu teşkilat üyelerine bildirirken, Sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih üzerine üyelerin dikkatini çeker.

./..

Madde-84

Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, yukarıdaki maddeler hükemlerine göre tescil edeceği bütün tasdik vesikaları, bildiriler ve yürürlükten kaldırma tebliğleri hakkında, Birleşmiş Milletler şartının 102 nci maddesi gereğince, tescil olunmak üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tam bilgi verir.

Madde-85

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu, lüzum göreceği zamanlarda Çalışma Genel Konferansına bu Sözleşmenin tatbikatı hakkında bir rapor verir ve Sözleşmenin tamamen veya kısmen değiştirilmesi konusunun konferans gündemine alınmasına lüzum olup olmadığını tetkik eder.

Madde 86-

1- Konferansın, bu Sözleşmeyi tamamen veya kısmen değiştiren yeni bir Sözleşme kabul etmesi halinde, yeni Sözleşmede hilafına sarahat olmadıkça:

a) Yeni Sözleşmenin bir üye tarafından tasdiki üzerine, mezkûr Sözleşme yürürlüğe girmiş olmak şartiyle, yukarıdaki 82 nci madde nazara alınmaksızın işbu Sözleşme bütün hukukiyle ve derhal yürürlükten kalkar.

b) Yeni Sözleşmenin yürürlüğe girişi tarihinden itibaren işbu Sözleşme üyelerin tasdikine açık bulundurulmaz.

2- İşbu Sözleşmeyi tasdik eden ve fakat muaddel yeni sözleşmeyi tasdik etmeyen üyeler için, her halûkarda, bu Sözleşme şekil ve muhteva bakımından yürürlükte kalır.

Madde-87

İşbu Sözleşmenin fransızca ve İngilizce metinleri aynı derecede muteberdir.

(EK)

Bütün ekonomik faaliyetlerin, sanayi kolları itibariyle, Milletlerarası Standart tasnifi

(BÖLÜM VE BÜYÜK GRUPLARIN LİSTESİ)

Bölüm 0.Ziraat, Ormancılık, Avcılık ve Balıkçılık
01.- Ziraat ve hayvan yetiştirme
02.- Ormancılık ve tomrukçuluk
03.- Avcılık, tuzakla avlama, av hayvanlarının üretilmesi
04.- Balıkçılık

./..

Bölüm I. Madencilik ve Taşocakları
11. Kömür madenciliği
12. Metal madenciliği
13. Ham petrol ve tabii gaz
14. Taş, kil ve kum ocaklarının işletilmesi
19. Başka tarafta tasnif olunmayan ve metalden gayri maddelerin istihracı

Bölüm 2.3. İmalât sanayi
20. Gıda maddeleri sanayii (içki sanayii hariç)
21. İçki sanayii
22. Tütün sanayii
23. Dokuma sanayii
24. Kundura, giyecek eşyası ve hazır dokuma eşya imalatı
25. Ağaç ve mantar sanayii (Mobilya sanayii hariç)
26. Mobilya ve mefruşat sanayii
27. Kâğıt Sanayii ve kâğıttan eşya imalatı
28. Matbaacılık, neşriyatçılık ve bunlarla ilgili sanayii
29. Deri sanayii ve deriden eşya imalatı (kundura hariç)
30. Kauçuk sanayii
31. Kimya ve kimyevi mamuller sanayii
32. Petrol ve kömür müştakları sanayii
33. Başka tarafta tasnif edilmeyen, metalden gayri madeni mamuller sanayii (Petrol ve kömür müştakları hariç)
34. Metallere müteallik esas endüstriler
35. Madeni eşya imalatı (Makine ve taşıt malzemesi hariç)
36. Makine imalat, (elektrik makinaları hariç)
37. Elektrik makine, cihaz ve malzemeleri imalatı
38. Taşıt malzemeleri imalatı
39. Çeşitli imalat sanayii

Bölüm 4. İnşaat
40. İnşaat

Bölüm 5. Elektrik, gaz, su ve sıhhi hizmetler
51. Elektrik, gaz ve buhar
52. Su ve sıhhi hizmetler

Bölüm 6. Ticaret, banka, sigorta ve gayrimenkul işleri
61. Toptan ve perakende ticaret
62. Bankalar ve diğer mali müessseseler
63. Sigortalar
64. Gayrimenkul işleri

./..

Bölüm 7. Nakliyat, ardiyecilik ve ulaştırma
71. Nakliyat
72. Ardiye ve antrepoculuk
73. Ulaştırma

Bölüm 8. Hizmetler
81. Devlet hizmetleri
82. Belediye ve ticaret hizmetleri
83. Eğlence hizmetleri
84. Şahsi hizmetler

Bölüm 9. İyi tarif edilmemiş faaliyetler
90. İyi tarif edilmemiş faaliyetler.

Çıkış Tarihi	Konusu ve Sözleşme No.	Türkiyenin Onay Tarihi ve Kanun No.
1957	CEBRİ ÇALIŞTIRMANIN İLGASI HAKKINDAKİ 105 SAYILI SÖZLEŞMENİN TASDİKİNE VE BU SÖZLEŞMEYE KATILMAMIZA DAİR KANUN	14.12.1960 162 Resmi Gazete 21.12.1960 10006

Madde 1.- Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının 5 Haziran 1957 de Cenevre'deki Genel Konferansında kabul edilmiş olan, Cebrî Çalıştırmanın ilgasına dair 105 sayılı Sözleşme tasdik edilmiş ve bu Sözleşmeye katılmak üzere Hükümete yetki verilmiştir.

Madde 2.- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3.- Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür. 17.12.1960

CEBRİ ÇALIŞTIRMANIN İLGASINA DAİR 105 SAYILI SÖZLEŞME

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından vaki davet üzerine 5 Haziran 1957 tarihinde Cenevrede 40 ıncı toplantısını yapan Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Genel Konferansı, toplantı gündeminin 4 üncü maddesini teşkil eden cebri çalıştırma meselesini inceledikten

Cebri çalıştırmaya mütedair 1930 tarihli Sözleşme hükümlerini gözönünde tuttuktan,

Esarete müteallik 1926 tarihli Sözleşmenin, mecburi veya cebri çalıştırmanın esarete müşabih şartlara yol açmaması için gerekli bütün tedbirlerin alınmasını derpiş etmekte olduğunu; esaretin, esir ticaretinin ve esarete benzer müesseselerle tatbikatın ilgasına dair olan 1956 tarihli Ek Sözleşmenin ise, borç yüzünden kulluk ve köleliğin tamamen ilgasını istihdaf eylediğini; ve ücretin himayesi hakkındaki 1949 tarihli

./..

Sözleşmenin, ücretlerin muntazam fasılalarla ödenmesini derpiş eylediğini ve ücret tediye usullerinin, işçiyi, işinden ayrılmasını mümkün kılacak her türlü fiili imkânlardan mahrum bırakacak tarzda olmasını men ettiğini nazarı itibara aldıktan,

Ve Birleşmiş Milletler Andlaşmasında, istihdaf edilen ve İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinde beyan olunan insan haklarını ihlal edici mahiyette olan muayyen cebri veya mecburi çalıştırma şekillerinin ilgasına mütedair diğer tekliflerin kabulüne ve bu tekliflerin Milletlerarası bir Sözleşme şeklini almasına karar verdiktensonra, 1957 yılı Haziran ayının işbu yirmibeşinci günü, Cebri Çalıştırmanın İlgası Hakkında 1957 Sözleşmesi adını alacak olan aşağıdaki Sözleşmeyi kabul eder.

Madde-1

Milletlerarası Çalışma Teşkilatının bu Sözleşmeyi onayan her üyesi, cebri veya mecburi çalıştırmayı menetmeyi ve,

a- Siyasi bir cebir veya eğitim tedbiri olarak veya muayyen siyasi fikirlere sahip olan veya bu fikirleri beyan eden şahıslara veya kurulu siyasi, iktisadi veya içtimai nizama karşı ideolojik bakımdan muhalefetlerini izhar eden kimselere bir ceza olarak,

b- İktisadi gelişme gayesiyle elemeğini seferber etme ve elemeğinden faydalanma metodu olarak,

c- Çalışma disiplini olarak,

d- Grevlere iştirak etmiş olmayı tecziye tedbiri olarak,

e- Irkî , içtimai,milli veya dini bir tefrik vasıtası olarak,

Hiçbir şekilde cebri veya mecburi çalıştırmaya başvurmamayı taahhüt eder.

Madde-2

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının bu Sözleşmeyi onayan her üyesi, bu Sözleşmenin 1 inci maddesinde tasrih edilen şekildeki cebri veya mecburi çalıştırmanın derhal ve tamamen ilgasını temin etmek üzere müessir tedbirler ittihazını taahhüt eder.

Madde-3

Bu Sözleşmenin kesin onama belgeleri Milletlerarası Çalışma Bürosu Umum Müdürüne gönderilecek ve onun tarafından tescil edilecektir.

Madde-4

1. Bu Sözleşme, ancak onama belgeleri, Milletlerarası Çalışma Bürosu Umum Müdürü tarafından tescil edilmiş olan Milletlerarası Çalışma Teşkilatı üyelerini bağlıyacaktır.

./..

2. Sözleşme, iki üyenin onama belgelerinin Umum Müdür tarafından tescil edildiği tarihten itibaren 12 ay sonra yürürlüğe girecektir.

3. Daha sonra, bu Sözleşme, her üye hakkında, kendisinin onama belgesinin tescil edildiği tarihten itibaren 12 ay sonra yürürlüğe girecektir.

Madde-5

1. Bu Sözleşmeyi onayan her üye, onu, ilk Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 10 yıllık bir devrenin hitamında, Milletlerarası Çalışma Bürosu Umum Müdürüne göndereceği ve Umum Müdürün tescil edeceği bir ihbarname ile feshedebilir. Fesih, feshin tescili tarihinden itibaren bir yıl sonra muteber olacaktır.

2. Bu Sözleşmeyi onamış olupta, bundan evvelki fıkrada zikrolunan 10 yıllık devrenin hitamından itibaren bir yıl içinde bu maddede derpiş edilmiş olan fesih hakkını kullanmayan her üye, yeniden 10 yıllık bir müddet için bağlanmış olacak ve bundan sonra bu Sözleşmeyi,

Her on yıllık devrenin hitamında, bu maddede derpiş edilen şartlar içinde feshedebilecektir.

Madde-6

1. Milletlerarası Çalışma Bürosu Umum Müdürü, Teşkilat üyeleri tarafından kendisine bildirilen bilumum onama ve fesihlerin tescil edildiklerini Milletlerarası Çalışma Teşkilatının bütün üyelerine tebliğ edecektir.

2. Milletlerarası Çalışma Bürosu Umum Müdürü, kendisine gönderilen, Sözleşmenin ikinci onama belgesinin tescil edildiğini Teşkilât üyelerine tebliğ ederken, bu Sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında Teşkilât üyelerinin dikkatini çekecektir.

Madde-7

Milletlerarası Çalışma Bürosu Umum Müdürü, yukarıdaki maddelere tevfikan tescil etmiş olduğu bütün onama ve fesihlere dair tam bilgileri, Birleşmiş Milletler Andlaşmasının 102 nci maddesi gereğince tescil edilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ulaştıracaktır.

Madde-8

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu, lüzum göreceği zamanlarda, bu Sözleşmenin tatbikatı hakkında Genel Konferansa bir rapor sunacak ve onun kısmen veya tamamen tadil keyfiyetinin Konferans gündemine konulması lüzumu hakkında karar verecektir. ./..

Madde-9

1. Konferansın, bu Sözleşmeyi kısmen veya tamamen tadil eden yeni bir Sözleşme kabul etmesi halinde, yeni Sözleşme başka bir şekil derpiş etmedikçe:

a) Tadili ihtiva edici yeni Sözleşmenin bir üye tarafından onanması keyfiyeti, yukarıdaki beşinci madde hükümleri nazarı itibare alınmaksızın ve fakat tadil edici yeni Sözleşme yürürlüğe girmiş olmak kayıt ve şartiyle, bu Sözleşmenin derhal ve kendiliğinden feshini tazammun edecektir.

b) Bu Sözleşme, tadili ihtiva edici yeni Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren artık üyelerin onanmasına açık bulundurulmayacaktır.

2. Bu Sözleşme, onu onayıptatadil edici Sözleşmeyi onamamış bulunan üyeler için, her halde şimdiki şekil ve muhtevasiyle yürürlükte kalmakta devam edecektir.

Madde-10

Bu Sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinleri aynı derecede muteberdir.

Çıkış Tarihi	Konusu ve Sözleşme No.	Türkiyenin Onay Tarihi ve Kanun No.	
1958	İŞ VE MESLEK BAKIMINDAN AYIRIM HAKKINDA 111 SAYILI MİLLETLERARASI ÇALIŞMA SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN	13.12.1966 Resmi Gazete 22.12.1966	811 12484

Madde 1- Milletlerarası Çalışma Teşkilatının 1958 yılında Cenevre'de toplanan 42 nci Genel Konferansında kabul edilen "İş ve Meslek Bakımından Ayırım hakkında 111 sayılı Sözleşme"nin onaylanması uygun bulunmuştur.

Madde 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür. 19.12.1966

İŞ VE MESLEK BAKIMINDAN AYIRIM HAKKINDA SÖZLEŞME

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından toplantıya çağrılarak 4 Haziran 1958 de Cenevre'de kırkikinci toplantısını yapan

Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Genel Konferansı,

Toplantı gündeminin dördüncü maddesini teşkil eden, iş ve meslek alanında ayırım ile ilgili çeşitli tekliflerin kabulünü ve

Bu tekliflerin bir milletlerarası sözleşme şeklini almasına, karar verecek, ve

./..

Filadelfiya beyannamesinin; ırk, inanç ve cinsiyetleri ne olursa olsun, bütün insanların, hürriyet, şeref, ekonomik, güvenlik ve eşit imkân şartları içinde kendi maddi refah ve manevi gelişmelerini gözetme haklarını teyit ettiğini, ve

Ayırımın, insan hakları evrensel beyannamesinde belirtilen hakları ihlâl ettiğini,

Göz önünde tutarak,

Bindokuzyüz ellisekiz yılı Haziran ayının yirmibeşinci günü ayırım (iş ve meslek) sözleşmesi, 1958 adını taşıyacak olan aşağıdaki sözleşmeyi kabul eder.

Madde-1

1. Bu sözleşme bakımından "Ayırım" deyimi

(a) Irk, renk, cinsiyet, din, siyasal inanç, ulusal veya sosyal menşe bakımından yapılan ve iş veya meslek edinmede veya edinilen iş veya meslekte tabi olunacak muamelede eşitliği yok edici veya bozucu etkisi olan her türlü ayrılık gözetme, ayrı tutma veya üstün tutmayı,

(b) İlgili üye memleketin, varsa, temsilci, işçi ve işveren teşekkülleri ve diğer ilgili makamlarla istişare etmek suretiyle tesbit edeceği, meslek veya iş edinmede veya edinilen iş veya meslekte tabi olunacak muamelede eşitliği yok edici veya bozucu etkisi olan bütün diğer ayrılık gözetme, ayrı tutma veya üstün tutmayı,

İfade eder.

2. Belirli bir iş için, o işin mahiyeti icabı yapılan, herhangi bir ayrılık gözetme, ayrı tutma veya üstün tutma ayırım sayılmaz.

3. Bu sözleşme bakımından "İş" ve "Meslek" terimleri, mesleki eğitime, bir işe, ve çeşitli mesleklere girmeyi ve çalışma şartlarını kapsar.

Madde-2

Bu sözleşmenin yürürlükte bulunduğu üye memleketler, ulusal şartlara ve tatbikata uygun metodlarla; bu sözleşmede ele alınan anlamda her türlü ayırım ortadan kaldırmak maksadiyle, iş veya meslek edinmede ve edinilen iş veya meslekte tabi olunacak muamelede eşitliği geliştirmeyi hedef tutan milli bir politika tesbit ve takip etmesi taahhüt eder.

Madde-3

Bu Sözleşmenin yürürlükte bulunduğu Üye memleketler, ulusal şartlara ve tatbikata uygun metodlarla,

(a) Sözü edilen politikanın kabulünü ve uygulanmasını teşvik için işçi ve işveren teşekkülleri ve diğer ilgili teşekküllerin işbirliğini temine gayret etmeyi,

./..

(b) Bu politikanın kabulünü ve uygulanmasını sağlayacak kanunları kabul ve eğitim programlarını teşvik etmeyi,

(c) Bu politika ile bağdaşamayan her türlü kanunun hükümleri kaldırmayı ve idari talimat ve tatbikatı değiştirmeyi,

(d) Bu politikayı istihdam konusunda milli bir makamın doğrudan doğruya kontrolu altında takip etmeyi,

(e) Bu politikanın mesleğe yöneltme , mesleki eğitim ve iş ve işçi bulma hizmetlerinde, milli bir makamın sevki idaresinde uygulanmasını temin etmeyi;

(f) Sözleşmenin uygulanması ile ilgili yıllık raporlarında, bu politikanın uygulanması konusunda alınan tedbirleri, ve bu tedbirler yoliyle elde edilen sonuçları belirtmeyi;

taahhüt eder.

Madde-4

Devletin güvenliğine halel getiren faaliyetlerden ötürü muhik sebeplerle zanlı bulunan veya bu faaliyetlere girişen bir şahıs hakkında alınan tedbirler, ilgili kişinin milli tatbikata uygun olarak kurulmuş olan yetkili bir makama başvurma hakkı saklı kalmak şartiyle, ayırım sayılmaz.

Madde-5

1. Milletlerarası Çalışma Konferansınca kabul edilmiş olan diğer Sözleşme veya Tavsiyelerle öngörülmüş bulunan özel koruma ve yardım tedbirleri ayırım sayılmaz.

2. Herhangi bir üye, varsa temsilci, işveren ve işçi teşekkülleriyle yapılanak görüşmeden sonra, cinsiyet, yaş, sakatlık, aile sorumlulukları veya sosyal veya kültürel durumları dolayısıyla, özel şekilde korunma veya yardım ihtiyacında oldukları genel olarak kabul edilmiş bulunan kişilerin özel ihtiyaçlarını karşılamak amacını güden özel tedbirlerin ayırım sayılmayacağına karar verebilir.

Madde-6

Bu Sözleşmeyi onayan üye memleketler, Sözleşme hükümlerini, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Anayasası hükümleri uyarınca, Anavatan dışı ülkelerine uygulanacağını taahhüt eder.

Madde-7

Bu sözleşmenin kesin onama belgeleri, tescil edilmek üzere, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilir.

Madde-8

1. Bu Sözleşme, ancak onama belgesi Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü tarafından tescil edilmiş olan Milletlerarası Çalışma ./..

Teşkilâtı üyelerini bağlar.

2. Sözleşme, iki üyenin onama belgelerinin Genel Müdür tarafından tescilinden itibaren 12 ay sonra yürürlüğe girer.

3. Bundan sonra, bu Sözleşme, her üye hakkında, kendisinin onama belgesinin tescilinden itibaren oniki ay geçince yürürlüğe girer.

Madde-9

1. Bu sözleşmeyi onayan üye memleketler, sözleşmenin ilk yürürlüğe giriş tarihinden itibaren on yıl geçtikten sonra, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne yollayarak tescil ettirecekleri bir ihbarname ile onanmayı feshedebilir. Fesih, tescil tarihinden itibaren bir yıl sonra yürürlüğe girer.

2. Bu sözleşmeyi onayan ve yukardaki fıkrada sözü edilen on yıllık devrenin bitiminden itibaren bir yıl içinde, bu madde gereğince kendisine tanınan fesih hakkını kullanmayan üye memleketler yeniden on yıllık bir devre için bağlanırlar ve bundan sonra bu sözleşmeyi her on yıllık devre sonunda, bu maddede öngörülen şartlarla feshedilebilirler.

Madde-10

1. Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Teşkilat üyeleri tarafından kendisine bildirilen bütün onamaların ve fesih ihbarlarının tescilini, Milletlerarası Çalışma Teşkilatının bütün üyelerine tebliğ eder.

2. Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü kendisine gönderilen ikinci onama belgesinin tescilini, teşkilat üyelerine tebliğ ederken, bu sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında teşkilat üyelerinin dikkatini çeker.

Madde-11

Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, yukardaki maddelerin hükümleri gereğince tescil ettiği bütün onama ve fesih ihbarlarına ait her türlü bilgiyi Birleşmiş Milletler Andlaşmasının 102 nci maddesi uyarınca tescil edilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine gönderir.

Madde-12

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu lüzum göreceği zamanlarda Genel Konferansa bu sözleşmenin uygulanması hakkında bir rapor sunar ve sözleşmenin tamamen veya kısmen değiştirilmesi konusunun konferans gündemine konulup konulmaması lüzumunu inceler.

Madde-13

1. Konferansın bu sözleşmeyi tamamen veya kısmen değiştiren yeni bir sözleşme kabul etmesi, ve yeni sözleşmede aksine hüküm olmaması halinde:

./..

(a) Değişik yeni sözleşmenin bir üye tarafından onanması, yukarıdaki 9 uncu madde hükümleri nazara alınmaksızın, değişik yeni sözleşmenin yürürlüğe girmiş olması kayıt ve şartiyle, bu sözleşmenin derhal ve doğrudan doğruya feshini tazammun eder.

(b) Değişik yeni sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren bu sözleşme üyelerin onamasına açık bir sözleşme olmaktan çıkar.

2. Bu sözleşme, onu onayıp da değişik sözleşmeyi onamamış bulunan üyeler için şimdiki şekil ve muhtevası ile muteber olmakta devam eder.

Madde-14

Bu sözleşmenin İngilizce ve Fransızca metinlerinin her ikisi de aynı şekilde muteberdir.

Çıkış Tarihi	Konusu ve Sözleşme No.	Türkiyenin Onay Tarihi ve Kanun No.
1960	İŞÇİLERİN İYONİZAN RADYASYONLARA KARŞI KORUNMASI HAKKINDA SÖZLEŞME	7.3.1963 1033 Resmi Gazete 25.7.968 12959

7/3/1968 tarih ve 1033 sayılı kanunla onaylanması uygun bulunan ilişik "İşçilerin İyonizan Radyasyonlara Karşı Korunması hakkında 115 sayılı Milletlerarası Çalışma Sözleşmesi"nin onaylanması; Çalışma Bakanlığının 23.5.1968 tarih ve 812-5a-115/1384 sayılı yazısı üzerine, 31.5.1963 tarih ve 244 sayılı kanunun 3 üncü maddesinin 1 inci fıkrasına göre, Bakanlar Kurulunca 2/7/1968 tarihinde kararlaştırılmıştır.

İŞÇİLERİN İYONİZAN RADYASYONLARA KARŞI KORUNMASI HAKKINDA SÖZLEŞME

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından Cenevre'de toplantıya davet edilerek orada, 1 Haziran 1960 tarihinde kırkdördüncü toplantısını yapan Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Genel Konferansı,

Toplantı gündeminin dördüncü maddesini teşkil eden, işçilerin iyonizan radyasyonlara karşı korunmasıyla ilgili çeşitli tekliflerin kabulüne,

Bu tekliflerin bir Milletlerarası Sözleşme şeklini almasına karar verdikten sonra,

Bindokuzyüz altmış Haziran ayının işbu yirmi ikinci günü, radyasyonlara karşı korunmaya dair 1960 Sözleşmesi şeklinde adlandırılacak olan aşağıdaki Sözleşmeyi kabul eder:

./..

KISIM I.

Genel Hükümler

Madde-1

İşbu Sözleşmeyi onaylayan Milletlerarası Çalışma Teşkilatının her üyesi, onu mevzuat yoluyla, tatbikata ait usul ve kaideler veya diğer münasip tedbirlerle uygulamayı taahhüt eder. Bu Sözleşme hükümlerinin uygulama alanına konulmasında yetkili makam işçi ve işveren temsilcileriyle istişarede bulunacaktır.

Madde-2

1- Bu Sözleşme, işçilerin çalışmaları sırasında iyonizan radyasyonlara maruz kalmalarına sebep olan bütün faaliyetler hakkında uygulanır.

2- Maruz kalınabilecek iyonizan radyasyon dozlarının zayıf olması sebebiyle, sözleşmenin uygulama alanına konulmasını sağlamak amacıyla 1 nci maddede öngörülmüş olan usullerden biri yoluyla sözleşme hükümlerinden istisna edilecek olan mühürlü veya mühürsüz radyoaktif maddeler ve iyonizan radyasyon neşreden cihazlar hakkında bu Sözleşme uygulanmaz.

Madde-3

1- Bilgi alanında kaydedilen gelişmelerin ışığı altında, işçilerin sağlık ve emniyetleri bakımından iyonizan radyasyonlara karşı etkili bir şekilde korunmasını sağlamak maksadiyle münasip her türlü tedbir alınacaktır.

2- Bu maksada uygun, gerekli usul ve kaidelerle tedbirler kabul edilecek ve etkili bir korunma sağlanabilmesi için, zaruri olan bilgiler istifadeye açık bulundurulacaktır.

3- Bu şekilde etkili bir korunma için:

a) Sözleşmenin bir üye, tarafından onaylanmasından sonra işçilerin iyonizan radyasyonlara karşı korunması için alınan tedbirler, sözleşme hükümlerine uygun olacaktır;

b) Sözkonusu üye , sözleşmenin onaylanmasından önce almış bulunduğu tedbirleri, sözleşme hükümleriyle uygunluk temin etmek maksadiyle, mümkün olan en kısa bir zamanda değiştirecek ve onaylanmadan önce mevcut olan diğer tedbirlerin de aynı istikamette değiştirilmesini teşvik edecektir;

c) Sözkonusu üye, sözleşmenin onaylanması sırasında, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne, Sözleşme hükümlerinin ne şekilde ve hangi kategorideki işçilere uygulandığını gösteren bir bildirge gönderecek ve sözleşmenin uygulanması hakkındaki raporlarında bu konuda elde edilen gelişmeyi belirtecektir;

./..

d) Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu, bu Sözleşmenin ilk yürürlüğe girmesinden itibaren üç senelik bir müddet sonunda, Konferansa, bu paragrafın (b) fıkrasının uygulanmasıyla ilgili ve bu hususta alınacak tedbirler bakımından uygun gördüğü teklifleri ihtiva eden özel bir rapor sunacaktır.

KISIM II.

Koruma tedbirleri

Madde-4

2 nci maddede sözü edilen faaliyetler, Sözleşmenin işbu kısmında öngörülen korunmayı sağlayacak tarzda tanzim ve icra edilmelidir.

Madde-5

İşçilerin iyonizan radyasyonlara maruz kalışlarının mümkün olan en asgari hadde indirilmesi için her türlü gayret sarfedilmeli ve fuzuli olan her türlü maruz kalışlar bütün ilgili taraflarca önlenmelidir.

Madde-6

1- Çeşitli kategorilerdeki işçiler için, organizma dışı veya içi kaynaklardan gelebilecek iyonizan radyasyonların tecviz edilebilir azami dozları ve organizmaya girmesine cevaz verilebilecek radyoaktif maddelerin azami miktarları, işbu Sözleşmenin 1 inci kısmına uygun olarak tespit edilecektir.

2- Tecviz edilen bu azami doz ve miktarlar, yeni bilgilerin ışığında, devamlı şekilde yeniden incelemeye tabi tutulacaktır.

Madde-7

1- Doğrudan doğruya radyasyon işlerinde çalışan ve:

a) 18 ve daha yukarı yaşta,

b) 18 yaşından küçük olan işçiler için uygun seviyeler, 6 ncı madde hükümlerine uygun olarak tespit edilmelidir.

2- 16 yaşından küçük olan hiç bir işçi iyonizan radyasyonlara sebep olan işlerde çalıştırılmamalıdır.

Madde-8

Doğrudan doğruya radyasyon işlerinde çalışmayan fakat iyonizan radyasyonlara veya radyoaktif maddelere maruz kalmaları ihtimali bulunan mahallerde kalan veya bu mahallerden geçen işçiler için uygun seviyeler, 6.madde hükümleri gereğince tespit edilmelidir.

./..

Madde-9

1- İyonizan radyasyonlardan ileri gelen tehlikelerin mevcudiyetini göstermek üzere, uygun bir tehlike işaretinden faydalanılmalıdır. Bu konuda gerekli görülen her türlü bilgi işçilere verilmelidir.

2- Doğrudan doğruya radyasyon işlerinde çalışan bütün işçilere, bu işlerde çalıştırılmadan önce veya çalıştırıldıkları sırada, güvenlikleri ve sıhhatlerinin korunması için alınacak ihtiyat tedbirleri ve bu tedbirlerin alınmasını gerektiren sebepler hakkında lâzım geldiği şekilde bilgi verilmelidir.

Madde-10

Mevzuat, işçilerin çalışmaları sırasında iyonizan radyasyonlara maruz kalmalarını intaç eden işleri işbu mevzuat tarafından tesbit olunacak usuller dairesinde belirtmelidir.

Madde-11

Tesbit edilen seviyelere riayet edilip edilmediğinin doğrulanması amacıyla, işçilerin iyonizan radyasyonlara ve radyoaktif maddelere ne dereceye kadar maruz kaldıklarını tayin etmek üzere işçilere ve işyerleri lâzım geldiği şekilde kontrole tabi tutulmalıdır.

Madde-12

Doğrudan doğruya radyasyon işlerinde çalışan bütün işçiler, bu işlerde çalışmadan önce veya çalışmaya başladıktan kısa bir zaman sonra sağlık muayenesine tabi tutulmalı ve bundan sonra münasip aralıklarla bu sağlık muayenelerinden geçirilmelidir.

Madde-13

İyonizan radyasyona maruz kalmanın nitelik veya derecesi veya her ikisi sebebiyle, hangi hallerde aşağıdaki tedbirlerin süratle alınması icabedeceği, 1. maddede öngörülen, sözleşmenin yürütümünü sağlayıcı uygulama metodlarından biri yoliyle belirtilecektir:

a) İşçi münasip bir sağlık muayenesine tabi tutulmalıdır;

b) İşveren yetkili makam tarafından verilen talimata uygun olarak bu makama tevdieten haber vermelidir.

c) Radyasyonlara karşı korunma konusunda yetkili şahıslar, işçinin işini hangi şartlar altında yaptığını incelemelidir;

d) İşveren, teknik müşahedelere ve tıbbi görüşlere dayanan düzeltici lüzumlu bütün tedbirleri almalıdır.

Madde-14

Hiçbir işçi, yetkili tıbbi görüşe aykırı olarak iyonizan ./..

radyasyonlara maruz kalmasını gerektirebilecek işlerde çalıştırılmamalı veya çalıştırılmaya devam edilmemelidir.

Madde-15

Bu Sözleşmeyi onaylayan her üye, sözleşme hükümlerinin uygulanmasını denetleme amacıyla münasip teftiş hizmetleri sağlamayı veya yeteri kadar bu teftişin sağlanmış olup olmadığını araştırmayı, taahhüt eder.

KISIM III.

Son Hükümler

Madde-16

Bu sözleşmenin kesin onaylama belgeleri Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürlüğüne gönderilecek ve onun tarafından tescil edilecektir.

Madde-17

1- Bu Sözleşme ancak onaylama belgeleri Genel Müdür tarafından tescil edilmiş olan Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üyelerini bağlayacaktır.

2- Bu Sözleşme, iki üyenin onaylama belgesi Genel Müdür tarafından tescil edildiği tarihten on iki ay sonra yürürlüğe girecektir.

3- Daha sonra bu sözleşme, onu onaylayan her üye için onaylama belgesi tescil edildiği tarihten on iki ay sonra yürürlüğe girecektir.

Madde-18

Bu Sözleşmeyi onaylayan her üye onu, ilk yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıllık bir devre sonunda Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne göndereceği ve bu Müdürün tescil edeceği bir belge ile feshedebilir. Fesih, tescil tarihinden ancak bir yıl sonra muteber olacaktır.

2- Bu Sözleşmeyi onaylamış olan ve bundan evvelki fıkrada sözü edilen beş yıllık devrenin bitiminden itibaren bir yıl zarfında bu maddede de öngörülen fesih hakkını kullanmayan üye, yeniden 5 yıllık bir müddet için bağlanmış olacaktır. Ve daha sonra bu Sözleşmeyi, her beş yıllık devrenin bitiminde bu madde öngörülen şartlar altında feshedilebilecektir.

Madde-19

1- Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü , Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üyeleri tarafından kendisine bildirilen bütün onaylama ve fesihlerin tescil olduğunu Teşkilâtın bütün üyelerine bildirecektir.

./..

2- Genel Müdür kendisine gönderilen sözleşmenin ikinci onaylama belgesinin fesih olunduğunu teşkilât üyelerine bildirirken, bu sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında teşkilât üyelerinin dikkatini çekecektir.

Madde-20

Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü yukarıdaki maddelere uygun olarak tescil etmiş olduğu bütün onaylamalara ve fesihlere dair tam bilgileri Birleşmiş Milletler Andlaşmasının 102 nci maddesine uygun olarak tescil edilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ulaştırılacaktır.

Madde-21

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu gerekli gördüğü her seferinde, bu Sözleşmenin uygulanması hakkındaki bir raporu genel konferansa sunacak ve onun tamamen veya kısmen değiştirilmesi meselesinin konferans gündemine alınması lüzumu hakkında karar verecektir.

Madde-22

1- Konferansın bu sözleşmeyi tamamen veya kısmen değiştiren yeni bir sözleşme kabul halinde ve yeni sözleşme aksini öngörmediği takdirde:

a) Tadil edici yeni sözleşmenin bir üye tarafından onaylanması keyfiyeti, yukarıdaki 18 inci madde nazara alınmaksızın ve tadil edici yeni sözleşme yürürlüğe girmiş olmak kayıt ve şartiyle, bu sözleşmenin derhal ve kendiliğinden feshini gerektirecektir.

b) Tadil edici yeni sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren bu sözleşme yerlerin onaylanması artık açık bulundurulmayacaktır.

2- Bu Sözleşme; onu onaylayıp da tadil edici sözleşmeyi onaylamamış bulunan üyeler için her halde şimdiki şekil ve muhtevası ile yürürlükte olmakta devam edecektir.

Madde-23

Bu sözleşmenin İngilizce ve Fransızca metinleri aynı derecede muteberdir.

Çıkış Tarihi	Konusu ve Sözleşme No.	Türkiyenin Onay Tarihi ve Kanun No.
1961	MİLLETLERARASI ÇALIŞMA TEŞKİLATI GENEL KONFERANSININ KIRKBEŞİNCİ TOPLANTI DÖNEMİ SIRASINDA KABUL EDİLEN 116 SAYILI SÖZLEŞMENİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN	4.5.1967 862 Resmi Gazete 13.5.1967 12597

Madde 1- Sözleşmelerin uygulanmasiyle ilgili olarak Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından hazırlanacak raporlara dair hükümlerin yeknesak hale getirilmesi amaciyle, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Genel Konferansının ilk otuz iki toplantı döneminde kabul edilen sözleşmelerin kısmen değiştirilmesi için Konferansın 28 Haziran 1966 tarihinde Cenevrede yaptığı kırkbeşinci toplantı dönemi sırasında kabul edilen 116 sayılı Sözleşmenin onaylanması uygun bulunmuştur.

Madde 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür. 8,5.1967

Çıkış Tarihi	Konusu ve Sözleşme No.	Türkiyenin Onay Tarihi ve Kanun No.
1962	VATANDAŞLARLA VATANDAŞ OLMAYAN KİMSELERE SOSYAL GÜVENLİK KONUSUNDA EŞİT MUAMELE YAPILMASI HAKKINDA SÖZLEŞME	29.7.1971 1453 Resmi Gazete 9.6.1973 14559

Onaylanması 29.7.1971 tarihli ve 1953 sayılı kanunla uygun bulunan, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı'nın ilişik 118 sayılı"vatandaşlarla vatandaş olmayan kimselere sosyal güvenlik konusunda eşit muamele yapılması hakkındaki Sözleşme"nin onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 26.3.1973 tarihli ve ESGM (ESSD) 725.012-348 sayılı yazısı üzerine, 31.5.1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 2 ve 3 ncü maddelerine göre, Bakanlar Kurulunca 5.4.1973 tarihinde kararlaştırılmıştır.

118 SAYILI SÖZLEŞME

VATANDAŞLARLA VATANDAŞ OLMAYAN KİMSELERE SOSYAL GÜVENLİK KONUSUNDA EŞİT MUAMELE YAPILMASI HAKKINDA SÖZLEŞME

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Genel Konferansı,

./..

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulunun daveti üzerine 6 Haziran 1962 tarihinde Cenevre'de yaptığı 46 ncı toplantısında,

Toplantı gündeminin beşinci maddesini teşkil eden, vatandaşlarla vatandaş olmayan kimselere sosyal güvenlik konusunda eşit muamele yapılması hakkındaki çeşitli teklifleri kabul ederek,

Bu tekliflerin bir milletlerarası sözleşme şekline gelmesini kararlaştırarak,

Yirmisekiz Haziran bindokuzyüz altmış iki tarihinde, "1962 Sosyal Güvenlik eşit muamele sözleşmesi" olarak adlandırılacak olan aşağıdaki sözleşmeyi kabul etmiştir:

Madde-1

Bu Sözleşmede:

a) "Mevzuat" terimi, sosyal güvenlikle ilgili kanun ve tüzüklerle diğer mevzuat hükümlerini ifade eder;

b) "Yardımlar" terimi, bütün gelirler, emeklilik dul-yetim aylıkları, ödenekler ve diğer yardımlarla bunlara yapılan bütün zamları ve artırmaları içine alır;

c) "Geçici rejimler gereğince sağlanan yardımlar" ibaresi, uygulanan mevzuatın yürürlüğe girdiği tarihte belli bir yaşı aşmış olan kimselere sağlanan yardımlarla bir üyenin ülkesinin bugünkü sınırları dışında geçmiş olan süreler veyahut vukua gelmiş olaylar nazara alınmak suretiyle, geçici olarak sağlanan yardımları ifade eder,

d) "Cenaze yardımı" terimi, ölüm halinde bir defaya mahsus olarak ödenen paraları ifade eder;

e) "İkamet" terimi mutad ikameti ifade eder;

f) "Mevzuatla tespit olunan" terimleri, yukarıdaki (a) bendinde belirtilen milli mevzuatla veya bu mevzuat gereğince tespit olunan anlamındadır;

g) "Mülteci" terimi, mültecilerin statüsü hakkındaki 28 Haziran 1961 tarihli sözleşmenin birinci maddesinde bu terime verilen anlamdadır;

h) "Vatansız" terimi, vatansızların statüsü hakkındaki 28 Eylül 1954 tarihli sözleşmenin birinci maddesinde bu terime verilen anlamdadır.

Madde-2

1. Her üye, bu sözleşmede yazılı mükellefiyetleri, ülkesinde kendi vatandaşları hakkında fiilen uygulanmakta olan aşağıda yazılı sosyal güvenlik dallarından biri veya birkaçı bakımından kabul edebilir:

./..

(a) Sağlık yardımları,
(b) Hastalık ödenekleri,
(c) Analık yardımları,
(d) Malûllük yardımları,=
(e) Yaşlılık yardımları,
(f) Ölüm yardımları,
(g) İş kazaları ve meslek hastalıkları yardımları,
(h) İşsizlik yardımları,
(i) Aile yardımları,

2. Bu sözleşmeyi uygulayan her Üye, sözleşmenin hükümlerini, sözleşme mükellefiyetlerini kabul ettiği sosyal güvenlik dalları bakımından uygular.

3. Her Üye, hangi sosyal güvenlik dalı veya dalları için bu sözleşme mükellefiyetlerini kabul ettiğini tastik belgesinde belirtir.

4. Bu sözleşmeyi tastik eden her Üye, tastik belgesinde belirtilmemiş olan sosyal güvenlik dallarından bir veya birkaçı için sözleşme mükellefiyetlerini kabul ettiğini, sonradan Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne bildirebilir.

5. Yukarıdaki fıkrada öngörülen şekildeki taahhütler tastikin ayrılmaz parçası sayılır ve bildirildiği tarihten itibaren hüküm ifade eder.

6. Bu sözleşmenin uygulanmasında herhangi bir sosyal güvenlik dalı için sözleşme mükellefiyetlerini kabul eden her Üye, kendi mevzuatına göre, aşağıda yazılı yardımlar mahiyetinde kabul ettiği yardımlar varsa, bunları Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne bildirir.

a) Ya korunan kimselerle bunların işverenlerinin finansmana doğrudan doğruya katılmaları veya bir meslekte belli bir süre kadar çalışmış olma şartlarına bağlı olarak sağlanan yardımlar dışındaki yardımlar;
b) Geçici rejimler gereğince sağlanan yardımlar.

7. Yukarıdaki fıkra gereğince yapılacak bildirme ya sözleşmenin onanması sırasında veya bu maddenin 4 üncü fıkrası gereğince yapılacak bildiri sırasında, sonradan yürürlüğe giren bir mevzuat bahis konusu olduğu takdirde de bu mevzuatın kabul edildiği tarihten itibaren üç ay içinde yapılır.

Madde-3

1. Bu Sözleşmeyi uygulayan her Üye, sözleşme mükellefiyetlerini kabul ettiği sosyal güvenlik dallarında, ülkesinde, bu sözleşmeyi uygulayan diğer üye Devletler vatandaşlarına, sosyal güvenliğe tabi olma ve yardımlardan yararlanmağa hak kazanma bakımlarından, kendi vatandaşlariyle eşit işlem yapar. ./..

2. Ölüm yardımları bahis konusu olduğunda, eşit işlem, sözleşmeyi tasdik eden diğer bir üye devlet vatandaşının haksahibi kimselerine bu kimselerin vatandaşlık durumuna bakılmaksızın sağlanır.

3. Şu kadar ki, üye, herhangi bir sosyal güvenlik dalında bir mevzuata sahip olmakla beraber bu mevzatın uygulanmasında o üyenin vatandaşlarına kendi vatandaşlarıyla eşit işlem yapmayan diğer bir üye devletin vatandaşları hakkında, söz konusu sosyal güvenlik dalı bakımından bu maddenin yukarıdaki fıkraları hükümlerini uygulamayabilir.

Madde-4

1.- Yardımlardan yararlanma bakımından eşit muamele, ikamet şartına bağlı olmaksızın sağlanır. Şu kadar ki, diğer bir üye devletin mevzuatına göre, belli bir sosyal güvenlik dalında yardımlardan yararlanmak için o üyenin ülkesinde ikamet şartı bulunduğu takdirde, o üye devlet vatandaşlarının söz konusu sosyal güvenlik dalı yardımlarından yararlandırılmaları ikâmet şartına bağlanabilir.

2. Yukarıdaki fıkra hükmünün istisnası olarak, ikinci maddenin 6.(a) fıkrasında sözü edilen yardımlardan (sağlık yardımları, hastalık ödenekleri, iş kazalariyle meslek hastalıkları yardımları ve aile yardımları hariç) yararlanabilmek için, ilgilinin, ölüm yardımları bahis konusu olduğunda da ölen kimsenin mevzuatına göre yardım talep edilen üye devletin ülkesinde aşağıda yazılı sürelerden daha uzun olmamak üzere tesbit edilecek bir süre kadar ikâmet etmiş olması şartı konulabilir;

a) Analık ve işsizlik yardımları için, yardım talep tarihinden hemen önce 6 ay,

b) Malûllük yardımları için, yardım talep tarihinden, ölüm yardımları için de ölüm tarihinden hemen önce aralıksız olarak 5 yıl,

c) Yaşlılık yardımları için 18 yaşından sonra 10 yıl,- bu on yılın aralıksız olarak 5 yılının yardım talep tarihinden hemen önce olması istenebilir-

3. Geçici rejimler gereğince sağlanan yardımlar için özel hükümler öngörülebilir.

4. Yardımlarda tekerrürü önlemek için gerekli hükümler, ihtiyaca göre, ilgili üyeler arasında yapılacak özel anlaşmalarla düzenlenir.

Madde-5

1. Bu fıkrada yazılı sosyal güvenlik dallarından biri veya birkaçı için bu sözleşme mükellefiyetlerini kabul eden her üye, 4. madde hükümlerine ilâveten gerek kendi vatandaşları gerekse aynı sosyal güvenlik dalı için sözleşme mükellefiyetlerini kabul etmiş olan diğer üye devletler vatandaşlarını yabancı bir memlekette ikamet etmeleri halinde de, malûllük, yaşlılık, ölüm ve cenaze yardımları ile iş kazası ve meslek ./.

hastalığı sebebiyle bağlanan gelirlerin ödenmesini 8.madde uyarınca ihtiyaca göre alınacak tedbirler mahfuz olmak kaydiyle temin eder.

2. Şu kadar ki, yabancı bir memlekette ikamet halinde, ikinci maddenin 6.(a) fıkrasında belirtilen mahiyetteki malûllük, yaşlılık ve ölüm yardımlarının ödenmesi, ilgili üyelerin 7.maddede öngörülen, hakların mahfuz tutulması sistemine katılmaları şartına bağlanabilir.

3. Bu madde hükümleri geçici rejimler gereğince sağlanan yardımlar hakkında uygulanmaz.

Madde-6

Aile yardımları için bu Sözleşme mükellefiyetlerini kabul eden her üye, 4.madde hükümlerine ilâveten gerek kendi vatandaşları gerekse aynı sosyal güvenlik dalı için sözleşme mükellefiyetlerini kabul etmiş olan diğer üye devletler vatandaşlarının bu üye devletlerden birinin ülkesinde ikâmet eden çocukları dolayısıyle çocuk zamlarının ödenmesini, ilgili üyeler arasında anlaşmak suretiyle tesbit edilecek şartlar ve limitler dahilinde temin eder.

Madde-7

1. Bu sözleşmeyi uygulayan Üyeler, sözleşme mükellefiyetlerini kabul ettikleri sosya l güvenlik dallarında,kendi mevzuatları gereğince bu sözleşmeyi uygulayan üye Devletler vatandaşlarının hak kazandıkları yardımlarla ileride hak kazanacakları yardımların mahfuz tutulmasını sağlıyan bir sisteme katılmağa, ilgili Üyeler arasında 8 inci madde hükümleri uyarınca tespit olunacak şartlar mahfuz olmak kaydıyla, gayret ederler.

2. Bu sistem, başlıca yardım hakkının doğması, idamesi ve alınması ile yardım tutarının hesaplanmasında sigortalılık, çalışma veya ikamet süreleriyle muadil sürelerin toplanmasını öngörecektir.

3. Bu suretle bağlanan malûllük, yaşlılık ve ölüm yardımlarının mali yükü ilgili Üyeler arasında anlaşma suretiyle tespit edilecek usullere göre, ya Üyeler arasında paylaştırılacak veya yardım gören kimse hangi Üyenin ülkesinde ikamet ediyorsa o Üye tarafından karşılanacaktır.

Madde-8

Bu sözleşmeyi uygulayan Üyeler, 5 ve 7 nci maddeler hükümlerinden doğan mükellefiyetlerini, ya muhacirlerin aylık haklarının mahfuz tutulması hakkındaki 1935 tarihli sözleşmeyi tastik ederek, veya karşılıklı bir anlaşma akdetmek suretiyle o sözleşme hükümlerini kendi aralarında uygulayarak veyahut söz konusu mükellefiyetlerin yerine getirilmesini sağlamak üzere hazırlanacak iki veya çok taraflı diğer herhangi bir vesika vasıtasiyle ifa edebilirler. ./..

Madde-9

Üyeler, aralarında yapacakları özel anlaşmalarla, başka Üyelerin hak ve mükellefiyetlerine halel gelmemek şartiyle ve kazanılmış haklarla ileride kazanılacak hakların, genel olarak, en az bu sözleşmede öngörülen şartlar kadar müsait şartlarla muhafazası temin edilmek kaydiyle, bu sözleşme hükümlerinden ayrılabilirler.

Madde-10

1. Bu sözleşme hükümleri mültecilerle vatansızlar hakkında, mütekabiliyet şartı aranmaksızın uygulanır.

2. Bu sözleşme Devlet memurlarını kapsayan özel rejimlerle harpten zarar gören kimseleri kapsayan özel rejimlere ve sosyal yardım sistemlerine uygulanmaz.

3. Bu sözleşme, hiçbir Üyeyi, milletlerarası anlaşmalar gereğince kendi milli sosyal güvenlik mevzuatından hariç tutulmuş olan kimseler hakkında sözleşme hükümlerini uygulamaya mecbur tutmaz.

Madde-11

Bu sözleşmeyi uygulayan Üyeler, gerek sözleşme hükümlerinin gerekse milli sosyal güvenlik mevzuatlarının uygulanmasını kolaylaştırmak için gerekli idari yardımları karşılıklı ve ücretsiz olarak yaparlar.

Madde-12

1. Bu sözleşme, ilgili Üye için, herhangi bir sosyal güvenlik dalı bakımından yürürlüğe girdiği tarihten önce o sosyal güvenlik dalından yapılması gereken yardımlar hakkında, uygulanmaz.

2. Bu sözleşmenin ilgili Üye için herhangi bir sosyal güvenlik dalı bakımından yürürlüğe girdiği tarihten önce vukubulmuş olaylar sebebiyle yürürlük tarihinden sonraki sürelere ait olmak üzere o sosyal güvenlik dalından yapılması gereken yardımlar hakkında ne şekilde uygulanacağı çok taraflı veya iki anlaşmalarla, bu anlaşmaların yapılmaması halinde de ilgili Üyenin mevzuatı ile tespit edilir.

Madde-13

Bu sözleşme, mevcut sözleşmelerden herhangi birinin tadili olarak kabul edilemez.

Madde-14

Bu sözleşmenin tastik olunduğu Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne bildirilir, o da bunu tescil eder.

Madde-15

1.Bu sözleşme, yalnız, sözleşmeyi tastik ettikleri Genel Müdür tarafından tescil edilmiş olan Milletlerarası Çalışma Teşkilâtına üye Devletleri bağlar.

2. Sözleşme, iki Üyenin sözleşmeyi tastik etmiş olduklarının Genel Müdür tarafından tescil edildiği tarihten itibaren 12 ay sonra yürürlüğe girer.

3. Bunu takiben sözleşme, her Üye için, sözleşmeyi tastik ettiğinin tescil edildiği tarihten itibaren 12 ay sonra yürürlüğe girer.

Madde-16

1. Bu sözleşmeyi tastik etmiş olan her Üye sözleşmenin ilk olarak yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on yıllık bir sürenin sonunda, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderecegi ve Genel Müdür tarafından tescil edilecek bir bildiri ile sözleşmeyi feshedebilir. Fesih, tescil edildiği tarihten itibaren bir yıl sonra muteber olur.

2.Bu Sözleşmeyi tastik etmiş olan ve bu maddede öngörülen fesih hakkını yukarıdaki fıkrada belirtilen on yıllık sürenin sonundan itibaren bir yıl içinde kullanmayan her Üye yeniden on yıllık bir devre için bağlanmış olur ve bundan sonra, sözleşmeyi her on yıllık devrenin sonunda bu maddede yazılı şartlarla, feshedebilir.

Madde-17

1.Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Teşkilatın Üyeleri tarafından kendisine gönderilecek tescil edilen bütün tastik ve fesih bildirilerini Milletlerarası Çalışma Teşkilatının bütün Üyelerine haber verir.

2. Genel Müdür, ikinci tastik bildirisinin tescil edildiğini Teşkilâtın üyelerine duyururken, sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih üzerine üyelerin dikkatini çeker.

Madde-18

Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, yukarıdaki maddelere göre tescil edeceği bütün tastik ve fesih bildirileri hakkında, birleşmiş Milletler Anayasasının 102 nci maddesi gereğince tescil olunmak, üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tam bilgi verir.

Madde-19

Milletlerarası Çalışma Bürosunun Yönetim Kurulu, lüzum göreceği zamanlarda, Çalışma Genel Konferansına bu sözleşmenin uygulanması hakkında bir rapor verir ve sözleşmenin tamamının veya bir kısmının değiştirilmesinin konferans gündemine alınmasına lüzum olup olmadığını tetkik eder.

./..

Madde-20

1. Konferansca bu sözleşmenin tamamını veya bir kısmını değiştiren yeni bir sözleşme kabul edildiği ve yeni sözleşmede aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde:

a) Yeni sözleşme bir Üye tarafından tasdik edilince, mezkûr sözleşme yürürlüğe girmiş olmak şartiyle, yukarıdaki 16 madde hükümlerine bakılmaksızın, bu sözleşme derhal ve bütün hukukiyle feshedilmiş olur.

b) Bu Sözleşme, yeni sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra, Üyelerin tasdikine açık olmaz.

2. Bu sözleşmeyi tastik eden fakat onu değiştiren yeni sözleşmeyi tastik etmiyen Üyeler için bu sözleşme, şekil ve muhteva bakımından, yürürlükte kalır.

Madde-21

Bu sözleşmenin fransızca ve İngilizce metinleri aynı derecede muteberdir.

Çıkış Tarihi	Konusu ve Sözleşme No.	Türkiyenin Onay Tarihi ve Kanun No.
1963	MAKİNALARIN GEREKLİ KORUNMA TERTİBATI İLE TEÇHİZİNE DAİR 119 SAYILI SÖZLEŞME	23.5.1967 872 Resmi Gazete 22.8.1967 12680

1963 yılında Cenevre'de 47 nci Milletlerarası Çalışma Konferansınca kabul edilen ve 23 Mayıs 1967 tarihli ve 872 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ilişik "Makinalardan Korunmayla ilgili 119 sayılı Milletlerarası Çalışma Sözleşmesi"nin onaylanması; Çalışma Bakanlığının 10.6.1967 tarihli ve 812-5a-119/2349 sayılı yazısı üzerine, 31.5.1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin 1 inci fıkrasına göre, Bakanlar Kurulunca 19.6.1967 tarihinde kararlaştırılmıştır.

MAKİNALARIN GEREKLİ KORUNMA TERTİBATI İLE TEÇHİZİNE DAİR 119 SAYILI SÖZLEŞME

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından Cenevre'de toplantıya davet edilerek, 5 Haziran 1963 te 47 nci toplantısını yapan Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Genel Konferansı, toplantı gündeminin dördüncü maddesini teşkil eden, münasip bir şekilde muhafaza tertibatı bulunmayan makinaların satışı, kiralanması ve kullanılmasının yasaklanması ile ilgili çeşitli tekliflerin kabulüne ve bu tekliflerin Milletlerarası bir Sözleşme şeklini almasına karar verdikten sonra, bindokuz yüz altmış üç yılı Haziran ayının işbu yirmi beşinci günü, Makinaların gerekli korunma tertibatı ile teçhizine dair 1963 Sözleşmesi adını taşıyacak olan aşağıdaki Sözleşmeyi kabul eder: /..

BÖLÜM: I
Genel Hükümler

Madde 1

1. İnsangücü dışında mihaniki güçle işleyen yeni veya müstamel bütün makinalar bu Sözleşmenin uygulanması bakımından makina addedilecektir.

2. Her memleketin yetkili makamı, insangücü ile işletilen yeni veya müstamel makinaların işçilere bedeni bir tehlike arzedip etmediğini ve bunun derecesini tayin ederek söz konusu makinaların, bu Sözleşmenin uygulanması bakımından makina sayılıp sayılmayacağına karar verecektir. Bu husustaki kararlar, ilgili işveren ve işçiler en fazla temsil kaabiliyetini haiz teşekkülleriyle yapılacak istişareyi müteakip alınacaktır. Bu teşekküllerden herhangi birisi tarafından böyle bir istişare teşebbüsüne geçilebilir.

3. Bu Sözleşme hükümleri:

a) Hareket halinde iken sevk ve idare ile vazifeli personelin emniyeti bahis konusu olduğu nispette karayollarında veya raylarda işleyen vasıtalara;

b) Çalışmakta olanların emniyeti söz konusu edildiği nispette müteharrik zirai makinalara;

uygulanır.

BÖLÜM: II

Satış, kiralama, diğer herhangi bir surette elden çıkarma ve teşhir

Madde-2

1. Bu maddenin 3 ve 4 üncü fıkralarında tehlike durumları belirtilen makinaların, münasip muhafaza tedbirleri alınmaksızın satışı ve kiralanması milli mevzuatla yasaklanır veya aynı derecede etkili diğer tedbirlerle mani olunur.

2. Bu maddenin 3 ve 4 üncü fıkralarında tehlike durumları belirtilen ve münasip muhafaza tertibatı bulunmayan makinaların, herhangi bir surette elden çıkarılmasına ve teşhirine, yetkili makamlarca milli mevzuatla tespit edilen muayyen tedbirlerle veya aynı derecede etkili diğer yollarla mani olunur. Bununla beraber, bir makinanın teşhiri sırasında gösteri yapmak maksadı ile, geçici olarak muhafaza tertibatının kaldırılması, ilgililerin her türlü tehlikeden korunması için özel tedbirlere başvurulması kaydiyle, işbu hüküm ihlâl edilmiş sayılmaz.

3. Makinaların muharrik kısımları üzerinde çıkıntı yapan ve hareket halinde iken bunlarla temas haline geçen şahıslar için de tehlikeli olduğu yetkili makam tarafından tayin edilen bütün vidalar, civatalar ve

./..

ve anahtarlar, mümasil diğer parçalar bu tehlikeleri önleyecek şekilde imal edilecek, içeri alınacak veya kapatılacaktır.

4. Hareket halindeyken temasa geçen şahıslar için de tehlike tevlit edebileceği yetkili makam tarafından tayin olunan, bütün volanlar, dişliler, koniler, sürtme ile dönen silindirler, mil, çivileri, makaralar, kayışlar, zincirler, pinyonlar, sonsuz vidalar, biyeller, ve sürgü blokları ile miller (Her iki uç dahil) ve hareket eden diğer nakil aksamı, bu tehlikeleri önleyecek şekilde imal edilecek veya muhafaza olunacaktır. Makinaların kumanda mahalleri keza her türlü tehlikeyi önleyecek surette imal edilecek veya muhafaza olunacaktır.

Madde-3

1. 2 nci madde hükümleri:

a) İmal olunuş tarzları bakımından, münasip bir muhafaza tertibatı alanlarla aynı emniyeti sağlayan;

b) Tesis tarzları veya konuldukları yer bakımından aynı emniyeti sağlayan makinalara veya bunların adı geçen 2 nci maddede belirtilen tehlikeli kısımlarına uygulanmaz.

2. Makinaların imal ediliş tarzları, normal emniyet normlarına uyulmak kaydiyle, bakım, yağlama, çalışan aksamın değiştirilmesi ve ayarlama ameliyeleri esnasında, 2 nci maddenin 3 ve 4 üncü fıkralarındaki şartların yerine getirilmemiş olmasını icap ettiriyorsa sırf bu yüzden mezkur makinalar 2 nci maddenin 1 inci fıkrasında derpiş olunan satış, kiralama, diğer her türlü elden çıkarma yasağına tabi tutulmaz.

3. Makinaların depolanması veya kullanılmaz bir halde bir tarafa bırakılması veyahut kullanılır bir hale getirilmesi için bunların satışına ve diğer herhangi bir şekilde elden çıkarılmasına 2 nci madde hükümleri mani değildir. Bununla beraber bu makinalar, 2 nci maddede öngörülen şartlar yerine getirilmedikçe, depolanmalardan veya kullanılır bir hale getirilmesinden sonra satılamaz, kiralanamaz veya herhangi bir şekilde elden çıkarılamaz veyahut teşhir edilemezler.

Madde-4

2 nci madde hükümlerinin tatbik mecburiyeti satıcı, kiracı, makineyi herhangi bir surette elden çıkaran şahsa, veya teşhir edene ve bazı hususi hallerde milli mevzuata uygun olarak, bunların temsilcilerine aittir. Makinaların satışını, kiralanmasını, herhangi bir surette elden çıkarılmasını veya teşhirini yapan imalatçıya da aynı vecibeler tahmil edilir.

Madde-5

1. Herhangi bir üye, 2 nci madde hükümlerine geçici olarak istisna tanıyabilir.

./..

2. Bu şekilde geçici olarak tanınan istisnanın süresi, hiç bir halde Sözleşmenin ilgili üye hakkında yürürlüğe girmesinden itibaren üç yılı geçemez. Söz konusu istisnaların şartları ile müddeti milli mevzuatla tayin edilecek veya aynı derecede etkili diğer yollarla kararlaştırılacaktır.

3. Yetkili makam, bu maddenin uygulanmasında, ilgili işveren ve işçilerin fazla temsil kabiliyetini haiz teşekkülleriyle icabında, imalatçılara ait teşekküllerle istişare edecektir.

BÖLÜM: III

Kullanma

Madde-6

1. Çalışan aksamı dahil, makinaların tehlikeli kısımlarından her hangi bir lüzumlu muhafaza tertibatı olmadığı takdirde, bunların kullanılması milli mevzuata veya aynı derecede etkili diğer yollarla mennedilebilir. Bununla beraber, bu şekil menetme, keyfiyeti makinaların kullanılmasını önlemeksizin tam manasıyla yerine getirilemiyorsa, o zaman bu kullanmanın müsaadesi nisbetinde uygulanır.

2. Makinalar, milli kaideler ve iş güvenliği ve Hıfzıssıhha normlarına halel gelmeyecek bir şekilde muhafaza edilecektir.

Madde-7

6.madde hükümlerini uygulamak mecburiyeti işverene aittir.

Madde-8

1. 6.madde hükümleri, imal ve tesis ediliş tarzları veya bulundukları yer bakımından, özel bir muhafaza tertibatını icabettirmeyen makinalarına veya bunların aksamına uygulanmaz.

2. 6. ve 11. nci madde hükümleri, makinelerin veya bunların aksamının normal güvenlik normlarına uygun olarak yapılan bakım, yağlama, çalışan kısımlarını değiştirme veya ayarlama ameliyelerine mani teşkil etmez.

Madde-9

1. Herhangi bir üye, 6.madde hükümlerine geçici olarak istisna tanıyabilir.

2. Bu şekilde geçici olarak tanınan istisnanın süresi, hiç bir halde sözleşme ile ilgili üye hakkında yürürlüğe girmesinden itibaren 3 yılı geçemez. Söz konusu istisnaların şartları ile müddeti milli mevzuatla tayin edilecek veya aynı derecede etkili diğer yollarla kararlaştırılacaktır.

3. Yetkili makam, bu maddenin uygulanmasında, ilgili işveren ve ./..

işçilerin en fazla temsil kabiliyetini haiz teşekkülleriyle istişare edecektir.

Madde-10

1. İşveren, makinaların muhafazasıyla ilgili milli mevzuat hakkında işçileri haberdar edecek tedbirleri alacaktır. İşveren aynı zamanda, bu makinaların kullanılmasından mütevellit tehlikelerden, bu hususta önceden alınacak tedbirlerden ve münasip bir şekilde, işçileri haberdar edecektir.

2. İşveren, bu sözleşmenin istihdaf ettiği makinalarda çalışan işçileri tehlikeye sokmayacak muhit şartlarını tayin ve idamesini sağlayacaktır.

Madde-11

1. Bir muhafaza tertibatı ile mücehhez olmayan bir makineyi hiç bir işçi kullanamaz. Hiç bir işçiden bahis konusu muhafaza tertibatı bulunmayan bir makinayı kullanması istenemez.

2. Hiç bir işçi kullandığı bir makinanın mücehhez olduğu muhafaza tertibatını tesirsiz hale getiremez. Keza, işçiler tarafından kullanılacak olan herhangi bir makinanın muhafaza tertibatı tesirsiz hale getirilemez.

Madde-12

Bu sözleşmenin onanması işçilerin milli, sosyal güvenlik veya sosyal sigorta mevzaatı ile tanınan haklarını ihlâl edemez.

Madde-13

Bu Sözleşmenin, işveren ve işçilerin yükümlülükleri ile ilgili işbu bölüm hükümleri, yetkili makam tarafından karar verildiği takdirde ve bu makamın tayin edeceği nisbette serbest iş sahibi olan işçilere de uygulanır.

Madde-14

Bu Sözleşmenin, bu bölümünün uygulanması bakımından "işveren" deyimi, icabında, milli mevzuatın kastettiği manâdaki işverenin mümessilini de içine alır.

BÖLÜM: IV
Uygulama Tedbirleri

Madde-15

Bu Sözleşme hükümlerinin etkili bir tarzda uygulanmasını sağlayacak, münasip müeyyidelerle ilgili hükümler de dahil, bütün lüzumlu tedbirler alınacaktır.

2. Bu sözleşmeyi onayan her üye, münasip denetleme servislerini, sözleşme hükümlerinin uygulanmasını kontrolle veya uygun bir denetlemenin sağlanmış olduğunu araştırmakla vazifelendirir. ./..

Madde-16

Bu sözleşme hükümlerini uygulama alanına koyacak olan her milli mevzuat, yetkili makamca, ilgili işveren ve işçilerin en fazla temsil kaabiliyetini haiz teşekkülleriyle ve icabında, imalâtçıların teşekkülleriyle istişare edildikten sonra kaleme alınacaktır.

BÖLÜM: V
Kapsam

Madde-17

1. Bu Sözleşme hükümleri, sözleşmeyi onayan üye tarafından ek bir beyanla uygulama alanı kısıtlanmadığı takdirde, bütün ekonomik faaliyet kollarını kapsar.

2. Bu şekilde Sözleşme hükümlerinin uygulama alanının kısıtlandığına dair bir beyanda bulunulması halinde:

a) Sözleşme hükümleri, en azından yetkili makamca iş teftiş servisleri ve ilgili işveren ve işçilerin en fazla temsil kabiliyetini haiz teşekkülleriyle istişare edilmesini müteakip mühim miktarda makine kullandığı anlaşılan işyerlerine veya ekonomik faaliyet kollarına uygulanır.

b)Üye, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı statüsünün 22.maddesi uyarınca vereceği raporlarda, bu Sözleşme hükümlerinin daha geniş alanda uygulanmasında ne gibi gelişmeler kaydedildiğini belirtir.

3. Bu Maddenin birinci fıkrası yanında beyanda bulunan her üye, daha sonraki bir beyanla, söz konusu beyanı tamamen veya kısmen her zaman iptal edilebilir.

BÖLÜM:VI.
Son Hükümler

Madde-18

Bu Sözleşmenin kesin onama belgeleri Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilecek ve onun tarafından tescil edilecektir.

Madde-19

1. Bu Sözleşme, ancak onama belgeleri Genel Müdür tarafından tescil edilmiş olan Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üyelerini bağlayacaktır.

2. Bu Sözleşme, iki üyenin onama belgesi Genel Müdür tarafından tescil edildiği tarihten oniki ay sonra yürürlüğe girecektir.

3. Daha sonra bu Sözleşme, onu onayan her üye için, onama belgesi tescil edildiği tarihten oniki ay sonra yürürlüğe girecektir.

Madde-20

1.Bu Sözleşmeyi onayan her üye, onu, ilk yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on yıllık bir devre sonunda, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel

./..

Müdürüne göndereceği ve bu Müdürün tescil edeceği bir belge ile feshedebilir. Fesih, tescil tarihinden ancak bir yıl sonra muteber olacaktır.

2. Bu sözleşmeyi onamış olup da onu, bundan evvelki fıkrada sözü edilen On yıllık devrenin bitiminden itibaren bir yıl zarfında bu madde gereğince feshetme ihtiyarını kullanmayan her üye yeniden on yıllık bir müddet için bağlanmış olacak ve bundan sonra bu Sözleşmeyi, her on yıllık devre bitince, bu maddede derpiş edilen şartlar içinde feshedilebilecektir.

Madde-21

1. Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Teşkilât üyeleri tarafından kendisine bildirilen bütün onama, beyan ve fesihlerin tescil edildiğini Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının bütün üyelerine tebliğ edecektir.

2. Genel Müdür kendisine gönderilen sözleşmenin ikinci onama belgesinin tescil edildiğini Teşkilat üyelerine tebliğ ederken, bu Sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında teşkilât üyelerinin dikkatini çekecektir.

Madde-22

Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, yukardaki maddeler gereğince tescil etmiş olduğu bütün onama, beyan ve fesihlere dair tam bilgileri, Birleşmiş Milletler Andlaşmasının 102 nci maddesi uyarınca tescil edilmek üzere Birleşmiş Milletler Sekreterine ulaştıracaktır.

Madde-23

Bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren her on yıllık bir devre zarfında, Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu, bu Sözleşmenin uygulanması hakkındaki raporu Genel Konferansa sunacak ve onun tamamen veya kısmen değiştirilmesi meselesini Konferans gündemine alınıp alınmaması hususunu inceleyecektir.

Madde-24

1. Konferansın bu sözleşmeyi tamamen veya kısmen değiştiren yeni bir sözleşmeyi kabul etmesi halinde ve yeni sözleşme aksini öngörmediği takdirde:

a) Tadil edici yeni Sözleşmenin bir üye tarafından onanması keyfiyeti, yukardaki 20 nci madde nazara alınmaksızın ve tadil edici yeni sözleşme yürürlüğe girmiş olmak kayıt ve şartiyle, bu sözleşmenin derhal ve kendiliğinden feshini tazammun edecektir.

b) Tadil edici yeni sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren bu Sözleşme üyelerin onamasına artık açık bulundurulmayacaktır.

./..

2. Bu sözleşme, onu onayıp da tadil edici sözleşmeyi onamamış bulunan üyeler için her halde şimdiki şekil ve muhtevasıyla muteber olmakta devam edecektir.

Madde-25

Bu sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinleri aynı derecede muteberdir.

Çıkış Tarihi	Konusu ve Sözleşme No.	Türkiye'nin Onay Tarihi ve Kanun No.
1964	İstihdam Politikasıyla ilgili 122 sayılı sözleşme	9.11.1976 2027 Resmi Gazete 23.10.1977 16093

9 Kasım 1976 tarih ve 2027 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan, Uluslararası Çalışma Teşkilatı'nın 1964 yılında aktedilen 48 nci Konferansında kabul olunan ilişik "İstihdam Politikasıyla ilgili Sözleşme" nin onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 4/8/1977 tarihli ve UESG (UESD) 152. 540/983 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 ncü ve 5 nci maddelerine göre, Bakanlar Kurulunca 29/8/1977 tarihinde kararlaştırılmıştır.

İSTİHDAM POLİTİKASIYLA İLGİLİ
122 SAYILI SÖZLEŞME

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından Cenevre'ye davet edilerek, orada 17 Haziran 1964'de kırksekizinci toplantısını yapan Millerlerarası Çalışma Teşkilatı Genel Konferansı,

Filadelfiya Beyannamesinin, Milletlerarası Çalışma Teşkilatının, dünyanın çeşitli ülkelerinden tam istihdam ve hayat seviyesini yükseltmeyi gerçekleştirecek kendine özgü programları uygulama alanına konulmasına yardımcı olmak yükümlülüğünü alenen tanıdığını ve Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Statüsü girişinin işsizlikle savaş yapılmasını ve uygun geçim koşulları sağlamayan bir ücret teminatını öngördüğünü,

Bu Beyannamenin "ırk,inanç ve cinsiyetleri ne olursa olsun, bütün insanlar, maddi ilerlemelerin ve manevi gelişmelerin, serbestlik, şeref ve haysiyet, iktisadi güvenlik içinde ve eşit şanslarla takip etmek hakkına maliktirler" şeklinde ifade edilen ana hedefin ışığında, iktisadi ve mali politikaların istihdam politikası üzerindeki yankılarını inceleme ve göz önünde bulundurma görevinin Milletlerarası Çalışma Teşkilatı'na ait olduğunu,

İnsan hakları beyannamesinin "Her şahsın, çalışma ve işini serbestçe seçme, eşit ve elverişli çalişma koşulları ve işsizliğe karşı korunma hakkına maliktir." ilkesini.

Nazara alarak,

İstihdam politikasıyla doğrudan doğruya ilgili mevcut Milletlerarası Sözleşme ve Tavsiyenamelerin, özellikle İş ve İşçi Bulma Servisi kurulmasına dair 1948 sözleşme ve tavsiyenamesi, mesleğe yöneltmeyle ilgili 1949 tavsiyenamesi, mesleki eğitim hakkında 1962 tavsiyenamesi ve iş ve meslek bakımından ayırım hakkında 1958 sözleşme ve tavsiyenamesi hükümlerine işaret ederek,

Bu belgelerin, tam ve verimli istihdama ve serbestçe seçilmiş işe dayalı bir iktisadi gelişmeyi hedef tutan Milletlerarası daha geniş bir program metni içinde yer verilmesi gerekeceğini göz önünde bulundurarak,

Toplantı gündeminin sekizinci maddesine dahil istihdam politikasıyla ilgili çeşitli teklifleri kabul etmeye ve bu tekliflerin Milletlerarası bir sözleşme şeklini alması gerekeceğine karar verdikten sonra,

Bindokuzyüzaltmışdört yılının dokuz temmuz günü İstihdam Politikası 1964 Sözleşmesi şeklinde adlandırılacak olan aşağıdaki sözleşmevi kabul etmiştir.

Madde-1

1. İktisadi gelişme ve kalkınmayı teşvik etmek, hayat sevivesini yükseltmek, iş gücü ihtiyaçlarını karşılamak ve işsizlik ve eksik istihdam sorununu çözümlemek amacıyla, her üye tam ve verimli istihdama ve işin serbestçe seçilmesine matuf aktif bir politikayı esas bir gaye olarak ele alacak ve uygulayacaktır.

2. Bu politika:

a) Açıkta ve iş arayan herkese iş sağlanmasını,

b) Bu işin, imkan nisbetinde verimli olmasını,

c) İşin serbestçe seçilmesini ve her işçinin kendisine elverişli bir işte çalışması için gerekli nitelikleri kazanmasını, bu işte ırk, renk, cinsiyet, din, politik düşünce, milli veya sosyal menşe ne olursa olsun niteliklerini ve istidatlarını kullanmasını,

sağlamak amacına yönelmiş olacaktır.

3. Bu politika, iktisadi gelişme düzey ve aşamasını, istihdam hedefleri ve diğer iktisadi sosyal hedefler arasında mevcut ilişkileri göz önünde bulunduracak ve milli koşullara ve uygulamalara göre kabul edilen metodlarla yürütülecektir.

Madde-2-

Her üye ülkenin koşullarına göre kabul edilen yöntemlerle ve bu yöntemlerin elverişliliği ölçüsünde:

a) Koordine iktisadi ve sosyal bir politika çerçevesinde, 1 nci maddede sözü geçen hedeflere ulaşmak amacıyla kabul olunan tedbirlerin muntazaman tayin edecek ve gözden geçirecek,

b) İcabında, programlar hazırlanması da dahil, bu tedbirlerin uygulanması için lüzum gösterilebilecek yöntem ve kurallar koyacaktır.

Madde-3-

Bu sözleşmenin uygulanmasında, istihdam konusundaki tecrübe ve görüşlerinin noksansız olarak göz önünde tutulabilmesi, bu politikaların tayininde tam bir işbirliği yapılabilmesi ve bu politikalara da anaklar bulunmasına yardımcı olunabilmesi için alınacak tedbirlerle ilgili çevrelerin temsilcilerine ve özellikle işveren ve işçi temsilcilerine danışılacaktır.

Madde-4-

Bu sözleşmenin resmi onaylama belgeleri Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü'ne gönderilecek ve onun tarafından tescil edilecektir.

Madde-5-

1. Bu sözleşme ancak onaylama belgeleri Genel Müdür tarafından tescil edilmiş olan Milletlerarası Çalışma Teşkilatı üyelerini bağlayacaktır.

2. Bu sözleşme, 2 üyenin onaylama belgesi Genel Müdür tarafından tescil edildiği tarihden 12 ay sonra yürürlüğe girecektir.

3. Bundan sonra, bu sözleşme onu onaylayan her üye için onaylama belgesi tescil edildiği tarihden 12 ay sonra yürürlüğe girecektir.

Madde-6-

1. Bu sözleşmeyi onaylayan üye, onu, ilk yürürlüğe girdiği tarihden itibaren 10 yıllık bir devre sonunda Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü'ne göndereceği ve bu müdürün tescil edeceği bir belge ile feshedebilir. Fesih tescili tarihinden ancak 1 yıl sonra geçerli olacaktır.

2. Bu sözleşmeyi onaylamış olup da, bundan evvelki fıkrada sözü edilen 10 yıllık devrenin bitiminden itibaren bir yıl zarfından bu maddede öngörüldüğü şekilde feshetme hakkını kullanmayan her üye, yeniden 10 yıllık bir müddet için bağlamış olacak ve bundan sonra bu sözleşmeyi, her 10 yıllık devre bitince bu maddede öngörülen koşullar içinde feshedebilecektir.

Madde-7-

1. Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Milletlerarası Çalışma Teşkilatı üyeleri tarafından kendisine bildirilen bütün onaylama ve fesih belgelerinin tescil edildiğini Teşkilatın bütün üyelerine bildirecektir.

2. Genel Müdür kendisine gönderilen ikinci onaylama belgesinin tescil edildiğini teşkilat üyelerine bildirirken, sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında teşkilat üyelerinin dikkatini çekecektir.

Madde-8-

Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, yukarıda maddelere uygun olarak tescil etmiş bulunduğu bütün onaylama ve fesihler hakkındaki tam bilgileri Birleşmiş Milletler Andlaşmasının yüzikinci maddesi uyarınca tescil edilmek üzere Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ulaştıracaktır.

Madde-9-

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu gördüğü her seferinde bu sözleşmenin uygulanması hakkında Genel Konferansa bir rapor sunacak ve onun tamamen veya kısmen değiştirilmesi konusunun Konferans gündemine alınması gerekip gerekmeyeceğini inceleyecektir.

Madde-10-

1. Konferansın bu sözleşmeyi tamamen veya kısmen değiştiren yeni bir sözleşme kabul etmesi halinde ve yeni sözleşme aksini öngörmedikçe,

a) Tadil edici yeni sözleşmenin bir üye tarafından onaylanması keyfiyeti, yukarıdaki 6 ncı madde nazara alınmaksızın ve tadil edici yeni sözleşme yürürlüğe girmiş olmak kayıt ve şartıyla bu sözleşmenin derhal ve kendiliğinden feshini gerektirecektir.

b) Tadil edici yeni sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren bu sözleşme üyelerin onaylamasına artık açık bulundurulmayacaktır.

2. Bu sözleşme, onu onaylayıp da tadil edici sözleşmeyi onaylamamış bulunan üyeler için her halde şimdiki şekil ve muhtevasıyla geçerli olmakta devam edecektir.

Madde-11-

Bu sözleşmenin İngilizce ve Fransızca metinleri aynı derecede geçerlidir.

Çıkış Tarihi	Konusu ve Sözleşme No.	Türkiye'nin Onay Tarihi ve Kanun No.
1967	TEK İŞÇİNİN TAŞIYABİLECEĞİ YÜKÜN AZAMİ AĞIRLIĞI HAKKINDA 127 SAYILI SÖZLEŞME	30.11.1972 1635 Resmi Gazete 14.11.1974 15062

Onaylanması 30.11.1972 tarihli ve 1635 sayılı kanunla uygun bulunan ilişik 127 sayılı "Tek İşçinin Taşıyabileceği Yükün Azami Ağırlığı" hakkındaki sözleşmenin onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 26.6.1974 tarihli ve ESGM (ESSD) 152.540/1099 sayılı yazısı üzerine, 31.5.1963 tarihli ve 244 sayılı kanunun 2 ve 3 ncü maddelerine göre, Bakanlar Kurulunca 15.7.1974 tarihinde kararlaştırılmıştır.

TEK İŞÇİNİN TAŞIYABİLECEĞİ YÜKÜN AZAMİ AĞIRLIĞI HAKKINDA 127 SAYILI SÖZLEŞME

Milletler arası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından Cenevre'ye davet edilerek orada 28 Haziran 1967'de 51 nci toplantısını yapan Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Genel Konferansı toplantı gündeminin 6 ncı maddesini teşkil eden, Tek İşçinin Taşıyabileceği Yükün Azami Ağırlığına dair bazı tekliflerin kabulüne,

Bu tekliflerin bir Milletlerarası Sözleşme şeklini almasına karar verdikten sonra,

1967 yılı Haziran ayının işbu 28 nci günü, azami ağırlık hakkında 1967 sözleşmesi şeklinde adlandırılacak olan aşağıdaki sözleşmeyi kabul eder.

Madde-1-

Bu sözleşmede:

a) "Yüklerin bedenen taşınması" deyimi yükün yerden kaldırılması ve yere konulmasını da kapsamak üzere, yük ağırlığının tamamen tek işçi tarafından çekildiği her türlü taşımayı,

b) "Yüklerin devamlı olarak bedenen taşınması" deyimi, yüklerin aralıksız olarak veya esas itibarıyla bedenen taşınmasına hasr ve tahsis edilen veya aralıklı olsa bile, yüklerin normal olarak bedenen taşınmasını içine alan her türlü faaliyeti;

c) "Genç işçi" deyimi, 18 yaşından küçük bir işçiyi ifade eder.

Madde-2-

1. Bu sözleşme yüklerin devamlı olarak bedenen taşınmasına uygulanır.

2. Bu sözleşme, ilgili üyenin, bir iş teftişi sistemi bulunduğu bütün iktisadi faaliyet sektörlerine uygulanır.

Madde-3-

Ağırlığı, sağlık veya güvenliğini tehlikeye koyabilecek yüklerin işçi tarafından bedenen taşınması talep veya kabul edilemez.

Madde-4-

Üçüncü maddede belirtilen prensibin uygulanmasında Üyeler, işin icra edileceği bütün şartları hesaba katarlar.

Madde-5-

Her Üye, hafif olmayan yükleri bedenen taşıma işine ayrılan bir işçinin bu işe verilmeden önce, sağlığını korumak ve kazaları önlemek amacı ile, yararlanılacak çalışma metodları hakkında yeterli bir eğitim görmesi için gerekli tedbirleri alır.

Madde-6-

Yüklerin bedenen taşınmasını sınırlamak veya kolaylaştırmak için, uygun teknik araçlardan mümkün olduğu kadar yararlanılacaktır.

Madde-7-

1. Kadınların ve genç işçilerin hafif olmayan ağır yüklerin bedenen taşınması işine verilmesi sınırlandırılacaktır.

2. Kadınlar ve genç işçiler yüklerin bedenen taşınmasında kullanıldıkları zaman bu yüklerin azami ağırlığı, erkek işçiler için kabul edilen ağırlıktan bariz bir ölçüde az olacaktır.

Madde-8-

Her Üye, mevzuat yoluyla veya milli tatbikat ve şartlara uygun başka bir metodla ve ilgili işçi ve işverenlerin en fazla temsil kabiliyetini haiz teşekkülleri ile istişarede bulunmak suretiyle bu sözleşme hükümlerini uygulama alanına koymak için gereken tedbirleri alacaktır.

Madde-9-

Bu sözleşmenin resmi onaylama belgeleri Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilecek ve onun tarafından tescil edilecektir.

Madde-10-

1. Bu sözleşme ancak onaylama belgeleri Genel Müdür tarafından tescil edilmiş olan Milletlerarası Çalışma Teşkilatı üyelerini bağlıyacaktır.

2. Bu sözleşme, iki üyenin onaylama belgesi Genel Müdür tarafından tescil edildiği tarihden 12 ay sonra yürürlüğe girecektir.

3. Bundan sonra, bu sözleşme, onu onaylayan her üye için onaylama belgesi tescil edildiği tarihden 12 ay sonra yürürlüğe girecektir.

Madde-11-

1. Bu sözleşmeyi onaylayan üye, onu, ilk yürürlüğe girdiği tarihden itibaren on yıllık bir devre sonunda Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderecekti ve Müdürün tescil edecekti bir belge ile feshedebilir. Fesih tescili tarihinden ancak 1 yıl sonra muteber olacaktır.

2. Bu sözleşmeyi onaylamış olup da, onu, bundan evvelki fıkrada sözü edilen on yıllık devrenin bitiminden itibaren bir yıl zarfında bu maddede öngörüldüğü şekilde feshetme hakkını kullanmayan her üye yeniden on yıllık bir müddet için bağlanmış olacak ve bundan sonra bu sözleşmeyi, her on yıllık devre bitince bu maddede öngörülen şartlar içinde feshedebilecektir.

Madde-12-

1. Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü Milletlerarası Çalışma Teşkilatı üyeleri tarafından kendisine bildirilen bütün onaylama ve fesih belgelerinin tescil edildiğini teşkilatın bütün üyelerine bildirecektir.

2. Genel Müdür, kendisine gönderilen ikinci onaylama belgesinin tescil edildiğini teşkilat üyelerine bildirirken, sözleşmenin yürürlüğe girecekti tarih hakkında teşkilat üyelerinin dikkatini çekecektir.

Madde-13-

Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü yukarıdaki maddelere uygun olarak tescil etmiş olduğu bütün onaylama ve fesihler hakkındaki tam bilgileri, birleşmiş Milletler Andlaşmasının 102 nci maddesine uygun olarak tescil edilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ulaştıracaktır.

Madde-14-

Milletler arası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu gerekli gördüğü her seferinde, bu sözleşmenin uygulanması hakkında Genel Kurul konferansı bir rapor sunacak ve onun tamamen veya kısmen değiştirilmesi konusunun konferans gündemine alınması gerekip gerekmiyeceğini inceliyecektir.

Madde-15-

1. Konferansın bu sözleşmeyi tamamen veya kısmen değiştiren yeni bir sözleşme kabul etmesi halinde ve yeni sözleşme aksini öngörmedikçe,

a) Tadil edici yeni sözleşmenin bir üye tarafından onaylanması keyfiyeti, yukarıdaki 11 nci madde nazara alınmaksızın ve tadil edici yeni sözleşme yürürlüğe girmiş olmak kayıt ve şartıyla, bu sözleşmenin derhal ve kendiliğinden feshini tazammun edecektir;

b) Tadil edici yeni sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren bu sözleşme üyelerin onaylanmasına artık açık bulundurulmayacaktır.

2. Bu sözleşme onu onaylayıp da, tadil edici sözleşmeyi onaylamamış bulunan üyeler için her halde şimdiki şekil ve muhtevasıyla muteber olmakta devam edecektir.

Madde-16-

Bu sözleşmenin İngilizce ve Fransızca metinleri aynı derecede muteberdir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

1 1921

Endüstriyel teşebbüslerde çalışma saatlerini günde 8 saat, haftada 48 saat olarak sınırlanması ile ilgili sözleşme.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

3 1921

1952 de 103 nolu sözleşme ile yenilenmiştir.Doğum öncesi ve sonrası kadın işçilerin istihdamıyla ilgili önerilerin benimsenerek karara varılmıştır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

4 1921

1934 de 41 nolu sözleşmeyle, 1948 de 89 nolu sözleşmeyle yenilenmiştir.Gece için kadın işçilerin istihdamıyla ilgili önerilerin kabul edilmesiyle karara bağlanmıştır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

5 1921

1937 de 59 nolu sözleşmeyle yenilenmiştir.Endüstrivel istihdamda çocukların işe başlaması için asgari yaşın saptanması ile ilgili sözleşme.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

6 1921

1948 de 90nolu sözleşmeyle yenilenmiştir.Endüstride istihdam edilen gençlerin gece çalışmaları karara bağlanmıştır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

7 1921

1936 da 58 nolu sözleşmeyle yenilenmiştir.Denizlerde istihdam edilecek çocukların işe başlaması için asgari yaşın saptanması ile ilgili sözleşme.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
8	1923

Geminin batması ya da kaybolması halinde işsizlik tazminatıyla ilgili sözleşme

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
9	1921

Denizlerde ücretsiz istihdam varatılması ile ilgili sözleşme.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
10	1923

Tarımda istihdam edilecek çocukların asgeri işe başlama yaşının saptanması bu sözleşme ile sağlanmıştır.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
12	1923

Tarım işçilerini kazalara karşı koruma konusundaki önerilerin kabul edildiği sözleşme.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
13	1921

Binaların iç boyama işlerinde, beyaz kurşun ve kurşun sülfat benzeri tehlikeli kimyevi maddelerin kullanılmasını bu sözleşme yasaklamıştır.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
16	1921

Deniz işkolunda çalışan genç işçilerin zorunlu sağlık kontrolünden geçirilmelerine dair sözleşme.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
17	1925

İşyerlerinde çalışanların asgeri işkazası ödeneği almaları bu sözleşmeyle sağlanmıştır.

TÜRK-İŞ
Bilgi Merkezi

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

18 1925

İşyerlerinde çalışanlara meslek hastalıkları nedeniyle yapılacak asgari ödemeler bu sözleşme ile belirlenmiştir.Bu sözleşme, 1934 yılında 42 nolu sözleşme ile tadil edilmiştir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

19 1925

Yabancı işçiler ile kendi işçilerine iş kazalarında eşit uygulama bu sözleşme ile sağlanmıştır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

20 1925

Fırınlarda gece çalışması bu sözleşme ile kısıtlanmakta ve bazı özel koşullara bağlanmaktadır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

21 1926

Gemilerle başka ülkelere göç edenlerin, seyahat süresince ne gibi işlemlere bağlı olacakları asgari olarak saptanmakta ve kontrol hükümleri getirmektedir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

22 1926

Deniz işkolunda çalışanların hizmet sözleşmelerinde yer alacak asgari koşullar belirlenmekte ve gemi adamları hüviyetleri standart hale getirilmektedir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

23 1926

Gemi adamlarının, geminin bandırasının dışındaki ülkelerde ne gibi hakları olduğu bu sözleşmeyle sağlanmıştır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

24 1927

Ticaret, sanayii ve ev hizmetlerinde çalışanlara asgari hastalık sigortası uygulanmasını bu sözleşme hükme bağlamıştır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

25 1927

Tarım sektöründe çalışanlara hastalık sigortasının uygulanması bu sözleşmeyle öngörülmektedir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

27 1929

Ağır yüklerin ne şekilde ambalajlanacağı ve işaretlenmeleri ile ilgili sözleşme.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

28 1929

Bu sözleşme 1932 yılında 32 nolu sözleşme ile yenilenmiştir. Limanlarda tahmil ve tahliye işlerinde çalışanların iş kazalarına karşı korunma yöntemleri belirlenmektedir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

29 1930

Mecburi istihdamı bu sözleşme yasaklamaktadır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

30 1930

Ticari ve bürolarda çalışma saatleri, bu sözleşme ile düzenlenmektedir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

31 1931

Her türlü kömür madenlerinde çalışma saatleri sözleşmeye göre kısıtlanmakta ve belirli koşullara bağlanmaktadır.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
32	1932

Bu sözleşme ile limanlardaki tahmil ve tahliye işlerinde çalışanların işkazalarından korunmaları yeni yöntemlere bağlanmıştır.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
33	1932

Sanayii dışı işyerlerinde çalıştırılacak çocukların asgari yaşları bu sözleşme ile belirlenmektedir.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
35	1933

Ticari, sınai, ev hizmetleri ile serbest meslek sahiplerine zorunlu yaşlılık sigortası uygulanması hükümleri getirilmektedir.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
36	1933

Tarım sektöründe çalışanlara zorunlu yaşlılık sigortası uygulanması bu sözleşme ile sağlanmıştır.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
37	1933

Ticari, sınai, ev hizmetleri ile serbest meslek sahiplerine zorunlu malüllük sigortası sağlanmıştır.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
38	1933

Tarım sektöründe çalışanlara zorunlu malüllük sigortası uygulanması bu sözleşme ile getirilmektedir.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
39	1933

Ticari, sınai, evhizmetleri ile serbest meslek sahiplerine, dul ve yetim sigortası uygulanması hükme bağlanmıştır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

40 1933

Tarım sektöründe çalışanlara zorunlu dul ve yetim sigortası uygulanması sağlanmıştır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

41 1934

Bu sözleşme ile kadın işçilerin gece çalıştırılmaları kısıtlanmakta ve belirli koşullara bağlanmaktadır.1948 yılında çıkarılan 89 nolu sözleşme ile tadil edilmiştir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

43 1934

Düz cam levhaları otomatik olarak üreten işyerlerinde çalışma saatleri düzenlenmektedir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

44 1934

İşsizlik ödenekleri bu sözleşme ile hükme bağlanmaktadır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

46 1935

Kömür madenlerinde çalışma saatleri bu sözleşme ile yeniden hükme bağlanmıştır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

47 1935

Sözleşme, haftalık çalışma süresini 40 saate indirmektedir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

48 1935

Malüllük, yaşlılık, dul ve yetim sigorta haklarının, uluslararası alanda korunmasını bu sözleşme sağlamaktadır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

49 1935

Şişe ve cam işyerlerinde çalışma saatlerinin azaltılması öngörülmektedir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

50 1936

İş bulma hizmetlerine bazı özel kurallar, bu sözleşme ile getirilmektedir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

51 1936

Kamu kesiminde çalışanların çalışma saatleri bu sözleşmeyle kısıtlanmakta ve özel hükümlere bağlanmaktadır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

52 1936

Yıllık ücretli izinler bu sözleşme ile sağlanmaktadır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

53 1936

Ticaret gemilerinde çalışacakların asgari mesleki yetenekleri sözleşmede belirlenmiştir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

54 1936

Gemi adamlarının yıllık ücretli izinleri, hükme bağlanmıştır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

55 1936

Gemi sahiplerinin, gemi adamlarının hastalığı, iş kazası veya ölümü halinde yükümlülükleri bir hükme bağlanmıştır.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
56	1936

Gemi adamlarına hastalık sigortasının uygulanması bu sözleşme ile getirilmiştir.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
57	1936

Bu sözleşme, 1946 yılında 76 nolu sözleşmeile, 1949 yılında 93 nolu sözleşme ile ve 1958 yılında da 109 nolu sözleşme ile tadil edilmiştir. Sözleşme, gemilerdeki çalışma saatleri ile vardiyalar da düzenlenmeştedir.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
59	1937

Sınai işyerlerinde çalıştırılacak işçilerin asgari yaşları kısıtlanmaktadır.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
60	1937

Sınai dışındaki işyerlerinde çalıştırılacak işçilerin asgari yaşları sınırlandırılmaktadır.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
61	1937

Tekstil iş kolunda çalışma saatlerinin azaltılması bu sözleşme ile sağlanmıştır.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
62	1937

Yapı ve inşaat iş kolunda iş emniyeti, asgari koşulları ayrıntılı olarak hükme bağlanmaktadır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

63 1938

Madencilik, imalat, yapı, inşaat ve tarım iş kolunda ücretler ile çalışma saatlerinin istatistiklerinin tutulması ile ilgili sözleşme.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

64 1939

Yerli işçilerin hizmet sözleşmelerinin yazılı olması ve asgari koşulları hükme bağlanmaktadır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

65 1939

Yerli işçilerin hizmet sözleşmelerine tarafların uymaması halinde uygulanacak cezalar hükme bağlanmaktadır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

66 1939

Göçmen işçilerin işe alınma ile çalışma koşulları bu sözleşmede belirlenmektedir.1949 yılında kabul edilen 97 nolu sözleşme ile tadil edilmiştir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

67 1939

Kara taşımacılığında çalışma saatleri ile dinlenme süreleri bu sözleşmede düzenlenmiştir.1979 Haziran ayında bu sözleşme tadil edilecektir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

68 1946

Gemilerde ki işçilere verilecek yemek ve gıda maddeleri. sözleşme tarafından düzenlenmiştir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

69 1946

Gemilerde çalıştırılacak ahçıların ve yardımcılarının mesleki yetenekleri sözleşme ile saptanmaktadır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

70 1946

Deniz iş kolunda çalışanlara uygulanacak asgari sosyal sigorta hakları bu sözleşme ile belirlenmektedir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

71 1946

Deniz iş kolunda çalışanlara uygulanacak emeklilik hakları belirlenmektedir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

72 1946

Deniz iş kolunda çalışanlara uygulanacak ücretli izinler, bu sözleşme ile bir hükme bağlanmıştır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

73 1946

Deniz iş kolunda çalışanlara uygulanacak sağlık koşulları bu sözleşme ile getirilmiştir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

74 1946

Gemi adamlarına verilecek hüviyetler ile bu kişilerin mesleki yetenekleri hükme bağlanmaktadır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

75 1946

Gemi mürettebatına sağlanacak yer ile ilgili sözleşme. 1949 yılında kabul edilen 92 nolu sözleşme ile tadil edilmiştir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

76 1946

Gemilerde ücretler, çalışma saatleri ve çalışma koşulları ayrıntılı olarak sözleşme ile sağlanmıştır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

77 1946

Sınaide çalışacak çocuk ve genç işçilerin sağlık koşulları sözleşme ile sağlanmıştır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

78 1946

Sanayii dışı işyerlerinde çalışacak çocuk ve genç işçilerin sağlık koşulları, bu sözleşme ile hükme bağlanmıştır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

79 1946

Sınai dışı işyerlerinde çocuk ve genç işçilerin gece çalıştırılmaları kısıtlanmakta ve belirli koşullara bağlanmaktadır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

82 1947

Başka ülkelerin vesayeti altındaki bölgelerde uygulanacak sosyal politika bu sözleşme ile ayrıntılı olarak öngörülmektedir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

83 1947

Başka ülkelerin vesayeti altındaki bölgelerde uygulanacak uluslararası çalışmastandartları ile ilgili sözleşme.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

84 1947

Vesayet altındaki bölgelerde iş uyuşmazlıklarının çözümlenmesi ve teşkilatlanma hakkı bu sözleşme ile sağlanmıştır.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
85	1947

Vesayet altındaki bölgelerde iş denetimi ve iş müfettişlerinin çalışmaları sağlanmaktadır.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
86	1947

Vesayet altındaki bölgelerden sağlanan işçilerin azami hizmet sözleşmeleri ile ilgili sözleşme.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
87	1948

Tüm çalışanlara sendika kurma ve teşkilatlanma hakkı bu sözleşme ile getirilmektedir.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
89	1948

Sınai işyerlerinde kadın işçilerin gece çalıştırılması kısıtlanmaktadır.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
90	1948

Genç işçilerin sınai de gece çalıştırılmaları kısıtlandırılmaktadır.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
91	1949

Gemi adamlarının yıllık ücretli tatilleri bu sözleşme ile veniden düzenlenmiştir.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
92	1949

Gemi mürettebatına sağlanacak yer, bu sözleşme ile veniden düzenlenmiştir.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
93	1949

Gemilerde çalışanların ücretleri, çalışma saatleri ve çalışma koşulları yeniden düzenlenmiştir.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
97	1949

İstihdam için başka yerlere göç etmek zorunluluğunda kalan işçilerle ilgili sözleşme.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
101	1952

Tarım sektöründe ücretli tatiller hükme bağlanmaktadır.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
103	1952

Analık sigortası uygulaması yeniden düzenlenmiştir.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
104	1955

Yerli işçilerin hizmet sözleşmelerinde uygulanan cezai hükümlerin kaldırılması ile ilgili sözleşme.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
106	1957

Ticari işyerleri ve bürolarda hafta tatili bu sözleşme ile sağlanmaktadır.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
107	1957

Yeni bağımsızlık kazanan ülkelerde, yerli işçiler ile kabile veya grup halinde yaşayan toplum işçilerinin haklarının korunması ve birleştirmeleri ile ilgili sözleşme.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
108	1958

Gemi adamlarına verilecek ulusal kimlik belgelerinin düzenlenmesi ile ilgili sözleşme.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
109	1958

Gemilerde çalışanların ücretleri, çalışma saatleri ve koşulları yeniden düzenlenmektedir.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
110	1958

Plantasyon işçilerinin çalışma koşulları ayrıntılı olarak düzenlenmektedir.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
112	1959

Balıkçılık iş kolunda asgari istihdam yaşı belirlenmektedir.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
113	1959

Balıkçılık iş kollarında çalışanlara sağlık koşulları hükme bağlanmaktadır.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
114	1959

Balıkçılık iş kolunda çalışanların hizmet sözleşmeleri asgari hükümlerle belirlenmektedir.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
117	1962

Sosyal politikanın temel amaçları ve asgari koşulları bu sözleşme ile belirlenmektedir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

120 1964

Ticari işyerleri ve bürolardaki asgari sağlık koşulları saptanmaktadır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

121 1964

İş kazalarında sağlanan ödenekler belirlenmektedir.Ayrıca, bu sözleşmeye ek olarak meslek hastalıklarının listesi ile bütün dünyada uygulanacak iş kolları yönetmeliği yayınlanmıştır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

123 1965

Yer altı işlerinde çalıştırılacakların asgari yaşı bu sözleşme ile kısıtlanmaktadır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

124 1965

Yer altı işlerinde çalıştırılacak genç işçilere uygulanacak sağlık koşulları belirlenmektedir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

125 1966

Balıkçılara verilecek mesleki yetenek belgeleri ile ilgili sözleşme.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

126 1966

Balıkçı teknelerinde mürettebata sağlanacak yer bu sözleşme ile hükme bağlanmıştır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

128 1967

Malûllük, yaşlılık ve hak sahiplerine yapılacak ödemelerle ilgili sözleşme.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
129	1969

Tarım sektöründe iş denetimi ve iş müfettişlerinin çalışmaları bu sözleşme ile sağlanmıştır.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
130	1969

Hastalık ve sağlık yardımları ile ilgili sözleşme.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
131	1970

Özellikle gelişmekte olan ülkelerde asgari ücret saptanması ile ilgili yöntemler bu sözleşme ile belirlenmektedir.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
132	1970

Gemi adamları hariç olmak üzere tüm çalışanlara yıllık ücretli tatiller bu sözleşme ile yeniden düzenlenmiştir.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
133	1970

Gemi mürettebatına sağlanacak yer ile ilgili daha önce çıkarılmış sözleşmelere tamamlayıcı ek hükümler getirilmektedir.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
134	1970

Gemi adamlarının iş kazalarından korunmaları sağlanmaktadır.

SÖZLEŞME NO.	ÇIKIŞ TARİHİ
135	1971

İşyerlerinde ki işçi ve sendika temsilcilerinin çalışmalarından dolayı korunmaları ile kendilerine gerekli imkânların sağlanması bu sözleşme ile belirlenmektedir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

136 1971

Hidro karbon benzen ($C_6 H_6$) zehirlenmesine karşın korunma yöntemleri ile ilgili sözleşme.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

137 1973

Liman tahmin ve tahliye işlerinde uygulanan yeni yöntemlerin sosyal etkileri konusunda sözleşme.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

138 1973

İstihdamda asgari işe başlama yaşı sözleşme ile belirlenmektedir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

139 1974

Meslek hastalıkları yaratabilecek tüm zararlı maddelerin, işyerlerinde kullanılmasını kısıtlayan sözleşme.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

140 1974

Ücretli eğitim izni sağlanması bu sözleşme ile belirli koşullarda öngörülmektedir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

141 1975

Kırsal bölgelerdeki işçilerin teşkilâtlanmaları ile ekonomik ve sosyal kalkınmaya katkıları bu sözleşme ile belirlenmektedir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

142 1975

İnsan gücü kaynaklarının geliştirilmesi için mesleki eğitim ve meslek seçimi hizmetlerinin uygulanması bu sözleşme ile sağlanmıştır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

144 1976

Uluslararası çalışma koşullarının daha etkin uygulanmasını sağlamak amacı ile hükümet-işveren-işçi kuruluşları arasında işbirliği ve danışma bu sözleşme ile öngörülmektedir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

145 1976

Gemi adamlarının istihdamında devamlılık sözleşme ile belirlenmiştir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

146 1976

Gemi adamlarının yıllık ücretli tatilleri yeniden düzenlenmiştir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

147 1976

Ticaret gemilerinde uygulanacak asgari koşullar ayrıntılı olarak belirlenmektedir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

148 1977

Çalışma ortamında hava kirliliği, gürültü ve titreşimin zararlarından işçilerin korunması ile ilgili sözleşme.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

149 1977

Sağlık personelinin ve hemşirelerin çalışma koşulları, bu sözleşme ile hükme bağlanmıştır.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

150 1978

İş yönetimini düzenleyen bu sözleşme ile ulusal istihdam politikasına yeni bir düzenleme getirilmektedir.

SÖZLEŞME NO. ÇIKIŞ TARİHİ

151 1978

Kamu kesiminde çalışanların istihdam koşullarının saptanması ve teşkilatlanma hakkının korunması ile ilgili sözleşme.

ULUSLARARASI ÇALIŞMA ÖRGÜTÜ (ILO) NUN STATÜSÜ VE FİLADELFİYA BEYANNAMESİ

Bu metin, en önemli değişikliklerin yapılmış olduğu ve "Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Statüsünün 1946 tarihli Tadilnamesi" başlığını taşıyan Değiştirilmiş Statü olup, 4 Haziran 1953 tarihli Cenevre değişikliklerini de kapsamaktadır.

Milletlerarası Çalışma Teşkilatı'nın statüsünde zaman zaman değişiklikler yapılmış ve bu değişik metinler, şu başlıklar altında ve tarihlerde, Türk yasama organı tarafından kabul edilip onaylanmıştır:

i. Milletler arası Çalışma Teşkilatı Statüsü Tadilnamesi
5.11.1945 tarihli Paris değişikliği
27.5.1946 ve 4907 sk. RG 1.6.1946 6322, D III 27 1175.

ii. Milletlerarası Çalışma Teşkilatının 1946 Yılında Montreal'de Akdeylediği 29 uncu Toplantısında Kabul Edilen "Son Maddelerin Değiştirilmesi Hakkında 80 Sayılı Sözleşme"
19.9.1946 tarihli Montreal değişikliği
24.5.1949 ve 5393 sk, RG 28.5.1949 7218, D III 30 1054.

iii. Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Statüsü Tadilnamesi ve Ekleri (Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Statüsü-Tadil Edilmiş Şekli)
9.10.1946 tarihli Montreal değişikliği
9.2.1948 ve 5175 sk, RG 16.2.1948 6833, D III 29 778.

iv. Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Tadilnamesi
4.6.1953 tarihli Cenevre değişikliği
9.3.1954 ve 6346 sk, RG 17.3.1954 8660, D III 35 1485.

v. Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Statüsünde yapılan bazı değişikliklerin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun.
13.12.1966 tarih ve 809 sayılı kanun
Resmi Gazete: 22.12.1966, No:1208
Sözleşme metni, 25.5.1967 gün ve 12605 sayılı Resmi Gazetede yayınlandı.

vi. "Milletlerarası Çalışma Örgütü Anayasa'sı Tadil Belgesinin" onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun.
13.7.1976 tarih ve 2024 sayılı kanun.
Resmi Gazete: 23.7.1976, No: 15655
Sözleşme metni, 21.10.1976 gün ve 15741 sayılı Resmi Gazetede yayınlandı.

MUKADDEME

Dünyaya şamil ve devamlı bir barış, ancak sosyal adalet esası üzerine kurulabileceği cihetle:

Birçok şahıslar için adaletsizliği, sefaleti ve mahrumiyetleri mucip olacak çalışma şartları mevcut bulunduğu ve bunun ise dünya barışını ve ahengini tehlikeye koyacak şekilde bir memnunsuzluk husule getirdiği ve bu şartların meselâ çalışma saatlerinin tanzimi günlük ve haftalık bir azami çalışma müddetinin tesbiti işçilerin işe alınması işsizliğe karşı savaş, uygun yaşama normları sağlıyacak bir ücretin garanti edilmesi işçilerin umumi yahut mesleki hastalıklara ve iş kazalarına karşı korunması, çocukların gençlerin ve kadınların himaye edilmesi ihtiyarlık ve işgöremezlik maaşları bağlanması ecnebi memleketlerde çalışan işçilerin menfaatlerinin müdafaası "Eşit iş için eşit ücret" prensibinin tevidı, sendika hürriyeti prensibinin teşidi mesleki ve teknik öğretimin teşkilâtlandırılması ve bunlara benzer daha başka tedbirler bakımlarından ıslahı keyfiyeti ivedilik arzettiği cihetle:

Gerçekten insani olan bir çalışma usulünün herhangi bir millet tarafından kabul edilmemesi, kendi memleketlerinde çalışanların durumunu iyileştirmek arzu eden başka milletlerin gayretlerine engel teşkil ettiği cihetle;

Adalet ve insaniyet hisleri, aynı zamanda devamlı bir dünya barışı sağlamak arzusu ve bu mukaddemede belirtilen hedeflere ulaşmak gayesiyle hareket eden Yüksek Akid Taraflar, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının bu Statüsünü tasvip ederler.

BÖLÜM I

TEŞKİLAT

Madde 1

1. Bu statünün mukaddemesinde ve Milletlerarası Çalışma Teşkilatının hedef ve gayeleri hakkında 10/5/1944 te Filâdelfiya'da kabul edilip metni bu Statüye ek teşkil eden beyannamede açıklanan programın gerçekleşmesine çalışmakla görevli bir daimi teşkilat kurulmuştur.

2. Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının üyeleri 1 Kasım 1945 te Teşkilât üyesi bulunan Devletlerle, bu maddenin 3 ncü ve 4 ncü fıkraları hükümleri gereğince üye sıfatını alacak diğer bütün devletler olacaktır.

./..

3. Birleşmiş Milletlerin her ilk üyesi ile genel Assemble kararı ile Andlaşma hükümleri gereğince Birleşmiş Milletler üveliğine kabul edilen her devlet Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Statüsünden doğan vecibeleri kesin şekilde kabul ettiğini Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne bildirmek suretiyle, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtına üye olabilir.

4. Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Genel Konferansı da, hazır ve oy veren Hükümet temsilcilerinin üçte ikisi dahil, toplantıda mevcut temsilcilerin üçte iki çoğunluğu ile, keza teşkilata üve kabul edebilir.Bu kabul yeni üyenin Hükümeti Teşkilâtın Statüsünden doğan vecibeleri kesin şekilde kabul ettiğini Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürlüğüne bildirdiği zaman hüküm ifade eyliyecektir.

5. Milletlerarası Çalışma Teşkilatının hiçbir üvesi Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne bu husustaki niyetini peşinen ihbar etmedikçe, Teşkilâttan çekilemez.Bu ihbar Genel Müdür tarafından alındığı tarihden itibaren iki yıl sonra ve bu tarihde üvenin üyelik sıfatından doğan bütün mali vecibeleri yerine getirmiş bulunması kayıt ve şartı ile muteber olacaktır.Bir üye, bir Milletlerarası Çalışma Sözleşmesini onamış bulunuyor, ise, bu çekiliş Sözleşmeden doğan veya onunla ilgili olan vecibelerin Sözleşmede yazılı süre zarfında muteber kalmasına halel getiremez.

6. Bir Devlet Teşkilât üyeliğinden çıkarsa, onun tekrar üveliğe kabul edilmesi keyfiyeti hakkında bu maddenin 3 ve 4 ncü fıkraları hükümleri cari olur.

Madde-2

Daimi Teşkilât:

a) Üyelerin temsilcilerinin bir Genel Konferansını,

b) 7 nci maddede yazılı şekilde terekküp eden bir Yönetim Kurulunu;

c) Yönetim Kurulunun idaresi altında bir Milletlerarası Çalışma Bürosunu ihtiva edecektir.

Madde-3

1. Üyelerin temsilcilerinin Genel Konferansı, ihtiyaç görüldükçe ve en az yılda bir defa toplanacaktır.Bu konferans üyelerin her birinin dört murahhasından terekküp edecektir.Bunlardan ikisi hükümet murahhası olacak ve diğer ikisi, mütekabilen, bir taraftan üyelerin her birine mensup iş verenleri ve diğer taraftan işçileri temsil edecektir.

./..

2. Her murahhasa, toplantının gündeminde yazılı müstakil maddelerin her biri için en çok iki kişi olmak üzere teknik müşavirler refakat edebilecektir. Kadınları özel surette ilgilendiren meseleler Konferansta müzakere edileceği zaman, teknik müşavir olarak tayin edilen kimselerden enaz birisi kadın olacaktır.

3. Anavatan dışındaki toprakların Milletlerarası Münasebetlerinden sorumlu olan her üye:

a) Böyle bir memleket makamlarının yetkisi içinde bulunan bazı meseleler için bu memleket temsilcisi olarak kendi tarafından seçilen şahısları;

b) Kendi kendilerini idare etmiyen memleketleri ilgilendiren meseleler hakkında murahhaslarına yardım etmek için kendi tarafından seçilen şahısları,

Murahhaslarından her birine munzam teknik müşavir sıfatıyle refakat etmek üzere tayin edebilecektir.

4. İki veya daha fazla üyenin ortaklaşa nüfusu altına konulmuş bulunan bir memleket için bazı şahıslar murahhaslarına refakat etmek üzere, bu üyeler tarafından seçilebilir.

5. Üyeler, Hükümete mensup olmayan murahhas ve teknik müşavirleri, mevcut olmaları kayıt ve şartı ile memleketlerindeki işveren ve işçi teşekküllerinden en kuvvetli surette temsil kudretini haiz bulunanlarla anlaşarak tayin etmeyi taahhüt ederler.

6. Teknik müşavirler, ancak bağlı oldukları murahhas tarafından vaki talep üzerine ve konferans başkanının özel izni ile söz alabilirler; kendileri oya katılamazlar.

7. Bir murahhas başkana vereceği bir yazı ile, teknik müşavirlerinden birisini kendine vekil tayin edebilir ve vekil, bu sıfatla müzakerelere ve oylara katılabilir.

8. Murahhasların ve teknik müşavirlerin adları, üyelerin herbirinin hükümeti tarafından Milletlerarası Çalışma Bürosuna bildirilecektir.

./..

9. Murahhasların ve teknik müşavirlerin selâhiyetnameleri Konferansın tetkikine sunulacak ve Konferans, bu madde hükümlerine göre tayin olunduklarına, mevcut murahhasların oylarının üçte iki çoğunluğu ile hükmetmediği herhangi bir murahhas veya teknik müşaviri kabul etmiyebilecektir.

Madde-4

1. Her murahhas, konferans görüşmelerine sunulan bütün meseleler hakkında şahsen oy vermek hakkına malik olacaktır.

2. Üyelerden biri, tayinine hakkı olduğu, Hükümete mensup bulunmıyan murahhaslardan birini tayin etmediği takdirde, Hükümete mensup olmıyan diğer murahhas konferans tartışmalarına katılmak hakkına malik olacak ise de oy vermek hakkına malik olmıyacaktır.

3. Konferans, üçüncü maddenin kendisine verdiği selâhiyetlere dayanarak üyelerden birinin bir murahhasını kabul etmediğitakdirde, bu madde hükümleri bahis mevzuu murahhas tayin olunmamış gibi uygulanacatır.

Madde-5

Konferans toplantıları bir evvelki toplantıda konferansça verilecek herhangi bir karar mahfuz kalmak şartıyle Yönetim Kurulunca tayin edilecek yerde akdolunacaktır.

Madde-6

Milletlerarası Çalışma Bürosunun merkezinden yapılacak herhangi bir değişiklik, mevcut murahhasların oylarının üçte iki çoğunluğu ile Konferans tarafından kararlaştırılacaktır.

Madde-7

1. Yönetim Kurulu:

Hükümetleri temsil eden yirmi,
İşverenleri temsil eden on ve
İşçileri temsil eden on,
ki, ceman kırk kişiden terekküp edecektir.

2. Hükümetleri temsil eden 20 kişiden onu en büyük sınai ehemmiyeti haiz üyeler tarafından ve onu, yukarıda zikri geçen on üyenin murahhasları dışında olmak üzere Konferansda mevcut hükümet murahhasları tarafından bu husus için seçilen üyeler tarafından tayin edilecektir.

./..

3. Yönetim Kurulu, lüzum hasıl olduğu her defa, en büyük sınai ehemmiyeti haiz üyelerin hangileri olduğunu tayin edecek ve Yönetim Kurulu bu hususda bir karar vermeden önce, en büyük sınai ehemmiyeti haiz üyelerin tayinine ait bütün meselelerin bir komite tarafından tarafsız şekilde incelenmesini sağlamak maksadıyle usuller tesbit eyliyecektir.

En büyük sınai ehemmiyeti haiz üyelerin tayini hakkındaki Yönetim Kurulu beyanatına karşı bir üye tarafından istinafen vaki olacak her müracaat Konferansça hallolunacak, fakat Konferans nezdinde yapılacak bir istinaf, Konferans kararını verinceye kadar, Yönetim Kurulunun beyanatının uygulanmasını durduramıyacaktır.

4. İşverenleri ve işçileri temsil eden şahıslar, Konferansdaki işveren ve işçi murahhasları tarafından mütekabilen seçileceklerdir.İşverenlerin iki temsilcisi ile işçilerin iki temsilcisi Avrupa dışı devletlere mensup olacaktır.

5. Kurul, her üç senede bir yenilenecektir.Herhangi bir sebeple Yönetim Kurulu seçimleri, bu müddetin sonunda yapılmadığı takdirde, Yönetim Kurulu bu seçimler yapılıncaya kadar görevi başında kalacaktır.

6. Boş yerlerin doldurulması şekli yedeklerin tayini ve aynı mahiyette diğer meseleler Konferansın tasvibi kayıt ve şartı altında, kurul tarafından tanzim edilebilecektir.

7. Yönetim Kurulu, kendi aralarında bir başkanla iki başkan vekili seçecektir.Bu üç şahısdan birisi, bir hükümeti temsil eden bir şahıs ve diğer ikisi, mütekabilen işverenleri ve işçileri temsil eden şahıslar olacaktır.

8. Yönetim Kurulu, kendi iç tüzüğünü tanzim edecek ve bizzat tesbit edeceği tarihlerde toplanacaktır.Kurula dahil şahıslardan onaltı kişinin yazılı müracaatı üzerine, özel bir toplantı yapacaktır.

Madde-8

1. Milletlerarası Çalışma Bürosunun başına bir genel müdür getirilecektir.Kendisi Yönetim Kurulunca tayin edilecek, ondan talimat alacak büronun iyi yürümesi ve görevlendirileceği bütün diğer işlerin yapılması hususlarında ona karşı sorumlu olacaktır.

2. Genel Müdür veya vekil, Yönetim Kurulunun bütün oturumlarında bulunacaktır.

./..

Madde-9

1. Milletlerarası Çalışma Bürosu memurları, Yönetim Kurulunca tasvip edilecek usuller dairesinde, Genel Müdür tarafından seçilecektir.

2. Genel Müdür tarafından yapılacak seçim, en iyi randıman almak nayesiyle telif edilebilecek şekilde muhtelif millivetlere mensup şahıslar arasından yapılacaktır.

3. Bu şahıslardan bazıları kadın olacaktır.

4. Genel Müdür ve memurların görevleri, münhasıran Milletlerarası bir mahiyet taşıyacaktır. Genel Müdür ve memurlar, görevlerinin verine getirilmesi arasında hiçbir hükümetten ve teşkilât dışında hiçbir makamdan talimat istemiyecekler ve kabul etmiyeceklerdir. Ancak, Teşkilâta karşı sorumlu olan bu müdür ve memurlar Milletlerarası memurluk durumlarıyla telif edilemiyecek herhangi bir hareketten çekineceklerdir.

5. Teşkilâtın her üyesi, Genel Müdürün ve memurların görevlerinin münhasıran Milletlerarası mahiyetine hürmet etmeye ve görevlerinin yapılması esnasında bunlar üzerinde bir tesirde bulunmamayı taahhüt eyler.

Madde-10

1. Milletlerarası Çalışma Bürosunun görevleri, işçilerin tabi olacakları şartların ve çalışma rejiminin Milletlerarası alanda tanzimine ve bilhassa Milletlerarası sözleşmeler akdi için Konferans tartışmalarına sunulacak meselelerin tetkikine ve aynı zamanda Konferansça veya Yönetim Kurulunca istenilecek özel anketlerin yapılmasına ait her türlü malumatın toplanıp dağıtılmasını ihtiva eder.

2. Yönetim Kurulunun kendisine verebileceği direktifler mahfuz kalmak şartıyle, büro:

a) Konferans toplantılarının gündemlerinin muhtelif maddeleri hakkında dökümanlar hazırlıyacak;

b) Hükümetlere, istekleri üzerine Konferans kararları esası içinde mevzuat hazırlamak hususunda ve idari tatbikatın ve teftiş usullerinin iyileştirilmesi için münasip ve elinde mevcut vasıtalar ölçüsünde her türlü yardımda bulunacak;

c) Bu statü hükümlerine uygun şekilde, sözleşmelere fiili surette riayet edilmesi ile ilgili olmak üzere üzerine düşen ödevleri verine getirecek;

./..

d) Yönetim Kurulunun uygun göreceği dillerde, sınavı ve çalışma mevzuuları ile ilgili olup, Milletlerarası bir önem arz eden meseleler üzerinde yayımlar hazırlayıp yapacaktır.

3. Genel olarak büronun Konferans veya Yönetim Kurulunun kendisine vermeyi uygun gördüğü daha başka her türlü yetkileri ve görevleri olacaktır.

Madde-11

Üyelerin işçi meseleleriyle meşgul olan Bakanlıkları, Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulundaki kendi Hükümet temsilcileri vasıtasıyle ve böyle bir temsilci mevcut olmadığı takdirde ilgili hükümetçe bu hususda gerektiği şekilde yetkili kılınan ve tayin olunan diğer her hangi bir memuru vasıtasıyle Genel Müdürle doğrudan doğruya muhabere edebileceklerdir.

Madde-12

1. Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı, özel vazifeleri bulunan Milletlerarası âmme hukuku teşkilatlarının faaliyetlerini koordine etmekle görevli her türlü Milletlerarası genel teşkilât ile ve mürtebit alanlarda özel vazifeleri olan Milletlerarası Âmme Hukuku Teşkilâtıyle bu Statü çerçevesi içinde işbirliği yapacaktır.

2. Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı, Milletlerarası Âmme Hukuku Teşkilâtları temsilcilerinin, kendi müzakerelerine, oy hakkı olmaksızın katılmaları için gerekli tedbirleri alabilecektir.

3. Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı, arzuya şayan gördüğü takdirde, Milletlerarası işverenler, işçiler, tarımcılar ve kooperatifçiler teşkilâtı dahil, Hükümete mensup olmayan tanınmış Milletlerarası Teşkilâta danışmak için faydalı her türlü tedbirleri alabilecektir.

Madde-13

1. Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı, Birleşmiş Milletler ile uygun görülecek maliye ve bütçe anlaşmaları akdedebilir.

2. Böyle anlaşmaların akdine kadar veyahut herhangi bir tarihde böyle anlaşmalar henüz yürürlükte değil ise:

a) Üyelerden herbiri icabına göre, Konferanz ve Yönetim Kurulu toplantılarına iştirak eden murahhaslarının, bunların teknik müşavirlerinin

ve keza temsilcilerinin yol ve oturma giderlerini ödiyecektir;

b) Milletlerarası Çalışma Bürosunun Konferans veyahut Yönetim Kurulu toplantılarının bütün diğer giderleri, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının genel bütçesinden ödencektir.

c) Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı bütçesinin onanmasına ve aidatının tahakkuk ve tahsiline ait hükümler mevcut murahhasların üçte iki oy çokluğu ile Konferans tarafından tesbit edilecek ve bütçe ile giderlerin üyeler arasında dağıtımına ait anlaşmaların hükümetler temsilcilerinden mürekkep bir komisyonca tasvip edileceğini belirteceklerdir.

3. Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının giderleri bu maddenin 1 veya 2, c numaralı fıkraları hükmünce yürürlükte olan anlaşmalar gereğince üyelerce deruhde edilecektir.

4. Teşkilât giderlerinden kendine düşen aidatı ödemekte geciken bir üye şayet birikmiş borcu, geçmiş iki tam yıla ait aidata eşit veya bundan daha fazla ise, Konferansta, Yönetim Kurulunda herhangi bir komisyonda yahut Yönetim Kurulu üyeliği seçiminde oya katılamaz. Bununla beraber eğer Konferans bu gecikmenin, üyenin kendi elinde olmayan sebeplerden ileri geldiğini görürse, mevcut murahhasların üçte iki oy çoğunluğu ile; bu üyeyi oya katılmaya mezun kılabilir.

5. Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının parasını kullanmak hususunda Yönetim Kuruluna karşı sorumludur.

BÖLÜM II
İŞLEYİŞ

Madde-14

1. Yönetim Kurulu üyelerinden birinin Hükümeti, üçüncü maddede yazılı herhangi bir temsili teşkilât yahut diğer bir Milletlerarası Âmme Hukuku Teşkilâtı tarafından gündeme konulacak maddeler hakkında yapılan teklifleri inceledikten sonra, Konferansın toplantılarının gündemini tesbit edecektir.

2. Yönetim Kurulu, Konferansça bir sözleşmenin yahut bir tavsiyenin kabulünden evvel, bir teknik hazırlık Konferansı yahut herhangi diğer bir vasıta ile, ciddi bir teknik hazırlığın ve başlıca ilgili üyelerin münasip bir şekilde mütalaalarının alınmasının sağlanması için usuller tesbit edecektir.

./..

Madde-15

1. Genel Müdür, Konferansın Genel Sekreterlik vazifesini görecek ve her toplantının gündemini, bu toplantıdan dört ay evvel üyelerin herbirine ve onlar vasıtasiyle, tayin edilmiş olmaları halinde, Hükümete mensup bulunmayan murahhaslara ulaştıracaktır.

2. Gündemdeki maddelerin herbirine ait raporlar, onların konferansdan evvel iyice incelenmelerine imkan verecek surette zamanında üyelere gönderilecektir.Yönetim Kurulu, bu hükmün uygulanmasına ait usulleri tesbit edecektir.

Madde-16

1. Üyelerin Hükümetlerinden her biri, kararlaştırılan maddelerden birinin veya birkaçının gündeme konulmasına itiraz hakkına malik olacaktır.Bu itirazı haklı gösterecek sebepler, Genel Müdüre gönderilecek bir muhtırada belirtilecektir.Genel Müdür bu muhtırayı teşkilât üyelerine tebliğ edecektir.

2. Bununla beraber, konferans, mevcut murahhasların üçte iki oy çoğunluğu ile karar verdiği takdirde, itirazla karşılanan maddeler gündemde kalacaklardır.

3. Konferansın, aynı üçte iki çoğunlukla tetkikına (bundan evvelki fıkrada zikredilen şekilden başka bir suretle olmak üzere) karar verdiği her mesele, gelecek toplantının gündemine konulacaktır.

Madde-17

1. Konferans, bir başkanla, üç başkan vekili seçecektir.Üç başkan vekili, mütekabilen, bir hükümet murahhası, bir işveren murahhası ve bir işçi murahhası olacaklardır.Konferans kendi işleme tarzı hakkında usuller tesbit edecek, etüd etmeye lüzum gördüğü bütün meseleler hakkında raporlar vermekle görevli komisyonlar tayin edebilecektir.

2. Bu statünün diğer maddelerinde, yahut başka herhangi bir sözleşmede veya Konferansa yetkiler veren diğer bir akitte yahut 13 ncü madde gereğince kabul edilen maliye veya bütçe anlaşmalarında daha büyük bir ekseriyet özel surette derpiş edilmemiş olan bütün hallerde, Konferans kararlarını mevcut üyelerin mutlak oy çoğunluğu ile verilir.

./..

3. Verilen oylar toplantıda murahhaslar sayısının yarısından az olursa hiçbir karar alınamaz.

Madde-18

Konferans teşkil ettiği komisyonlara, oy vermek hakkına malik olmamak üzere teknik müşavirler tefrik edebilecektir.

Madde-19

1. Eğer, Konferans gündeme ait bazı tekliflerin kabulüne karar verirse, bu tekliflerin, a) Bir milletlerarası sözleşme b) Yoksa bahis mevzuu mesele, yahut onun bazı unsurları, bir sözleşmenin derhal kabulünü derhal mümkün kılmadığı takdirde bir tavsiye şeklini mi alacağını tayin edecektir.

2. Her iki halde, bir sözleşme yahut tavsiyenin son oy verilmesinde kabul edilebilmesi için, mevcut murahhasların oylarının üçte iki çoğunluğu şarttır.

3. Konferans, tatbiki umumi olacak bir sözleşme veyahut bir tavsiye hazırlarken iklimin, sınai teşkilatın noksan bir halde inkişaf etmiş bulunmasının yahut diğer özel ahvalin, sanayii şartlarını esaslı bir surette farklı kıldığı memleketleri göz önünde tutacak ve bu memleketlere mahsus şartlara cevap verebilmek için lüzumlu telâkki ettiği değişiklikleri telkin eyliyecektir.

4. Sözleşmenin yahut tavsiyenin iki nüshası Konferans başkanı ile Genel Müdür tarafından imzalanacaktır.Bu nüshalardan biri Milletlerarası Çalışma Bürosu arşivine konulacak ve diğeri Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine verilecektir.Genel Müdür, sözleşmenin veya tavsiyenin tasdikli bir nüshasını üyelerden her birine gönderecektir.

5. Bahis mevzuu olan, bu sözleşme ise:

a) Sözleşme üyeler tarafından onanmak üzere, onların hepsine gönderilecektir.

b) Üyelerden her biri Konferans toplantısının kapanmasından itibaren bir yıl zarfında (yahut, müstesna ahval dolayısıyla bir yıl zarfında olmazsa, imkan görülür görülmez, fakat Konferans toplantısının kapanışından itibaren asla 18 aydan fazla bir müddet geçmeden) sözleşmeyi kanun haline getirmek yahut başka türlü bir tedbir almak üzere, bu hususda yetkili makama veya makamlara arz etmeyi taahhüt eyler.

./..

c) Üyeler, sözleşmeyi yetkili makama veyahut makamlara arz etmek hususunda bu madde gereğince alınan tedbirler hakkında Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürünü haberdar edecek ve ona yetkili sayılan makam veyahut makamlara bunların kararları hakkında her türlü malumatı verecektir.

d) Yetkili makamın yahut makamların tasvibini sağlıyan üye, sözleşmeyi kati şekilde onadığını Genel Müdüre bildirecek ve bu sözleşmenin hükümlerini yerine getirmek için lüzumlu olan tedbirleri alacaktır.

e) Bir sözleşme, meselede yetkili bulunan makamın veyahut makamların tasvibi ile karşılanmadığı takdirde, üyeye herhangi başka bir vecibe terettüp etmiyecek ise de, kendisi Yönetim Kurulunun kararlaştırdığı şekilde uygun görülecek devrelerde, sözleşmeye mevzuu teşkil eden meseleye ait kanuni mevzuatı ve tatbikatı hakkında, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne raporlar göndermek mecburiyetinde olacak ve bunlarda teşrii, idari yollarla, umumi mukavelelerle veyahut diğer herhangi bir suretle sözleşmenin herhangi bir hükmünün ne dereceye kadar yerine getirildiğini veyahut yerine getirilmesinin tasarlandığını tasrih ve bövlece bir sözleşmenin onanmasını hangi güçlüklerin imkansız veya geri bıraktığını izah edecektir.

6. Bahis mevzuu olan, bir tavsiye ise:

a) Tavsiye, milli bir kanun şeklinde veyahut başka bir suretle yürürlüğe konulmak maksadıyle tetkik edilmek üzere bütün üyelere gönderilecektir.

b) Üyelerden her biri, Konferans toplantısının kapanmasından itibaren bir yıl zarfında (yahut müstesna ahval dolayısile, bir yıl zarfında mümkün olmazsa, imkan görülür görülmez, fakat Konferans toplantısının kapanışından itibaren asla 18 aydan fazla bir müddet geçmeden) tavsiyeyi kanun haline getirmek veyahut başka türlü bir tedbir almak üzere, bunu bu hususda yetkili makam veya makamlara arz etmeyi taahhüt eyler.

c) Üyeler, tavsiyeyi yetkili makama veyahut makamlara arz etmek hususunda, bu madde gereğince alınan tedbirler hakkında, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürünü haberdar edecek ve ona yetkili sayılan makam veyahut makamlarla bunların kararları hakkında her türlü malumatı verecektir.

d) Üyelere, tavsiyeyi yetkili makam veyahut makamlara arz etmekten başka hiç bir vecibe terettüp etmez ise de, kendileri Yönetim Kurulunun kararlaştırdığı şekilde, uygun görülecek derecelerde tavsiyeye konu teşkil eden kanuni mevzuatı ve meseleye ait tatbikatları hakkında Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne raporlar göndermek mecburiyetinde olacaklar

./..

ve bunlar da, tavsiyenin her hangi bir hükmünün ne dereceye kadar yerine getirildiğini veyahut yerine getirilmesinin tasarlandığını tasrih ve tavsiyenin kendilerince kabulüne veyahut uygulanmasına imkan vermek için tavsiye hükümlerinde ne gibi değişiklikler yapılması lüzumlu görüldüğü veya görülebileceğini izah eyliyeceklerdir.

7. Bir federatif Devlet bahis mevzuu olduğu takdirde, aşağıdaki hükümler uygulanacaktır:

a) Federal Hükümetin kendi esas teşkilât sistemine göre, haklarında Federal bir karar alınmasını uygun gördüğü sözleşmeler ve tavsiyeler için Federatif Devletin vecibeleri, Federatif Devlet olmayan üyelerin vecibelerinin aynı olacaktır.

b) Federal Hükümetin kendi esas teşkilât sistemine göre, haklarında kurucu devletler, eyaletler veya kantonlar tarafından bir karar alınmasını bütün noktalar veya bazı noktalar bakımından, bir federal karara nazaran daha uygun gördüğü sözleşmeler ve tavsiyeler için, bahis mevzuu hükümlere şu vecibeler terettüp edecektir:

i) Teşrii veyahut herhangi başka türlü bir karar alınmasını sağlamak maksadıyle bu sözleşmelerin veyahut tavsiyelerin en geç Konferans toplantısının kapanışını takip eden onsekiz ay zarfında, gerekli Federal makamlara yahut ilgili kurucu devletlerin eyaletlerin veyahut kantonların gerekli makamlarına arz edilmesi için, kendi anayasasına ve kurucu devletlerin, eyaletlerin yahut kantonların anayasalarına uygun olarak fiili anlaşmalar akdetmek;

ii) Federatif devlet içinde, bu sözleşmelerin ve tavsiyelerin uygulanmasını sağlamağa matuf müşterek bir hareketin geliştirilmesi maksadı ile, bir taraftan federal makamlar, diğer taraftan kurucu devletler, eyaletler yahut kantonlar arasında belirli devrelerde danışmalar yapılması için, ilgili kurucu devletler, eyaletler ve kantonlar Hükümetlerinin muvafakatı ile tedbirler almak;

iii) Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne vetkili sayılan makamlar ve bu makamların kararları hakkında her türlü bilgileri ulaştırmak suretiyle, kendisine, bu sözleşmelerin ve tavsiyelerin bu madde gereğince yetkili Federal makamlara, kurucu devletlerin, eyaletlerin, yahut kantonların yetkili makamlarına sunulması için alınan tedbirler hakkında malumat vermek.

iv) Onamamış olduğu sözleşmelerden her biri hakkında sözleşmeye konu teşkil eden mesele ile ilgili olarak, Federasyon, Kurucu Devletler, eyaletler veya kantonların kanunlarına veya bunlardaki tatbikata dair Yönetim Kurulunun kararlaştıracağı vech ile uygun fasılalarla, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne raporlar göndermip, bunlarda kanun, idari

./..

tedbir, umumi mukavelelerle yahut herhangi daha başka yollarla sözleşme hükümlerinin ne dereceye kadar yerine getirilmiş veya getirilmesi düşünülmüş bulunduğunu tasrih etmek;

v) Bu tavsiyelerin her biri hakkında, tavsiyeye konu teşkil eden mesele ile ilgili olarak, Federasyonda ve onu kuran Devletlerde, eyaletlerinde yahut kantonlarında mevcut kanunlara veya tatbikata dair Yönetim Kurulunun kararlaştırılacağı vechile uygun fasılalarla, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne raporlar gönderip, bunlarda tavsiye hükümlerinin ne dereceye kadar yerine getirildiğini yahut getirilmesi tasarlandığını bildirmek ve tavsiye hükümlerini kabul veya tatbik etmek için onlarda ne gibi değişiklikler yapılması gerekli göründüğünü veya görünebileceğini belirtmek.

8. Hiçbir halde, Konferansça bir sözleşmenin veya bir tavsiyenin kabulü yahut bir üye tarafından bir sözleşmenin onanması keyfiyetine sözleşme veya tavsiyede ilgili işçiler hakkında derpiş edilenlerden daha müsait şartlar sağlıyan herhangi bir kanun, karar adet veya Anlaşma hükümlerine tesir edebilir gözü ile bakılamaz.

Madde-20

Bu suretle onanmış olan herhangi bir Sözleşme, Birleşmiş Milletler Andlaşmasının 102 nci maddesi hükümleri gereğince tescil edilmek üzere Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü tarafından Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine gönderilecek, fakat ancak onu onamış olan üyeleri bağlıyacaktır.

Madde-21

1. Tümü hakkındaki nihai oy toplanışında, mevcut üyelerin üçte iki çoğunluğunu kazanamıyan bir tasarı, Teşkilât üyelerinden arzu edenler arasında özel bir sözleşme konusu teşkil edebilir.

2. Bu suretle akdedilen her sözleşme, ilgili üyeler tarafından. Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürlüğüne ve Birleşmiş Milletler Andlaşmasının 102 nci maddesi hükümlerine göre tescil edilmek üzere Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine gönderilecektir.

Madde-22

Üyelerden her biri, katılmış olduğu sözleşmeleri yürürlüğe koymak için aldığı tedbirler hakkında Milletlerarası Çalışma Bürosuna yıllık

./..

bir rapor göndermeyi taahhüt e er.Bu raporlar, Yönetim Kurulu tarafından gösterilen şekilde yazılacak ve onun istediği sarih bilgileri ihtiva edecektir.

Madde-23

1. 19 ve 22 nci maddelere uyularak, üyeler tarafından kendisine gönderilecek malumat ve raporların bir özetini Genel Müdür, Konferansın en yakın toplantısına sunacaktır.

2. Her üye, 19 ve 22 nci maddeler gereğince, Genel Müdüre gönderdiği malumat ve raporların suretini 3 ncü maddede belirtilen şekilde temsili teşekkül olarak tanınmış bulunan teşkilâta yollıyacaktır.

Madde-24

Üyelerden herhangi birinin, katılmış olduğu bir sözleşmenin memnuniyet verici şekilde uygulanmasını sağlamadığı beyanı ile mesleki bir işçi veya işveren teşekkülü tarafından Milletlerarası Çalışma Bürosuna yapılan her şikâyet Yönetim Kurulu tarafından, bahis mevzuu hükümete ulaştırabilecek ve bu hükümet mesele hakkında uygun göreceği beyanatta bulunmaya davet edilebilecektir.

Madde-25

Makul bir müddet zarfında bahis mevzuu Hükümetten hiç bir beyanat alınmadığı veyahut alınan beyanat Yönetim Kurulunca tatmin edici görülmediği takdirde, bu kurul alınan beyanatı ve gerekirse verilen cevabı açığa vurmak hakkına malik olacaktır.

Madde-26

1. Üyelerden herbiri, bundan evvelki maddeler gereğince kendisi ile beraber onamış olduğu bir sözleşmenin uygulanmasını, kendi fikrince memnuniyet verici bir şekilde sağlamıyan diğer bir üye hakkında Milletlerarası Çalışma Bürosuna bir şikayet gönderebilir.

2. Yönetim Kurulu, yerinde gördüğü takdirde ve aşağıda gösterilen usul dairesinde, keyfiyeti bir anket komisyonuna havale etmeden evvel, 24 ncü maddede yazılı şekilde bahis mevzuu hükümetle temasa geçebilir.

./..

3. Eğer Yönetim Kurulu, şikayeti bahis mevzuu Hükümete tebliğ etmeyi lüzumlu görmezse veyahut bu tebliğ yapıldığında makul bir mühlet içinde, kendisini tatmin edecek bir cevap alınmazsa, ortaya atılan meselevi incelemek ve bu hususda bir rapor vermekle görevli bir Anket Komisyonu kurabilecektir.

4. Aynı usul gerek doğrudan doğruya, gerek Konferanstaki bir murahhasın şikâyeti üzerine Kurul tarafından tatbik edilebilir.

5. 25 veya 26 ncı maddelerin uygulanmasının ortaya koyduğu bir mesele Yönetim Kuruluna geldiği zaman, bahis mevzuu hükümet, Yönetim Kurulunda esasen bir temsilciye malik değilse, Yönetim Kurulunun bu mesele hakkındaki müzakerelerine katılmak üzere bir murahhas tayini hakkına malik olacaktır.Bu tartışmaların yapılacağı tarih, bahis mevzuu hükümete zamanında bildirilecektir.

Madde-27

Bir şikâyet, 26 ncı madde gereğince, bir Anket Komisyonuna havale edildiği takdirde doğrudan doğruya ilgisi olsun veya olmasın üyelerden herbiri şikâyet konusu hakkında elinde mevcut her türlü malumatı Komisyonun emrine hazır bulundurmayı taahhüt eder.

Madde-28

Anket Komisyonu, şikâyetin derince incelenmesinden sonra bir rapor kaleme alarak, bunda, şikâyetin önemini belirtmeye yarayacak bütün fiili noktalara ait müşahadeleri ile beraber şikâyetçi hükümeti tatmin için alınması gereken tedbirler ve bu tedbirlerin alınması için verilmesi gereken mühletler hakkında tavsiyelerini beyan edecektir.

Madde-29

1. Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü Anket Komisyonu raporunu Yönetim Kuruluna ve ihtilâf ile ilgili hükümetlerin her birine tebliğ ve onun yayınlanmasını temin edecektir.

2. İlgili hükümetlerden her biri, komisyon raporundaki tavsiyeleri kabul edip etmediğini ve bunları kabul etmediği takdirde ihtilâfı Milletlerarası Adalet Divanına sevk arzusunda olup olmadığını, üç aylık bir müddet zarfında Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürlüğüne bildirecektir.

./..

Madde-30

Üyelerden biri, bir sözleşme yahut tavsiye hakkında 19 ncu maddenin 5 b), 6 b), yahut 7 b)i) fıkralarında yazılı tedbirleri almadığı takdirde, diğer herhangi bir üye, keyfiyet hakkında Yönetim Kurulune müracaat edebilir.

Yönetim Kurulu, üyenin, tesbit edilen tedbirleri almadığına kani olursa keyfiyeti Konferansa bildirecektir.

Madde-31

Milletlerarası Adalet Divanının bir şikâyete veya 29 ncu madde gereğince kendisine havale edilen bir meseleye ait kararı istinaf edilemez.

Madde-32

Anket Komisyonunun muhtemel mütalâaları neticeleri veya tavsiveleri Milletlerarası Adalet Divanınca tevit, tadil veya iptâl olunabilirler.

Madde-33

Eğer herhangi bir üye, duruma göre, Anket Komisyonu raporunda olsun, Milletlerarası Adalet Divanı kararında olsun; muhtemelen mevcut tavsivelere tayin edilen müddet zarfında uymadığı takdirde Yönetim Kurulu bu tavsivelerin yerine getirilmesini sağlamak için münasip göreceği her türlü tedbirleri Konferansa tavsiye edebilecektir.

Madde-34

Kusurlu bir hükümet gerek Anket Komisyonunun, gerek Milletlerarası Adalet Divanı kararının tavsiyelerine uymak için gerekli tedbirleri aldığı hakkında Yönetim Kuruluna her zaman malumat verebilir ve ondan beyanatının doğruluğunu tahkik için bir Anket Komisyonu teşkil ettirilmesini istevebilir.Bu takdirde 27,28,29,31 ve 32 nci maddeler hükümleri uygulanacak ve eğer Anket Komisyonu raporu yahut Milletlerarası Adalet Divanının kararı, kusur etmiş olan hükümet lehinde ise, Yönetim Kurulu 33 ncü madde gereğince ittihaz edilmiş olan tedbirlerin geri alınmasını derhal tavsiye edecektir.

./..

BÖLÜM III

GENEL HÜKÜMLER

Madde-35

1. Üyeler, bu Statü hükümleri gereğince onadıkları sözleşmeleri, vesayet altındaki bütün topraklar dahil, Milletlerarası münasebetlerini kendileri sağlayıp idarelerini üzerlerine aldıkları anavatan dışındaki memleketlerde de, sözleşmeye konu teşkil eden meseleler, o memleket makamlarına mahsus yetki dahilinde olmamak yahut Sözleşmenin tatbiki mahalli şartlar yüzünden imkânsız bir hal almamak şartı ile veyahut Sözleşmeleri mahalli şartlara uydurmak için onlarda gerekli değişiklikler yapılmak kaydı ile uygulamayı taahhüt ederler.

2. Bir sözleşmeyi onayan her üye, onama keyfiyetinden sonra mümkün olan en kısa zaman zarfında aşağıdaki 4 ve 5 nci fıkralarda bahis mevzuu edilenler dışındaki memleketler hakkında sözleşme hükümlerini ne derecede kadar uygulamayı taahhüt ettiğini bildiren ve sözleşmede istenilen bütün bilgileri veren bir beyanatı Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderecektir.

3. Bundan evvelki fıkra gereğince bir beyanat gönderen her üye sözleşme hükümlerine göre daha evvelki herhangi bir beyanat müfadını de iştiren ve yukarıdaki fıkrada zikredilen memleketlere taallûk eden durumu gösteren yeni bir beyanatı, sözleşme hükümleri gereğince zaman zaman vollıyabilecektir.

4. Sözleşmede bahis mevzuu olan meseleler anavatan dışı bir memleketteki makamlara mahsus yetki çerçevesi içine girerse bu memleketin Milletlerarası münasebetlerinden sorumlu olan üye, bir kanun neşredilmesi veyahut başka türlü tedbirler alınabilmesi için sözleşmeyi mümkün olan en kısa zaman zarfında adı geçen memleketin hükümeti ile anlaşmış bir halde sözleşmede müderiç vecibelerin bu memleket adına kabülüne dair bir beyanatı, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderebilecektir.

5. Bir Sözleşmedeki vecibelerin kabulüne dair beyanat

a) Ortaklaşa otoriteleri altına konulmuş bulunan bir memleket için, iki veya daha fazla Teşkilât üyesi tarafından,

b) Birleşmiş Milletler Andlaşması veya yürürlükte olan herhangi başka bir hüküm gereğince, bir memleketin idaresinden sorumlu olan herhangi bir başka makam tarafından,

Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilebilir.

./..

6. Bir sözleşmedeki vecibelerin 4 ve 5 nci fıkralar gereğince kabulü, sözleşme hükümlerinden doğan vecibelerle, Teşkilât Statüsünün hükümleri gereğince, onanmış sözleşmelere uygulanabilen vecibelerin ilgili memleket adına kabulünü tazammun edecektir.Kabul hakkındaki her beyanat, sözleşmenin mahalli şartlara uydurulması için sözleşmede yapılması gereken değişiklikleri tasrih edebilir.

7. Bu maddenin 4 ve 5 nci fıkraları gereğince bir beyanat göndermiş olan her üye yahut Milletlerarası makam, Sözleşme hükümlerine uygun olarak, herhangi evvelki beyanatının müfadını değiştiren veyahut herhangi bir sözleşmedeki vecibelerin kabulünü ilgili memleket adına fesheden yeni bir beyanatı zaman zaman yollayabilir.

8. Eğer bir sözleşmedeki vecibeler, bu maddenin 4 ve 5 nci fıkralarında yazılı bir memleket adına kabul edilmemiş ise, üye yahut üyeler veyahut milletlerarası makam, sözleşmeye konu teşkil eden meseleler hakkında bu memlekette mevcut kanunlara ve tatbikata dair Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne bir rapor gönderecekler ve bu rapor kanu, idari tedbir, umumi mukaveleler ile yahut daha başka tedbirler yolu ile, sözleşmenin herhangi bir hükmünün yerine getirilmiş veya getirilecek olduğunu, diğer taraftan bu sözleşmenin kabulünü imkânsız kılan veya geciktiren güçlükleri belirtecektir.

Madde-36

Mevcut üyelerin üçte iki çoğunluğu ile, Konferansça bu Statüde yapılması kabul edilen değişiklikler, bu Statünün 7 nci maddesinin 3 ncü fıkrası gereğince en büyük sınai önemi haiz olmak sıfativle Yönetim Kurulunda temsil edilen on üyenin beşi dahil bulunmak üzere, Teşkilât üyelerinin üçte ikisi tarafından onanmalarını veya kabul edilmelerini müteakip yürürlüğe girecekler dir.

Madde-37

1. Bu statünün ve bu Statü gereğince üyelerce daha sonra akdedilebilecek sözleşmelerin yorumlanmasına ait her türlü meseleler ve güçlükler Milletlerarası Adalet Divanının Kararına arz edilecektir.

2. Bu maddenin birinci fıkrası hükümleri nazara alınmaksızın, Yönetim Kurulu bir sözleşmenin yorumlanmasına ait olup, Kurul tarafından veya anılan sözleşme gereğince mahkemeye sevkedilebilecek herhangi bir mesele veya güçlüğün çabuk halledilmesi maksadiyle bir mahkeme teşkili hakkında bir takım usuller tesbit ve bunu Konferansın tasvibine arzedebilir.Milletlerarası Adalet Divanının bütün kararları veya istişari mütalâaları bu fıkra

./..

gereğince teşkil olunan herhangi bir mahkemeyi bağlıyacaktır. Böyle bir mahkeme tarafından verilecek her hüküm, teşkilât üyelerine tebliğ olunacak ve onların mütalâaları Konferansa bildirilecektir.

Madde-38

1. Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı, kendisinin gaye ve hedeflerine varmak için faydalı gördüğü her türlü bölge konferanslarını toplantıya davet ve bölge müesseleri tesis edebilir.

2. Bölge konferanslarının yetki, görev ve müzakere usulleri Yönetim Kurulu tarafından tesbit edilip, tasvip olunmak üzere Genel Konferansa sunulacak kaidelere tabi bulunacaktır.

BÖLÜM IV

TÜRLÜ TEDBİRLER

Madde- 39

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı tüzel kişiliği haiz olacak ve bilhassa aşağıdaki hususlarda ehil bulunacaktır:

a) Bağıt akdetmek;

b) Menkul ve gayrimenkul malları iktisap ve onlara tasarruf etmek;

c) Dâva açmak.

Madde-40

1. Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı, üyelerin her birinin memleketinde, amaçlarına ulaşmak için lüzumlu olan imtiyaz ve dokunulmazlıklardan faydalanır.

2. Konferansdaki murahhaslar, Yönetim Kurulu üyeleri, Büro Genel Müdürü ve memurları da, Teşkilâta ait görevlerini tam bir bağımsızlık ile yapmak için kendilerine lazım olan imtiyaz ve dokunulmazlıklardan faydalanırlar.

3. Bu imtiyazlar ve dokunulmazlıklar, üye devletler tarafından kabul edilmek üzere teşkilâtça hazırlanacak ayrı bir anlaşmada tasrih edilecektir.

./..

- E K -

MİLLETLERARASI ÇALIŞMA TEŞKİLATININ GAYE VE HEDEFLERİNE AİT BEYANNAME

Filâdelfiya'da 26 ncı toplantısını yapan Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Genel Konferansı, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının gaye ve hedefleri ve üyelerinin siyasetlerinin mülhem olması gereken prensipler hakkındaki bu beyannameyi 1944 yılı Mayısının onuncu günü kabul etmiştir.

-I-

Konferans, Teşkilâtın, başlıcaları aşağıya nakledilen temel prensiplerini yeniden teyit eder:

a) Emek bir meta değildir;

b) Söz ve cemiyetleşme serbestliği devamlı bir ilerlemenin elzem bir şartıdır;

c) Her nerede olursa olsun fakirlik, bütün insanların refahı için bir tehlike teşkil eder,

d) İhtiyaca karşı savaş, her millet tarafından yorulmak bilmez bir azimle ve kamunun iyiliğini sağlamak üzere, işçi ve işveren temsilcilerinin Hükümet temsilcileriyle eşit şartlar içinde iştirakleri ile yapacakları serbest tartışmalara ve verecekleri demokratik kararlara hakim olacak devamlı ve müşterek bir Milletlerarası gayretle yürütecektir.

-II-

Milletlerarası Çalışma Teşkilatının Statüsünde yazılı bulunup devamlı bir barışın, ancak Sosyal Adalet esasına dayanılarak sağlanabileceğine dair olan beyanatın doğruluğunun tecrübe ile tamamen meydana çıktığına kanaat getiren Konferans, aşağıdaki noktaları beyan eder:

a) Irk, inanç ve cinsiyetleri ne olursa olsun, bütün insanlar, maddi ilerlemelerini ve manevi gelişmelerini, serbestlik, şeref ve haysiyet, ekonomik güvenlik içinde ve eşit şanslarla takip etmek hakkına maliktirler.

b) Bu sonuca ulaştıracak şartların gerçekleştirilmesi, her milli ve milletlerarası siyasetin, ana hedefini teşkil etmelidir.

c) Milli ve milletlerarası alanlardaki bütün hareket programları ve tedbirler hususiyle bunlardan ekonomik ve mali mahiyeti haiz olanlar bu bakımdan tartılmalı ve bunlar ancak bu ana amacı baltalamaya değil, fakat desteklemeye yaradıkları derecede kabul edilmelidir.

./..

d) Milletlerarası alanda bütün hareket programlarını, ekonomik ve mali tedbirleri bu ana amaç bakımından tetkik ve mütalâa etmek, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtına düşen bir ödevdir.

e) Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı; kendisine verilen ödevleri yerine getirirken, bütün makul ekonomik ve mali âmilleri nazara aldıktan sonra kararları ve tavsiyeleri içine, münasip göreceği hükümleri koyabilmek yetkisine maliktir.

-III-

Konferans, aşağıda yazılı hususların gerçekleşmesini sağlayacak programların uygulanması işinde muhtelif milletlere yardımın Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı için önemli bir vecibe teşkil ettiğini kabul eyler:

a) Tam çalıştırma ve yaşama seviyelerinin yükseltilmesi;

b) İşçileri, maharetlerini ve bilgilerini tamamen gösterebilmekle zevk duyacakları işlerde çalıştırmak ve genel refaha en iyi şekilde yardım etmek;

c) Bu amaca ulaşmak için, bütün ilgililer hakkında münasip garantilerle işçileri mesleklerinde yetiştirmek üzere imkanlar sağlamak ve onların bir yerden diğer bir yere hakillerini ve bu mevanda gerek kendilerinin, gerek diğer halkın muhaceretini kolaylaştırabilecek tedbirlere başvurmak;

d) Ücret ve kazanç, çalışma müddeti ve diğer çalışma şartları meselelerinde kaydedilen ilerlemelerin neticelerinden herkes için adaletli bir şekilde faydalanmak imkanı ve bir işte çalışıpda bövlece korunmaya muhtaç olan herkes için asgari bir maişet ücreti;

e) Müşterek görüşmeler yapmak hakkının fiili şekilde tanınması, istihsal işlerinin tanziminin devamlı surette ivileştirilmesi için işverenle, işçilerin birbirine yardım etmeleri ve sosyal ve ekonomik politikanın tesbiti ve uygulanması için işçilerle işverenin işbirliği yapmaları;

f) Korunmaya muhtaç olan herkes için bir esas gelir sağlamak üzere, sosyal güvenlik tedbirlerinin, diğer taraftan tam sıhhi yardımların genişletilmesi;

g) Bütün mesleklerdeki işçilerin hayat ve sıhhatlerinin münasip şekilde korunması;

h) Çocukların ve anaların korunması;

i) Uygun bir gıda,mesken,iyi vakit geçirme ve kültür vasıtaları seviyesi;

j) Terbiyevi ve mesleki alanda eşit şanslar sağlanması.

./..

-IV-

Bu beyannamede sayılı amaçların gerçekleşmesi için lüzumlu olan, bütün dünya istihsal kaynaklarının daha mükemmel ve daha geniş surette kullanılması keyfiyetinin, milletlerarası ve milli alanlarda tesiri bir hareketle ve bilhassa istihsal ve istihlâkin gelişmesini elde etmeğe, vahim ekonomik temevvüçleri önlemeye, henüz yeter derecede kıymetlendirilmemiş bölgelerin ekonomik ve sosyal ilerlemelerini temine ham maddelerin ve hububatın dünya fiyatlarında daha büyük bir istikrar husule getirmeye, yüksek hacımda ve devamlı bir cihan ticaretini kurmaya matuf tedbirlerle sağlanabileceğine kanaat getiren Konferans, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının, bu büyük görevde, aynı zamanda bütün milletlerin sağlık terbiye ve rafahının iyileştirilmesi hususunda kendisine bir sorumluluk payı ayırmış olan bütün milletlerarası teşekküllerle tam bir işbirliği yapmayı vadeder.

-V-

Konferans, bu beyannamede zikredilen prensiplerin, bütün dünya milletleri hakkında tam bir surette uygulanabileceğini ve şayet bunların uygulanma tarzlarında, her milletin sosyal ve ekonomik gelişme derecesinin gerekli şekilde hesaba katılması lazım gelirse bu prensiplerin henüz tabi durumda olan milletlere olsun, kendi kendilerini idare edebilecek bir hale gelenlere olsun, tedrici şekilde tatbiki keyfiyetinin, bütün medeni dünyayı ilgilendirdiğini teyit eder.

(x)- Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının 1944 yılında Filâdelfiya'da toplanan Genel Konferansında "bir gaye ve hedefler demeci" olarak yukarıdaki Filâdelfiya Beyannamesi kabul edilmiş ve teşkilâtın yasasına eklenmiştir.

MİLLETLERARASI ÇALIŞMA TEŞKİLÂTI STATÜSÜNDE YAPILAN BAZI DEĞİŞİKLİKLERİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN

Kanun No: 809 Kabul Tarihi : 13/12/1966

Madde-1- Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Konferansının Cenevre'de akdedilen 48 inci toplantısının 17/6/1964 ve 9/7/1964 tarihli oturumlarında:

a) Teşkilât Statüsünde 19 uncu maddesine bir fıkra eklenmesi,

b) 1 nci maddesine, 5 nci fıkradan sonra veni bir fıkra eklenmesi ve 6 ncı fıkranın numarası değiştirilerek 7 nci fıkra haline getirilmesi,

Suretiyle yapılması kararlaştırılan ilişik değişikliklerin onaylanması uygun bulunmuştur.

Madde-2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde-3- Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

19/12/1966

MİLLETLERARASI ÇALIŞMA STATÜSÜNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİK

I. Teşkilât Statüsünün 19 ncu maddesine bir fıkra eklenmesi:

" 9. Sözleşmelerin,kendilerini bizzat idare edemiyenler de dahil olmak ve her ülkenin sahip olduğu yetkiler de gözönünde bulundurulmak suretiyle, bütün halklara evrensel bir şekilde uygulanmaları imkânlarını geliştirmek amaciyle, Sözleşmeleri tasdik eden üyeler, bu sözleşmelerin hükümlerini, imkân nispetinde, milletlerarası ilişkilerini düzenlemekle sorumlu oldukları bütün ülkeler hakkında da kabul edeceklerdir.

a) Sözleşmenin ele aldığı meseleler bir ülkenin milli yetkisi çerçevesine girdiği takdirde, bu ülkenin milletlerarası ilişkilerinden sorumlu olan üye, sözleşmeyi sözü geçen ülkenin hükümetine, veni kanunlar çıkarabilmesini veya başkaca tedbirler alabilmesini teminen, mümkün olan en kısa zamanda tebliğ etmekle yükümlüdür; ülkenin hükümeti rızasını bildirdiği takdirde, üye, Sözleşmeden doğan vecibelerin kabulü hususunda bir bildiriyi bu ülke adına Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne tebliğ edecektir.

b) Bir sözleşmenin yüklediği vecibelerin kabulü hususundaki bir bildiri:

./..

i) Teşkilâtın iki veya bir çok üyesi tarafından, müşterek idareleri altına konulmuş bulunan bir ülke için;

ii) Birleşmiş Milletler Andlaşması hükümleri veya bu ülke hakkında yürürlükte bulunan başkaca her hüküm gereğince, bir ülkenin idaresinden sorumlu olan her milletlerarası makam tarafından Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürlüğüne tebliğ olunabilir.

c) Bir Sözleşmenin vecibelerinin yukardaki (a) veya (b) bendleri gereğince kabulü, Sözleşmenin hükümlerinden doğan vecibelerle, Teşkilât Anayasası hükümleri uyarınca, tasdik olunan sözleşmelere uygulanan vecibelerin ilgili ülke adına kabülünü intac edecektir.

d) İşbu fıkra gereğince bir bildiri tebliğ etmiş bulunan her üye veya Milletlerarası makam, Sözleşmenin fesih ihbarı hakkındaki hükümlerine uygun olarak, Sözleşmenin vecibelerinin kabul edilmiş bulunması hükmünü fesheden yeni bir bildiriyi, bu bildiride belirtilmiş bulunacak her ülke adına tebliğ edebilir.

e) Yukarda gözönüne alınan evrensel uygulamayı teşvik edebilmek amaciyle, ilgili üye, üyeler veya milletlerarası makam, Yönetim Kurulu'nun talebi uyarınca, Sözleşmenin yürürlükte olmadığı ülkelerde, Sözleşmede ele alınan hususlarla ilgili bulunan mevzuat ve uygulamalar ve sözleşmenin her hükmünün teşrîî, idari, kolektif mukaveleler yollarıyle veya başkaca her türlü yoldan ne derece yerine getirildiği veya yerine getirilmesinin tasarlandığı hususlarında Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne bir rapor sunarak, bu raporda, Sözleşmenin kabulüne engel olan veya bu kabulü geciktiren güçlük ve engelleri zikredeceklerdir.

f) Geçici mahiyetteki işbu fıkra, ilgili ülkelerin ahalisi bağımsızlığa kavuştukça, uygulanma kabiliyetini kaybedecektir.

II. Statünün 1 nci maddesine 5 nci fıkrasından sonra yeni bir fıkra eklenmesi ve 6 nci fıkranın numarası değiştirilerek 7 nci fıkra haline getirilmesi:

"6. Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Genel Konferansı, meselenin gündemine ithal edilmiş bulunduğu her toplantısında, mevcut bulunup oyunu kullanan Hükümet temsilcilerinin üçte ikisi dahil olmak üzere, toplantıya hazır bulunan temsilcilerin üçte iki çoğunluğu ile, Birleşmiş Milletler Teşkilâtından ihracedilmiş bulunan her üyeyi Milletlerarası Çalışma Teşkilâtından ihracedebilir.Veya, Birleşmiş Milletler Üyeliği sıfatıyle ilgili olan hak ve imtiyazlarını kullanmaktan mahrum edilen her üyenin Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Üyeliği sıfatından doğan hak ve imtiyazları kullanmasını durdurabilir.Bu durdurma, üyenin, Anayasa'dan ve taraf bulunduğu Sözleşmeden doğan vecibelerinin geçerliği üzerinde etkili olmıyacaktır."

./..

MİLLETLERARASI ÇALIŞMA TEŞKİLATI ANAYASASI

TADİL BELGESİ (NO. 1)

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından Cenevre'de toplantıya çağırılarak, aynı şehirde 17 Haziran 1964'de Kırksekizinci Birleşimi için toplanmış bulunan

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Genel Konferansı,

Toplantı gündeminin dokuzuncu maddesini teşkil eden mesele olan Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Anayasası'nın 35 nci maddesi yerine, Yönetim Kurulu Yüzelliyedinci toplantısında Konferansa gönderdiği tekliflerin konulmasını karar altına aldıktan sonra,

Bin dokuzyüz altmışdört yılı Temmuz ayının altıncı günü olan bugün, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Anayasa'sının değiştirilmesi için, "Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Anayasası Tadil Belgesi (No.1), 1964" şeklinde de adlandırılabilecek olan aşağıdaki belgeyi kabul eder:

Madde-1.

İşbu Tadil Belgesinin yürürlüğe giriş tarihinden itibaren, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Anayasası'nın 19 ncu maddesi, aşağıdaki fıkranın ilâvesi suretiyle değiştirilecektir:

"9. Sözleşmelerin, kendilerini bizzat idare edemiyenler de dahil olmak ve her ülkenin sahip olduğu yetkiler de gözönünde bulundurulmak suretiyle, bütün halklara evrensel bir şekilde uygulanmaları imkânlarını geliştirmek amaciyle, sözleşmeleri tasdik eden üyeler, bu sözleşmelerin hükümlerini, imkân nispetinde milletlerarası ilişkilerini düzenlemekle sorumlu oldukları bütün ülkeler hakkında da kabul edeceklerdir.

a) Sözleşmenin ele aldığı meseleler bir ülkenin milli yetkisi çerçevesine girdiği takdirde, bu ülkenin milletlerarası ilişkilerinden sorumlu olan üye, sözleşmeyi sözü geçen ülkenin hükümetine, yeni kanunlar çıkarabilmesini veya başkaca tedbirler alabilmesini teminen, mümkün olan en kısa zamanda tebliğ etmekle yükümlüdür; ülkenin hükümeti rızasını bildirdiği takdirde, üye, sözleşmeden doğan vecibelerin kabulü hususunda bir bildiriyi bu ülke adına Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne tebliğ edecektir.

b) Bir sözleşmenin yüklediği vecibelerin kabulü hususundaki bir bildiri:

i) Teşkilâtın iki veya birçok üyesi tarafından, müştarek idareleri altına konulmuş bulunan bir ülke için;

./..

ii) Birleşmiş Milletler Andlaşması hükümleri veya bu ülke hakkında yürürlükte bulunan başkaca her hüküm gereğince, bir ülkenin idaresinden sorumlu olan her milletlerarası makam tarafından

Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne tebliğ olunabilir.

c) Bir sözleşmenin vecibelerinin yukarıdaki (a) veya (b) bendleri gereğince kabulü, sözleşmenin hükümlerinden doğan vecibelerle, Teşkilât Anayasası hükümleri uyarınca, tasdik olunan sözleşmelere uygulanan vecibelerin ilgili ülke adına kabulünü intac edecektir.

d) İşbu fıkra gereğince bir bildiri tebliğ etmiş bulunan her üye veya milletlerarası makam, sözleşmenin fesih ihbarı hakkındaki hükümlerine uygun olarak, sözleşmenin vecibelerinin kabul edilmiş bulunması hükmünü fesheden yeni bir bildiriyi, bu bildiride belirtilmiş bulunacak her ülke adına tebliğ edebilir.

e) Yukarıda gözönüne alınan evrensel uygulamayı teşvik edebilmek amaciyle, ilgili üye, üyeler veya milletlerarası makam, Yönetim Kurulunun talebi uyarınca, sözleşmenin yürürlükte olmadığı ülkelerde.Sözleşmede ele alınan hususlarla ilgili bulunan mevzuat ve uygulamalar ve sözleşmenin her hükmünün teşrif, idari, kolektif mukaveleler yolleriyle veya başkaca her türlü yoldan ne derece yerine getirildiği veya yerine getirilmesinin tasarlandığı hususlarında Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne bir rapor sunarak, bu raporda, sözleşmenin kabulüne engen olan veya bu kabulü geciktiren güçlük ve engelleri zikredeceklerdir.

f) Geçici mahiyetteki işbu fıkra, ilgili ülkelerin ahalisi bağımsızlığa kavuştukça, uygulanma kabiliyetini kaybedecektir.

Madde-2.

Bundan önceki maddede derpiş edilen 19 ncu maddeye ait tadilin yürürlüğe girmesinden itibaren, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Anayasası'nın 35 nci maddesi artık hüküm ifade etmiyecektir.

Madde-3.

İşbu tadil belgesi yürürlüğe girer girmez, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, işbu tadil belgesinin hükümleriyle değiştirilmiş bulunan Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Anayasasının resmi bir metnini, kendisi tarafında usulüne uygun olarak imzalanmış iki orijinal nüsha halinde tanzim ettirecek, bu nüshalardan biri Milletlerarası Çalışma Bürosu arşivlerine, diğeri ile Birleşmiş Milletler Anayasası'nın 102 nci maddesi hükümleri uyarınca tescil olunmak üzere Birleşmiş Milletler Genel

./..

Sekreterine tevdi olunacaktır.Genel Müdür, bu metnin aslına uygun, tasdik edilmiş birer örneğini Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üyelerine tebliğ edecektir.

Madde-4.

İşbu Tadil belgesinin mevsuk iki nüshası Konferans Başkanı ve Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü tarafından imzalanacaktır.Bu nüshalardan biri Milletlerarası Çalışma Bürosunun arşivlerine, diğeri ise, Birleşmiş Milletler Anayasası'nın 102 nci maddesi hükümleri uyarınca tescil olunmak üzere Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tevdi olunacaktır. Genel Müdür, işbu belgenin aslına uygun, tasdik edilmiş birer örneğini Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üyelerine tebliğ edecektir.

Madde-5.

1. İşbu Tadil Belgesinin resmen tasdikli veya kabulüne ait işlemler Milletlerarası Çalışma Bürosunun Genel Müdürüne tebliğ olunacak, Genel Müdür de Teşkilât üyelerini bu işlemlerden haberdar edecektir.

2. İşbu Tadil Belgesi, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Anayasası'nın 36 ncı maddesinde derpiş olunan şartlar uyarınca yürürlüğe girecektir.

3. İşbu tadil Belgesi yürürlüğe girer girmez, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü bu durumu Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının bütün üyelerine ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tebliğ edecektir.

Yukarıdaki metin, "Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Anayasası Tadil Belgesi (No.1), 1964" ün Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Genel Konferansının Cenevre'de akdedilmiş olup 9 Temmuz 1964 günü sona erdiği bildirilen Kırksekizinci Toplantı döneminde usulünce kabul olunmuş bulunan mevsuk metnidir.

İşbu Tadil Belgesinin Fransızca ve İngilizce metinleri eşit derecede geçerlidir.

Yukarıdaki hususları tasdik zımnında, 1964 Temmuzunun onüçüncü günü olan bugün tarafımızdan imzalanmıştır.

Milletlerarası Çalışma Bürosu
Genel Müdürü

David A.Morse

Konferans Başkanı

Andres Aguilar Mawsdley

./..

MİLLETLERARASI ÇALIŞMA TEŞKİLÂTI ANAYASASI

TADİL BELGESİ (NO.3)

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından Cenevre'de toplantıya çağırılarak, aynı şehirde 17 Haziran 1964'te Kırksekizinci Birleşimi için toplanmış bulunan,

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Genel Konferansı,

Toplantı gündeminin onbirinci maddesini teşkil eden mesele olan, Birleşmiş Milletler üyeliğinden ihraç edilmiş veya üvelik haklarından geçici olarak mahrum bırakılmış ülan her üyenin Teşkilâttan ihracı, veya üyelik hak ve imtiyazlarını kullanmasının geçici olarak durdurulması hakkını Konferansa tanıyan bir hükmün Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Anayasasına ithalini karar altına aldıktan sonra,

Bindokuzyüz altmışdört yılı Temmuz ayının dokuzuncu günü olan bugün, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Anayasasının değiştirilmesi için, "Milletlerarası Çalışma TeşkilâtıAnayasası Tadil Belgesi(No:3) 1964" şeklinde adlandırılabilecek olan aşağıdaki belgeyi kabul eder.

Madde-1.

İşbu Tadil Belgesinin yürürlüğe giriş tarihinden itibaren, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Anayasasının 1 nci maddesi, aşağıdaki tarzda kaleme alınmış olan yeni bir fıkranın halen mevcut 5 nci fıkrayı takiben metne ithali ve halen mevcut 6 ncı fıkranın ise 7 nci fıkra olması suretiyle değiştirilmiş olacaktır.

"6. Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Genel Konferansı, meselenin gündemine ithal edilmiş bulunduğu her toplantısında, mevcut bulunup oyunu kullanan Hükümet temsilcilerinin üçte ikisi dahil olmak üzere, toplantıda hazır bulunan temsilcilerin üçte iki çoğunluğu ile, Birleşmiş Milletler Teşkilâtından ihraç edilmiş bulunan her üveyi Milletlerarası Çalışma Teşkilâtından ihraç edebilir veya, Birleşmiş Milletler üveliği sıfatiyle ilgili olan hak ve imtiyazlarını kullanmaktan mahrum edilen her üyenin Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üyeliği sıfatından doğan hak ve imtiyazları kullanmasını durdurabilir; bu durdurma, üyenin, Anayasadan ve taraf bulunduğu Sözleşmelerden doğan vecibelerinin geçerliği üzerinde etkili olmayacaktır."

./..

Madde-2.

İşbu Tadil Belgesi yürürlüğe girer girmez Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, işbu Tadil Belgesinin hükümleri ile değiştirilmiş bulunan Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Anayasasının resmi bir metnini, kendisi tarafından usulüne uygun olarak imzalanmış iki orijinal nüsha halinde tanzim ettirecek, bu nüshalardan biri Milletlerarası Çalışma Bürosu arşivlerine, diğeri ise, Birleşmiş Milletler Anayasasının 102 nci maddesi hükümleri uyarınca tescil olunmak üzere Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tevdi edecektir.Genel Müdür, bu metnin adına uygun, tasdik edilmiş birer örneğini Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Üyelerine tebliğ edecektir.

Madde-3.

İşbu Tadil Belgesinin mevsuk iki nüshası Konferans Başkanı ve Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü tarafından imzalanacaktır.Bu nüshalardan biri Milletlerarası Çalışma Bürosunun arşivlerine, diğeri ise, Birleşmiş Milletler Anayasasının 102 nci maddesi hükümleri uyarınca tescil olunmak üzere Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tevdi olunacaktır.Genel Müdür, işbu belgenin aslına uygun, tasdik edilmiş birer örneğini Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üyelerine tebliğ edecektir.

Madde-4.

1. İşbu Tadil Belgesinin resmen tasdiki veya kabulüne ait işlemler Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne tebliğ olunacak, Genel Müdür de Teşkilât üyelerini bu işlemlerden haberdar edecektir.

2. İşbu tadil Belgesi, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Anayasasının 36 ncı maddesinde derpiş olunan şartlar uyarınca yürürlüğe girecektir.

3. İşbu Tadil Belgesi yürürlüğe girer girmez, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü bu durumu Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının bütün üyelerine ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tebliğ edecektir.

Yukarıdaki metin"Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Anayasası Tadil Belgesi (No.3), 1964" ün, Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Genel Konferansının Cenevre'de akdedilmiş olup 9 Temmuz 1964 günü sona erdiği bildirilen kırksekizinci toplantı döneminde usulünce kabul olunmuş bulunan mevsuk metnidir.

./..

İşbu Tadil Belgesinin Fransızca ve İngilizce metinleri eşit derecede geçerlidir.

Yukarıdaki hususları tasdik zımnında, 1964 Temmuzunun onüçüncü günü olan bugün tarafımızdan imzalanmıştır.

	Milletlerarası Çalışma Bürosu
Konferans Başkanı	Genel Müdürü
Ander Aguilar Mawdsley	David A.Morse

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Statüsünün 35 nci Maddesi

Madde-35. 1- Üyeler, bu statü hükümleri gereğince onadıkları sözleşmeleri, vesayet altındaki bütün topraklar dahil, milletlerarası münasebetlerini kendileri sağlayıp idarelerini üzerlerine aldıkları Anavatan dışındaki memleketlerde de, Sözleşmeye konu teşkil eden meseleler, o memleket makamlarına mahsus yetki dahilinde olmamak yahut Sözleşmenin tatbiki, mahalli şartlar yüzünden imkansız bir hal almamak şartı ile veyahut, Sözleşmeleri mahalli şartlara uydurmak için onlar da gerekli değişiklikler yapılmak kaydı ile uygulanmayı taahhüt ederler.

2. Bir sözleşmeyi onayan her üye, onama keyfiyetinden sonra mümkün olan en kısa zaman zarfında aşağıdaki 4 ve 5 nci fıkralarda bahis mevzuu edilenler dışında memleketler hakkında, Sözleşme hükümlerini ne derecede kadar uygulamayı taahhüt ettiğini bildiren ve Sözleşmede istenilen bütün bilgileri veren bir beyanatı Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderecektir.

3. Bundan evvelki fıkra gereğince bir beyanat gönderen her üye, Sözleşme hükümlerine göre, daha evvelki herhangi bir beyanat müfadını değiştiren ve yukardaki fıkrada zikredilen memleketlere taalluk eden durumu gösteren bir beyanatı, Sözleşme hükümleri gereğince zaman zaman yollıyabilecektir.

4. Sözleşmede bahis mevzuu olan meseleler Anavatan dışı bir memleketteki makamlara mahsus yetki çerçevesi içine girerse, bu memleketin Milletlerarası münasebetlerinden sorumlu olan üye, bir kanun neşredebilmesi veyahut başka türlü tedbirler alabilmesi için, Sözleşmeyi, mümkün olan en kısa zaman zarfında adı geçen memleketin hükümetine gönderecektir.

Bundan sonra, üye, bu memleketin hükümeti ile anlaşmış bir halde, sözleşmede münderiç vecibelerin bu memleket adına kabulüne dair bir beyanatı, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderebilecektir.

./..

5. Bir sözleşmedeki vecibelerin kabülüne dair beyanat:

a) Ortaklaşa otoriteleri altına konulmuş bulunan bir memleket için, iki veya daha fazla teşkilât üyesi tarafından;

b) Birleşmiş Milletler Andlaşması veya yürürlükte olan herhangi başka bir hüküm gereğince, bir memleketin idaresinden sorumlu olan herhangi bir başka makam tarafından;

Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilebilir.

6. Bir Sözleşmedeki vecibelerin 4 ve 5 nci fıkralar gereğince kabulü sözleşme hükümlerinden doğan vecibelerle, Teşkilât Statüsünün hükümleri gereğince, onanmış sözleşmelere uygulanabilen vecibelerin, ilgili memleket adına kabulünü tazammun edecektir.Kabul hakkındaki her beyanat sözleşmenin mahalli şartlara uydurulması için sözleşmede yapılması gereken değişiklikleri tasrih edebilir.

7. Bu maddenin 4 ve 5 nci fıkraları gereğince bir beyanat göndermiş olan her üye yahut milletlerarası makam, sözleşmede hükümlerine uygun olarak herhangi evvelki beyanatının müfadını değiştiren veyahut herhangi bir sözleşmedeki vecibelerin kabulünü, ilgili memleket adına feshedeb yeni bir beyanatı zaman zaman yollıyabilir.

8. Eğer bir sözleşmedeki vecibeler, bu maddenin 4 ve 5 nci fıkralarında yazılı bir memleket adına kabul edilmemiş ise, üye, yahut üyeler veyahut milletlerarası makam, sözleşmeye konu teşkil eden meseleler hakkında bu memlekette mevcut kanunlara ve tatbikata dair Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne bir rapor gönderecek ve bu rapor, kanun, idari tedbir, umumi mukaveleler ile yahut daha başka tadbirler yolu ile, sözleşmenin herhangi bir hükmünün yerine getirilmiş veya getirilecek olduğunu, diğer taraftan bu sözleşmenin kabulünü imkansız kılan veya geciktiren güçlükleri belirtecektir.

--..--

./..

13/7/1976 tarihli ve 2024 numaralı Kanunla onaylanması uygun bulunan ilişik "Milletlerarası Çalışma Örgütü Anayasası Tadil Belgesi"nin onaylanması; Dışişleri Bakanlığı'nın 6/9/1976 tarihli ve 725-033-ESSD-1132 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 ncü ve 5 nci maddelerine göre, Bakanlar Kurulunca 10/9/1976 tarihinde kararlaştırılmıştır.

MİLLETLERARASI ÇALIŞMA ÖRGÜTÜ ANAYASASI TADİL BELGESİ

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından Cenevre'ye davet edilerek orada 7 Haziran 1972 tarihinde elli yedinci toplantısını yapan Milletlerarası Çalışma Örgütü Genel Konferansı:

Toplantı gündeminin yedinci maddesini teşkil eden Yönetim Kurulunun teşekkül tarzıyla ilgili Milletlerarası Çalışma Örgütü Anayasası hükümleri içinde yer alan "Kırk sekiz", "yirmidört", "ondört" ve "on iki" rakamları yerine "elli altı", "yirmisekiz", "on sekiz", ve "on dört" rakamlarının konulmasına dair tekliflerin kabülüne karar verdikten sonra,

Bin dokuz yüz yetmiş iki yılı Haziran ayının işbu yirmi ikinci günü Milletlerarası Çalışma Örgütü Statüsünü değiştirmek üzere "Milletlerarası Çalışma Örgütü Anayasasının Tadil Belgesi", "1964" şeklinde adlandırılacak olan aşağıdaki belgeyi kabul eder.

Madde-1

Bugünkü şekliyle yürürlükte bulunan Milletlerarası Çalışma Örgütü Anayasasının metninde, 7 nci maddenin 1 ve 2 nci paragrafındaki "Kırk sekiz", "yirmi dört", "on dört", ve "on iki" rakamları yerine "elli altı", "yirmi sekiz", "on sekiz" ve "on dört" rakamları konacaktır.

Madde-2

İşbu tadil belgesinin yürürlüğe girdiği tarihden itibaren, Milletlerarası Çalışma Örgütü Anayasası yukarıdaki madde uyarınca değiştirilen şekliyle hüküm ifade edecektir.

./..

TÜRK-İŞ
Bilgi Merkezi

Madde-3

İşbu tadil belgesi yürürlüğe girer girmez, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü bu belgeyle değiştirilmiş bulunan Milletlerarası Çalışma Örgütü Anayasasının resmi bir metnini, kendisi tarafından usulüne uygun olarak imzalanmış iki orijinal nüsha halinde tanzim ettirecek, bu nüshalardan biri Milletlerarası Çalışma Bürosu arşivlerine, diğeri ise, Birleşmiş Milletler Anayasasının 102 nci maddesi hükümleri uyarınca tescil edilmek üzere Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tevdi olunacaktır.Genel Müdür, bu metnin aslına uygun, tasdikli bir örneğini Milletlerarası Çalışma Örgütü üyelerinin her birine iletecektir.

Madde-4

İşbu tadil belgesinin mevsuk ik nüshası konferans başkanı ve Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü tarafından imzalanacaktır.Bu nüshalardan biri Milletlerarası Çalışma Bürosunun arşivlerine, diğeri ise Birleşmiş Milletler Anayasasının 102 nci maddesi hükümleri uyarınca tescil olunmak üzere/ Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tevdi edilecektir.Genel Müdür, işbu belgenin aslına uygun, tasdikli bir örneğini Milletlerarası Çalışma Örgütü üyelerinin her birine iletecektir.

Madde-5

1. İşbu Tadil Belgesinin resmen tasdik ve kabulüne ait işlemler Milletlerarası Çalışma Bürosunun Genel Müdürüne tebliğ olunacak, Genel Müdür örgüt üyelerini bu işlemlerden haberdar edecektir.

2. İşbu Tadil BelgesiMilletlerarası Çalışma Örgütü Anayasasının 36-ncı maddesinde öngörülen koşullara uygun olarak yürürlüğe girecektir.

3. İşbu Tadil Belgesi yürürlüğe girer girmez, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü bu durumu Milletlerarası Çalışma Örgütünün bütün üyelerine ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tebliğ edecektir.

Yukarıdaki metin, "Milletlerarası Çalışma Örgütü Anayasası Tadil Belgesi" nin Milletlerarası Çalışma Örgütü Genel Konferansının Cenevre'de akdedilmiş olup, 27 Haziran 1972 günü sona erdiği bildirilen elliyedinci toplantı döneminde usulüne göre kabul edilmiş bulunan mevsuk metnidir.

İşbu Tadil Belgesinin Fransızca ve İngilizce metinleri aynı derecede muteberdir.

Yukarıdaki hususları tasdik zımnında 1972 Haziranının yirmi yedinci günü olan bugün tarafımızdan imzalanmıştır.

Konferans Başkanı
G.Veldkamp

Milletlerarası Çalışma Bürosu Gn.Md.
Wilfred Jenks